

TT1 TANÁCSADÓ ÉS TERVEZŐ KFT.

SZADA
NAGYKÖZSÉG
**TELEPÜLÉSRENDEZÉSI
ESZKÖZÖK**
FELÜLVIZSGÁLATA
2022.

**M E G A L A P O Z Ó
V I Z S G Á L A T**

TARTALOM

S Z Ö V E G

R A J Z I M U N K A R É S Z E K

TARTALOMJEGYZÉK

1	HELYZETFELTÁRO MUNKARÉSZE	3
1.1.1	A település térségi szerepe	3
1.2.1	Kapcsolódás az Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptióhoz (OFTK)	5
1.2.2	Kapcsolódás Pest Megye Területfejlesztési Konceptiójához és Programjához	7
1.2.3	„Pest Megyei Területfejlesztési Program 2014-2020”-hoz való kapcsolódás	12
1.3	A TERÜLETRENDEZÉSI TERVEKKEL VALÓ ÖSSZEFÜGGÉSEK VIZSGÁLATA	14
1.3.1	Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló 2018. évi CXXXIX. törvény (TrTv. OTvT és BATvT)	14
1.3.2	Pest megye Területrendezési Terve 2020	17
1.4	A SZOMSZÉDOS TELEPÜLÉSEK HATÁLYOS SZERKEZETI TERVEINEK- SZADA FEJLESZTÉSÉT BEFOLYÁSOLÓ MEGÁLLAPÍTÁSAI	19
1.5	HATÁLYOS TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI DÖNTÉSEK	21
1.5.1	A hatályos településfejlesztési koncepció megállapításai	21
1.5.2	Hatályos településfejlesztési és településrendezési szerződések	21
1.6	TELEPÜLÉSRENDEZÉSI TERVI ELŐZMÉNYEK	22
1.6.1	Hatályban lévő településrendezési eszközök	22
1.6.2	A településszerkezeti terv megvalósult elemei	26
1.7	A TELEPÜLÉS TÁRSADALMA	27
1.7.1	A népesség főbb jellemzői	27
1.7.2	Térbeli, társadalmi rétegződés, konfliktusok, érdekviszonyok	41
1.7.3	Települési identitást erősítő tényezők	41
1.8	A TELEPÜLÉS HUMÁN INFRASTRUKTÚRÁJA	45
1.8.1	Humán köz- és egyéb fenntartású szolgáltatások	45
1.8.2	Esélyegyenlőség biztosítása	49
1.9	A TELEPÜLÉS GAZDASÁGA	51
1.9.1	A település gazdasági súlya, szerepköre	51
1.9.2	A gazdasági szervezetek jellemzői, fontosabb beruházásai, települést érintő fontosabb elképzelések	52
1.9.3	A gazdasági versenyképességet befolyásoló tényezők	57
1.9.4	Ingatlanpiaci viszonyok (kereslet-kínálat)	57
1.10	AZ ÖNKORMÁNYZAT GAZDÁLKODÁSA, A TELEPÜLÉSFEJLESZTÉS ESZKÖZ ÉS INTÉZMÉNYRENDSZERE	57
1.10.1	Költségvetés, vagyongazdálkodás, Szada gazdasági programja	57
1.11	TELEPÜLÉSÜZEMELTETÉSI SZOLGÁLTATÁSOK	59
1.11.1	Településüzemeltetés	59
1.11.2	Az önkormányzat településfejlesztési tevékenysége, intézményrendszere	59
1.11.3	Intézményfenntartás	59
1.12	TÁJ ÉS TERMÉSZETI ADOTTSÁGOK VIZSGÁLATA	60
1.12.1	Természeti adottságok	60
1.12.2	Településszerkezet táji, domborzati, vízrajzi meghatározottsága	60
1.12.3	Tájhasználat, tájszerkezet	63
1.12.4	Védett, védendő táji és természeti értékek, területek	66
1.12.5	Tájhasználati konfliktusok és problémák értékelése	74
1.13	ZÖLDFELÜLETI RENDSZER VIZSGÁLATA	75
1.13.1	A települési zöldfelületi rendszer elemei	75
1.13.2	Zöldfelületi ellátottság értékelése	77
1.14	AZ ÉPÍTETT KÖRNYEZET VIZSGÁLATA	78
1.14.1	A területfelhasználás vizsgálata	78
	A telekstruktúra vizsgálata	81
1.14.2	Önkormányzati tulajdon kataszter	82
1.14.3	Az építmények vizsgálata	83
1.14.4	Az épített környezet konfliktusai, problémái	90
1.15	KÖZLEKEDÉS	91
1.15.1	Hálózatok és hálózati kapcsolatok	91
1.15.2	Közúti közlekedés	95
1.15.3	Közösségi közlekedés	96
1.15.4	Kerékpáros és gyalogos közlekedés	98
1.15.5	Parkolás	98

1.15.6	Közlekedési hálózat problémái, továbbtervezési irányok.....	98
1.16	KÖZMŰVESÍTÉS.....	100
1.16.1	Víziközművek.....	101
1.16.2	Energiaközművek.....	103
1.16.3	Elektronikus hírközlés.....	108
1.17	TÉRSÉGI ÉS TELEPÜLÉSI KÖRNYEZETVÉDELEM.....	110
1.17.1	Talaj.....	110
1.17.2	Felszíni és a felszín alatti vizek.....	111
1.17.3	Levegőtisztaság védelme.....	114
1.17.4	Zaj- és rezgésterhelés.....	116
1.17.5	Sugárzás védelem.....	116
1.17.6	Hulladékkezelés.....	117
1.17.7	Vizuális környezetterhelés.....	119
1.17.8	Árvízvédelem.....	119
1.17.9	Klimaváltozás.....	119
1.17.10	Fennálló környezetvédelmi konfliktusok, problémák.....	121
1.18	KATASZTRÓFAVÉDELEM.....	122
1.18.1	Építésföldtani korlátok.....	122
1.18.2	Vízrajzi veszélyeztetettség.....	124
1.18.3	Egyéb katasztrófavédelmi tényezők.....	125
1.19	ÁSVÁNYI NYERSANYAG LELŐHELY.....	126
2	HELYZETELEMZŐ MUNKARÉSZ.....	127
3	HELYZETÉRTÉKELŐ MUNKARÉSZ.....	131

TEMATIKUS VIZSGÁLATI TÉRKÉPEK JEGYZÉKE

Szada területe fekvés szerint

Tulajdonvizsgálat

Szada hatályos településszerkezeti terve a szomszédos települések határmenti részével

Szada hatályos szabályozási terve a szomszédos települések határmenti részével

Művelési ág és minőségi osztály

Beépítésre szánt területek, átlagosnál jobb minőségű termőföld

Erdőterületek, aktualizálva 2022. június

Természetvédelmi adottságok

Lakóterületek vizsgálata

Lakóterületek beépítettsége

Szabályozott, nem beépült területek

Lakóövezetek

Településközpont vegyes övezetek

Gazdasági övezetek

Belterületi telkek mérete

Külterületi telkek mérete

Épített örökség

Meglévő úthálózat

Meglévő utak mintakeresztmetszésvényei

Közösségi közlekedés elérhetősége

Meglévő közművek 1-5

Környezetvédelmi adottságok

1 Helyzetfeltáró munkarész

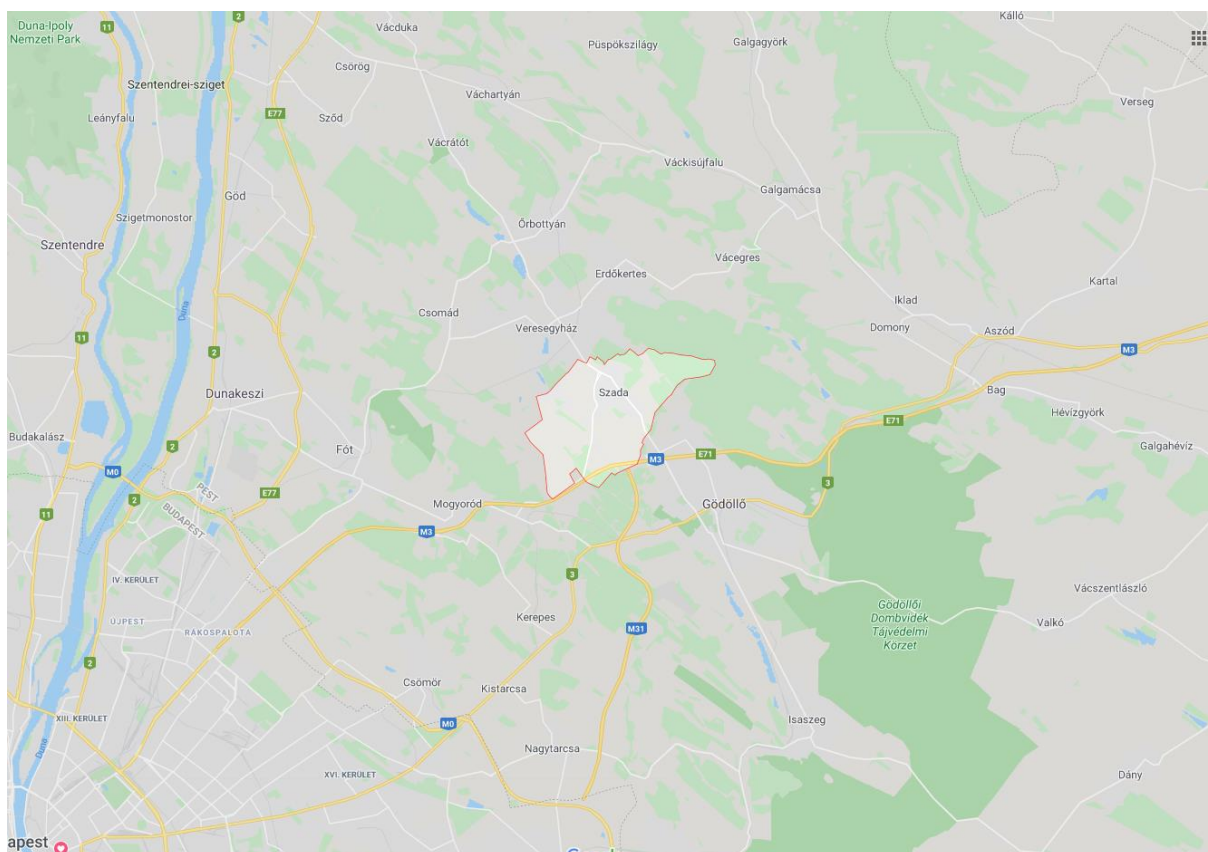
1.1 Településhálózati összefüggések és térségi kapcsolatok, a nagyközség helye a településhálózatban

1.1.1 A település térségi szerepe

Szada nagyközség Pest megyében, a Gödöllői járásban. Központjának Budapest határától mért távolsága közúton, az M3-as autópályán kb. 16 perc, 18 km. A település központja történelmileg kialakultan Veresegyház-Gödöllő országos útra fűződik fel.

A település a Budapesti Agglomerációjában fekszik, de Budapesttel nem határos. Területe az agglomerációs övezet kertnagyközségi gyűrűjének része, amelyet települési funkciók sűrűsége, az egyes települések térbeli elkülönülésének hiánya, illetve a települési területek összenövése jellemez.

A nagyközség térszerkezetének, kapcsolatrendszerének fejlesztése, területfelhasználásának alakítása, infrastruktúra hálózatainak fejlesztése és a környezeti problémák kezelése nem nélkülözheti a térségi-, területi vonatkozások figyelembevételét, a környező települések közötti együttműködést. Bár a nagyközség területfejlesztési összefüggésben a Gödöllői járáshoz tartozik, településfejlesztés és településrendezés vonatkozásában nem annyira a járás egészével, mint a közvetlen szomszédos településekkel kell együttműködnie saját tervei és programjai térségileg összehangolt megvalósítása érdekében.

forrás: google.hu/ maps

A nagyközség agglomerációs térszerkezetben elfoglalt helyét a Szada déli részét érintő M3 gyorsforgalmi út, a déli határa mentén az M3-hoz csatlakozó M31 gyorsforgalmi út és a települést átszelő 2 települési összekötő út határozza meg.

A Budapesttel és Gödöllővel, valamint Veresegyházzal való szoros kapcsolatrendszer előnyének tekinthető, hogy Szada polgárai számára könnyen elérhető mindazon gazdag intézményi és szolgáltatási kínálat, amelyet ezek a városok nyújtanak.

Figyelemre méltó a járásban a városok nagy aránya és a népesebb települések száma.

település		terület (Ha)	népesség 2011
Gödöllő	járásszékhely város		
Csömör	nagyközség	22,7	9293
Erdőkertes	község	5,8	7307
Dány	község	43	4430
Isaszeg	város	54,84	11.210
Kerepes	város	24,08	9943
Kistarcsa	város	11,02	12.046
Mogyoród	nagyközség	34,48	6375
Nagytarcsa	község	12,14	3883
Pécel	város	43,63	15.123
Szada	nagyközség	16,72	4675
Vácszentlászló	község	29,87	2040
Valkó	nagyközség	37,59	2427
Veresegyház	város	28,56	16.333
Zsámbok	község	23,35	2352

Forrás: www.tejr.hu

TT1 TANÁCSADÓ ÉS TERVEZŐ KFT.

1.2 Területfejlesztési dokumentumokkal való összefüggések vizsgálata

Alábbiakban mindazok a hatályos koncepciók, tervek és programok (illetve azok Szadát és térségét is érintő tartalmi elemei) kerülnek ismertetésre, amelyek tartalma iránymutatást jelent a nagyközség jelene (helyzetértékelése) és jövője (fejlesztési célkitűzései) megfogalmazásához.

1.2.1 Kapcsolódás az Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepcióhoz (OFTK)

2012-2013 folyamán elkészült a „NEMZETI FEJLESZTÉS 2030 - Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció” c. dokumentum, amelynek országgyűlési elfogadása 2013. decemberében történt meg. Ez a dokumentum lépett a 2005-ben elfogadott Országos Területfejlesztési Koncepció helyébe.

A „NEMZETI FEJLESZTÉS 2030 - Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció” c. dokumentum Közép-Magyar metropolisz térségre vonatkozó célkitűzései, melyek Szada fejlesztésének is keretét adják:

A budapesti nagyvárosi térség fejlődési mutatói, az Európai Unió többi nagyvárosával összevetve, több tekintetben is kiemelkedőek: az egy főre jutó GDP (vásárlóerő-paritáson) például közel 50%-kal haladja meg az európai uniós átlagot (2010). Budapest kiemelkedő teljesítménye az egész nagyvárosi térségre hatással van, a Közép-Magyarországi régió vásárlóerő paritáson számított, egy főre jutó GDP-je 8,5%-kal haladja meg az EU-s átlagot (2010). Budapest nemzetközi jelentőségéhez nem fér kétség, lehetőségeit tekintve pedig a nagyváros és térsége továbbra is jelentős fejlődési potenciállal bír, az egyetlen körzet Magyarországon, amely a globalizált világ gazdaság egyik csomópontja lehet („potenciális MEGA”).

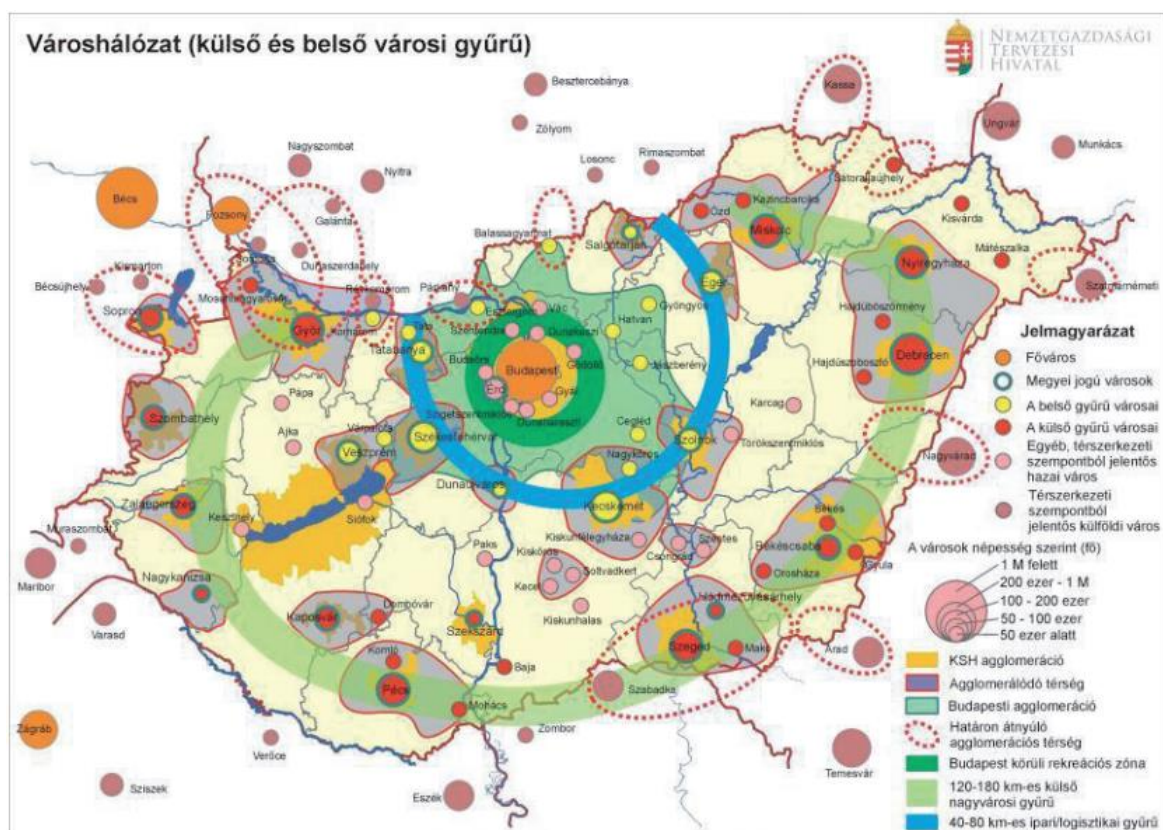
Budapestet gazdasági ereje és lehetőségei nemzetközi jelentőségre predesztinálják. Budapest nagyvárosi térsége, mely magában foglalja a budapesti agglomerációt, Pest megye agglomeráción kívüli részeit, valamint a nagyjából (gépkocsival) egyórányi távolságra lévő nagy és kisnagyvárosokat („csapágyvárosokat”) lakosságszáma (kb. 4 millió) és gazdasági teljesítménye alapján globális léptékben is számottevő nagyvárosi koncentráció. Ráadásul kitűntetett geostratégiai pozíciójának köszönhetően a Kárpát-medencei térség központja is egyben, de Európa keleti nyitásának kapuja is lehet a jövőben. Kiemelkedően jó közlekedési helyzete, a technikai, szellemi, anyagi fejlődés első számú közvetítőjévé tette makroregionális kapcsolataiban, de az ország belső fejlődésének is legfontosabb kiindulópontja volt mindenkor. A hazai fejlődés endogén eredményei is Budapesten csúcsosodnak ki. A különleges jelentőségű hálózati szerep a hosszú távon fenntartható fejlődés legfontosabb alapja. Budapest és nagytérsége társadalmi, gazdasági, térszerkezeti jelentőségéből fakadóan tehát megkülönböztetett fejlesztési intézkedéseket és sajátos eszközrendszert igényel. E metropolisz térség harmonikus fejlődéséhez a Főváros közelebbi és távolabbi környezetével, az agglomerációval való együttműködés megteremtése elengedhetetlen.

A XXI. században a globalizáció, az információs társadalom, a környezettel szemben támasztott fokozott igények és annak változásai a legfontosabb kreatív alkalmazkodást kívánó kihívások. Mindehhez a helyi adottságok (humán erőforrás kreativitása, geopolitikai helyzet, kiterjedt kulturális és közművelődési intézményrendszer, élénk kulturális élet, természeti és társadalmi adottságok sokfélesége stb.) megfelelő kiaknázása az értékekkel való fenntartható gazdálkodás kialakításához járulhat hozzá.

Olyan Fővárosra van szükség, amely térségével (metropolisz térség) sikeresen kapcsolódik be a globális munkamegosztásba, csomóponti szerepet tölt be Európa keleti nyitásában és a Nyugat-Balkán integrációjában, ahol kiemelkedően vonzó vállalkozni és élni egyaránt, miközben országos feladatait megosztja a többi nagyvárossal, ezzel segítve az ország többközpontú fejlődését.

Lehetséges kitörési pontok:

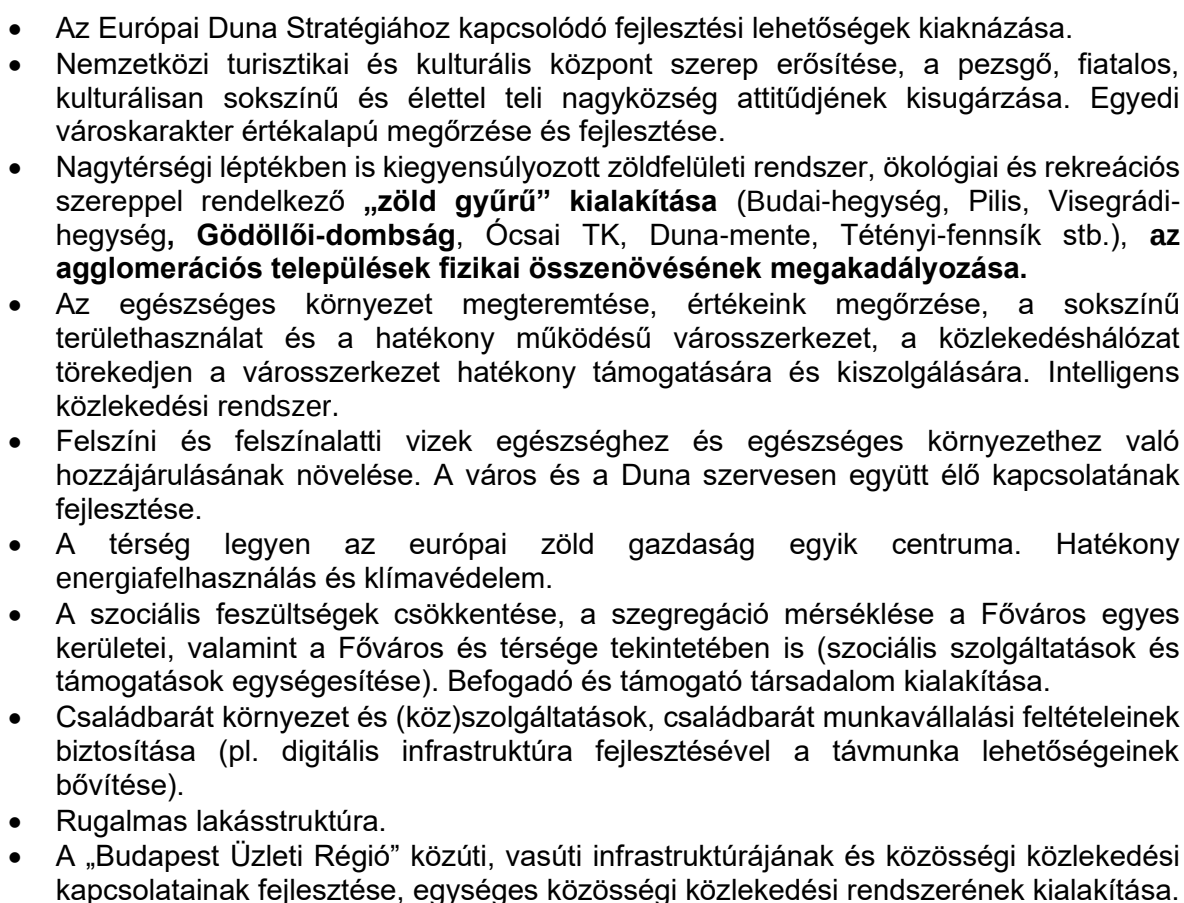
- Budapesti nagyvárosi térség, a **kapu**: Budapest centrális szerepéből adódóan egyszerre kapu és híd a kelet-nyugati, illetve észak-déli irányultságú áramlások számára. Legyen Budapest az európai városhálózat erős tagja.
- Budapesti nagyvárosi térség, a **kulturális és tudásipar központja**: Budapest, hagyományait tekintve kiemelt jelentőséget tulajdonít a magas hozzáadott értéket képviselő fejlesztéseknek, a K+F-ben rejlő potenciál kiaknázásának, a kreatív- és tudásipar kiszélesítésének.
- Budapesti **gazdasági régió**, az ideális üzleti környezet: Budapest infrastrukturális-, jogi- és gazdasági tényezőinek továbbfejlesztésben befektetés ösztönző potenciál rejlik.
- **Budapesti az élhető nagyvárosi térség**: Budapest és környékének környezeti adottságai, nagyvárosi létének ellenére további potenciált rejtenek magukban, mely kiváló alapot teremthet egy egészségesebb, boldogabb társadalom számára. A főváros polgárainak az egyéni érvényesüléshez vonzó feltételeket nyújt, a kultúrához, az oktatáshoz, az egészségügyi- és egyéb szolgáltatásokhoz egyenlő hozzáférést biztosít.

Forrás: www.kormany.hu

A metropolisz térség területpolitikai és területfejlesztési irányai:

- Nemzetközi gazdaságsszervező szerepének erősítése (pénzügyi szolgáltatások, K+F, tudás-ipar és high-tech iparágak megtelepedésének, jelenlétének ösztönzése).
- Budapest kapuváros szerepének erősítése az Európai Unió és a Balkán, valamint Kelet-Európa között – nyitás a déli és keleti nagyvárosok felé. „Duna Stratégiához” kapcsolódó fejlesztési lehetőségek kiaknázása.
- Nemzetközi piaci folyosók csomóponti helyzetéből származó földrajzi előnyök kihasználása (pl. makroregionális logisztikai funkció kiépítése).

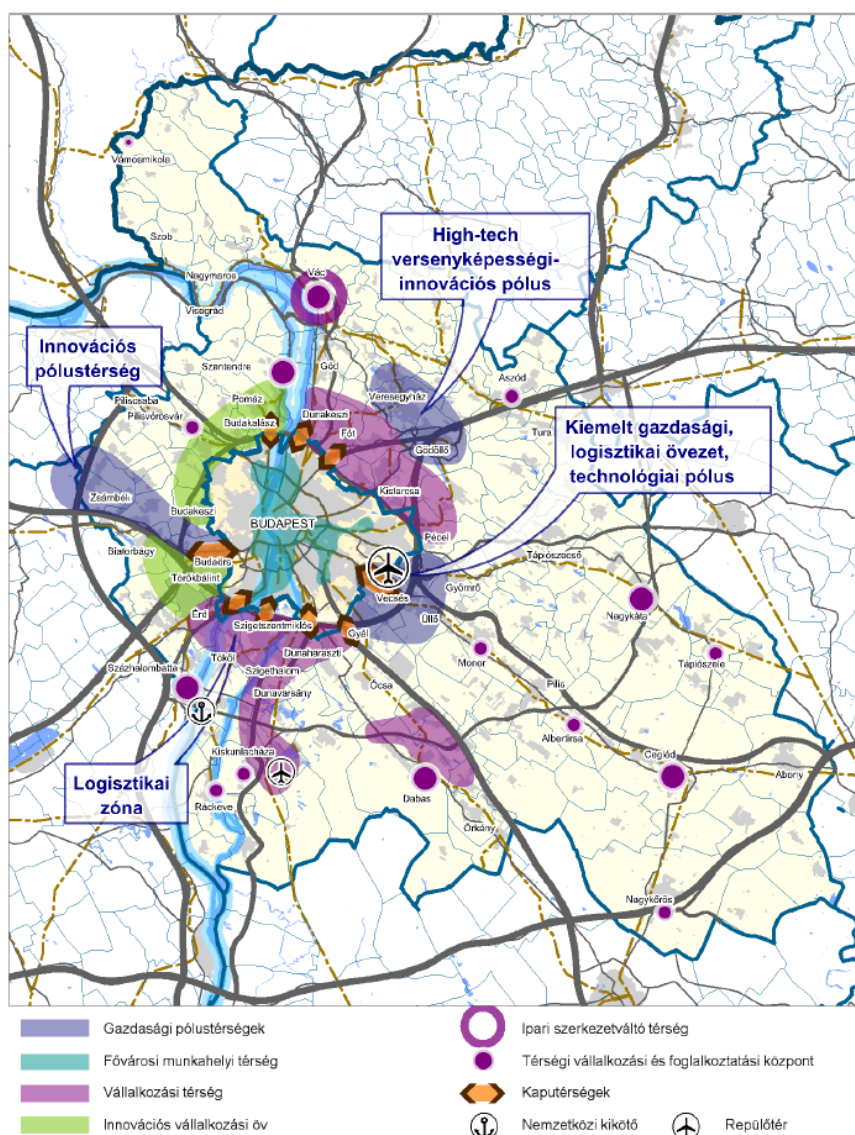

Pest megye új, a Nemzeti Fejlesztés 2030 c. dokumentummal összhangban elkészült területfejlesztési koncepciója elfogadására az új országos fejlesztési koncepció jóváhagyását követően került sor. Az alábbiakban a Pest megyei területfejlesztési koncepció „Gazdaságfejlesztés” átfogó cél olyan stratégiai céljait emeljük ki, amelyek Szada hosszú távú fejlesztése szempontjából a leginkább meghatározók.

TT1 TANÁCSADÓ ÉS TERVEZŐ KFT.

Pest megye, illetve azon belül a budapesti agglomeráció- és a főváros fejlődése szorosan összefügg, ugyanakkor **nem tekinthető és nem kezelhető egységes funkcionális várostérseggként**. A főváros körül történelmi léptékben is jelen volt a nagy- és kisvárosok sűrű, de decentralizált hálózata, amelyek működése szoros kapcsolatban volt Budapesttel, de különböző gazdasági, társadalmi és kulturális profil határozta meg fejlődésüket. A földrajzi, társadalmi és kulturális rétegzettség mintái ma is jelen vannak, kézzelfoghatóak az egyes kistérségek működésében, fejlődésében, külgazdasági kapcsolataiban és innovációs teljesítményében.

Pest megye sem társadalmi, sem gazdasági szempontból nem homogén térség. Az agglomerációs öv kistérségeire gazdasági szempontból a magas vállalkozói aktivitás, a szolgáltató ágazatok, illetve az innovatív termelési szektor meghatározó jelenléte, a magasabb jövedelemtermelő képesség, a nagyobb együttműködési készség jellemző. Szada a fővárostól északkeletre lévő gazdasági és high-tech versenyképességi-innovációs pólus része.

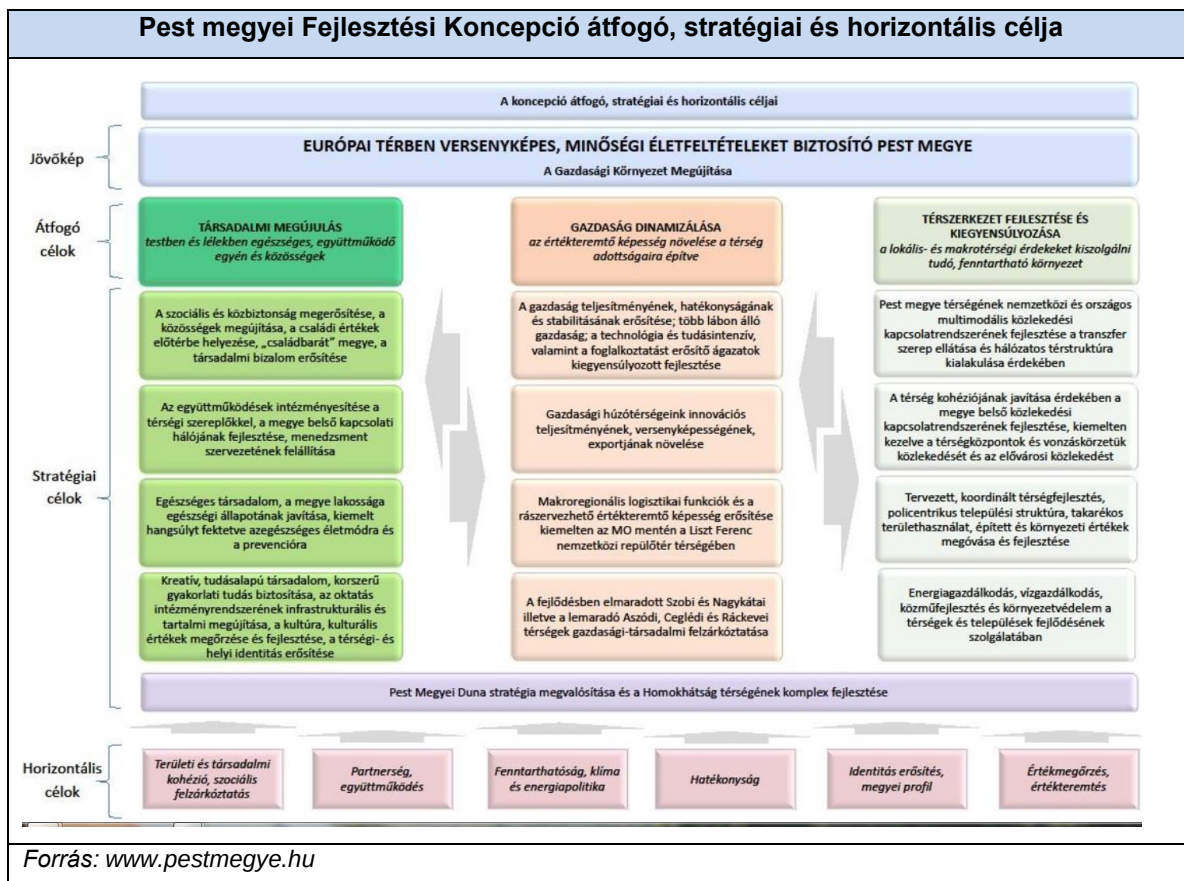

Budapest és Pest Megye Területfejlesztési Konceptiójának közös javaslata

Forrás: www.pestmegye.hu

A területfejlesztési koncepció célrendszere

A Pest megyei helyzetértékelés alapján megállapítható, hogy – az elmúlt évtizedben és különösen a 2008 óta tartó gazdasági válság során végbemenő folyamatokat elemezve, a fővárossal és a tágabb környezettel való kapcsolatrendszer értékelve –, Pest megyében a gazdasági környezet „megújítása” általános cél. A megye stratégiai és horizontális célkitűzései eléréséhez jelentős hatékonyságnövelésre van szükség az endogén erőforrások, valamint a térszerkezeti adottságok kihasználásában, valamint a vállalkozások és intézmények együttműködésében. Pest megye valamennyi célkitűzésében érvényre kívánja juttatni azt a törekvését, hogy a gazdasági, társadalmi és területi fejlődéshez alapvető gazdasági szerkezetváltás valósuljon meg.

A jövőképpen felvázolt, „Európai térben versenyképes, és minőségi életfeltételeket biztosító Pest megye” célkitűzés megvalósításához Szada is úgy tud hozzájárulni, ha a térszerkezeti és gazdasági környezete megújul, ezért a településnek is a fenntarthatóság, a versenyképesség és a hatékonyság javítására kell fókuszálnia.

A gazdasági megújulás nem mehet végbe sem a megye társadalmában megvalósuló megújulás, sem a makro- és mikroregionális térszerkezetben szükséges átalakítások végrehajtása nélkül. Mindazok a változtatások, amelyeket a megyei koncepció célrendszerén alapulva a következő nagyjából két évtizedben, de azon belül is a 2014-2020 közötti európai uniós költségvetési időszakban, a térségben végre szeretne hajtani, együttesen fogják eredményezni a térség gazdasági megerősödését, egy egészségesebb és hatékonyabb társadalom épülését és a természeti környezetével összhangban lévő organikus életér, fenntartható környezet megvalósítását.

Szadán is jelen vannak – igaz kisebb mértékben, mint a környező agglomerációs városokban – olyan ágazatok, olyan kiemelkedő teljesítménnyel és a gazdaságon belüli részarányával bíró tevékenységek, amelyek fejlesztése, erősítése segítheti a foglalkoztatási helyzet javítását, az előállított termelési érték növelését, az export kapacitások bővítését.

Különleges kihívást, egyben lehetőséget jelent a hightech feldolgozóipar, azaz a termelési kultúrára, mérnöki szaktudásra és innovációra, a piac és az innováció közelségére alapozott, a metropolisztérség K+F+I kapacitását kihasználó vállalkozások letelepítése, kisebb, rugalmasabb külföldi és hazai középvállalatok klasztereinek fejlesztése. Potenciált jelent a helyben lakó népesség kedvező összetétele, képzettsége és társadalmi státusza, foglalkozása.

A Pest megyei célok közül a település elsősorban az alábbiakhoz kapcsolódhat:

- a helyi gazdaság jelentette perspektíva, a munkával elérhető jövedelem és a szociális biztonság; a kereslet-kínálat összhangját, és a munkaerőpiaci változásokra gyorsan, rugalmasan reagáló foglalkoztatási környezet kialakítása, új munkahelyek teremtésével bővülő foglalkoztatás,
- az endogén tényezőkre épülő gazdaságfejlesztéssel, valamint a képzési rendszer piaci igényeknek megfelelő átalakításának köszönhetően a megyében mintegy százezer új munkahely teremthető, a Budapestre ingázók száma pedig 20 év alatt 25 %-kal csökkenjen; a metropolisztérségen belüli mobilitás kiegyenlítettebb és sokszínűbb legyen, a jelenleginél dinamikusabb módon kapcsolva össze a térség fejlesztési pólusait, növekedési és vállalkozási zónáit.

További **cél**, hogy a nemzetgazdaság egészére kiterjedő változásnak köszönhetően a kiegyensúlyozott, kétirányú mobilitás erősödjön a metropolisztérség és a nagyvárosok, fejlesztési központok, hightech pólusok viszonylatában is.

Cél, hogy a metropolisztér nemzetközi csomóponti szerepének növekedése – a térség jelentős újjászervezése – jelentősen megújítsa a munkaerőpiacot; megalapozza a lehetőségét a munkahelyteremtésnek és a sokszínűbb foglalkoztatási lehetőségeknek, a munkajövedelmek fenntartható növekedésének, és különösen a társadalmi mobilitást, a kohéziót erősítő munkaerőpiacnak. Mindez perspektívát jelenthet az itt élő és a beáramló népességnek, beleértve a munkaerőpiacról kiszorult rétegeket éppúgy, mint a tágabb régióból, illetve a nagyvilágból ideköltöző műszaki- és humán értelmiségi, menedzsment réteget, a kreatív osztályt. Pest megye a szomszédos megyékkel szoros együttműködésben olyan közös projekteket valósítson meg, amelyek növekedési pályára állítják az egyes térségeket, valamint szorosabban összekapcsolják a térségi munkaerőpiacot.

Cél a megye magas vállalkozás sűrűséggel rendelkező, nagyszámú hazai KKV-t is tömörítő, a nemzetközi munkamegosztásba is bekapcsolódó térségei innovációs teljesítményének, termelékenységének és értékteremtő képességének erősítése. A növekedési potenciállal rendelkező középvállalatok és az innovatív kisvállalatok térnyerésének támogatása; az exportorientáció, a beszállítói kapcsolatok és az értékláncokhoz kapcsolódó szolgáltatások erősítése; a nyílt innovációs partnerségek és a stratégiai együttműködések bővítése. Fontos a kreatív tevékenységek támogatása a versenyképesség, a hatékonyság és a külgazdasági kapcsolatok erősítése érdekében. Kiemelt terület a technológiai parkok, innovációs központok, a tudásközpontok és a vállalatok, vállalkozások közötti együttműködések erősítése, a spinoff és spinout aktivitás ösztönzése, a vállalkozói egyetemek létrehozása, a versenyképesség erősítése.

Néhány a kapcsolódó operatív célok közül:

- a megyével határos ipari agglomerációk, klaszterek (járműgyártás stb.) és nagyfoglalkoztatók által kínált foglalkoztatási lehetőségek összehangolása, a beszállítói vertikum és kapcsolódó szolgáltatások Pest megyei fejlesztése,
- agglomerálódó technológia és tudás intenzív térségek összekapcsolása, a munkaerő iránti igények és a kínálat, a munkaerő piaci intézkedések összehangolása (különösen az M0 és az M1 tengely mentén),
- a helyi gazdaság, valamint a közösségi alapú helyi kezdeményezések összehangolt fejlesztése; rétegzett módon (az aprófalvas tanyáktól a szuburbán településekig bezárólag),

- a munkaerő piaci kereslet és kínálat közelítése, különös tekintettel a nagy növekedési potenciállal bíró tevékenységek munkaerő iránti igényének gyors és rugalmas kielégítésére.

A célrendszer struktúrájának felépítése során három nagy átfogó cél került meghatározásra, melyeken belül ágazati és területi stratégiai célok is kitűzésre kerültek. A stratégiai célok teremtik meg a Programalkotás fázisának gerincét. A horizontális célok olyan jellegű kitűzések, melyeknek jellegüknél fogva szükséges valamennyi stratégiai célt áthatniuk, hatásuk nem korlátozódhat egyetlen szegmensre sem.

Pest megye számára fontos a területi kohézió: a metropolisztérség - nem csak Pest megye, hanem beleértve a fővárost és a megyehatárokon is átnyúló, szervesen összetartozó területeket - belső kohéziójának megteremtése, a települések, a kistérségek kiegyensúlyozott és egymást kölcsönösen erősítő fejlődése, anyagi és kulturális gyarapodása, a jobb életminőséget, a helyi boldogulás lehetőségét és a biztonság alapvető feltételeit nyújtó feltételek megteremtése érdekében. Pest megye számára a területi kohézió összeegyeztethető a versenyképességi célkitűzésekkel; így a gazdaság dinamizálásával és a térszerkezet újragondolásával.

A metropolisztérség újragondolása és szerkezeti átalakítása révén elérhető pozícióváltás koherens a hátrányos helyzetű térségek felzárkóztatásának céljával, illetve ez utóbbinak megteremti az alapvető feltételeit a belső kapcsolatok erősítésével. A változás azonban jelentős kihívást is jelent – a térségek helyzetének és szerepének újragondolását, az átalakuló térségek támogatását, az intézmények jelentőségének újraértékelését. A főváros közelsége sem jelent automatikus felzárkózást, a szuburbán övezetben is kimutathatóak olyan problémák, amelyek a közszolgáltatások és az infrastruktúra viszonylagos kiépítettsége ellenére a helyi gazdaság alacsony teljesítményét, illetve társadalmi problémákat eredményeznek.

Pest megye népességének összetétele, népesedési folyamatai, sűrű városhálózata, gazdasági helyzete nem változtat azon az alapvető helyzeten, hogy a társadalmi kohézió igen jelentős kihívást jelent a közösségeknek. A közösségek jelentős része még rendelkezik olyan integritással, perspektívával, amely alapvető feltételt jelent a kohéziót szolgáló eszközök alkalmazásához.

A fenntarthatóság, klíma- és energiapolitika célja a rendelkezésre álló erőforrások és a fogyasztás egyensúlyának megteremtése; az „ökológiai lábnyom” csökkentése, hulladékszegény illetve újrahasznosításra épülő technológiák alkalmazása és fejlesztése, felkészülés és alkalmazkodás a klimatikus változások kezelésére, a környezet állapotának megőrzése, javítása. A megújuló energiahordozók használatának növelése, gyors és rugalmas alkalmazkodásra képes térszerkezet, gazdasági és közösségi aktivitás fejlesztése. A társadalom, gazdaság, környezet hármassága tekintetében egyre nagyobb hangsúlyt kell helyezni a környezetre. Pest megye társadalma, gazdasága, valamint épített és természeti környezete egymást befolyásoló tényezők, amelyek közül a környezet (természet, táj, épített környezet) fennmaradása nélkül folyamatosan romlanak úgy a gazdaság, mint a társadalom fejlődésének feltételei. Szemléletváltásra, a környezettudatosság és a környezetkultúra növelésére van szükség a társadalomban és a gazdaságban a természeti értékek, a tiszta környezet valódi értéként történő kezelése érdekében. Ehhez nem elegendőek a közösségi programok, szükséges az oktatási rendszer reformján keresztül is érvényt szerezni a fenntarthatóságnak. Pest megye jó adottságokkal rendelkezik a környezeti erőforrásokat kímélő, valamint az ember környezetre gyakorolt hatásait csökkentő befektetésekhez. A kezdeményezések, beruházások, technológiák azonban szigetszerűek. Összekapcsolásukkal jelentősen növekedhetne a közvetlen és közvetett hatás. Pest megye prioritásként kezeli azt, hogy az eseti beruházások mellett (helyett) a térségi adottságokat és lehetőségeket egységben kezelő megoldások, valamint egy hosszabb távra tekintő stratégiai menedzsment szemlélet kerüljön előtérbe.

A partnerség, együttműködés erősítésének célja a térségi fejlesztésben érdekelt szereplők – önkormányzatok, intézmények, vállalkozások, tudásközpontok, civil szervezetek és egyének

– közötti stratégiai együttműködés fejlesztése; a területi intézményrendszer fejlesztése, a területspecifikus tudás generálása és megosztása.

A hatékonyság növelésének célja a területi adottságok és a rendelkezésre álló erőforrások jobb kihasználása. Pest megye jó adottságokkal rendelkezik a gazdasági növekedéshez, valamint az emberek igényeinek megfelelő életminőség biztosításához. A fejlődést ugyanakkor akadályozza az igen alacsony hatékonyság, amely rontja a gazdaság teljesítményét, a kilátásokat, az itt felhasznált erőforrások hasznosulását. Megállapítható, hogy a jövőképpen megfogalmazott állapothoz egy alapvető, a társadalom több területét érintő változásra van szükség a hatékonyságban, amelyhez a népesség összetétele és az itt elérhető tudás megfelelő kiindulópontot jelent.

Értékmegőrzés, értékteremtés. Pest megye határozottan állást foglal amellett, hogy a meglévő, táji, természeti-, épített környezeti-, kulturális-, közösségi- és gazdasági értékeit meg kívánja védeni, a térség jövőbeni fejlődését azokra építi. Értékeink egy része természeti adottságokból ered, más része az emberi tevékenység évszázadai alatt tárgyiasult, egy jelentős része azonban az emberből magából ered; az egyének, a családok, a társadalom, a közösségek és a gazdaság szereplői hordozzák azokat. Ezek egy része egyetemes emberi érték, más része sajátos helyi, térségi, megyei "specialitás". Ezért a koncepcióban megfogalmazott célok megvalósítása érdekében tett erőfeszítések az értékközpontúság és az értékteremtő képesség javítása, mint rendező elv alapozza meg.

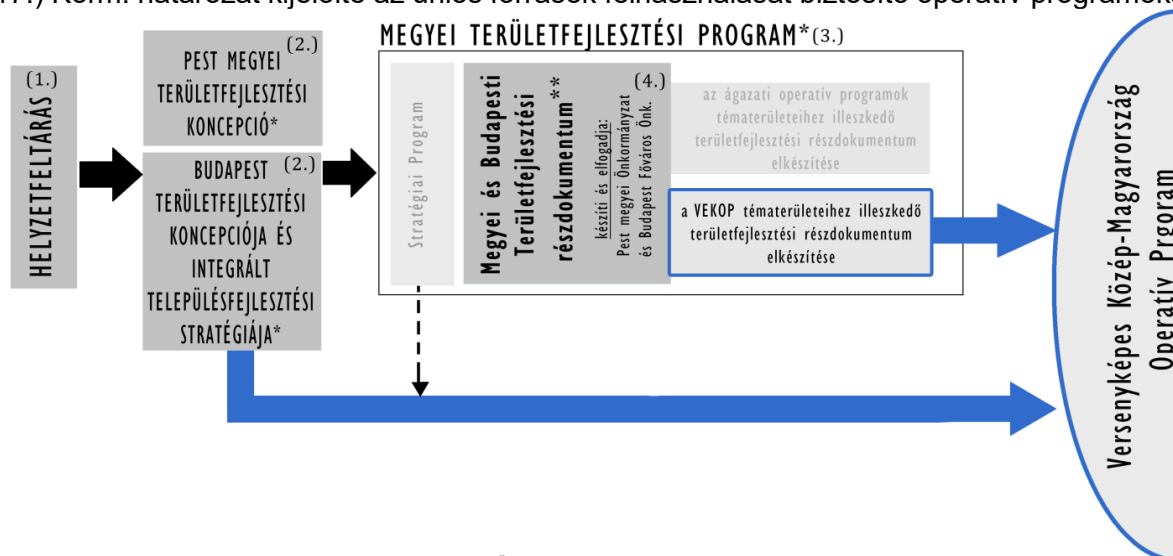
1.2.3 „Pest Megyei Területfejlesztési Program 2014-2020”-hoz való kapcsolódás

(Pest Megyei Területfejlesztési Program 2021-2027 készítése a megalapozó vizsgálat készítésekor folyamatban van.)

A megyei területfejlesztési program két részből áll. Az első a stratégiai program, amelynek alapvető célja a fejlesztési programcsomagok stratégiai megalapozása, ez kapcsolja össze logikailag a koncepcióban leírtakat és a második, az operatív programban szereplő konkrét, beavatkozások formájában megfogalmazott projektsomagokat.

Pest Megye Stratégiai Programja a Területfejlesztési Koncepció célrendszerét figyelembe véve, törekedve az európai uniós tematikus célkitűzésekhez és a hazai operatív programokhoz (elsősorban a VEKOP-hoz) való illeszkedésre, nyolc fő beavatkozási területet azonosít:

A 2014-2020 közötti európai uniós fejlesztési források felhasználásának tervezésével és intézményrendszerének kialakításával összefüggő aktuális feladatokról szóló 1600/2012. (XII. 17.) Korm. határozat kijelölte az uniós források felhasználását biztosító operatív programokat.

FELADATKÖR:

- (1.) Pest megyei és Budapesti helyzetfeltáró dokumentumok elkészítése
- (2.) Pest megyei és Budapesti Területfejlesztési Koncepció elkészítése
- (3.) Pest megyei és Budapesti Területfejlesztési Program elkészítése
- (4.) a 2014 - 2020 közötti időszakra terveződő csatlakozó operatív területfejlesztési részdokumentum elkészítése

* a törvény alapján kidolgozandó dokumentum

** VEKOP-hoz kapcsolódó részdokumentum

Forrás: Pest Megye Stratégiai Program

Az alábbi táblázat tartalmazza a következő költségvetési időszak operatív programjait és az azok keretében rendelkezésre álló fejlesztési források nagyságát. A programok többsége ágazati, kettő közülük (a TOP és a VEKOP) területi megközelítésű operatív program.

Operatív Program neve	Operatív Program rövid neve	Tervezésért felelős szaktárca neve	Forrás nagysága ~ (Mrd Ft)
Versenyképes Közép-Magyarország Operatív Program (tervezhető alapok: ERFA, ESZA)	VEKOP	NGM	~240
Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program (tervezhető alapok: ERFA, ESZA)	GINOP	NGM	~2.600
Terület- és Településfejlesztési Operatív Program (tervezhető alapok: ERFA, ESZA)	TOP	NGM	~1.077
Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program (tervezhető alapok: ERFA, ESZA)	EFOP	EMMI	~730
Környezeti és Energetikai Hatékonysági Operatív Program (tervezhető alapok: ERFA, Kohéziós Alap)	KEHOP	NFM, VM	~985
Integrált Közlekedésfejlesztési Operatív Program (tervezhető alapok: ERFA, Kohéziós Alap)	IKOP	NFM	~913
Vidékfejlesztési Program (tervezhető alapok: EMVA)	VP	VM	~1.400
Végrehajtási Koordinációs Operatív Program (tervezhető alapok: Kohéziós Alap)	KOOP	-	~100
Magyar Halgazdálkodási Operatív Program (tervezhető alapok: EHTA)	MAHOP	VM	~13

Forrás: www.pestmegye.hu

Pest megyében, pusztán a VEKOP-ban jelenleg rendelkezésre álló források elégtelenek a megye kiegyensúlyozott gazdasági-társadalmi fejlődésének megalapozásához, ezeket a forrásokat a lehetőségek függvényében ki kell egészíteni egyéb, a hazai költségvetésből származó eszközökkel, illetve a kormánynak, a megyei- és települési önkormányzatoknak is mindent meg kell tenniük egy aktív gazdaságfejlesztési politika keretében a privát források eddiginél hatékonyabb bevonása érdekében.

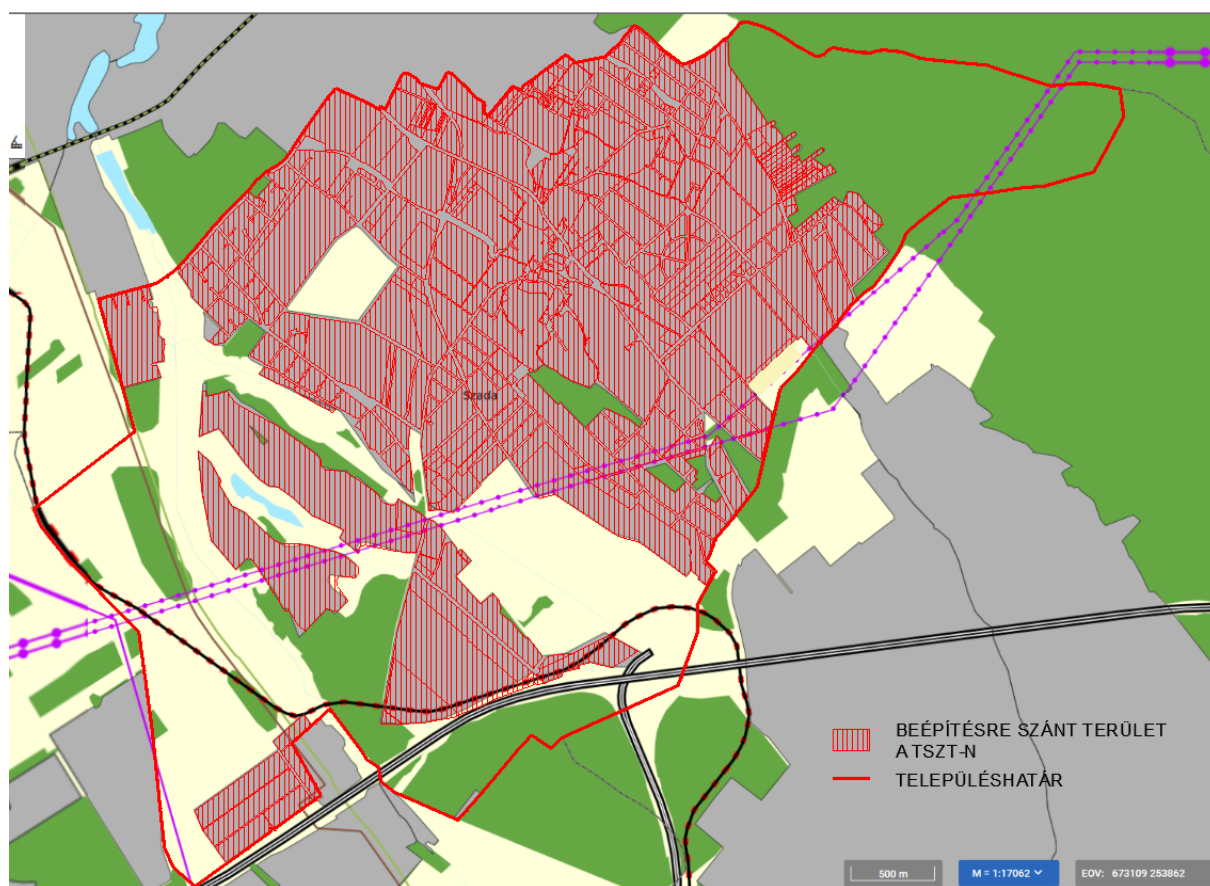
1.3 A területrendezési tervekkel való összefüggések vizsgálata

1.3.1 Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló 2018. évi CXXXIX. törvény (TrTv. OTrT és BATrT)

Az infrastruktúra-hálózatot illetően a szadai településrendezési eszközökben tervezett elemként jelenik meg az OTrT-ben is megjelenő főút, amelynek a területe Szadán van, az M31-es utat folytatva az M3 autópálya gödöllői csomópontjától indulva nyugati irányba kerülje el Szadát és kösse össze az észak-pesti agglomeráció településeit, egészen Gödöig és onnan tovább Tahitótfaluig. A 2 tervezett nyomvonal (Szada településszerkezeti tervében és a Budapesti Agglomeráció Szerkezeti Tervében) kismértékben eltér. A hatályos településszerkezeti terv jelöli a területrendezési tervben is jelölt térségi jelentőségű kerékpárutat. Ennek egy szakasza Mogyoród és Szada belterülete között meg is valósult (Székely Bertalan út az ipari parkig).

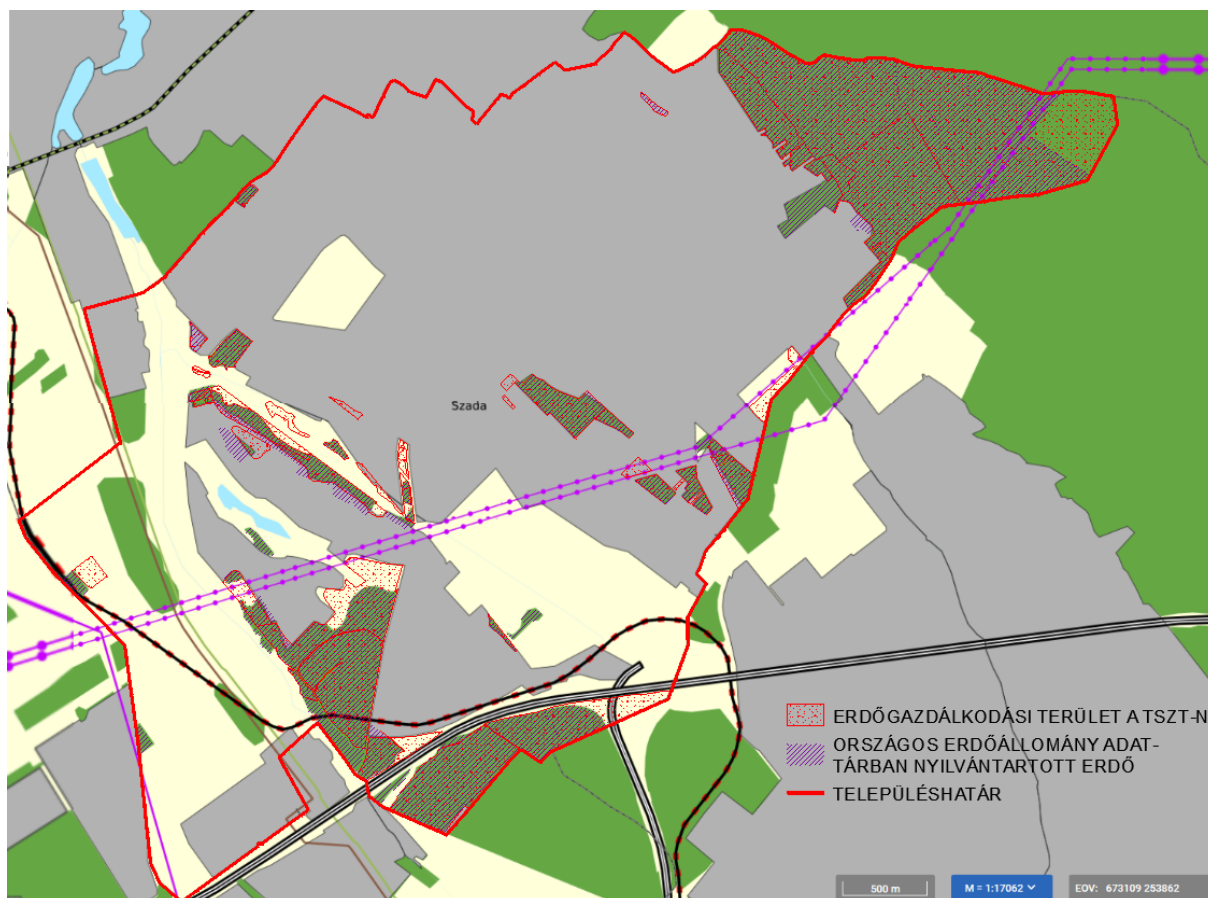
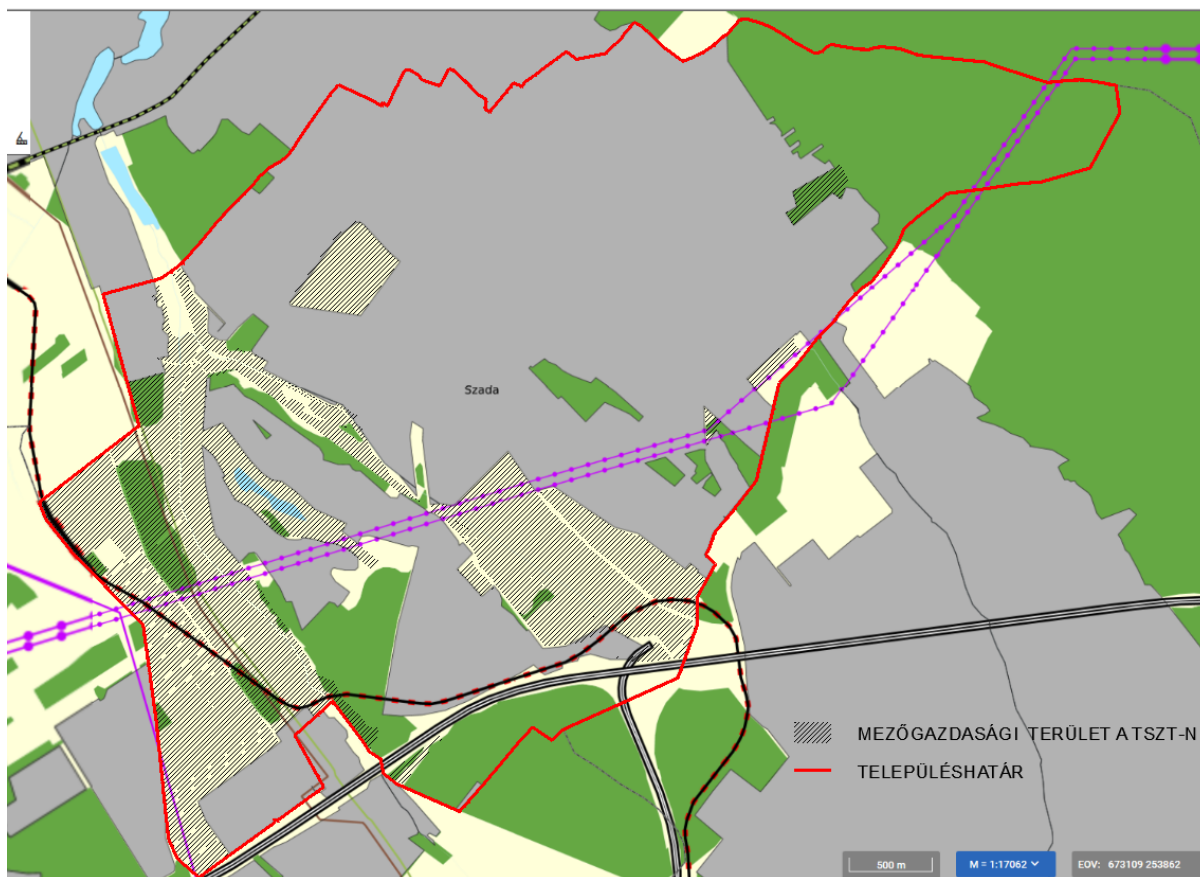
Budapesti Agglomeráció Szerkezeti Terve

A hatályos településszerkezeti tervben minden beépítésre szánt terület Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló 2018. évi CXXXIX. törvény 7. melléklete, a Budapesti Agglomeráció Szerkezeti Terve szerinti települési térségben fekszik.

A 2018. évi CXXXIX. törvény 7. melléklete, a Budapesti Agglomeráció Szerkezeti Terve szerinti mezőgazdasági térséget nagy arányban lefedik a Településszerkezeti Terv szerinti mezőgazdasági területek. A le nem fedett részek általában erdő területfelhasználásra tervezettek, csak a veregyházi határban lévő le nem fedett területen a településszerkezeti tervben a Szódrákosi patak duzzasztásával létrehozandó tó vízgazdálkodási terület.

Mezőgazdasági területfelhasználásra tervezett a Budapesti Agglomeráció Szerkezeti Tervén jelölt vízgazdálkodási terület.

A településszerkezeti terv erdőterületei és az Országos Erdőállomány Adattárban nyilvántartott erdők kisebb pontatlanságoktól eltekintve az erdőtertségben vannak. Ugyanakkor

a Budapesti Agglomeráció Szerkezeti Tervén vannak olyan nagy kiterjedésű erdőtérsg-részek, amelyek sem az adattárban, sem a TSZT-n, sem a földhivatali nyilvántartásban nem erdők, és ténylegesen is mezőgazdasági művelés alatt állnak. Mivel Szadán nincs sok erdő, a településrendezési eszközök megfeleltetése a Budapesti Agglomeráció Szerkezeti Tervének az erdőtérstéget illetően problémás lehet.

Országos övezetek

Az Országos Övezeti Terv tervlapjait a törvény 3. melléklet tartalmazza.

	Szada érintettsége
3/1. melléklet az ökológiai hálózat magterületének övezete, az ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezete és az ökológiai hálózat pufferterületének övezete	+
3/2. melléklet a kiváló termőhelyi adottságú szántók övezete	-
3/3. melléklet az erdők övezete	+
3/4. melléklet a világörökségi és világörökségi várományos területek övezete	-
3/5. melléklet a honvédelmi és katonai célú terület övezete	-

A jó termőhelyi adottságú szántók, az erdőtelepítésre javasolt terület, a tájképvédelmi terület, a vízminőség-védelmi terület, a nagyvízi meder és a VTT-tározók övezetét a területrendezésért felelős miniszter a területrendezési tervek készítésének és alkalmazásának kiegészítő szabályozásáról szóló 9/2019. (VI. 14.) MvM rendeletében állapítja meg.

	Szada érintettsége
1. melléklet jó termőhelyi adottságú szántók övezete	-
2. melléklet erdőtelepítésre javasolt terület övezete	+
3. melléklet tájképvédelmi terület övezete	+
4. melléklet vízminőség-védelmi terület övezete	+
5. melléklet nagyvízi meder övezete	-
a 6. melléklet VTT-tározók övezete	-

A Budapesti Agglomeráció Övezeti Terve

A Trtv. 42. § (2) bekezdésével összhangban a Budapesti Agglomeráció Övezeti Tervének részét képező, e rendeletben megállapított kiemelt térségi övezetek a 9/2019. (VI. 14.) MvM rendelete szerint:

	Szada érintettsége
7. melléklet ásványi nyersanyagvagyon övezete	+
8. melléklet rendszeresen belvízjárta terület övezete	-
9. melléklet földtani veszélyforrás terület övezete	-

1.3.2 Pest megye Területrendezési Terve 2020

Pest megye területrendezési tervéről szóló Pest Megye Önkormányzata Közgyűlésének 10/2020. (VI.30.) önkormányzati rendelete 2020. július 1-től hatályos.

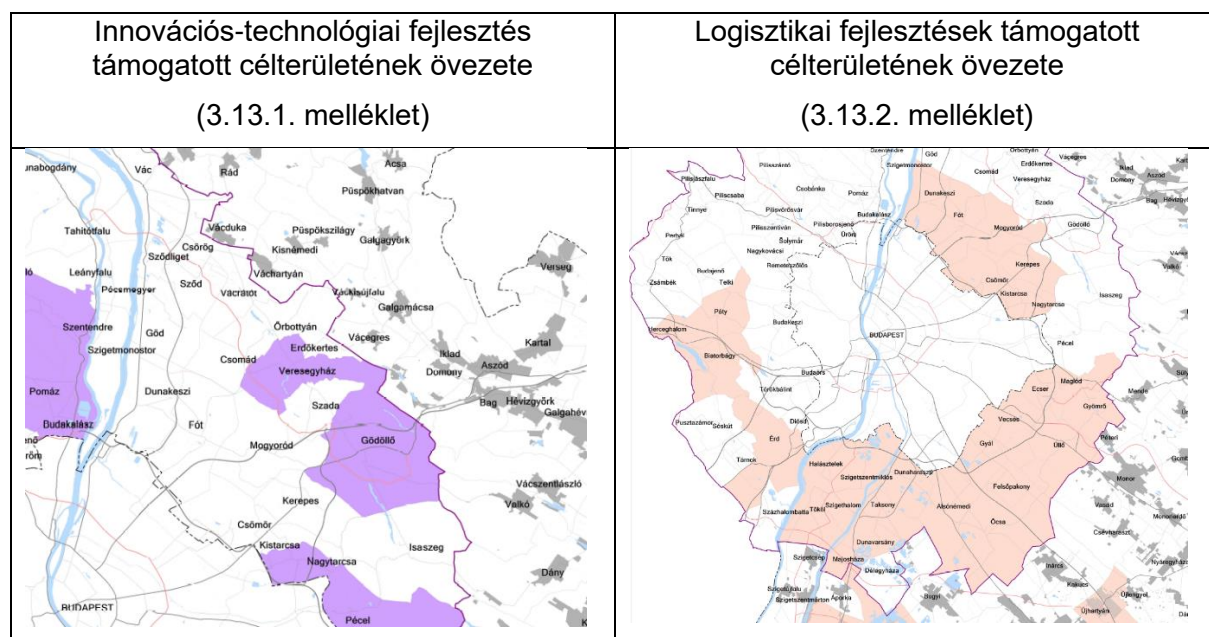
A rendelet területi hatálya (2. §), – az egyedileg meghatározott övezetek kivételével – Pest megye közigazgatási területéből a Budapesti agglomeráció területén kívüli területekre terjed ki. Az egyedileg meghatározott övezetek meghatározása és szabályozása a megye teljes közigazgatási területére kiterjed. A rendelet hatálya alá tartozó települések felsorolását az 1. melléklet 1.1. és 1.2. pontja tartalmazza. Szada, mint agglomerációs település, az 1.2. pont alatt van, így az egyedileg meghatározott övezeteket kell vizsgálni.

Pest megye egyedileg meghatározott megyei övezetei az alábbiak (7. §):

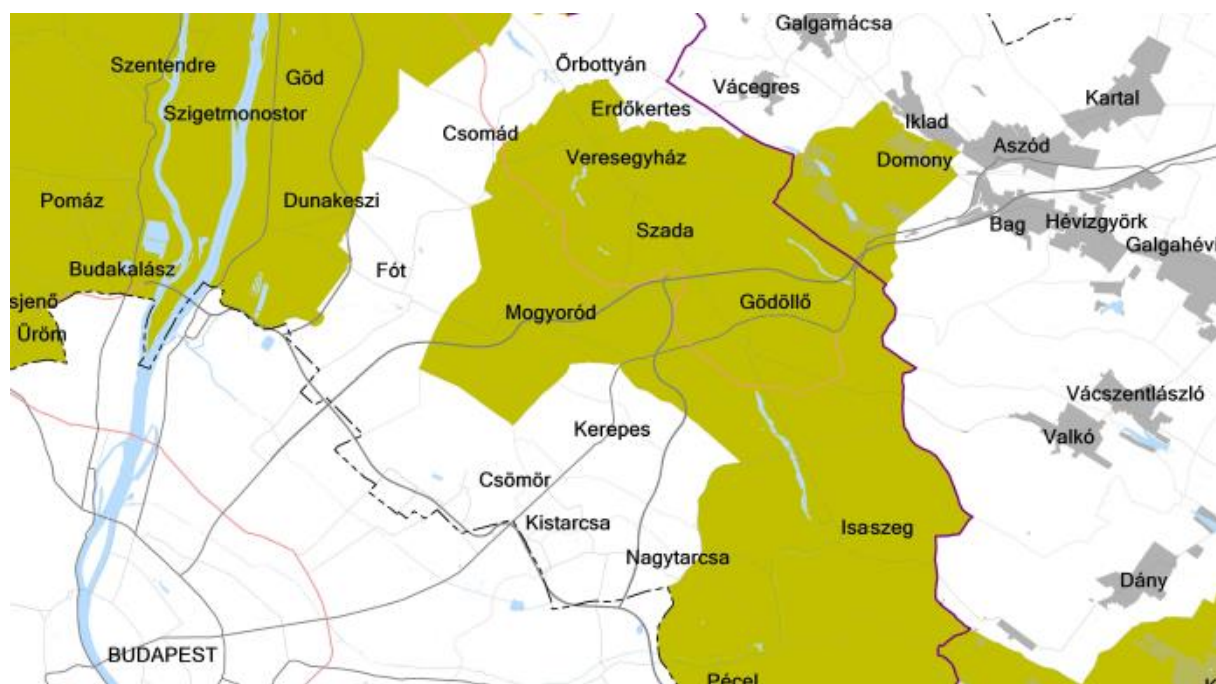
- a) innovációs-technológiai fejlesztés támogatott célterületének övezete (3.13.1. melléklet)
- b) logisztikai fejlesztések támogatott célterületének övezete (3.13.2. melléklet)
- c) turisztikai fejlesztések támogatott célterületének övezete (3.13.3. melléklet)
- d) kertes mezőgazdasági területek övezete (3.13.4. melléklet)
- e) klímaváltozásnak fokozottan kitett területek övezete (3.13.5. melléklet).

Az egyedileg meghatározott megyei övezeteket. 6. § (2) bekezdése e) pontja szerint 3.13. melléklet tervlapjai határolják le.

Az innovációs-technológiai fejlesztés támogatott célterületének övezete és a logisztikai fejlesztések támogatott célterületének övezete Szadát nem érinti, pedig mindkét övezet alkalmazása indokolt lett volna Budapest, Gödöllő és Veresegyház közelsége, a tartalékokkal rendelkező, infrastruktúrával ellátott gazdasági területek, a jó megközelíthetőség és a relatíve magasan képzett munkaerő miatt:

Szada területét érinti a turisztikai fejlesztések támogatott célterületének övezete (3.13.3. melléklet).

Az egyedileg meghatározott megyei övezetre vonatkozó szabály (10. §):

A turisztikai fejlesztések támogatott célterületének övezetével érintett települések településfejlesztési koncepciója, integrált településfejlesztési stratégiája és településrendezési eszközei készítése, felülvizsgálata, valamint módosítása során a turisztikai fejlesztések (a párhuzamos fejlesztések elkerülése érdekében) a térségi szempontok figyelembevételével, a koordinált tervezés keretében, valamint a folytonosságot biztosító nyomvonalak megteremtésével valósítható meg.

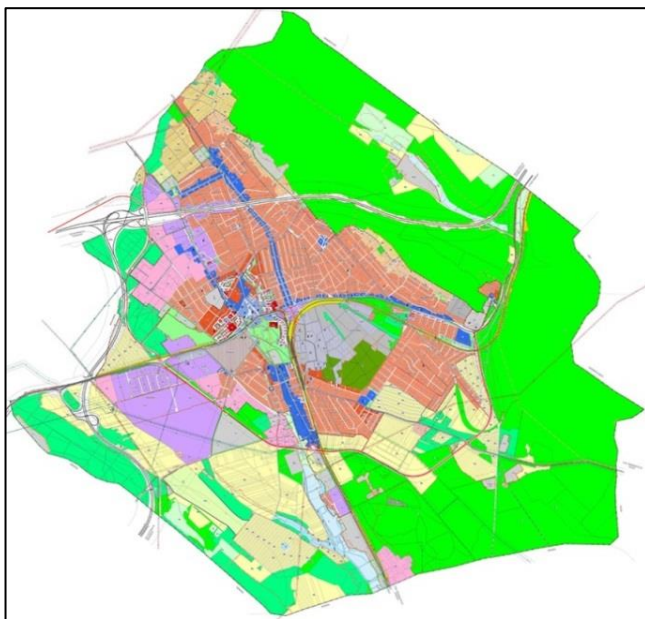
Nem érinti Szada közigazgatási területét a kertes mezőgazdasági területek övezete (3.13.4. melléklet) és a klímaváltozásnak fokozottan kitett területek övezete (3.13.5. melléklet).

1.4 A szomszédos települések hatályos szerkezeti terveinek- Szada fejlesztését befolyásoló megállapításai

Szada közigazgatási területét 3 Pest megyei település határolja, amelyek mindegyike budapesti agglomerációs település. 2 közülük város: Északról Veresegyház, keletről és délről Gödöllő. A nyugati szomszéd Mogyoród nagyközség.

A településrendezési tervek előzetes tájékoztatási szakaszában Gödöllő és Mogyoród nem jelezte, hogy lennének Szada térszerkezetének kialakítását érintő tervei.

Gödöllő

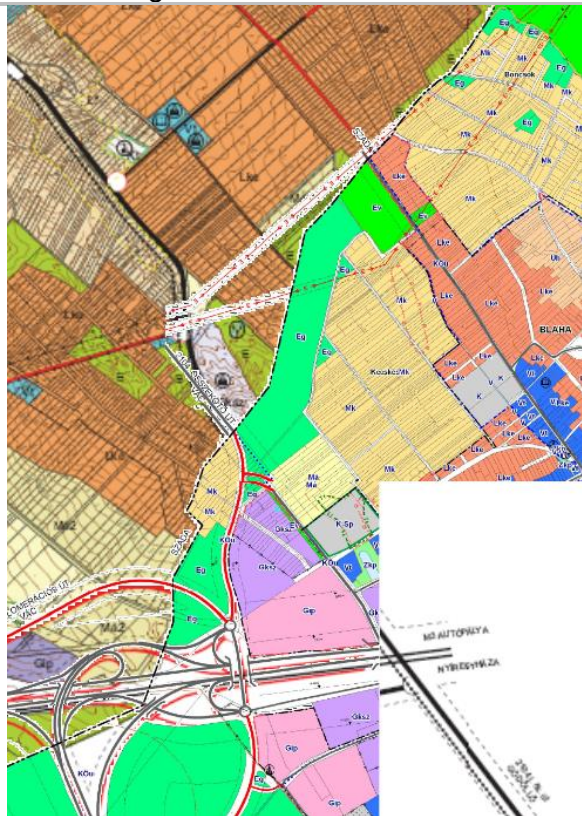
A településszerkezeti tervet a Mű-Hely Zrt., Massányi Katalin készítette 2012-ben. A határos területeket meghatározza az M3 gyorsforgalmi út.

Hosszú szakaszon erdőterülettel csatlakozik.

Szada és Gödöllő fejlesztését együttesen kell megtervezni az elkerülő út csomópontjában, valamint együttműködést igényel a Rákos patak forrásvidékének esetleges fejlesztése.

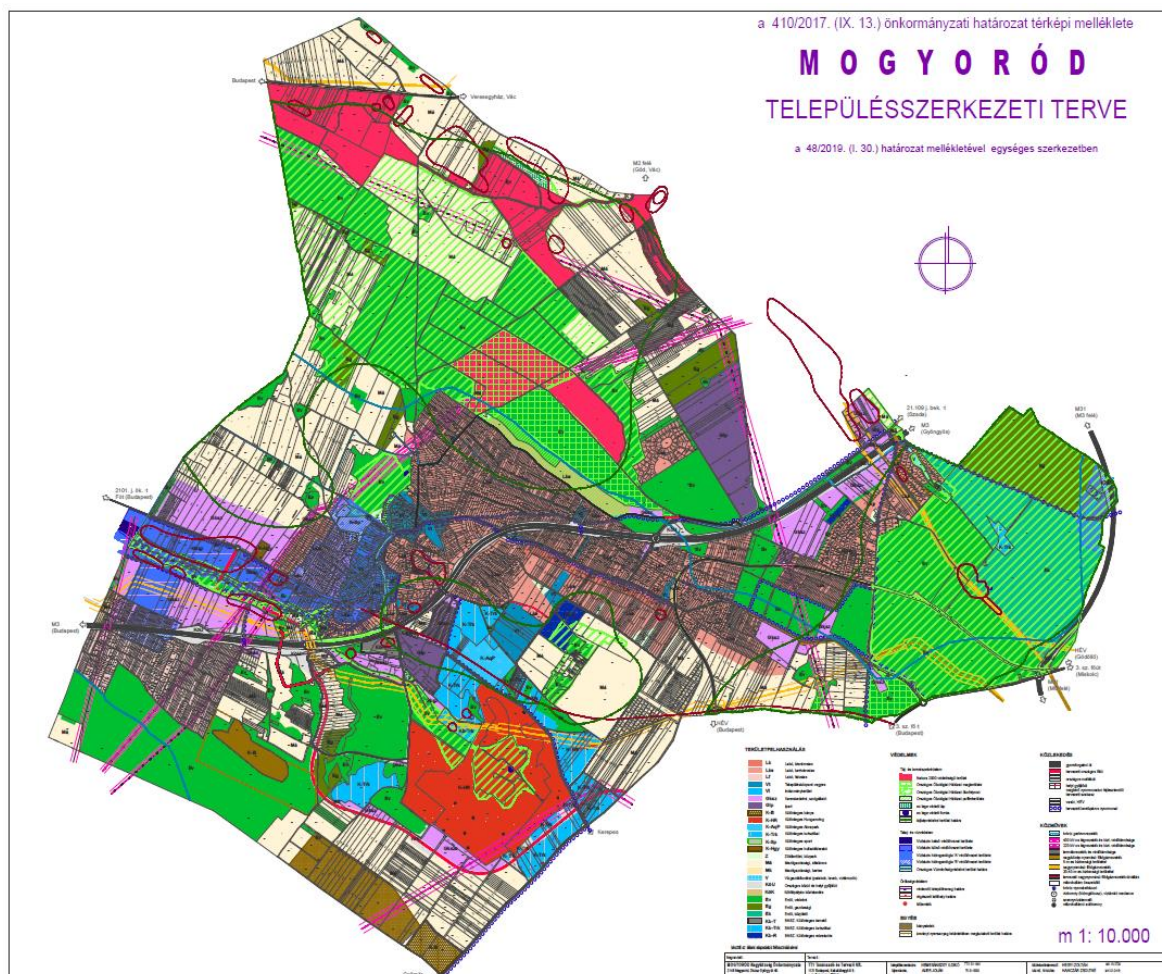
Szintén szükséges a tervek összehangolása a kerékpárúthálózatot illetően.

Ugyan Gödöllő terveinek szerkeszthető állományai nem állnak rendelkezésünkre, hozzávetőlegesen összeillesztettük Szada és Gödöllő térképeit.

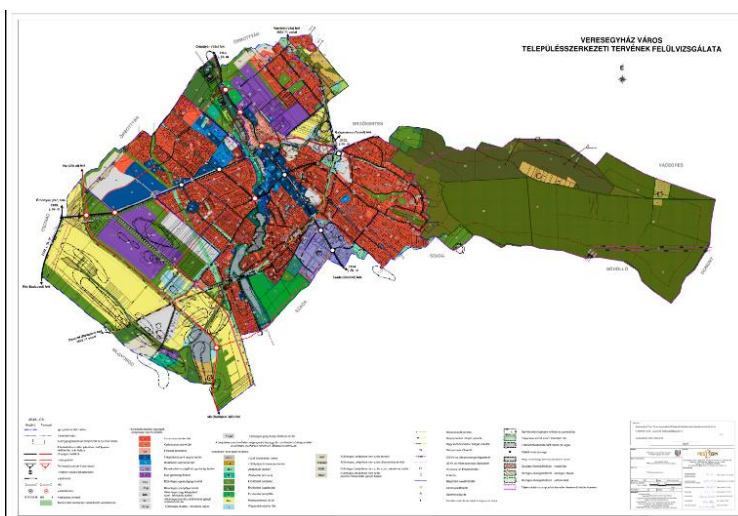
Gödöllő és Szada birtokhatáros térképe az e-közműn.

Mogyoród településszerkezeti terve (2020. január)

Mogyoród és Szada tervei között területfelhasználási konfliktus nincs, a két települést meglévő utak kötik össze, amelyek fejlesztése nem tervezett.

Veresegyháza

a 2019-ben elfogadott településszerkezeti terv

Veresegyház Szada területéhez erdőterületekkel, mezőgazdasági területtel és beépítésre szánt területekkel is csatlakozik

A vonalas infrastruktúra elemei közül Veresegyház területét érinti a 2/A út és az M3 tervezett Szada beépített területeit elkerülő összekötése, az OTTrT szerinti tervezett 213. sz. másodrendű főút.

Szada északi, Veresegyházzal szomszédos részeinek tervezése során a részletekbe menően figyelembe kell venni Veresegyház településtervezésre és fejlesztésre vonatkozó terveit.

Szada Veresegyházzal összenőtt település. Veresegyház településszerkezeti tervét 2019. március 4-én fogadták el.

(https://www.veresegyhaz.hu/egovernment_regulations/documents/90)

Veresegyház polgármestere kérte, hogy a szabályozási terv készítésénél vegyék figyelembe a Szadai út és Ivacs településrész között a 2 település határán húzódó út, valamint a helyi elkerülő út nyomvonalát. Szintén kérte, hogy a Veresegyház által javasolt területcsere területeivel is foglalkozzon a terv.

Jelenleg a 2 település tervezett úthálózata „nem ér össze”. Területcserét a szadai önkormányzat nem tervez.

1.5 Hatályos településfejlesztési döntések

1.5.1 A hatályos településfejlesztési koncepció megállapításai

A FOR-MA Kft. 2005-ben kapott megbízást a Településfejlesztési koncepció elkészítésére, a Településszerkezeti terv és a Szabályozási terv és helyi építési előírások (HÉSZ) felülvizsgálatára, módosítására.

A Képviselő-testület a Településfejlesztési koncepciót az 58/2006. (04.03.) számú határozattal fogadta el.

Szada távlati szerepkörének (jövőképének) megfogalmazása: Szadát kedvező táji-, természeti-, épített környezeti, valamint kulturális-, művészeti-, szellemi értékei, jelentős saját gazdasági területei (Ipari Parkja), Gödöllő város és Budapest közelsége miatt dinamikus növekedés jellemzi. Rövid- és hosszútávú cél, hogy a környező települések magas szintű ellátási rendszerének igénybevételével, a saját, jó minőségű alapellátást biztosító intézményi hálózatának továbbépítésével, a helyben foglalkoztatás lehetőségeinek növelésével, otthonos, hagyományokat is megőrző falusias és az új igényeknek megfelelő kertvárosias jellegű, 7000-8000 fős településsé fejlődjön a következő 10-15 év során. Fontos, hogy a fejlesztések mindig a növekedés mértékével arányosan és a meglévő értékek megőrzésével valósuljanak meg

A településfejlesztési koncepció több eleme megvalósult, mások csak részben, vagy egyáltalán nem. Elvetésre került a golfpálya terve.

Megvalósult pl. az Ipari park beépítése, a lakóterületek fejlesztése, a településközpont közterületeinek fejlesztése. Részben megvalósult a Székely Művészeti Központ létrehozása, a kerékpárúthálózat egy részének kiépítése, a település szennyvízcsatorna-hálózatának részbeni kiépítése. Nem valósult meg a Dózsa György út (Gödöllő – Veresegyház 2104. sz. ök. út) forgalomcsillapítása, a település útjainak felújítása (zárt csapadékcatorna építése, burkolatok kiépítése, stb.) és az elkerülő út megépítése, látványtő megépítése a Sződ-Rákosi patak felduzzasztásával.

1.5.2 Hatályos településfejlesztési és településrendezési szerződések

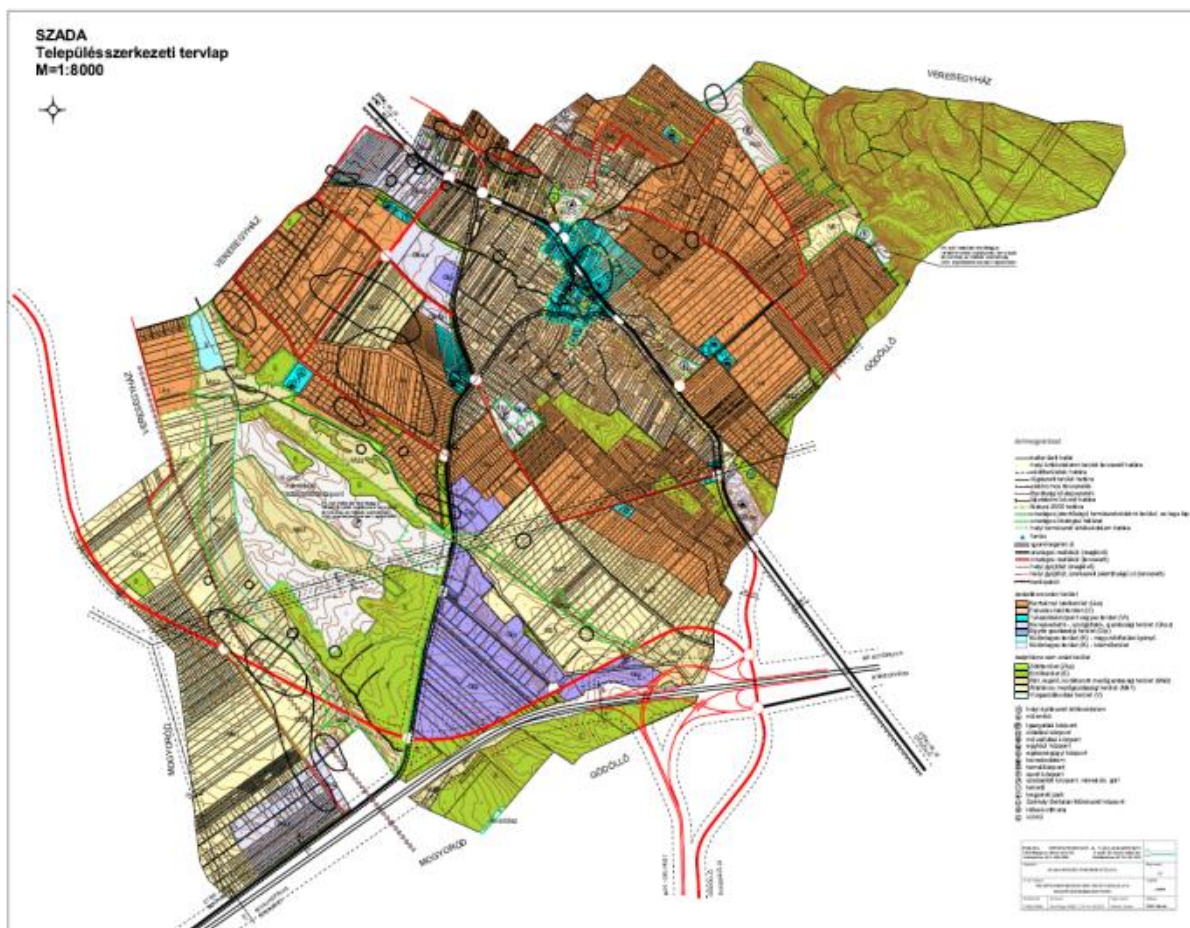
Szada Nagyközség területén a településfejlesztési koncepció és a településrendezési eszközök átfogó felülvizsgálata megkezdődött. A felülvizsgálathoz kapcsolódóan az önkormányzat törekszik arra, hogy a tulajdonosokkal, lakossággal széles körűen egyeztessen, és a változtatási kérelmeket szerződés alapján építhesse be az új tervekbe.

1.6 Településrendezési tervi előzmények

1.6.1 Hatályban lévő településrendezési eszközök

Településszerkezeti Terv ((21/2008. (03.03.) képviselő-testületi határozat)

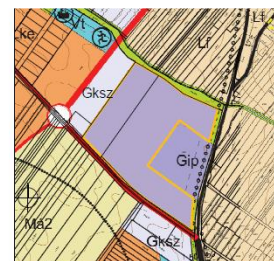
Szada településszerkezeti tervének felülvizsgálatát 2005 és 2008 között a FORMA Kft. készítette, a településtervező Sasi-Nagy Ildikó.

Jelentős területűek a kijelölt, de be nem épült tervezett új lakóterületek és kereskedelmi, szolgáltató területek.

A település a településszerkezeti tervet egyszer módosította, a 139/2016. (12. 07.) határozattal elfogadott módosítás a Mondí Kft. telephelyére készült, a vállalkozás kérésére.

A változás során 8,6 Ha terület Gksz-ről Gip-re módosult annak érdekében, hogy a Mondí Kft. telephelye bővíthessen.

Helyi Építési Szabályzat, Szabályozási Terv

A Helyi Építési Szabályzatról szól a 9/2009. (VI. 10.) önkormányzati rendelet.

Ezt módosította

- a 14/2016. (XII. 08.) önkormányzati rendelet, a településszerkezeti terv módosításának megfelelően a Mondí Kft. területére,
- az 5/2020. (III. 7.) önkormányzati rendelet a gyógyszerár környékére vonatkozóan,
- a 4/2021. (I. 28.) önkormányzati rendelet az ipari park egyes telkeire vonatkozóan
- a 12/2021. (V.27.) önkormányzati rendelet az elhelyezhető lakásszámokra vonatkozóan.

A beépítésre szánt területek paraméterei

ÖVEZETI BESOROLÁS építési övezet jele			az építési telek				az épület
			legkisebb kialakítható		legnagyobb megengedett	legkisebb kötelező	legkisebb/ legnagyobb megengedett
			m ²	m	%	%	m
Lf-1	O	30	700	14/30	30	50	3,0/5,0
	5,0	700					
Lf-2	O	30	800	14/40	30	50	3,0/5,0
	5,0	800					
Lf-3	SZ	30	800	16/40	30	50	3,0/5,0
	5,0	800					
Lf-4	SZ	30	1000	25/30	30	50	3,0/5,0
	5,0	1000					
Lf-5	SZ	30	1500	25/40	30	50	3,0/5,0
	5,0	1500					
Lke-1	O	20	900	16/40	20	60	3,0/5,0
	5,0	900					
Lke-2	O	30	900	16/40	30	50	3,0/5,0
	5,0	900					
Lke-3	SZ	30	1500	18/40	30	50	3,0/6,5
	6,5	1500					
Lke-4	SZ	20	1500	18/40	20	60	3,0/5,0
	5,0	1500					
Lke-5	SZ	20	1500	18/40	20	60	3,0/6,0
	6,0	1500					
Lke-7	SZ	20	1500	18/40	20	60	3,0/7,5
	7,5	1500					

Vt-1	O	35	600	14/30	35	35	3,0/5,0
	5,0	600					
Vt-2	O	35	700	14/30	35	40	3,0/5,0
	5,0	700					
Vt-3	O	35	800	16/30	35	40	3,0/5,0
	5,0	800					
Vt-4	SZ	30	1500	25/40	30	40	3,0/6,5
	6,5	1500					
Vt-5	SZ	30	1800	30/40	30	40	3,0/5,0
	5,0	1800					
Vt-6	SZ	35	5000	50/60	35	30	3,0/12,0
	12,0	5000					
Vt-7	SZ	60	5000	50/60	60	20	3,0/7,5
	7,5	5000					
Vt-8	SZ	50	5000	50/60	50	30	5,0/15,0
	15,0	5000					
Vt-9	Z	70	600	12/20	70	10	5,0/6,5
	6,5	600					
Vt-10	Z	50	800	12/30	50	30	5,0/6,5
	6,5	800					
Vt-11	Z	70	300	10/20	70	10	5,0/7,5
	7,5	300					
Vt-K1	O	50	800	16/30	50	30	K
	K	800					
Vt-K2	O	50	5000	50/60	50	30	K
	K	5000					
Vt-K3	O	35	K	K/K	35	50	3,5/6,5
	6,5	K					

Gksz-1	SZ	20	3000	20/40	20	40	3,5/5,5
	5,5	3000					
Gksz-2	SZ	20	2500	30/60	20	40	3,5/5,5
	5,5	2500					
Gksz-3	SZ	30	5000	35/60	30	25	3,5/7,5
	7,5	5000					
Gksz-4	SZ	40	3000	20/40	40	30	3,5/10,0
	10,0	3000					
Gksz-5	SZ	40	5000	50/60	40	30	3,5/12,0
	12,0	5000					
Gksz-6	SZ	35	5000	35/60	40	25	3,5/10,0
	10,0	5000					
Gip-1	SZ	50	5000	50/60	50	25	3,5/15
	15,0	5000					
Gip-2	SZ	50	5000	50/60	50	25	3,5/10,0
	10,0	5000					
Gip-3	SZ	50	5000	50/60	50	30	3,5/12,0
	12,0	5000					
Gip-4	SZ	70	5000	50/60	70*	10*	3,5/15,0
	15,0	5000					
Gip-5	SZ	50	1500	22/30	50	25	3,5/10,0
	10,0	1500					
KSPORT-1	SZ	10	K	K/K	10	70	3,0/12,0
	12,0	K					
KSPORT-2	SZ	10	3000	20/40	10	70	3,0/6,0
	6,0	3000					
KVADÁSZHÁZ	SZ	10	3000	20/40	10	70	3,0/6,0
	6,0	3000					

K_{SPORT-3}	SZ	10	10.000	60/80	10	70	3,0/12,0
	12,0	10.000					
K_{SPORT-4}	SZ	10	3000	20/40	10	70	3,0/5,0
	5,0	3000					
K_{SZABADIDŐ}	SZ	10	5000	30/50	10	70	3,0/6,0
	6,0	5000					
K_{SZOCOTTH}	SZ	10	K	K/K	10	70	K
	K	K					
K_{TEMETŐ}	SZ	10	5000	30/50	10	70	3,0/4,5
	4,5	5000					
K_{VÍZMŰ}	SZ	10	K	K	10	70	3,0/6,0
	6,0	K					

Beépítésre nem szánt területek

A szabályozási terv a nem szabályozott, a településszerkezeti tervben beépítésre szánt fejlesztési területeket az Má-2/b övezetbe sorolta. A természeti adottságok miatt korlátozottan vagy nem beépíthető területek az Má-2/a övezetben vannak.

Ee jelűek az önkormányzat tulajdonában lévő, a lakóterületek közé ékelődő belterületi erdők.

ÖVEZETI BESOROLÁS építési övezet jele	minimális telekméret	beépítés mértéke	zöldfelület mértéke	építmény- magasság max
	m²	%	%	m
Zkp - Közpark		2		4,5
Ev - védelmi erdő	1500			
Eg - gazdasági erdő	100000	0,5		4,5
Ee	100000	0,5		4,5
Má - 1/a				
Má - 1/b	6000			
Má - 2/a	80000	0,5		3,5
Má - 2/b				
V				

1.6.2 A településszerkezeti terv megvalósult elemei

A településszerkezeti tervnek megfelelő szabályozások, elsősorban a lakóterületeken, nagy, összefüggő területeken elkészültek. Folyamatosan épülnek be a volt szőlőhelyi, a buckai településrész és a Fenyvesliget átalakuló lakónegyedei.

A településszerkezeti terv azon lakóterületei, amelyeket a szabályozási terv nem lakóként, hanem Má – 2/b övezetként szabályoz, semmilyen épület nem helyezhető el.

Az ipari park szabályozott telkei gyakorlatilag beépültek, a Mondi Kft. körüli iparterületen van tartalék. A sok tulajdonos és a nem megfelelő telekstruktúra miatt nem tudott átalakulni a Dózsa György út Veresegyházához közeli kereskedelmi, szolgáltató területe, az un. Háromfertyály, ahol egy TESCO áruház elhelyezése is meghiúsult.

Nem kerültek szabályozásra, így nem épültek be az autópályához közeli gazdasági területek.

1.7 A település társadalma

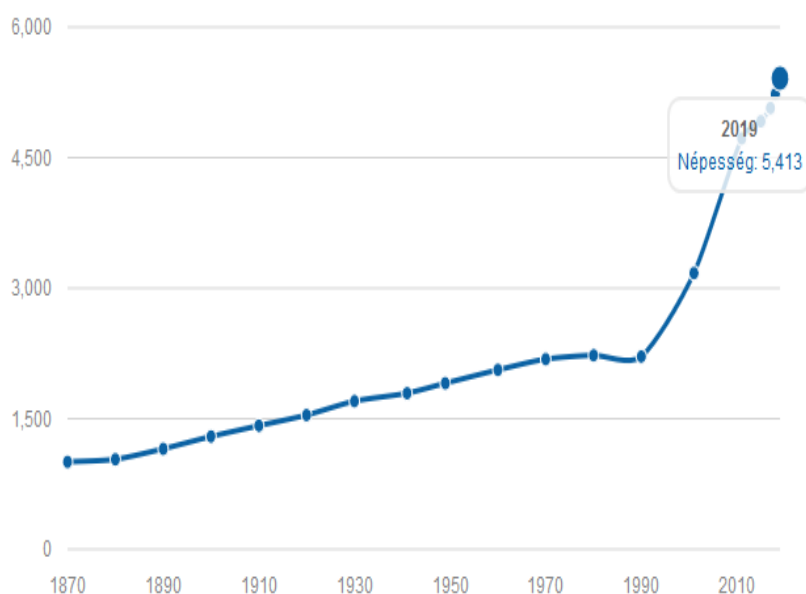
1.7.1 A népesség főbb jellemzői

Demográfia

Szada népessége 1870 óta az 1980 és 1990 közötti évtizedet leszámítva folyamatosan növekszik. A növekedés a rendszerváltást követően kapott lendületet, azóta a 2011-2017 közötti időszakot leszámítva 3 %-ot meghaladóan nő a lakosság száma.

Szada állandó népességének alakulása 1870-től 2019-ig

Népesség éves változása
%-ban

forrás: nepesseg.com

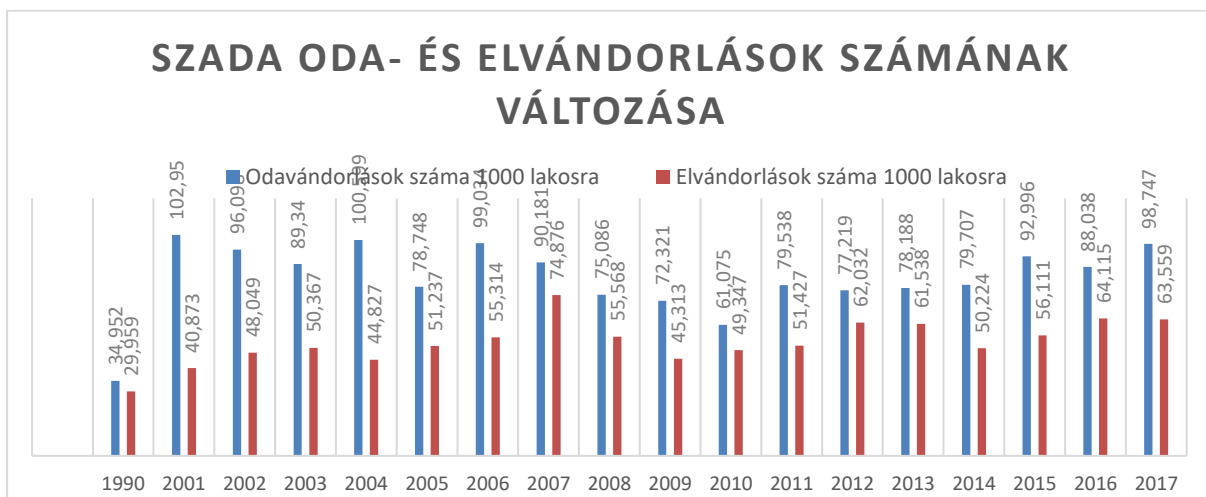
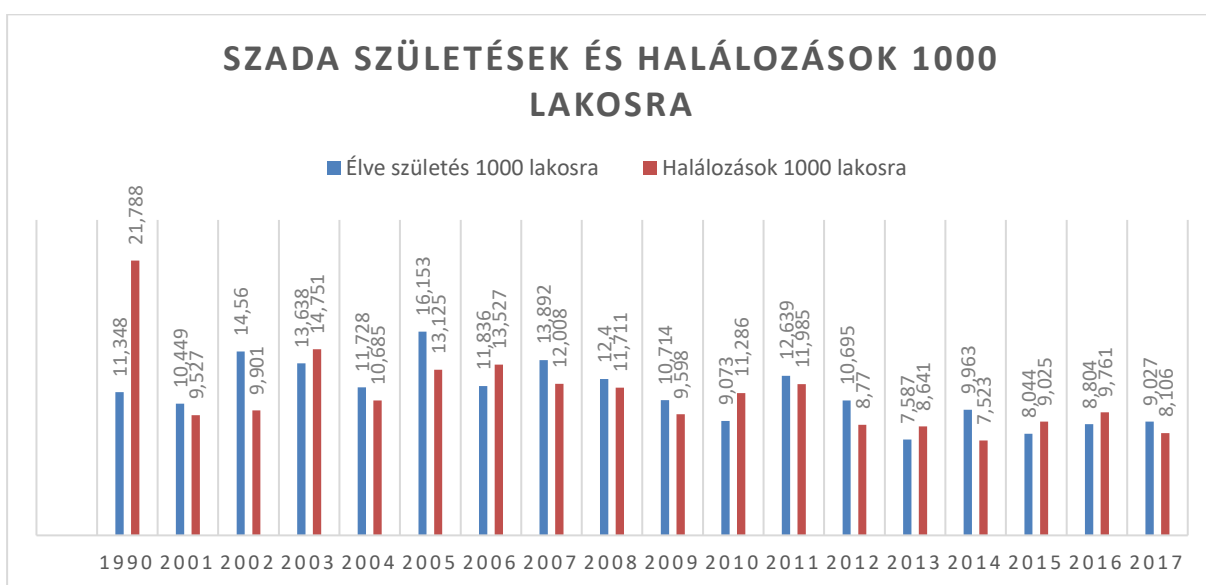
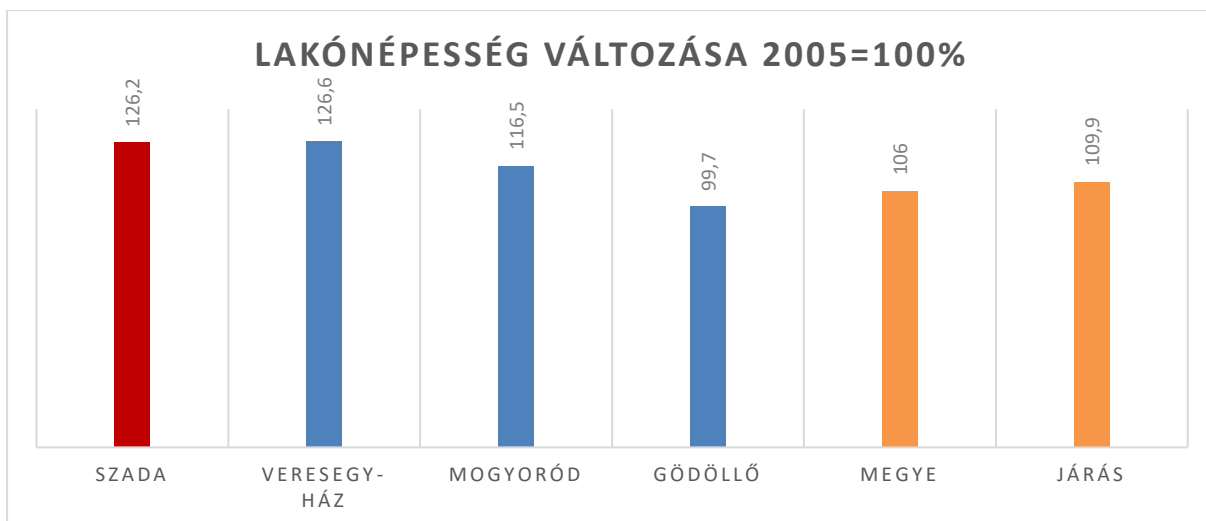
[1870-1880]	+0.29 %/év
[1880-1890]	+1.1 %/év
[1890-1900]	+1.17 %/év
[1900-1910]	+0.92 %/év
[1910-1920]	+0.83 %/év
[1920-1930]	+0.99 %/év
[1930-1941]	+0.47 %/év
[1941-1949]	+0.78 %/év
[1949-1960]	+0.7 %/év
[1960-1970]	+0.59 %/év
[1970-1980]	+0.2 %/év
[1980-1990]	-0.06 %/év
[1990-2001]	+3.32 %/év
[2001-2011]	+4.05 %/év
[2011-2015]	+1.03 %/év
[2015-2017]	+1.53 %/év
[2017-2018]	+3.16 %/év
[2018-2019]	+3.5 %/év

Szada állandó népessége 2019. január 1.-én 5413 fő.

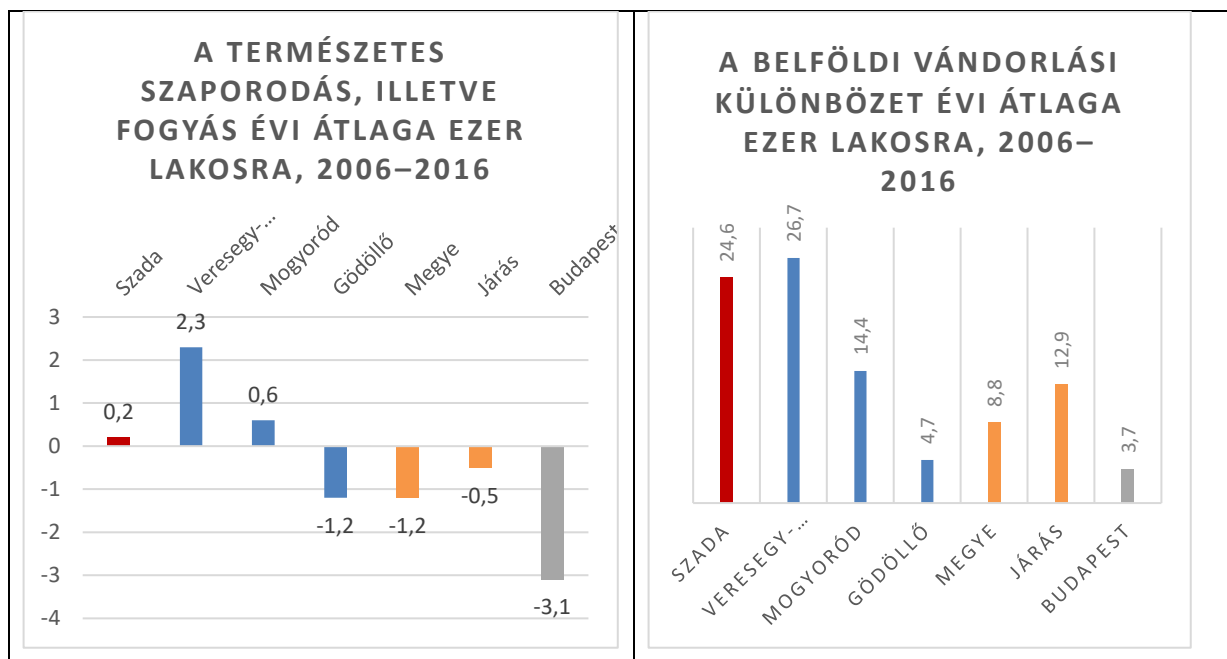
Népességszám változása 2009-2018, az önkormányzat nyilvántartása szerint

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Állandó népesség	4411	4509	4620	4664	4736	4849	4985	5070	5230	5413
Lakónépesség	4335	4371	4489	4575	4641	4790	4973	5068	5279	5463

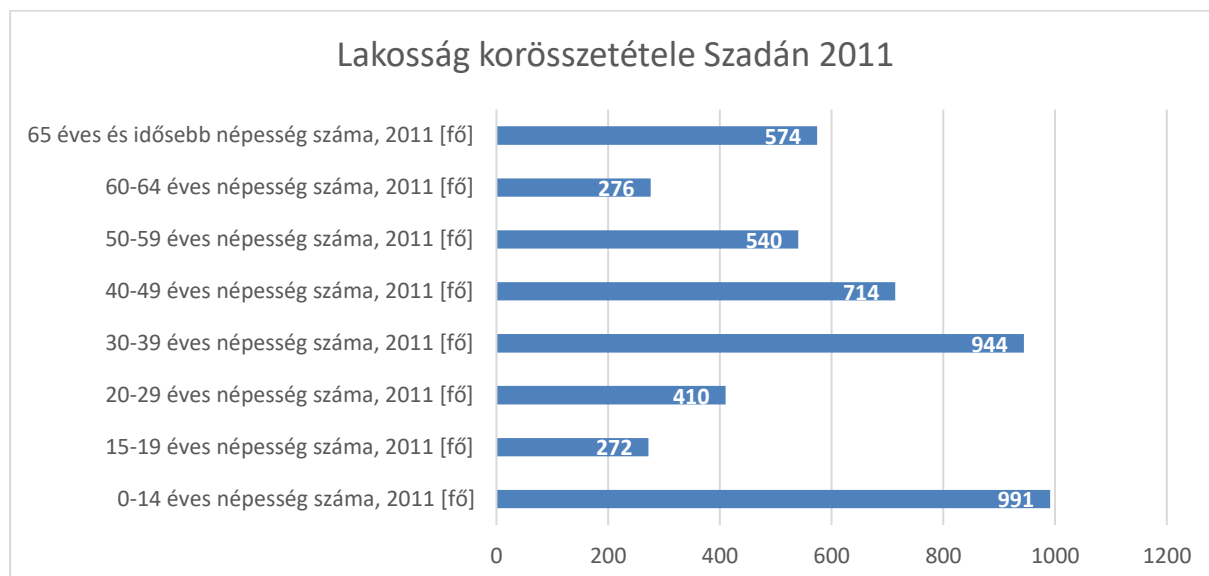
Szada lakossága statisztikai szempontból nem elég számos, ebből következően a születések és halálozások, csakúgy, mint a vándorlásra vonatkozó adatok alakulása évről-évre nagy ingadozást mutat, a tendenciák csak hosszabb időszakot vizsgálva láthatók. Figyelemre méltó, hogy Szadán 10 éves periódust vizsgálva a természetes változás is pozitív.

Forrás: www.teir.hu

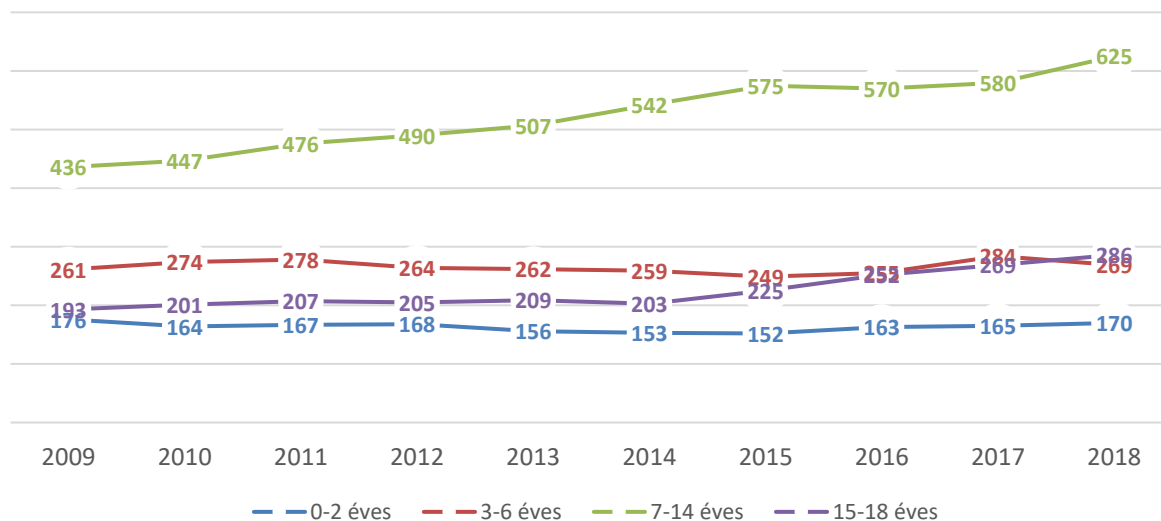
forrás:

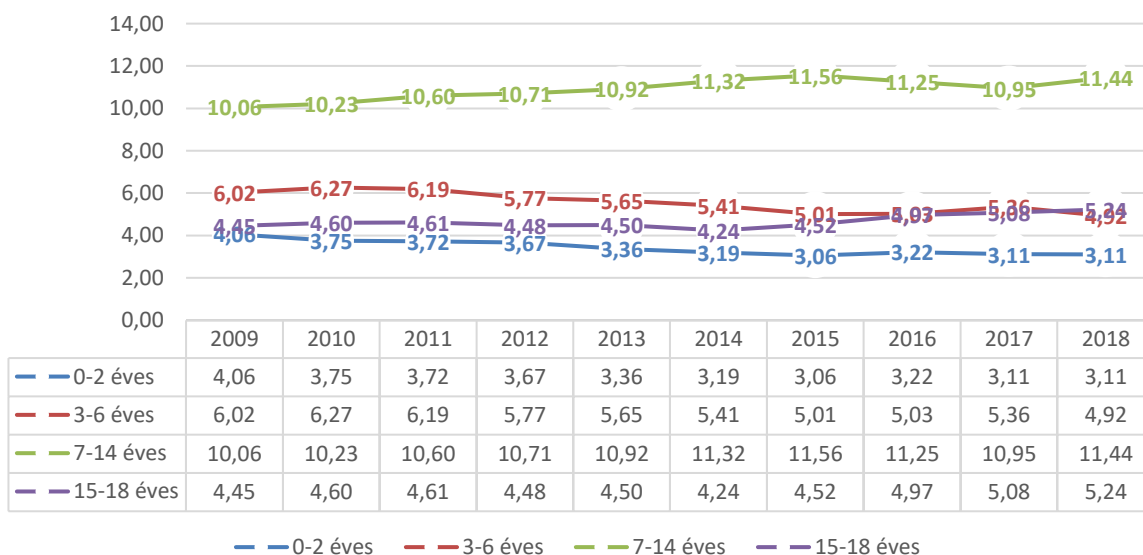
A 0-18 éves korcsoportok létszámának változása (fő) 2009-2018, az önkormányzat adatszolgáltatása szerint:

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
0-2 éves	176	164	167	168	156	153	152	163	165	170
3-6 éves	261	274	278	264	262	259	249	255	284	269
7-14 éves	436	447	476	490	507	542	575	570	580	625
15-18 éves	193	201	207	205	209	203	225	252	269	286
0-18 éves összesen	1066	1086	1128	1127	1134	1157	1201	1240	1298	1350

0-18 ÉVES KORCSOPORTOK LÉTSZÁMA 2009-2018

0-18 ÉVES KORCSOPORTOK A LAKÓNÉPESSÉG %-BAN

forrás: önkormányzat adatszolgáltatása, saját szerkesztés

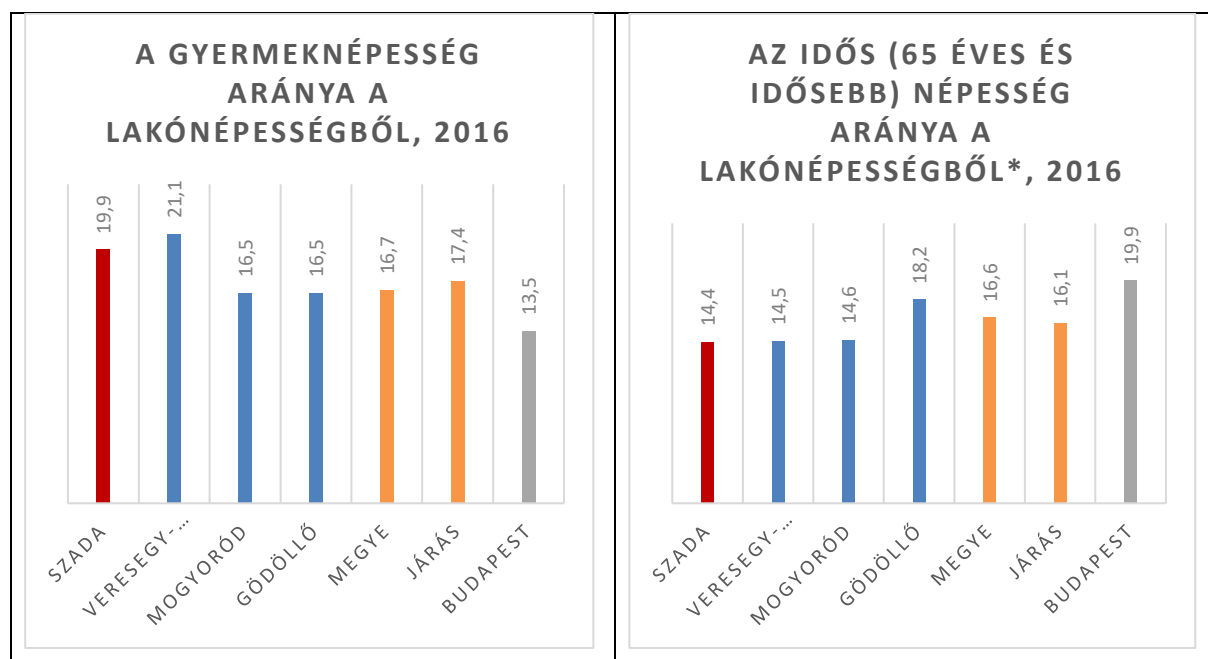
Szada, a 0-18 éves korcsoportok létszáma arányának változása (%) a teljes népességen belül 2009-2018

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
0-2 éves	4,06	3,75	3,72	3,67	3,36	3,19	3,06	3,22	3,11	3,11
3-6 éves	6,02	6,27	6,19	5,77	5,65	5,41	5,01	5,03	5,36	4,92
7-14 éves	10,06	10,23	10,60	10,71	10,92	11,32	11,56	11,25	10,95	11,44
15-18 éves	4,45	4,60	4,61	4,48	4,50	4,24	4,52	4,97	5,08	5,24
0-18 éves összesen	24,59	24,85	25,12	24,63	24,43	24,16	24,15	24,47	24,5	24,71

Szada népessége mind a pozitív természetes szaporodás, mind a beköltözőknek köszönhetően fiatalos összetételű, ugyanakkor a kiskorú népesség számaránya 2011-hez képest a teljes népességen belül kismértékben csökken. A csökkenés mértéke a 0-2 és a 3-6 éves korosztályban kifejezettebb.

Szada 65 évesnél idősebb lakossága (2019.11.12-i állapot szerint): 862 fő. Szadán az idősek magasabb számához hozzájárul, hogy a Margita Idősek bentlakásos intézményében jelenleg lakó 65 évesnél idősebb lakó közül 44 fő állandóra, 2 ideiglenesen van bejelentkezve (ez az összes idős kb. 5 %-a), ebből eredetileg szadai 3 fő.

Összehasonlításra alkalmas adatok a népszámlálásból, 2011-re és egyes esetekben 2016-ra (továbbvezetett adatok) vonatkozóan állnak rendelkezésünkre.

forrás: „kisépszámlálás” 2016, saját szerkesztés

A családok nagysága kiemelkedően magas Szadán, még a szintén fiatalos korösszetételű környező településekhez képest is.

4.2.1.1 A háztartások és a családok főbb adatai

Terület	2011						
	háztartások száma	száz háztartásra jutó		családok száma	száz családra jutó családtag	száz családra jutó	
		személy	foglalkoztatott			összes	15 évesnél fiatalabb
Községek, nagyközségek	155 684	267	107	116 027	302	119	60
Megye összesen	457 463	262	109	337 289	299	117	60
Községek, nagyközségek 3 000– 4 999	47 917	265	106	35 512	301	118	59
J07 Gödöllői	50 583	270	114	38 476	303	120	63
K07 Gödöllői	39 891	268	113	30 132	302	119	61
J07 K07 Szada	1 615	288	121	1 336	310	125	74
J07 K07 Gödöllő	12 015	253	110	8 530	296	115	58
J07 K16 Veresegyház	5 637	281	119	4 477	309	124	77
J07 K05 Mogoród	2 341	274	115	1 830	304	122	65
J05 K05 Dunakeszi	15 957	251	116	11 498	293	112	63
J05 K05 Fót	7 120	266	114	5 447	295	114	55

Nemzetiségi összetétel

Szadán Nemzetiségi Önkormányzat nem működik.

A községben a 2011. évi népszámlálás alapján jelen lévő nemzetiségek: magyar 3987 fő, román 20 fő, német 50 fő, cigány (romani, beás) 4 fő, orosz 16 fő, ukrán 9 fő, szlovák 5 fő, lengyel 3 fő, bolgár 5 fő, görög 4 fő, arab 4 fő, egyéb népesség 65 fő.

Figyelemre méltó, hogy az előző népszámlálás, 2001 óta a lakosság növekedésénél nagyobb arányban nőtt a német kisebbség (30-ról 50-re) és a román (1-ről 20-ra).

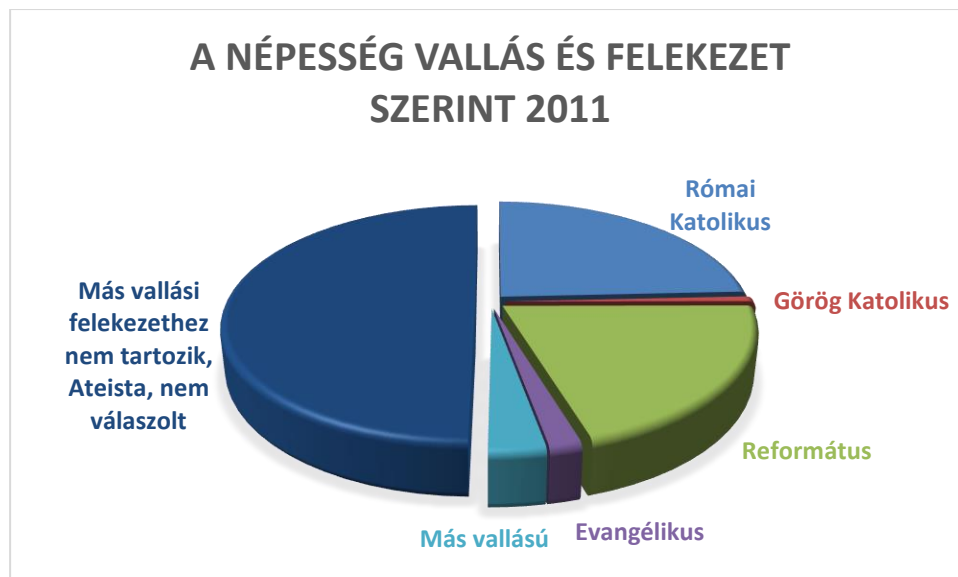
Vallási összetétel

Fényes Elek (Magyar ország geographiai szótárának ismertetése – 1851.) szerint „Szada, magyar falu Pest megyében, ..., 800 ref., 100 kath., 20 evang. lak.

A település felekezethez tartozó lakossága 1990-ig kb. 70 %-ban református, 20 %-ban katolikus, 10 %-ban baptista összetételű. 2001-re kis többségbe kerültek a katolikusok. Arányuk a következő évtizedben, 2011-ig tovább nőtt.

	Katolikus	Református	Evangélikus	Baptista	más vallási közösség-hez tartozik	Felekezethez nem tartozik, ateista, nem válaszolt
2001	1120	1144	48	96	21	408+70+262=740
2011	1176	961	84	147		792+92+1464=2348

Népszámlálás 2001, 2011.

Forrás: KSH, saját szerkesztés

Szadán a baptista, a református és a római katolikus egyház tart fenn templomot.

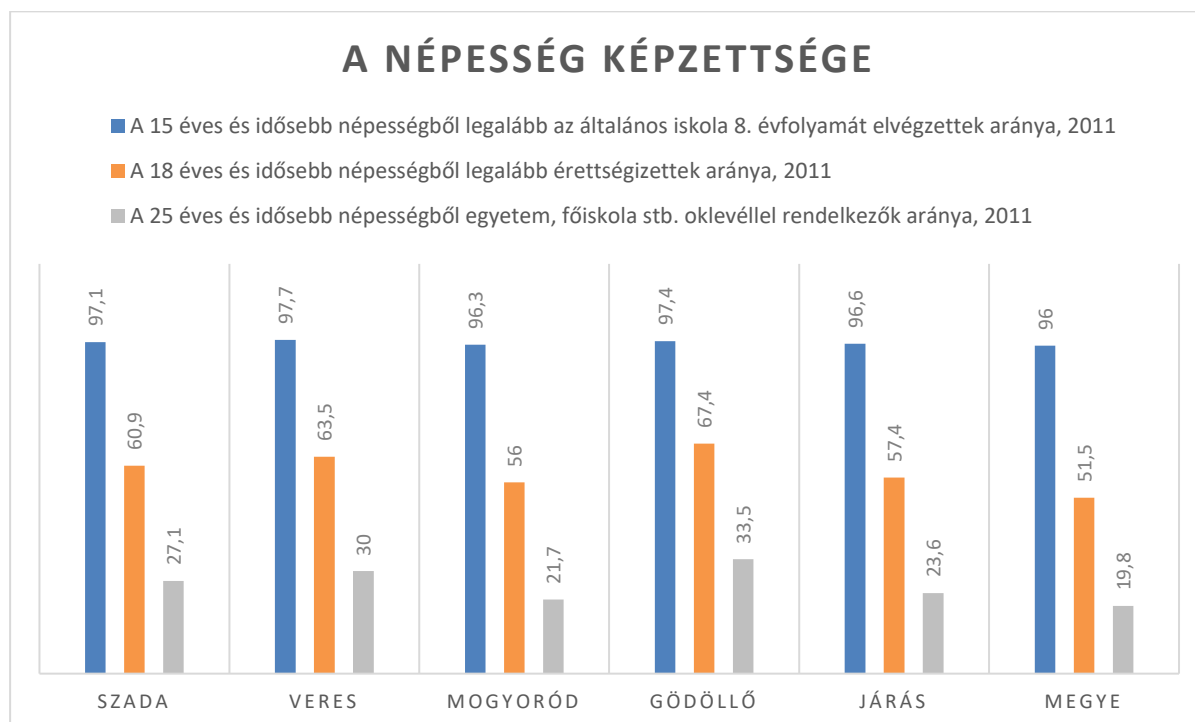
Képzettség

Pest megyében a népesség iskolázottsága szempontjából a település földrajzi elhelyezkedése sokkal inkább meghatározó, mint az, hogy az adott település a települési hierarchia melyik szintjéhez tartozik. A népesség iskolázottsága Budapesttől távolodva csökken.

A népesség iskolázottsága a főváros közvetlen környezetét alkotó járásokban, azon belül is a fővárosi agglomeráció északi és nyugati szektorában található Budakeszi, Szentendrei,

Pilisvörösvári és Dunakeszi járásokban a legmagasabb. A fenti térségek mindegyikében a megyei átlagot jelentősen meghaladó 60 százalék feletti a legalább érettségit tettek és 25 százalékot meghaladó a diplomások megfelelő korú népességen belüli aránya. 2011. évi népszámlálás alapján a népesség jól képzett, Szada lakosságának képzettségi szintje eléri a legképzettebb járásokban tapasztalható arányokat.

Az első osztályt nem végezte el a 10 évnél idősebb lakosság 0,2 %-a, ez ténylegesen 8-9 főt jelenthet.

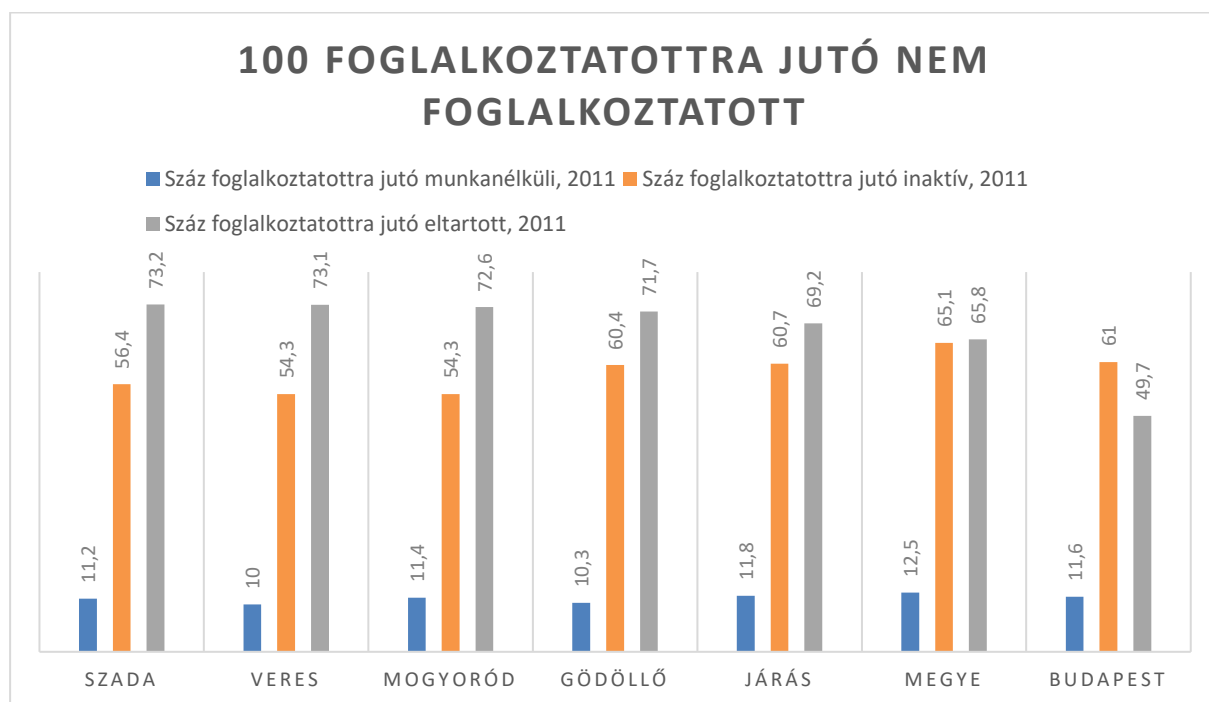
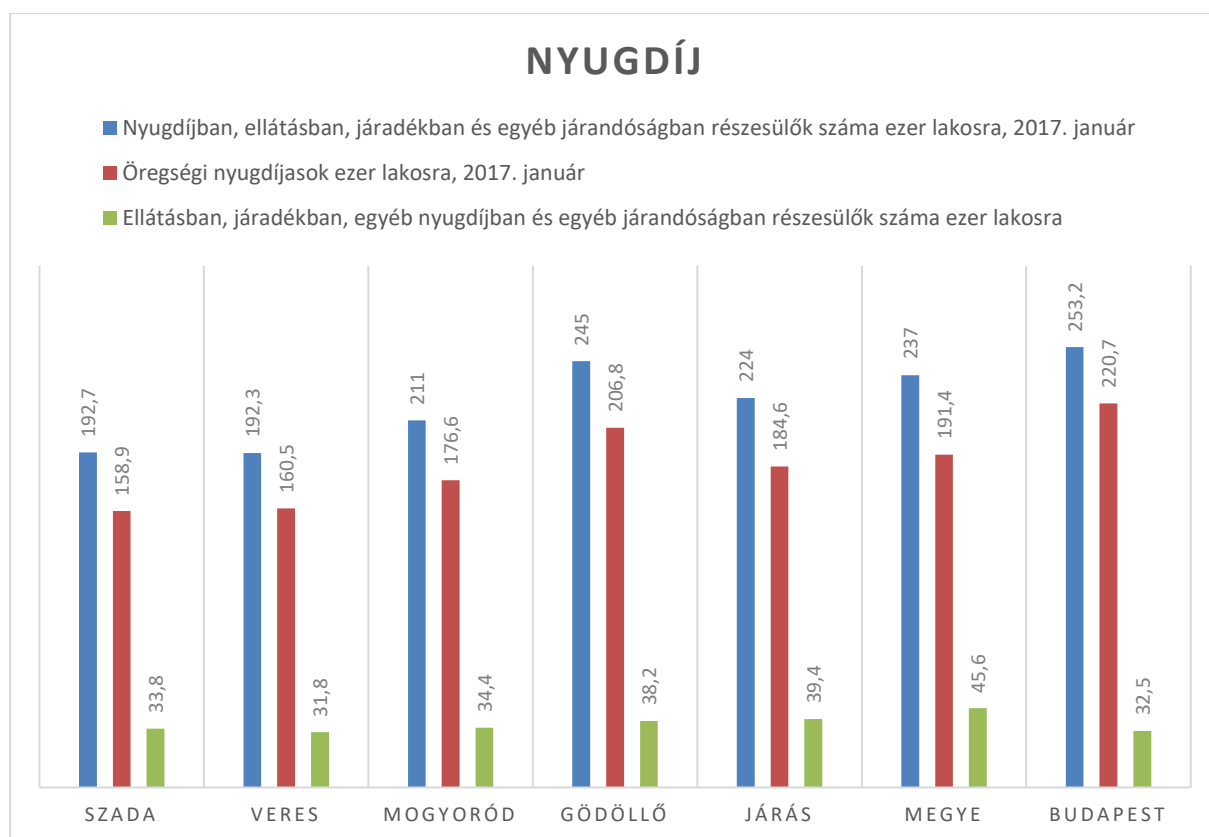

Forrás: KSH, saját szerkesztés

Foglalkoztatottság

A népesség gazdasági aktivitása a 2011. évi népszámlálás alapján, összehasonlítva a környező településekkel

Terület	Foglalkoztatott	Munkanélküli	Inaktív kereső	Eltartott	Összesen	Foglalkoztatott	Munkanélküli	Inaktív kereső	Eltartott	Összesen
						megoszlás, százalék				
Községek, nagyközségek	167 408	22 086	117 134	113 891	420 519	39,8	5,3	27,9	27,1	100,0
Megye összesen	500 162	62 448	325 795	329 071	1 217 476	41,1	5,1	26,8	27,0	100,0
J07 Gödöllői	57 871	6 816	35 113	40 026	139 826	41,4	4,9	25,1	28,6	100,0
K07 Gödöllői	45 539	5 361	28 061	31 123	110 084	41,4	4,9	25,5	28,3	100,0
J07 K07 Szada	1 960	220	1 106	1 435	4 721	41,5	4,7	23,4	30,4	100,0
J07 K05 Mogyoród	2 701	309	1 467	1 960	6 437	42,0	4,8	22,8	30,4	100,0
J07 K16 Veregyháza	6 742	671	3 659	4 926	15 998	42,1	4,2	22,9	30,8	100,0
J07 K07 Gödöllő	13 418	1 387	8 100	9 617	32 522	41,3	4,3	24,9	29,6	100,0
J05 K05 Dunakeszi	18 584	1 833	9 322	10 806	40 545	45,8	4,5	23,0	26,7	100,0
J05 K05 Fót	8 114	971	4 788	5 195	19 068	42,6	5,1	25,1	27,2	100,0

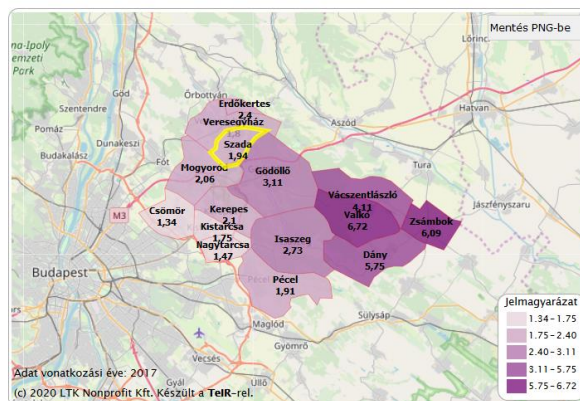
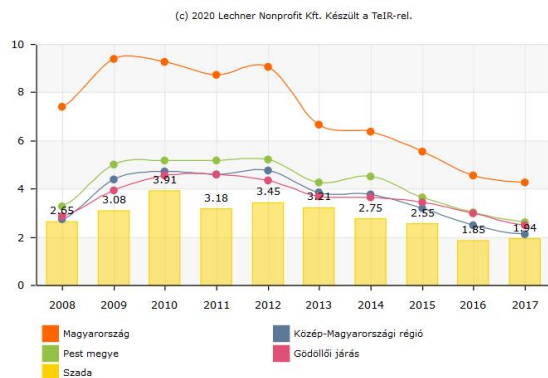

Az adatsor azt mutatja, hogy az aktív népesség aránya a környezethez képest kicsit kisebb, de a különbség nem a nagyobb munkanélküliségből, hanem az eltartottak nagyobb számából (végső soron a nagyobb családokból) adódik.

A Gödöllői járásban a munkanélküliek arányát a fővároshoz való közelség határozza meg leginkább. Ennek ellenére Szada mutatója kifejezetten jónak mondható, a Budapesttel nem határos települések között a legjobb. Az összes munkanélküliből a tartósan, fél évnél hosszabban munkanélküliek aránya a járásban egyedülként kisebb, mint 50 % a 2017-es adatok alapján. 2017-ben az összes foglalkoztatott.

Munkanélküliségi ráta (százalék)

Regisztrált munkanélküliek száma száz 15–59 éves állandó lakosra.

forrás: TEIR

A munkanélküliségre vonatkozóan a Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat havonta közöl településsoros munkanélküliségi adatokat. A munkanélküliségi helyzetet a 2019. december 22-i állapot szerint vizsgálhatjuk.

Nyilvántartott álláskeresők éves átlagos zárónapi száma Szadán 2011-ben 91 fő volt, ez 2019. decemberére 49 főre csökkent.

A munkaképes korú (15-64 éves) lakosság 2011-ben a Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat szerint 2868 fő volt (a népszámlálási adatok szerint 3156 fő), 2019. decemberében 3465. A növekedés 21 %, közel azonos, mint a lakosság számának növekedése, ami kb. 22%.

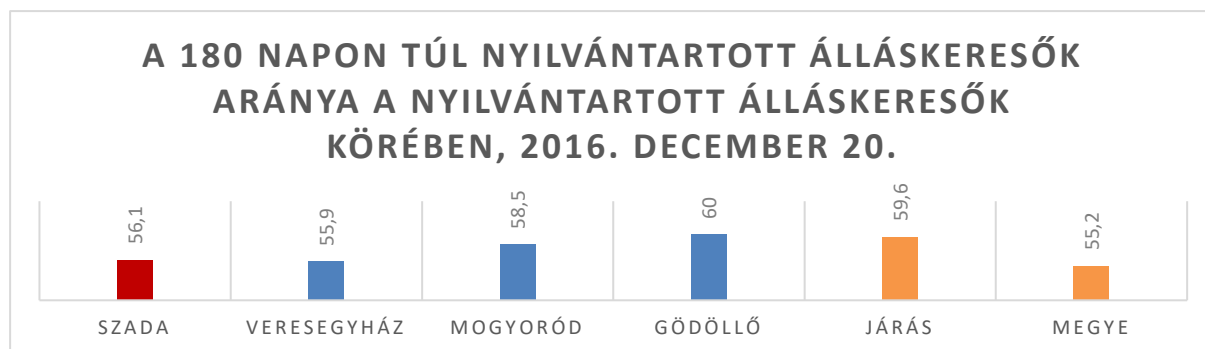
A nyilvántartott álláskeresők száma a tartózkodási helyük szerint, településenként

Pest megye települései	Nyilvántartott össz. fő	Foly.nyilv. hossz>365 nap	Járadék tip.ell. fő	Segély tip.ell. fő	FHT, RSZS fő	Munkav. korú népes. fő*	Relatív mutató** %	Arányszám***
SZADA	48	14	19	3	7	3 465	1,39	0,40
VERESEGYHÁZ	182	44	52	10	33	12 307	1,48	0,42
MOGYORÓD	75	26	20	10	15	4 812	1,56	0,45
GÖDÖLLŐ	490	185	110	48	107	21 041	2,33	0,67

* Munkav. korú népes. fő - a KSH népszámlálási ill. népességnyelvntartási adatai az előző év január 1-i állapot szerint. (15-64 éves férfiak és 15-64 éves nők száma)

** Relatív mutató - a nyilvántartott álláskeresők a munkavállalási korú népesség %-ában

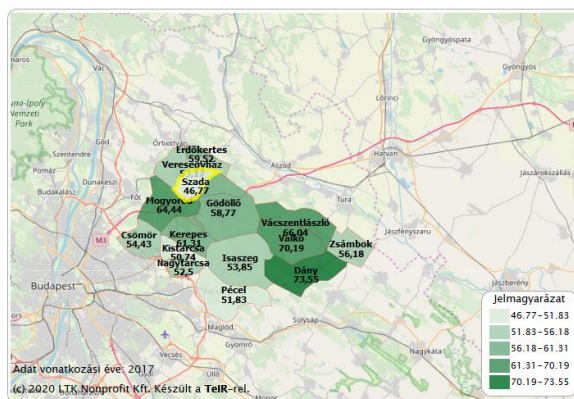
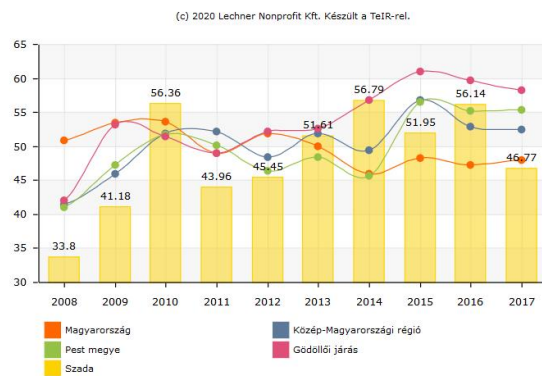
*** Arányszám - a relatív mutatóhoz az országos relatív mutatóhoz viszonyított aránya

https://nfsz.munka.hu/Lapok/full_afsz_kozos_statistika/full_afsz_telepulessoros_munkanelkulisegi_adatok.aspx**Tartós munkanélküliség**

Forrás: KSH, saját szerkesztés

Tartós munkanélküliek aránya (%)

180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek az összes munkanélküli százalékában.

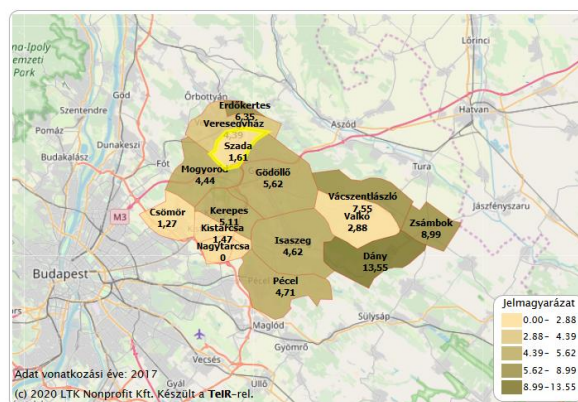
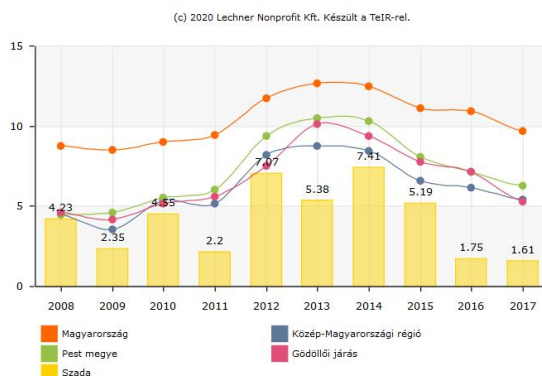

Forrás: TEIR

A tartós munkanélküliek aránya a megyei átlaghoz közeli Szadán. A létszámadatokat figyelembe véve ez 20-30 embert jelenthet.

Pályakezdő munkanélküliek aránya (százalék)

A pályakezdő álláskereső aránya a nyilvántartott álláskeresők között.

Csak a 2011-es adatokra támaszkodhatunk az ingázást illetően.

Szada	Szada	Járás
Foglalkoztatottak a lakónépesség százalékában, 2011	41,50	41,40 %
Helyben foglalkoztatott a lakónépesség százalékában 2011	28,7 %	29,3 %
Helyben lakó és dolgozó a helyben foglalkoztatott arányában, 2011	40,50 %	48,60 %
Naponta bejáró a helyben foglalkoztatott százalékában, 2011	59,50 %	51,40 %
Ingázási különbözet 1000 lakosra, 2011	-125,2	-117,4

Ekkor, 2011-ben Szadán lakosságszám-arányosan annyi foglalkoztatott volt, mint a járásban átlagosan, a szadai munkahelyeken nagyobb arányban nem szadai lakosok dolgoztak, vagyis a helyi munkahelyek és munkaerő kevésbé volt összhangban, többen kényszerültek más településre ingázni.

A szadai arányokból az látszik, hogy 2011-ben 1355 fő aktív kereső, azaz foglalkoztatott dolgozott Szadán. Ezek közül 550 volt olyan, aki Szadán lakott, azaz a helyi aktív keresők 28

%-a tudott helyben munkát találni. 805 fő más településről járt Szadára dolgozni. Ebből következik, hogy a 1960 Szadán lakó aktív keresőből $1960 - 550 = 1410$ fő, az aktív keresők 72 %-a nem Szadán talált munkát, ingázni kényszerült.

Valószínű, hogy 2011-hez képest az arányok megváltoztak. Az ingázók számát növelhették a beköltözők, de csökkenthették az azóta az ipari parkba betelepült vállalkozások, valamint a már 2011-ben meglévő vállalkozások bővülései is.

Jövedelmi viszonyok

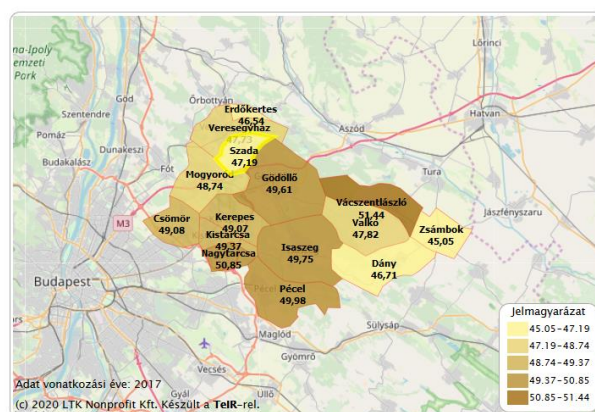
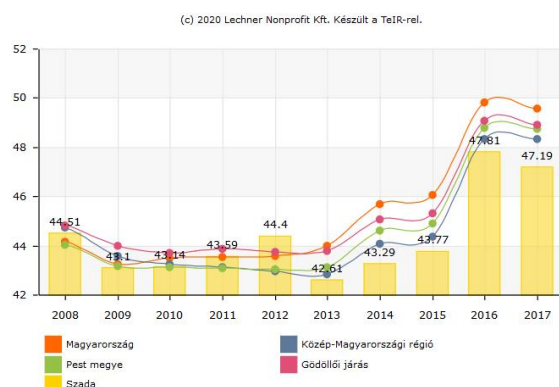
Szadán kevesebben fizetnek személyi jövedelemadót, mint a környező településeken, vélhetően a nagyobb családnagyságok és a gyermekek nagy száma miatt. Az egy adófizetőre jutó jövedelem az adófizetők arányát tekintve kimagasló mind a járási, mind a megye átlagából.

	Település	Járás	Megye
Ezer lakosra jutó adózók száma 2016	478	492	488
Összes nettó jövedelem egy adófizetőre 2016 (Ft)	2.543.535	2.269.270	2.077.778

Forrás, TEIR, KSH

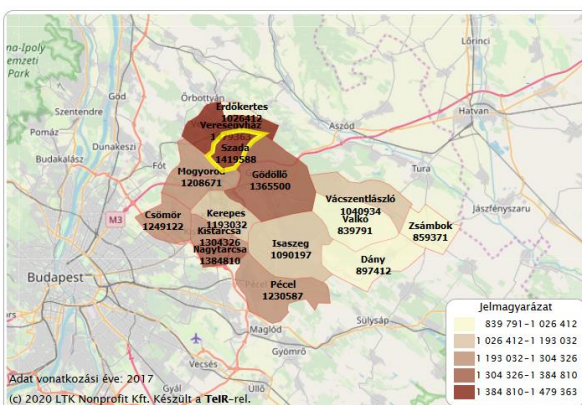
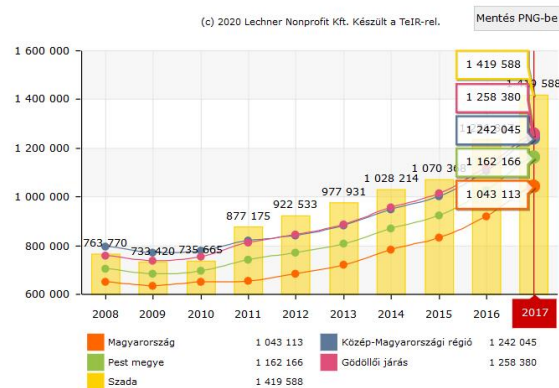
Adófizetők aránya (százalék)

SZJA alapot képező jövedelemmel rendelkezők száz állandó lakosra vetített száma.

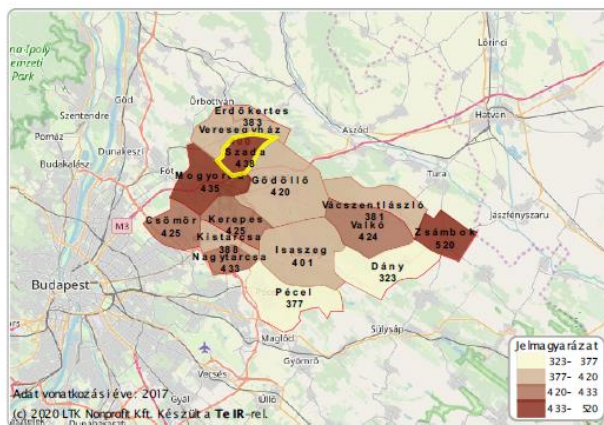
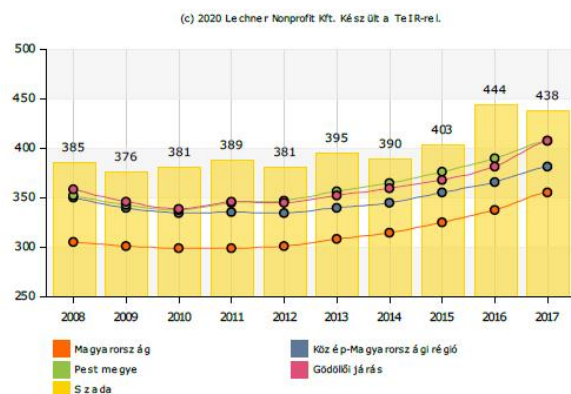
Egy lakosra jutó összes nettó jövedelem (Ft)

SZJA alapot képező nettó jövedelem egy állandó lakosra vetített összege.

A népesség jövedelmi viszonyainak jó indikátora a személygépkocsik számának aránya.

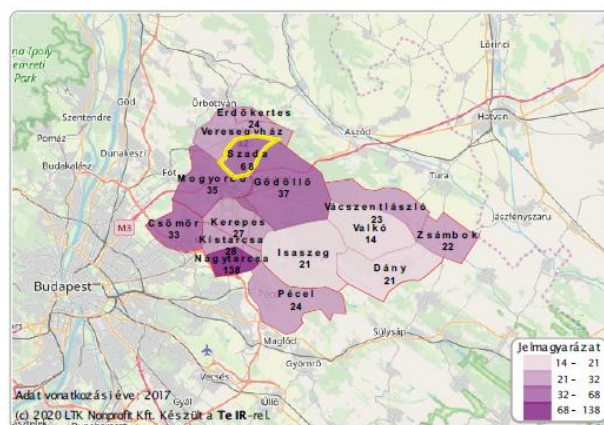
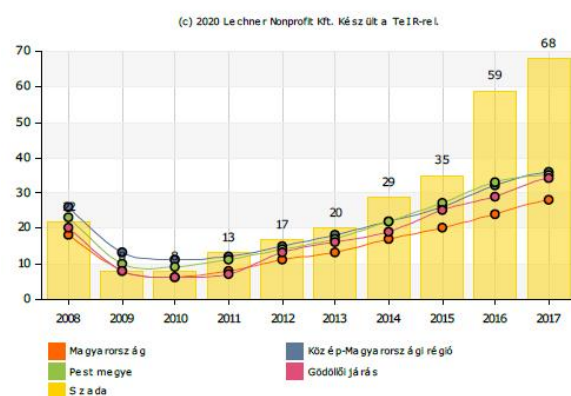
Szadán a magyarországi aránynál jelentősen több, de még a környező településekhez képest is nagyobb arányban használ személygépkocsit.

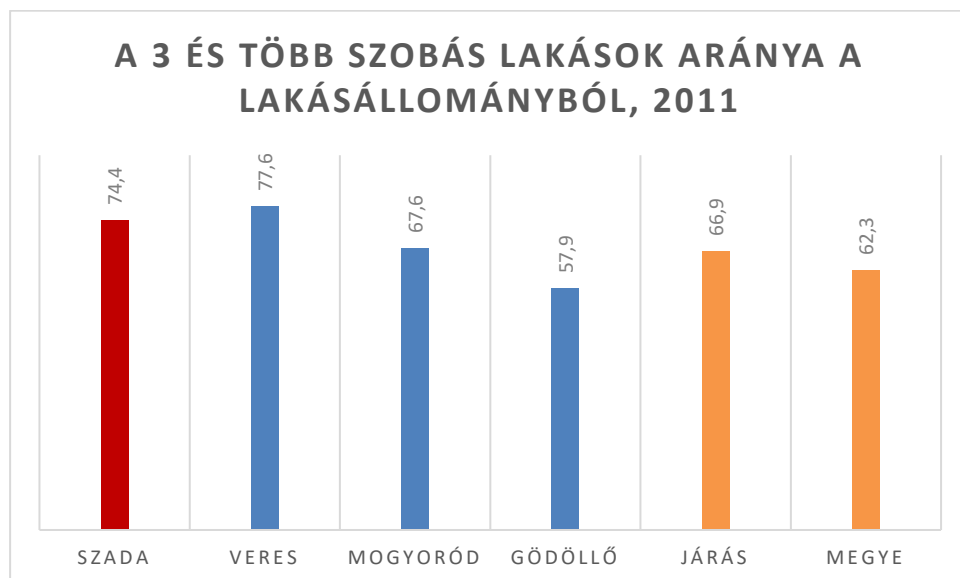
A személygépkocsik számának alakulása az önkormányzat nyilvántartása szerint (db), nem egyezik a statisztikai hivatal által közöltekkel:

év	2017	2018	2019
személygépkocsi összesen	2651 (507/1000 fő)	2684 (495/1000 fő)	2792

Az újonnan forgalomba helyezett személyautók aránya is magas.

Életminőség, lakásviszonyok

4.3.1.1 A lakóegységek rendeltetése és lakóik, 2011

Terület	Lakás			Lakott üdülő	Lakás és lakott üdülő együtt	Lakott egyéb lakóegység	Összesen	Száz lakott lakásra és lakott üdülőre jutó lakó
	lakott	nem lakott	együtt					
J07 K07 Szada	1 507	172	1 679	7	1 686	2	1 688	307

A lakott üdülők lakóterületen helyezkednek el, az Ezredes és az Aranyhegyi utcákban, egy az Ősz utcában.

4.3.2.1 A lakások és lakott üdülők szobaszám, tulajdonjelleg és használati jogcím szerint, 2011

Terület	Szobaszám				Tulajdonjelleg			Használati jogcím			Lakás és lakott üdülő együtt
	1	2	3	4–	magán-személy	önkor-mányzat	más intéz-mény, szerve-zet	Tulaj-donosi	bérleti	más jogcímű	
J07 K07 Szada	90	341	504	751	1 673	3	10	1 480	20	14	1 686

Az egyszobás lakások aránya alig több, mint 5 %, a 4 szobás vagy nagyobb lakások aránya 44,5 %.

4.3.2.2 A lakások és lakott üdülők építési év szerint, 2011

Terület	1946 előtt	1946– 1960	1961– 1970	1971– 1980	1981– 1990	1991– 2000	2001– 2005	2006–2011	Összesen
J07 K07 Szada	121	95	129	175	243	335	348	240	1 686

A második világháború vége előtt épült lakások aránya 7 % a 2011-es lakásállományhoz képest. 1990 előtt épült 763 lakás, a lakások 45 %-a. A lakásépítések szempontjából kiugró volt a 2001-től 2005-ig tartó 5 év, amikor kétszer annyi lakás épült évente, mint az előtte, és másfélszer annyi, mint az utána jövő időszakban. 2011 óta 163 lakással lett több lakás Szadán, a bontással épülő új lakások száma nem ismert.

NÉPESSÉG, LAKÁSÁLLOMÁNY, TERÜLET

Időpont	Lakónépesség ■■	Lakások száma ■■
2019.01.01.	5 650	1 849
2018.01.01.	5 428	1 778
2017.01.01.	5 225	1 756
2016.01.01.	5 097	1 753
2015.01.01.	4 918	1 754
2014.01.01.	4 745	1 737
2013.01.01.	4 675	1 731
2012.01.01.	4 589	1 695
2011.10.01. (a népszámlálás időpontjában)	4 574	1 686
2010.01.01.	4 480	1 733
2009.01.01.	4 355	1 630
2008.01.01.	4 247	1 585
2007.01.01.	4 140	1 522
2006.01.01.	3 962	1 450
2005.01.01.	3 837	1 390
2004.01.01.	3 593	1 291
2003.01.01.	3 434	1 214
2002.01.01.	3 254	1 117
2001.02.01. (a népszámlálás időpontjában)	3 055	1 062
2000.01.01.	2 774	884
1999.01.01.	2 655	865
1998.01.01.	2 535	849
1997.01.01.	2 407	817
1996.01.01.	2 360	787
1995.01.01.	2 320	775
1994.01.01.	2 263	751
1993.01.01.	2 232	744
1992.01.01.	2 225	734
1991.01.01.	2 203	721
1990.01.01. (a népszámlálás időpontjában)	2 215	709

forrás: KSH., Helyiségnévtár

4.3.3.1 A lakások és lakott üdülők alapterület szerint, 2011

Terület	-29	30-39	40-49	50-59	60-79	80-99	100-	Összesen	Egy lakásra jutó alapterület, m ²
	m ² alapterületű lakás								
I07 K07 Szada	15	49	62	64	277	449	770	1 686	103

Az egy lakásra jutó alapterület Veresegyházán 99, Mogyoródon 93, Gödöllőn 85 m².

4.3.4.1 A lakások és lakott üdülők felszereltség szerint, 2011

Terület	Hálózati	Házi	Meleg folyóvízzel	Vízöblítéses WC-vel	Köz-	Házi	Összesen
	vízvezetékekkel				csatornával		
	ellátott lakás						
I07 K07 Szada	1 631	45	1 641	1 637	1 065	611	1 686

A lakások közműellátására, komfortosságára vonatkozó adatok értékelésénél szem előtt kell tartani, hogy a népszámlálás éve, 2011 óta fejlesztették a szennyvízcsatorna-hálózatot, így ma már az ivóvízzel ellátott lakások szinte 100%-ának a szennyvizét közüzemi hálózat szállítja el.

1.7.2 Térbeli, társadalmi rétegződés, konfliktusok, érdekviszonyok

Szada településrészei statisztikai szempontból

VÁROSRESZEK, TELEPÜLÉSRESZEK

A helység városrészei, a helységhez tartozó településrészek jellege és megnevezése	A népszámlálási lakónépesség	A lakások	A lakott egyéb lakóegységek
	száma 2011. október 1-jén, a 2019. január 1-jei közigazgatási állapot szerint		
Központi belterület	836	279	–
Egyéb belterület			
Aranyhegy	195	70	–
Bucka	160	76	–
Egyéb belterület	2 069	719	1
Fenyvesliget	245	85	–
Margita	733	251	1
Szőlőhegy	461	198	–
Várdomb	–	–	–
Külterület			
Babföldek	17	6	–
Halesztanya	2	1	–
Tölgyespuszta	3	1	–

forrás: KSH. Helyiségnévtár

Szegregátumok

A települési önkormányzatnak nincs tudomása szegregátumról.

Társadalmi rétegződés

A társadalmi rétegződésre vonatkozóan nincsenek adatok. Vélelmezni lehet, hogy a betelepülők vagyoni helyzete jobb, iskolai végzettsége magasabb, mint a régóta itt lakóké. A betelepülések egyik célterülete a veresegyházi határban akciószerűen fejlesztett Fenyvesliget, ahol tervszerűen kialakított, közműves telkek állnak az építkezők rendelkezésére.

A zártkertekből átalakuló volt szőlőhegyen egymás mellett jól megférnek a nagyméretű új villák, és a kisebb épületek. Konfliktusról nincs információnk.

1.7.3 Települési identitást erősítő tényezők

Történeti és kulturális adottságok, közösségi művelődés, kultúra

Tájház

A korábbi, Kossuth Lajos utcai kicsi tájház utódjaként működik az önkormányzat által megvásárolt valamikori középparaszti portán. Feladata a hagyományos, elsősorban a 20. század eleji szadai népelet hagyományos tárgyi környezetének bemutatása. Tulajdonosa Szada Község Önkormányzata, működtetője a Közhasznú Kulturális Egyesület Szadáért.

Az épületegyüttes rekonstrukciója egyelőre csak részben készült el. A hagyományosan hármasszobás főépületben az első szoba és a konyha enteriőrjét láthatjuk, viseletbe öltöztetett babákkal. A hátsó szoba az időszakos kiállítások helye. A nyárikonyhában kézműves műhely működik, elsősorban hímző és szövő tevékenységgel, gyermekfoglalkozásokkal. A porta hátsó traktusában a fészer rendezvények színteréül szolgál, itt áll a (rekonstruált)

kemence. A fészer melletti helyiségekben kaptak helyet a háztartási és gazdasági eszközök, ide kerül a komplett, működőképes kovácsműhely is.

A tájház gyűjteményének különleges darabjai a fehér lyukhímzéssel készült viseleti és lakberendezési darabok valamint 3 egyedi fényképgyűjtemény (az 1. világháború idején készült műtermi fotók, Gönyey Sándor etnográfus felvételei az 1930-as évekből és a 2003-ban Fuszenecker Ferenc és Lőrincz Ferenc által megörökített „Ezredvégi szadai arcok”). (Cím: Szada, Dózsa György út 42.)

Faluház és könyvtár

Grassalkovich – Pejácsevich – Kollerffy Koller - Korizmics – Bánó kúriában működik.

A gyaraki Grassalkovich hercegek 1810 körül építették szadai kúriájukat kora klasszicista stílusban, mely regionális birtokközpontként funkcionált és a birtokot irányító gazdatisztek, intézők laktak.

Ezt követően a horvát eredetű verőczei Pejácsevich grófi család birtokolta. A századfordulón Kollerffy Koller Mihály lakja, majd a Korizmics családé, végül Bánó László és családja „hétvégi háza”. 1944-ben a Kalász Népfőiskola megvásárolja, majd 1945 után államosították és községháza került a falai közé.

Földszintes, főhomlokzatán 3+2+3+2+3 osztású kúria, melynek középrizalitját, timpanonját 4 oszlop tartja. Udvari homlokzatának elrendezése hasonló volt a főhomlokzatéhoz, ezt mára átépítették.

1987 óta Faluház, Szada kulturális "központja". 2011 –től Székely Bertalan Művelődési Ház és Könyvtár.

Szada egyik évente megrendezésre kerülő hagyományőrző rendezvénye a 'Szadai Szüret', ahol népdalkórus és néptáncsoport is fellép.

Székely Bertalan Művészeti Központ

Alapítva: 2006

Székely Bertalan szadai műterme, lakóháza és kertje ad otthont a nevét viselő művészeti központnak, amely egyfelől Székely Bertalan szellemi örökségének emlékhelye, másfelől a művészetek által való nevelés közösségi tere. Kulturális "élőhely", ahol kiállítások, színházi előadások, koncertek, rajzműterem- iskola, helytörténeti könyvtár várja az érdeklődőket.

Székely Bertalan Szadán

- 1885 körül – megvásárolja a nagyváradi káptalan ispánjának szadai házát és kertjét
- 1888 – barátja, a híres építész Schulek Frigyes tervei alapján műteremház épül a kert közepén
- 1910 – haláláig hosszú nyarakat tölt a szadai birtokon, majd végrendelete szerint itt is helyezik örök nyugalomra
- 1935 – megalakul a szadai Székely Bertalan Emlékbizottság a festő emlékének ápolására
- 1943 – felavatják Székely Bertalan emlékművét a református sírkertben amely Bory Jenő szobrász, a volt tanítvány tervei alapján készült
- 1956 – a műteremházban emlékmúzeumot alakítanak ki
- 1972 – a községi tanács megvásárolja az örökösöktől a műtermet, lakóházat és kertet
- 1978-ig – rendszeres kiállításokat szerveznek Székely Bertalan műveiből a Magyar Nemzeti Galéria támogatásával
- 1983-tól – újraéled Székely Bertalan kultusza, emlékörzés Szadán, Tóth Rezső eredeti Székely-vázlatokat vásárol és adományoz a múzeumnak, ezzel megalapozza a helyi Székely Bertalan gyűjteményt

- 1999 – az M.N.G. nagyszabású Székely Bertalan kiállítást szervez, ehhez katalógus készül és ennek kapcsán a szadai anyagot is feldolgozzák, rendszerezik. Itt külön fejezetben szerepel a Szadán töltött időszaka, ennek helyi emlékei és az utókor által teremtetett Székely- kultusz
- 2006 – megalakul a Székely Bertalan Művészeti Központ (cím: 2111 Szada, Székely Bertalan út 22.)

2006-ban felújított Székely Bertalan Műteremház különös hangulatú, többfunkciós, egyedi tér, amelyben Szadán és környékén élő képző és iparművészek kiállításai láthatók. Minden májusban Székely Bertalan és kora nagy művészeinek műhelymunkáit, vázlatait, alkotásait mutatja be. Egész évben konferenciáknak, szabadegyetemeknek, közösségi összejöveteleknek ad helyet, magas színvonalú technikai kiszolgálással.

Helytörténeti Könyvtár

Helytörténeti könyvtár és Székely Bertalan szadai örökségének gyűjteménye, Szada helytörténetének írat, dokumentum, kép és film anyaga. Székely Bertalan szadai vonatkozású hagyatéka, művészeti könyvtára.

Egyházak

Az egyházak az egyházi ünnepek hagyományokon alapuló megtartásával, az épületeik fenntartásával, az ifjúság nevelésével segítenek a helyi hagyományok őrzésében.

Civil szerveződések

A társadalmi igények kielégítésére, programok szervezésére, egyes esetekben hagyományőrzésre, valamint az azonos vagy hasonló érdeklődésű lakosok számára az elmúlt húsz évben különféle civil szervezetek alakultak, amelyek a település közösségi életét hivatottak felpezsdíteni.

Civil szervezet neve	A szervezet címe	A szervezet képviselője	A szervezet tevékenysége
Baba-Mama Klub	2111 Szada, Rákóczi út 1/A	Pálmai Zoltánné	Hobby tevékenység, tanácsadás, tapasztalatcsere
Életfa a gyermekekért Alapítvány	2111 Szada, Dózsa Gy. u. 63.	Greffné Kállai Tünde	Oktatási tevékenység
Közhasznú Kulturális Alapítvány Szadáért	2111 Szada, Dózsa Gy. út 88.	Novák Lászlóné	Kulturális tevékenység
Kerekasztal Társulás	2111 Szada, Székely B. u. 1/A	Lipták Ildikó	Színházi nevelési központ működtetése, kulturális tevékenység
Mesekuckó Bölcsőde Szada Családsegítő és Egészségmegőrző Nonprofit Közhasznú Kft.	2111 Szada, Földvár u. 5.	Haás Ildikó	Nevelési oktatási tevékenység
Magonc Alapítvány	2111 Szada, Árpád u. 30.	dr. Dobos István Péter	Környezetvédelmi tevékenység
Népi Mesterségek Pest Megyei Egyesülete	2111 Szada, Dózsa Gy. út 90.	Novák Lászlóné Dr. Dulai Sándorné	Hagyományőrzés, kulturális tevékenység
Örömteli Életért Közhasznú Alapítvány	2111 Szada, Ady E. u. 26.	Simon Erika	Egészségügyi tevékenység
Fenyvesligeti Sündörgő Nonprofit Közhasznú Kft.	2111 Szada, Hajnal utca 19	Szarka Kata	Nevelési oktatási tevékenység
Szada Sport Egyesülete	2111 Szada, Dózsa Gy. út 88.	Kerecsényi Fodor Norbert	Szabadidős hobby, sport tevékenység
Szadai Meseház Kulturális Alapítvány	2111 Szada, Béke u. 39.	Kissné Fábíán Zsuzsanna	Nevelési, oktatási tevékenység
Szadai Kiskert Tulajdonosok Szőlészeti és Borászati Egyesülete	2111 Szada, Ezredes út 3.	Paulovics László Titkár: Marek Károly	szőlőtermesztés elősegítése, oktatási, információs és tanácsadó szolgáltatás
Szadai Polgárőr Egyesület	2111 Szada, Dózsa Gy. út 88.	Nagy László	Közbiztonság, vagyonvédelmi tevékenység
Székely Bertalan Óvoda Közhasznú Kulturális Alapítvány	2111 Szada, Dózsa Gy. út 63.	Weitz Magdolna	Kulturális tevékenység
Tábor Alapítvány	2111 Szada, Székely B. u. 37.	Pálincás Ibolya	Szabadidős sport, egyéb tevékenység
Magyarok Szövetsége Egyesület szadai		Társaságvezető: Fazekas Ferenc	hagyományőrzés, érdekvédelem

1.8 A település humán infrastruktúrája

1.8.1 Humán köz- és egyéb fenntartású szolgáltatások

		intézmények megnevezése	darabszám
Humán funkciók	bölcsőde	Székely Bertalan Óvoda -Bölcsőde Minibölcsőde Mesekuckó Bölcsőde Felhőcske családi bölcsőde	2+2
	óvoda	Székely Bertalan Óvoda – Bölcsőde Meseház Waldorf Óvoda	1+1
	alapfokú iskola	Székely Bertalan Általános Iskola	1
	egészségügyi ellátás	Háziorvosi rendelő – 2 orvos (1 db) Gyermekeorvosi rendelő - 4 orvos (1 db) Fogászat – 1 orvos (1 db) Gyógyszertár (1 db) (Orvosi ügyelet Gödöllőn) Állatorvos (1 db)	5
	szociális szakosított ellátás	Szadai Szociális Alapszolgáltatási Központ	1

Oktatás-nevelés

Az oktatásintézmények elhelyezkedése a településen

	1. Székely Bertalan Általános Iskola 2 Székely Bertalan Óvoda és Bölcsőde 3. tagintézmény: Posta köz 12. 4 Meseház Waldorf Óvoda 5. Mesekuckó Bölcsőde (Várdombi u. 17.) 6. Felhőcske Keresztény Családi Bölcsőde (Dózsa György út 62.) 7. Minibölcsőde (Ady Endre u. 2.)
---	--

Bölcsőde

Székely Bertalan Óvoda -Bölcsőde (Dózsa György út 63.)

A Székely Bertalan Óvoda - Bölcsőde a falu központjában található az iskolával, a Faluházzal és a Könyvtárral együtt. Az óvodán belül egy bölcsődei csoportban két szakképzett kisgyermekgondozó és egy szakképzett dajka dolgozik.

Minibölcsőde (Ady Endre u. 2.)

12 gyerek ellátását teszi lehetővé 2 csoportszobában az 1930-as években épült, 2020 őszére

felújított, volt Hitelintézet felújított épületében.

Mesekuckó Bölcsőde (Várdombi u. 17.)

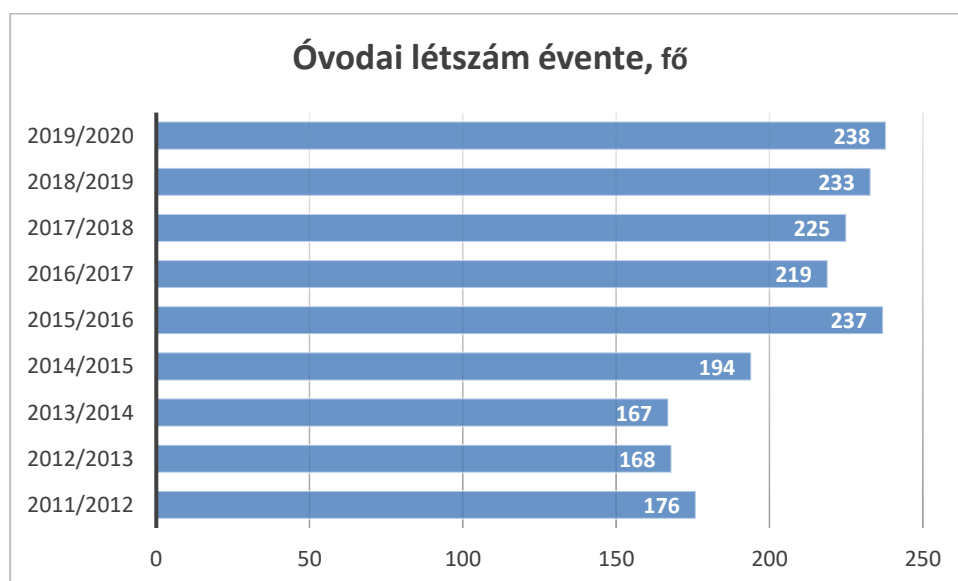
2015. szeptemberében nyílt meg, új épületben. Üzemeltető az önkormányzati tulajdonú Szada Családsegítő és Egészségmegőrző Nonprofit Közhasznú Kft.

Felhőcske Keresztény Családi Bölcsőde (Dózsa György út 62.)

A gondozást, nevelést szakképzett nevelők látják el. Az 1-3 éves korú gyermeket várják, akár hetente 3-4 napra is. A családi bölcsőde csoportjai kis létszámúak (maximum 7 fő). A fenntartó a Baptista Tevékeny Szeretet Misszió.

Óvoda

Szadán önkormányzati óvodába járó gyermekek száma

forrás: önkormányzat adatszolgáltatása, saját szerkesztés

Székely Bertalan Óvoda -Bölcsőde (Dózsa György út 63.)

Az óvoda 9 csoporttal működik, csoportonként 2 főiskolát végzett óvodapedagógussal és 1 szakképzett dajkával. A pedagógusok munkáját logopédus, pszichológus és fejlesztőpedagógus is segíti. Az oktatás.hu szerint a 2019. október 1-én az óvoda 9 csoportjába 234 gyermek járt. Fő munkaviszony keretében pedagógus munkakörben alkalmazott 20 fő, a nevelő és oktató munkát közvetlenül segítők, egyéb munkakörben dolgozók száma 18 fő.

A Dózsa György úti óvoda 2018-ban tagintézménnyel egészült ki, a 3 csoportszobás épület a Postaköz u. 12-ben épült meg.

Meseház Waldorf Óvoda- Szada (Korizmics utca 32.)

2019. október 1-i adatok szerint az óvoda 2 csoportjába 43 gyermek járt. Fő munkaviszony keretében pedagógus munkakörben alkalmazott 5 fő, a nevelő és oktató munkát közvetlenül segítők, egyéb munkakörben dolgozók száma 4 fő.

Az önkormányzat által üzemeltetett óvodákba szinte kizárólag szadai gyerekek járnak, 2-3 fő jár más településről. A Waldorf óvodáról nincs adatunk. A szadai óvodákba a 2019/2020-as tanévben összesen $238+45=283$ fő jár, ez közel azonos a 3-6 éves szadai gyermekek (271 2018-ban) létszámával, azaz minden szadai gyermeknek jut hely a szadai óvodákban.

Iskola

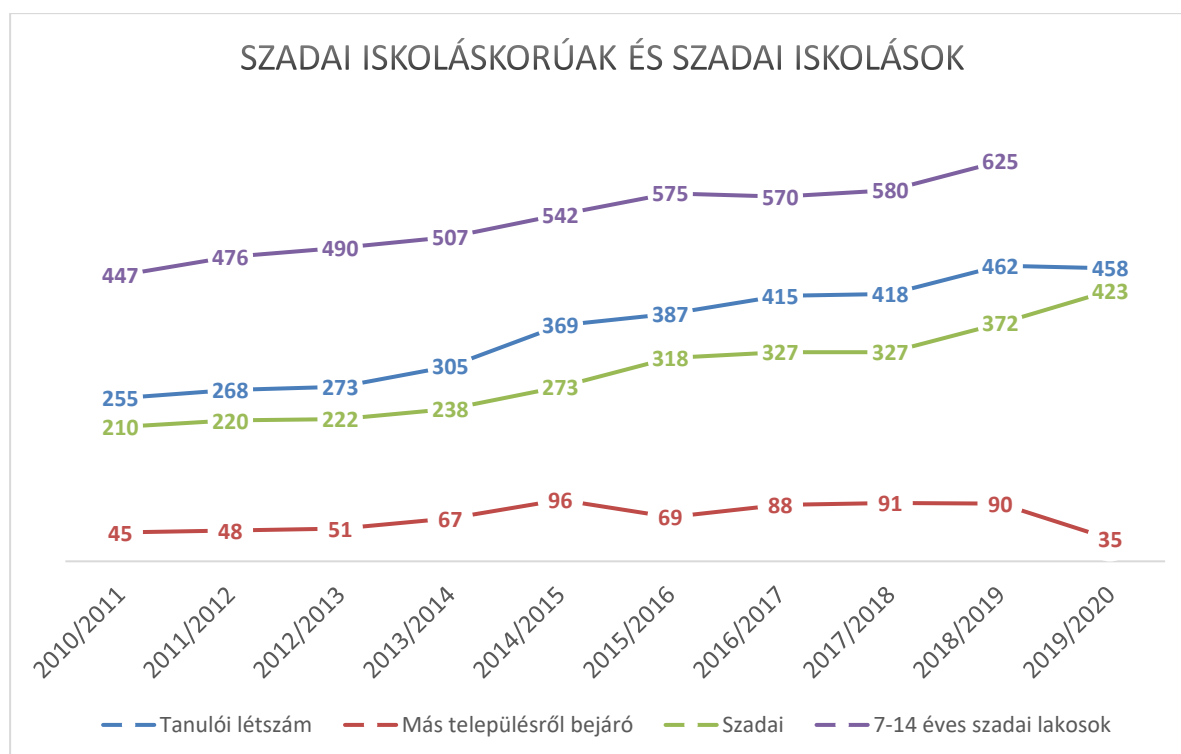
A gyermekek általános iskolai oktatása 1 iskolában történik.

Szadán 2018-ban 625 fő 6-14 éves gyermek volt. A szadai iskolába 462 gyermek járt, közülük 372 lakott Szadán, 90 tanuló más településről járt. A 2019/2020-as tanévben a bejáró gyerekek száma 35-re mérséklődött, 423 szadai tanuló jár a Székely Bertalan Általános Iskolába.

2018-ban 253 gyerek, a szadai általános iskolás korosztály 40 %-a nem Szadán járt iskolába.

2019/2020		
Tanuló létszám	Külsős	Helyi:
458	35	423
2018/2019		
Tanuló létszám	Külsős	Helyi:
462	90	372
2017/2018		
Tanuló létszám	Külsős	Helyi:
418	91	327
2016/2017		
Tanuló létszám	Külsős	Helyi:
415	88	327
2015/2016		
Tanuló létszám	Külsős	Helyi:
387	69	318
2014/2015		
Tanuló létszám	Külsős	Helyi:
369	96	273
2013/2014		
Tanuló létszám	Külsős	Helyi:
305	67	238
2012/2013		
Tanuló létszám	Külsős	Helyi:
273	51	222
2011/2012		
Tanuló létszám	Külsős	Helyi:
268	48	220
2010/2011		
Tanuló létszám	Külsős	Helyi:
255	45	210

forrás: önkormányzat adatszolgáltatása

forrás: KSH, Önkormányzati adatszolgáltatás, saját szerkesztés

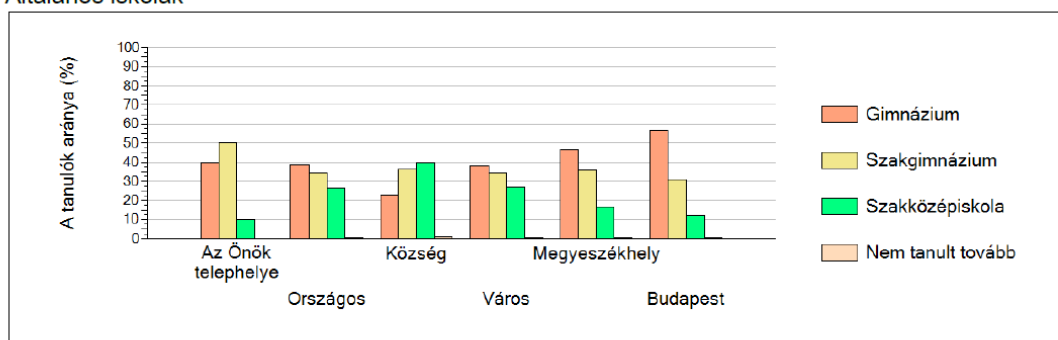
Az általános iskolai osztályok (csoportok) száma 2019/2020-as tanévben 19 osztály, így az átlagos osztálylétszám 24,2 fő/osztály. A település iskolájában az általános iskolai főállású pedagógusok száma 37 fő, egyéb dolgozó 9 fő. Az egy osztályra jutó pedagógus létszám 1,95 fő/osztály, míg az egy pedagógusra jutó tanulói létszám 12,43 tanuló/oktató.

A kompetenciafelmérések eredményei azt mutatják, hogy a szadai iskola az országos átlaghoz közelítően teljesít. Középfokú oktatási intézmény nem található a településen.

A 2018. évi kompetenciamérés során kiadott telephelyi jelentés szerint:

- a különböző képzési formákban továbbtanulók aránya adat szerint Szadán gimnáziumban tanul tovább a 8. osztályos tanulók 40 %-a, szakgimnáziumban 50 %, szakközépiskolában 10 %. olyan, aki nem tanult tovább, nem volt.

Általános iskolák

Szociális közszolgáltatások

A Szadán igénybevehető szociális ellátást a Dózsa György úton, felújított épületben működő a Szadai Szociális Alapszolgáltatási Központ nyújtja. Szolgáltatásai a következők.

Család- és gyermekjóléti szolgálat, családsegítő

A családsegítő szolgálat családgondozási feladatokat lát el, ellátásokat közvetít, és szervezési tevékenységet végez. Ezen feladatot a településen dolgozó családsegítő látja el. A Szadán nem igénybe vehető szolgáltatások Gödöllőn érhetők el.

Szociális étkeztetés:

Étkeztetés keretében azoknak a szociálisan rászorultaknak napi egyszeri meleg ételről gondoskodik az intézmény, akik önmaguknak tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek azt biztosítani.

Idősek Nappali klubja:

A nappali ellátás elsősorban a saját otthonukban élő, 18. életévüket betöltött, egészségi állapotuk vagy idős koruk miatt szociális és mentális támogatásra szoruló, önmaguk ellátására részben képes személyek részére biztosít lehetőséget a napközbeni tartózkodásra, társas kapcsolatokra, valamint az alapvető higiéniai szükségletek kielégítésére, továbbá igény szerint megszervezi az ellátottak napközbeni étkeztetését, meleg ebéd igényelhető.

Az idősek klubjában minden hétköznapi van lehetőség a napközbeni tartózkodásra.

Házi segítségnyújtás:

Igényelhetik mindazok, akik önmaguk ellátására csak részben képesek, valamint családtagjaik a napközbeni időszakban nem lehetnek ott velük, hogy otthonukban megoldják ellátásukat. A segítségnyújtás területei a tisztálkodás, étkeztetés, illetve ezzel kapcsolatos teendők, takarítás, bevásárlás, gyógyszerkiváltás, szakrendelésekre időpontkérés. A házi segítségnyújtást Szadán 2 fő házi gondozó végzi.

Egészségügy

A településen és 2 db felnőtt háziorvosi szolgálat és 1 fogorvos működik, az orvosokkal együttműködve védőnő dolgozik.

Az orvosi rendelő címe: 2111 Szada, Rákóczi u. 1.

1 db házi gyermekorvosi szolgálatnál naponta más-más orvos rendel, a rendelő a Szabadság utca 15. alatt található. Ugyanitt kapott helyet a védőnői központ.

Orvosi ügyelet Gödöllőn van, csakúgy, mint a szakellátásokat biztosító intézmény.

A településen 1 db gyógyszertár működik.

Közösségi sport, rekreáció

Szadán egy önkormányzati sportpálya van a köztemető mellett, és egy kisebb a Szőlőhegyen, a védőnői központnál.

Vállalkozók működtetik az egyéb sport-rekreációs létesítményeket:

- 2 lovarda és
- 2 teniszcentrum

szolgálja a szadaiak aktív pihenését.

1.8.2 Esélyegyenlőség biztosítása

A hátrányos helyzetű gyerekek létszámáról az óvodában, iskolában nincs adatunk, a kompetenciamérésekhez nem tartozik a Fenntartó által publikált tanulási környezet jelentés.

Az utolsó önkormányzati esélyegyenlőségi program 2013-2018 évekre készült, tartalmazza különösen a helyi közügyekkel és a települési önkormányzat által ellátott feladatokkal kapcsolatos célokat, megvalósításuk forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését. A Helyi Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja az egyenlő bánásmód,

és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét, a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét, a diszkrimináció-, szegregációmentességet, a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területen a helyzetelemzés során feltart problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket.

Az esélyegyenlőség megteremtésének általános céljai:

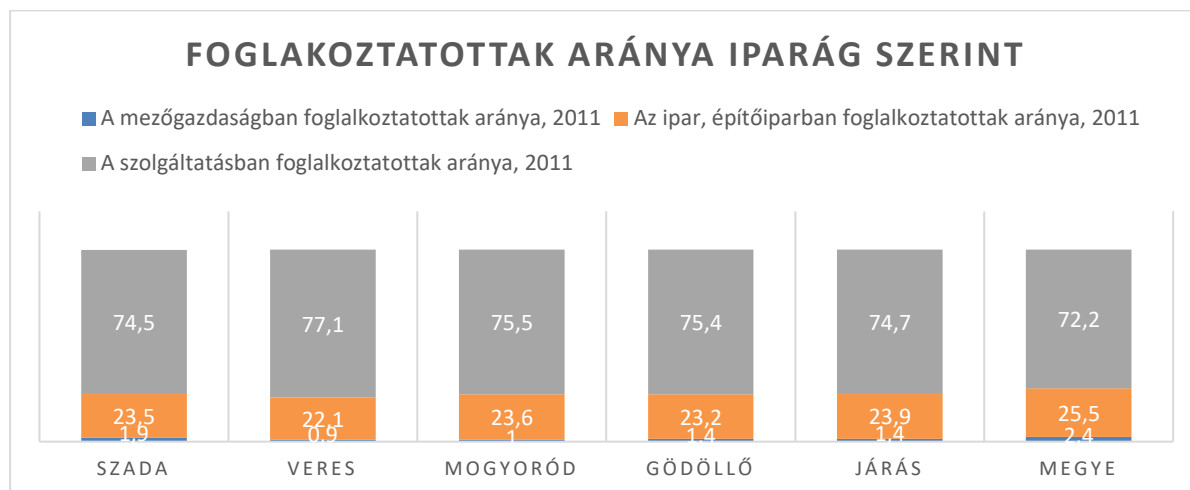
- társadalmi összefogás erősítésével az esélyegyenlőség biztosítása a hátrányos helyzetű csoportok, egyének számára, a teljes körű szociális ellátásokhoz és valamennyi közszolgáltatáshoz hozzájutás biztosítása,
- a hátrányos megkülönböztetés megszüntetésére a szociális egészségügyi, oktatási és foglalkoztatási célok összekapcsolása,
- a település minden lakója számára a megélhetéshez szükséges források biztosítása.

Az intézkedésekért a polgármesteren kívül a Szociális Alapszolgáltató és Gyermekjóléti Központ vezetője felel.

1.9 A település gazdasága

1.9.1 A település gazdasági súlya, szerepköre

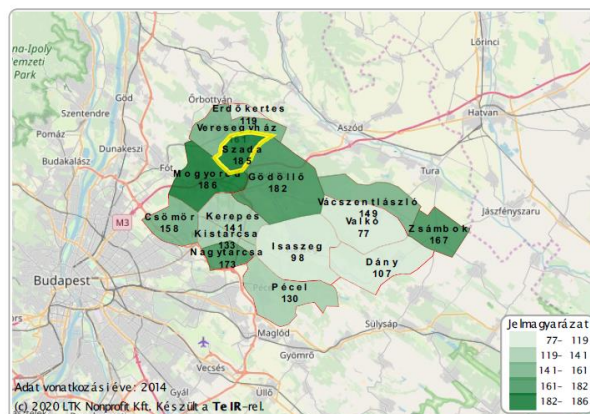
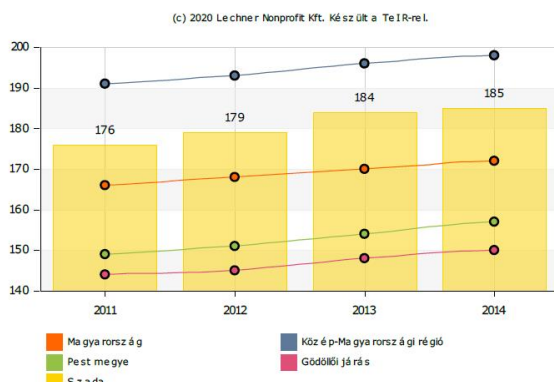
Szada gazdasági súlyát és szerepkörét érintően nem kerül említésre a megyei területfejlesztési programban. Gazdasági szerepkörét tekintve a megyei program a nagyközséget a High-tech versenyképességi innovációs pólushozhoz tartozó vállalkozási térség részeként határozza meg.

Regisztrált gazdasági vállalkozások száma ezer lakosra, 2011-től 2014-ig (db)

Regisztrált gazdasági vállalkozások száma ezer lakosra, 2011-től (db)

A megfigyelés időpontjában jogilag – adminisztratív nyilvántartások szerint – létező egységek, azaz adószámmal rendelkező gazdasági szervezetek száma (beleértve az adott időpontban csőd-, felszámolási és végelszámolási eljárás alatt állókat is) ezer lakosra.

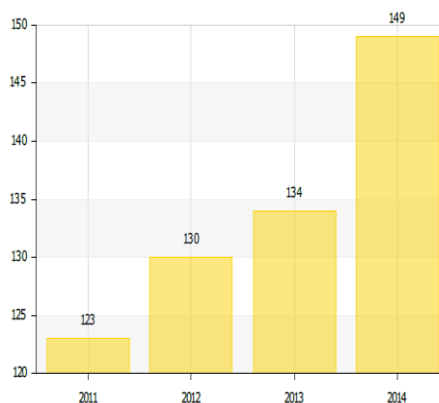
A működő vállalkozások 1000 lakosra vetített száma alapján a járason belül Szadán, Gödöllőn és Mogoródon a legnagyobb. Ebben valószínűleg az egyéb tényezők mellett az M3 autópályának a gyors, közvetlen elérhetősége játszik nagy szerepet. Ugyanakkor a járás is, és ezen belül Szada is elmarad a Közép-Magyarországi régióban mért arányoktól.

A fenti adatból számítható, hogy 2014-ben Szadán 910 vállalkozás működött.

Ebből következik az is, hogy 2011-ben (ebből az évből van adatunk, a háztartások száma 1615, a vállalkozások száma 808) Szadán minden második háztartásra jutott egy vállalkozás.

A mező- és erdőgazdálkodás, valamint halászat nemzetgazdasági ágakban a regisztrált vállalkozások száma 2011 és 2014 között dinamikusan, a lakosságszám növekedésénél is jobban nőtt.

mg. vállalkozások száma	123	130	134	149
népesség	4589	4675	4745	4918
vállalkozás/1000 fő	27	28	28	30

A mezőgazdaságban foglalkoztatottak igen kis aránya (2011-ben 1,9 %) és a mező, erdő és halászati ágazathoz tartozó vállalkozások relatíve nagy aránya ($123/808=15\%$) magyarázatra szorul.

Az ipari tevékenységet végző nagyobb vállalkozások elsősorban a Szadát Mogyoróddal, és így az M3 autópálya-csomóponttal összekötő Székely Bertalan utca és Vasút utca mentén koncentrálódnak. Az Ipari Park kialakítása 2000-ben indult, az Ipari Park címet 2002-ben kapta meg a jelenleg 1 utcára felfűzött terület.

A **turizmus** nem jelentős gazdasági szegmens a településen, pedig jelentős vonzerőt jelentő attrakciók találhatók a szomszédos településeken (Hungaroring, Aquapark, Gödöllői kastély, Medveotthon stb., és Budapest is gyorsan elérhető személygépkocsival). A településen nincs olyan, az M3 autópályáról könnyen elérhető előkészített terület, ahol gazdaságilag rationális méretű szálloda épülhetne.

A településen az önkormányzati egészségügyi és szociális szolgáltatásokat egyáltalán nem egészítik ki profitorientált vállalkozások. Szadán, bár van fizetőképes kereslet ezekre a szolgáltatásokra, nem helyben veszik ezeket igénybe.

A településen 1 db postahivatal működik. Bank, ATM csak Veresegyházán és Gödöllőn van, készpénz felvenni korlátozottan a LIDL áruházban lehet nyitvatartási időben.

1.9.2 A gazdasági szervezetek jellemzői, fontosabb beruházásai, települést érintő fontosabb elképzelések

Legnagyobb cégek Szada településen (a [www. ceginformacio.hu](http://www.ceginformacio.hu) szerint) és a legnagyobb helyi iparüzési adófizetők az önkormányzat nyilvántartása szerint (a gépjárműadóról, az egyes cégek gépjárműparkjáról nincs információnk):

Mondi Szada Kft. (Vasút utca 13.)

A Mondi Szada Kft. magas gáz- gőz- és aromaáteresztés-gátló képességgel rendelkező, flexibilis (rugalmas) csomagolóanyagokat gyárt, mind a nemzetközi, mind a hazai piacra.

FLAME SPRAY HUNGARY Fémipari Szolgáltató és Kereskedelmi Kft.

A Magyarországon 2002 óta, - először Gödöllőn, majd 2009-től a szadai ipari parkban-, jelenlévő, olasz gyökerű társaság elsősorban gázturbina és repülőgép hajtómű alkatrészek felületkezelésével, bevonatolásával foglalkozik. 2014 októberében adták át új, háromezer négyzetméteres üzemcsarnokát, az 500 millió forintos költséggel megépült létesítménybe csúcstechnológiát képviselő új gyártósor került.

INTELA HOLDING KFT.

A FLAME SPRAY HUNGARY Kft. ingatlanának bérbeadó cége.

YoungShin CO Kft.

Nincs saját weboldaluk, sem más elérhető ismertető a cégről.

LEDO Kft.

A horvát Ledo vállalat 2004-ben érkezett Magyarországra, egy szadai magántulajdonban lévő kis jégkrémgyártó üzem megvásárlásával. A Ledo Kft. a piaci részesedését gyors ütemben tudta növelni, egész addig, míg 2008-ra a második legnagyobb gyártói márkás jégkrém beszállító lett Magyarországon. 2012-ben a magyarországi gyártósort költséghatékonysági okokból áttelepítették a Ledo zágrábi központi jégkrémgyárába. Ezt követően a magyarországi leányvállalat már csak kereskedelemmel foglalkozik.

SANTÉ Magyarország Kft.

A Santé Magyarország Kft. Magyarország egyik vezető vegyiáru nagykereskedelmi cége, mely multinacionális kereskedő cégek kiszolgálására jött létre.

BIOTECH USA KFT.

A Lévai Holding és leánycégeihez tartozik, központjuk Óbudán van. Európa egyik legnagyobb és legdinamikusabban növekvő étrend-kiegészítő gyártója. Az 1993-ban alapított magyar tulajdonú cég 1999-ben vette fel a BIOTECH USA márkanevet. Valamennyi termékük saját, 36 000 nm-es gyártóbázisunkon, szabályozott környezetben, biztonságos, doppingmentes és gondosan válogatott összetevőkből készül, tiltott szerektől mentes, és megfelel az Európai Élelmiszer-biztonsági Hatóság (EFSA) irányelveinek és a hatályos jogszabályoknak.

Szadán a gyártási és logisztikai központjuk van, több, mint 400 alkalmazottal.

forrás: <https://biotechusa.hu>, <https://forbes.hu/uzlet/ahhoz-hogy-legyen-belolunk-valaki-amerikaban-fel-kell-kotnunk-a-gatyankat-levai-balint-biotechusa/>

JLM POWERLINE KFT

A BIOTECH USA KFT. vagyonkezelő cége.

LIDL MAGYARORSZÁG BT., telephely

A Lidl Magyarország Kft. megvásárolta a CBA Dózsa György úton kb. 15 éve megépült, 3600 m²-es áruházát.

PUSKÁRFÉM KFT.

A japán Amada CNC megmunkálógépeken, 1500 nm területen lemezmegmunkálást végeznek.

forrás: <http://www.puskarfem.hu>

GURULÓ EGYETEM KFT.

A MotiBooks motivációs és szemléletfejlesztő könyvek és hanganyagok kiadója és webáruháza. forrás: www.motibooks.hu

TEJ-S KFT. telephely

„A Tej-S Kft. a Biomark cégcsoporton belül jött létre, jelenlegi székhelyén, a Szadai Ipari Parkban 2007. óta áll a megbízóik rendelkezésére. A Biomark Kereskedelmi, Termelő és Szolgáltató Kft. fő profilja a húskészítmények és tejtermékek nagykereskedelme, teljes disztribúciója. Vásárló partnereik zömében rendkívül heterogén kisebb, független élelmiszerüzletek, az ellátott boltok Budapesten, illetve annak kb. 50 kilométeres körzetében találhatóak.

Fő tevékenységi körük (az élelmiszer) raktározás és a szállítmányozás. Ezen feladatok elvégzéséhez egy 2500 m²-es hűtött, és 1000 m²-es szárazáru raktárt működtetnek. Saját gépjárműparkot használnak.

„Partnereinknek teljes körű logisztikai szolgáltatást is biztosítunk; a raktározáson és a fuvarozáson túl egyedi igényeknek is megfelelünk, napi rendszerességgel 300-350 szállítási pontra jutunk el a ránk bízott feladatokkal.”- írják magukról. Fő partnereik a Biomark Kft., az

Iwinex Kft., a Pesti Reformkonyha Kft., a Sirenex Kft., a HESI Kft. és a Dr. Oetker Magyarország Kft.

forrás: <http://www.tejs.hu>

HEDOTEL KFT.

1 alkalmazottal működő, állami közbeszerzéseket teljesítő, nagy pénzforgalmú nagykereskedő.

POLYWELD KFT.

A POLYWELD Kft. 1999-ben alakult. Fő tevékenységi területük hegesztő- és vágóberendezések forgalmazása. Németország legnagyobb hegesztőgépgyártója, az EWM HIGHTEC WELDING és a POLYSOUDE magyarországi képviselője.

A gépek forgalmazásán és szervizelésén túl gépek bérbeadásával, speciális feladatok bér munkában történő elvégzésével, technológia kidolgozásával és szaktanácsadással is segítik ügyfeleiket.

MOLNÁR ILLÉS Egyéni Vállalkozás és Molnár Tésztagyártó Kft

Molnár Illés csigatészta-gyártó üze me 33 éve van jelen az élelmiszeriparban. Termékeiket formatervezési mintaoltalom védi. Több országos elismerésben részesültek. Önzetlen adományaikkal sok örömet szereztek Szada lakosságának, ezért 2019-ben közösségi kategória „Szadáért elismerő oklevél kitűzővel” tüntették ki. (forrás: A Szadai Önkormányzat közéleti tájékoztató havilapja XVII. Évfolyam, 2019. 6. szám)

RATIOLAB Hungary Kft.

A Ratiolab Hungary Kft., a 40 éve az iparban tevékenykedő német Ratiolab GmbH leányvállalataként működik Magyarországon. A gyár 2018. óta működik Szadán, a Ipari parkban.

Fő tevékenységük a műanyag fröccsöntés, de vállalnak szerszám és célgép gyártást, műanyag mélyhúzást, csomagoló anyagok (karton és hungarocell) és e gyedi csomagolások gyártását.

Kiváló minőségű műanyag laboreszközeiket a legnevesebb cégek keresik, akikkel folyamatos gyártói-megrendelői kapcsolatban állnak. Professzionális megoldásokat kínálnak laborok, kutatóintézetek, illetve a fejlesztés és az ipar számára.

SANG-A FRONTEC EU Kft.

A dél-koreai **Sang-A Frontec** Ltd. nemrég vette meg első európai gyártelepét Szadán, és hamarosan megkezdí lítium-ionos akkumulátorok alkatrészeinek gyártását. A magyar cég 2019-ben alakult. Jegyzett tőkéje 3 milliárd Ft. közé esik. Elérhető pénzügyi és létszám adatok még nincsenek.

Az ipari parkban működik még több olyan cég, amelynek a központja más településen, elsősorban Budapesten van, ezekről önálló szadai adatunk (létszám, helyi adókötelezettségű árbevétel) nincs. Ilyenek az ANIMAL-MEX Kft., a DocuDepo Kft., a Diesel Barta Hungary Kft., Biomark Kereskedelmi, Termelő és Szolgáltató Kft..

A Bravogroup Holding irattári és dokumentumkezelési szolgáltatásokat nyújtó vállalata, a DocuDepo Kft. 2017. februárjában új, közel 50%-kal nagyobb irattárba vonta össze pomázi és dunaharaszti raktárainak kapacitásait a hatékonyabb működés érdekében. A DocuDepo 2007 óta szolgálja ki ügyfeleit korszerű és biztonságos nagyvállalati irattárolási és dokumentumkezelési megoldásokkal. A DocuDepo a dokumentumkezelési munkafolyamataink részeként piaci- és közintézményi ügyfelei számára lehetővé teszi nagy mennyiségű irat helytakarékos és folyamatosan felügyelt, biztonságos tárolását, illetve lehetővé teszi az iratokba történő folyamatos betekintést. (forrás: www.bravogroup.hu).

Az Animal-Mex Kft. fő tevékenységi köre fémszerkezet gyártása, székhelye Budapesten van.

A legnagyobb árbevételű, vagy a legtöbb dolgozót foglalkoztató vállalkozások adatai, a teljesség igénye nélkül:

(forrás: www.eginformacio.hu)

Név	cím	fő tevékenység	alapítás éve	jegyzett tőke (M Ft.)	nettó árbevétel (M Ft.)	Utolsó létszám adat fő
MONDI Szada Kft.	Vasút utca 13.	Műanyag csomagolóeszköz gyártása	1993.	5 420	19.436	297
FLAME SPRAY HUNGARY Kft.	Ipari park út 19.	Fémfelület-kezelés	2002.	50	4.517	96
YoungShin CO Kft.	Ipari park út 24.	Közúti jármű, járműmotor alkatrészeinek gyártása	2017.	1,6	2 624	15
LEDO Jégkrém és Fagyasztott Élelmiszer Gyártó és Forgalmazó	089/3 hrsz.	Élelmiszer, ital, dohányáru vegyes nagykereskedelme	1991.	1 689	1 362	na
Santé Magyarország Kft.	Ipari Park út 6.	Egyéb élelmiszer nagykereskedelem	2004.	3	1.299	17
BIOTECH USA KFT. telephely	Ipari Park út 10.	Egyéb élelmiszer nagykereskedelme				több, mint 400
JLM POWERLINE KFT.	Ipari Park út 12-14.	Vagyonkezelés (Biotech USA vagyonkezelője)	1993.	3	918	1
LIDL MAGYARORSZÁG BT., telephely	Dózsa György út 1/B.					
"PUSKÁRFÉM" KFT.	Ipari Park út 1. 4337/1 hrsz	Fémszerkezet gyártása	1999.	19,6	532	22
INTELA HOLDING KFT.	Ipari Park út 19.	ingatlan bérbeadás, üzemeltetés	2004.	3	333	-
GURULÓ EGYETEM KFT.	Vadvirág utca 15.	Hangfelvétel készítése, kiadása	2012.	3	616	1
TEJ-S KFT. telephely	Szada, Ipari park út 13.					na
HEDOTEL KFT.	Tábornok utca 14	Ruházat, lábbeli nagykereskedelme	2001.	3	1159	1
POLYWELD KFT.	Dózsa György út 5.	Egyéb m.n.s. gép, berendezés nagykereskedelme	1999.	4,8	351	4
MOLNÁR ILLÉS	Jókai Mór utca 58/A					
Molnár Tésztagyártó Kft.	Dózsa György út 14. C. ép.	Tésztafélék gyártása	2015.	10	274	2

Egyéb, több embert foglalkoztató vállalkozások:

RATIOLAB Hungary Kft.	Ipari park út 11.	Egyéb műanyag termék gyártása	2011.	0,45	685	37
PASSNER Kft.	Halesz út 139/13 hrsz	Készétel gyártása	1997.	3,5	142	26
POLY-GLASS Kft.	Ipartelep 089/2 hrsz.	Saját tulajdonú ingatlan adásvétele ((ténylegesen építőipari vízszigetelések gyártása a MAPEI cégcsoport tagjaként)	1996.	5	414	8
Arzenál Élelmiszer és Vegyiáru Kft.	Ipari park út 6.	Illatszer nagykereskedelme	2014.	3	876	16
VIDautó Kft.	Dózsa György u 166.	Gépjárműjavítás, - karbantartás	2008.	3	224	15
SANG-A FRONTEC EU Kft.	Ipari park út 24.	Egyéb műanyag termék gyártása	2019.	3000	na	na

Szada mindkét teniszcentruma gazdasági területen működik. Az Ipari parkban, a Székely Bertalan út mentén 2016-ban épült meg a 2 különálló fix-vázás, ponyvás csarnok, amely télen zárt és fűthető, nyáron védett naptól és esőtől.

Az előzetes partnerségi egyeztetés során fejlesztési, bővítési szándékát jelezte:

- az üzemanyagtöltő állomást üzemeltető Szadakút Kft.
- az Ipari Parkban a csomádi illetőségű Partner Bérgepek Kft. (Partner Navik Kft.), aki építési engedéllyel rendelkezik a 4308/9 hrsz telken és további fejlesztést tervez a 4308/4 hrsz telkeken
- a Szedi Kft. bánya övezet kijelölését kéri Mogyoród határában, a bányatelekként nyilvántartott területre,
- a telektulajdonosok kérik a gazdasági övezetbe sorolást a TSZT-ben kijelölt gazdasági területeken, konkrét fejlesztési szándék nélkül:
 - o az ipari park és az M3 autópálya közötti területen (0100-as tábla)
 - o a mogyoródi határon, csatlakozva a Mogyoródon kijelölt gazdasági területhez (0107/73-81 hrsz)
- gokart pályát szeretnének építeni a mogyoródi határon, a 0107/332-337 és a /376, /377 hrsz telkeken, ezt a kérést a lakossági tiltakozás miatt az önkormányzat elutasította

1.9.3 A gazdasági versenyképességet befolyásoló tényezők

A gazdasági versenyképességet befolyásoló leglényegesebb tényezők értékelése Szadán

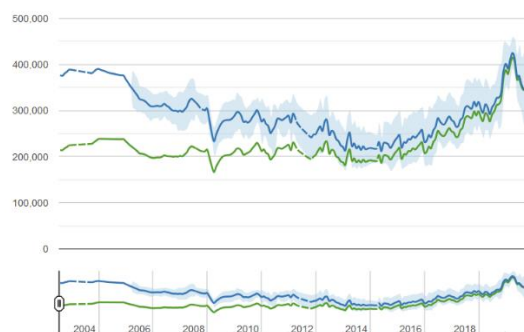
	Szada értékelése
közúti elérhetőség gyorsforgalmi úton	++
közüti közlekedés	--
kereskedelmi, pénzügyi központ közelsége	+
repülőtér közelsége	++
képzett munkaerő	++
közművek, hírközlés	0
domborzat	-
védettségek, jogi akadályok	0
helyi adók (iparüzési, ingatlan)	0
rendelkezésre álló előkészített területek	--

++kiváló, + jó, 0 átlagos, - kedvezőtlen, -- kifejezetten rossz

1.9.4 Ingatlanpiaci viszonyok (kereslet-kínálat)

Szada lakásállománya 2019. január 1-én 1849 lakás volt., az ezredforduló óta a lakosságszámmal arányosan megduplázódott.

A nagyközségben a reál (inflációval igazított) négyzetméter-árak 2002 - 2015 között csökkentek, ekkortól emelkedni kezdtek, mígnem 2019 februárjában a reál ár újra elérte a 2004-es szintet. Az ingatlanet.hu adatbázisa alapján a négyzetméterár alakulását (nominál m² ár zölddel, reál m² ár késsel) a következő diagram mutatja. A mélypont 2013. júliusában volt. Az elmúlt 6 évben az átlag négyzetméter ár 188.000 Ft-ról 2019. áprilisáig 425.000 forintra emelkedett.

Forrás: <http://www.ingatlanet.hu/statisztika/szada>

A statisztika szerint a lakóingatlanok átlagára Veresegyházon 447.000 Ft/m², Gödöllőn 385.000 Ft/m², Mogyoródon 442.000 Ft/m² volt ugyanebben az időszakban. A lakóingatlanokra vonatkozó statisztika nem veszi figyelembe a lakóingatlan típusát, állapotát, így nem jelent teljesen reális összehasonlítási alapot. 2019. második felében Szadán jelentősen visszaestek az árak, a környező településeken ez nem volt megfigyelhető. Az ok abban keresendő, hogy a kis számú eladás miatt a tendencia csak hosszabb időtávon értelmezhető.

1.10 Az önkormányzat gazdálkodása, a településfejlesztés eszköz és intézményrendszere

1.10.1 Költségvetés, vagyongazdálkodás, Szada gazdasági programja

A Gazdasági Program elkészítésére Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 116. §-ban meghatározottak alapján kerül sor.

„116. § (1) A képviselő-testület hosszú távú fejlesztési elképzeléseit gazdasági programban, fejlesztési tervben rögzíti, melynek elkészítéséért a helyi önkormányzat felelős.

(2) A gazdasági program, fejlesztési terv a képviselő-testület megbízatásának időtartamára vagy azt meghaladó időszakra szól.

(3) A gazdasági program, fejlesztési terv helyi szinten meghatározza mindazokat a célkitűzéseket és feladatokat, amelyek a helyi önkormányzat költségvetési lehetőségeivel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti és gazdasági adottságok átfogó figyelembevételével a helyi önkormányzat által nyújtandó feladatok biztosítását, színvonalának javítását szolgálják.

(4) A gazdasági program, fejlesztési terv - a megyei területfejlesztési elképzelésekkel összhangban - tartalmazza, különösen: az egyes közszolgáltatások biztosítására, színvonalának javítására vonatkozó fejlesztési elképzeléseket.

(5) A gazdasági programot, fejlesztési tervet a képviselő-testület az alakuló ülését követő hat hónapon belül fogadja el. Ha a meglévő gazdasági program, fejlesztési terv az előző ciklusidőn túlnyúló, úgy azt az újonnan megválasztott képviselő-testület az alakuló ülését követő hat hónapon belül köteles felülvizsgálni, és legalább a ciklusidő végéig kiegészíteni vagy módosítani.”

A Gazdasági Program a 2015-2019 évekre szól.

1.11 Településüzemeltetési szolgáltatások

1.11.1 Településüzemeltetés

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló CLXXXIX.. **törvény** a helyi önkormányzatok által ellátandó településüzemeltetési feladatokat a következők szerint definiálja: köztemetők kialakítása és fenntartása, a közvilágításról való gondoskodás, kéményseprő-ipari szolgáltatás biztosítása, a helyi közutak és tartozékainak kialakítása és fenntartása, közparkok és egyéb közterületek kialakítása és fenntartása, gépjárművek parkolásának biztosítása.

Az önkormányzat ezen feladatokat, összetettségük miatt a SZADANOVA Kft-n keresztül látja el:

- a temetők és az önkormányzati tulajdonú erdők fenntartását
 - a közterületek fenntartását és a közterületi kamerák üzemeltetését,
- és a cégen keresztül alkalmazza a közterület-felügyelőket.

1.11.2 Az önkormányzat településfejlesztési tevékenysége, intézményrendszere

Az önkormányzatnak a településfejlesztési feladatok ellátására nincs önálló szervezete.

A településfejlesztés partnerségben, a helyi vállalkozások és lakosság bevonásával történik.

1.11.3 Intézményfenntartás

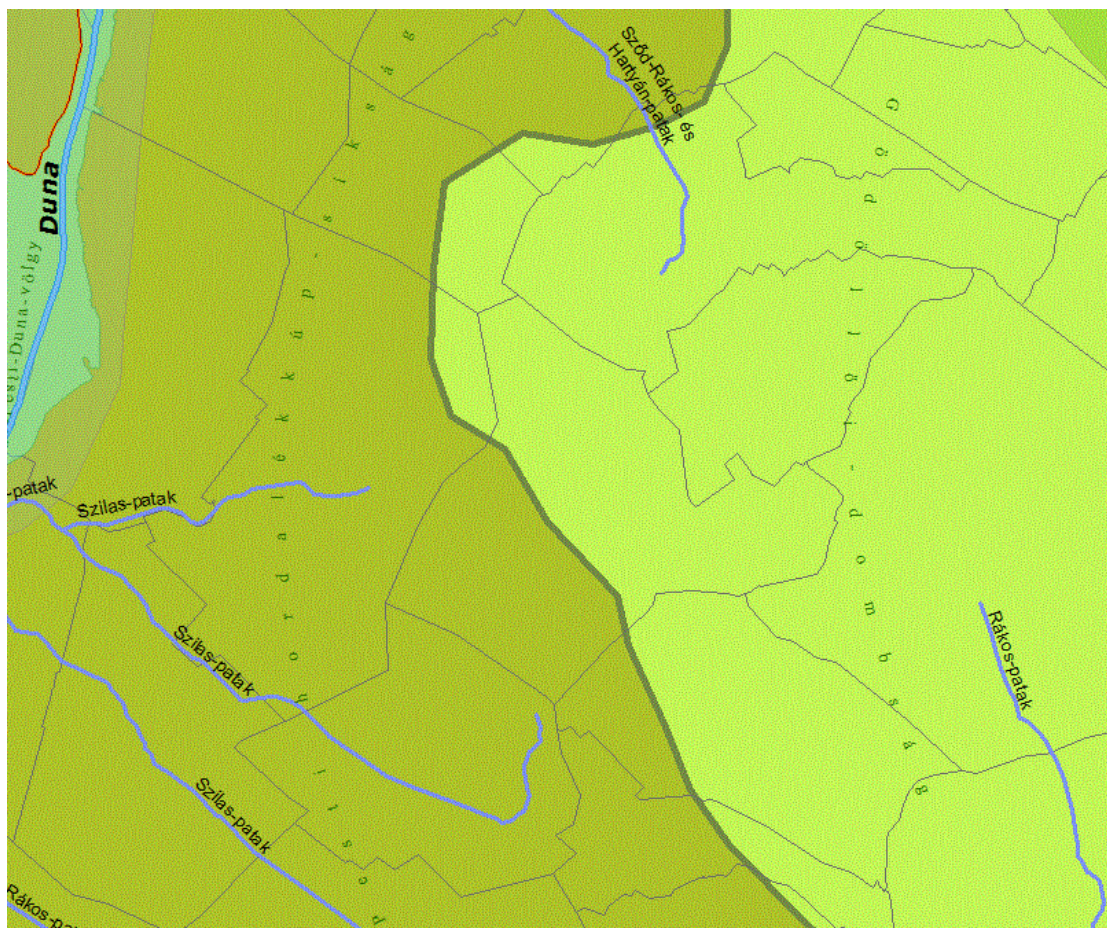
Az Önkormányzat kötelező és önként vállalt feladatait saját tulajdonú intézményekben látja el.

Az intézmények közül számos költözött be valamelyik régi, mostanra az önkormányzat által felújított épületbe, kúriába.

1.12 Táji és természeti adottságok vizsgálata

1.12.1 Természeti adottságok

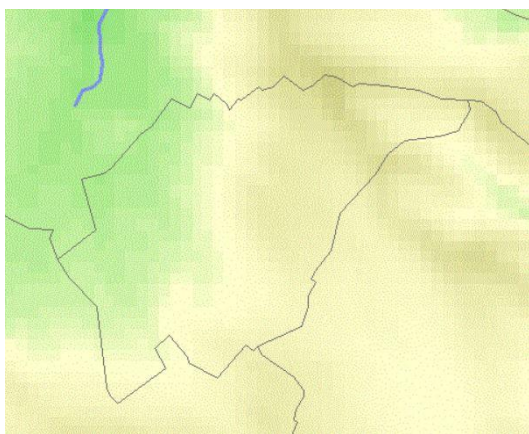
Szada közigazgatási területe a kistáj-kataszter szerint az Észak-magyarországi-középhegység nagytájban a Cserhátvidéken belül, a Gödöllői Dombság (1.9.22) kistájhoz tartozik.

Forrás: www.teir.hu, http://gis.teir.hu/teirgis_termeszeti_kornyezet

1.12.2 Településszerkezet táji, domborzati, vízrajzi meghatározottsága

Domborzat

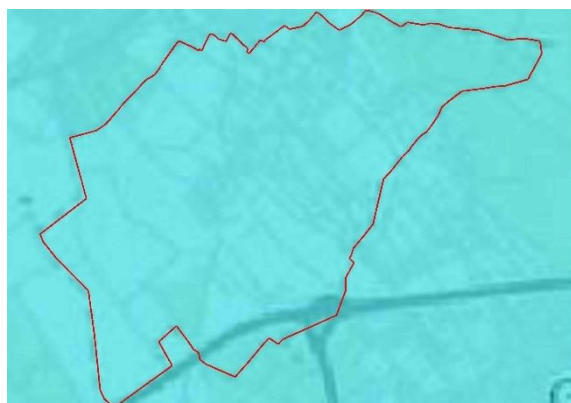

Szada domborzatát tekintve dombvidéki, ÉNy-i csapású, sakktáblaszerűen összetöredezett és különböző mértékben kiemelkedett dombsági karbonátos felszínek jellemzik. Szada térségében az átlagos relatív relief 100-120 m/km² közötti. A belterület (a régi falurészen) 190-275 m közötti magasságon található.

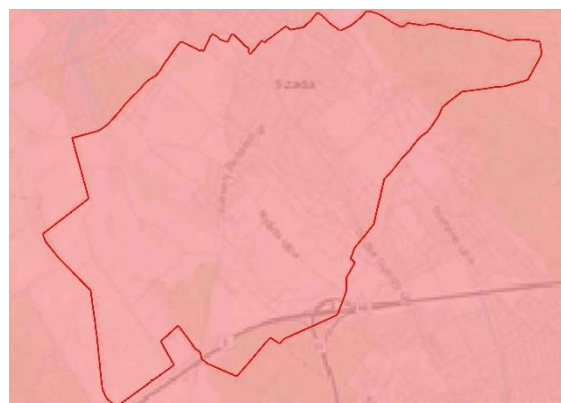
(forrás:
http://gis.teir.hu/teirgis_termeszeti_kornyezet)

Talajviszonyok

Talajtani adottságait tekintve Szada teljes területén glaciális és alluviális üledéken (miocén homokkő és kavics), jellemzően Ramann-féle barna erdőtalajok képződtek. Termőképességük közepes-gyenge.

Glaciális és alluviális üledék

Ramann-féle barna erdőtalajok

Szada és térségének földtani adottságai

(forrás: <http://maps.rissac.hu/agrotopo>)

Genetikus talajtípusok Szadán

(forrás: <http://maps.rissac.hu/agrotopo>)

A település egész területén a talaj termőréteg vastagsága 100 cm feletti. A talaj vízgazdálkodása igen nagy víznyelésű és gyenge vízvezető-képességű, gyenge vízraktározó-képességű. Kémiai tulajdonságát tekintve gyengén savanyú talaj, fizikai tulajdonságukat tekintve homokos vályog.

> 100 cm

Termőréteg vastagsága

(forrás: <http://maps.rissac.hu/agrotopo>)

Igen nagy víznyelésű és vízvezető-képességű
vízgazdálkodású talajok

Vízgazdálkodási talajtulajdonságok

(forrás: <http://maps.rissac.hu/agrotopo>)

Vízrajz

A váci Naszály-hegytől az isaszegi Kálvária-hegyig húzódó Duna-Tisza vízválasztó vonaltól nyugatra a Dunába (keletre pedig a Tiszába) ömlenek a vizek. Vízrajzát tekintve Szada a nagyrésze a Duna bal parti vízfolyásainak, kisebb része pedig a Galga jobb oldali, valamint a Felső-Tápió forrásvidéke vízgyűjtőjéhez tartozik.

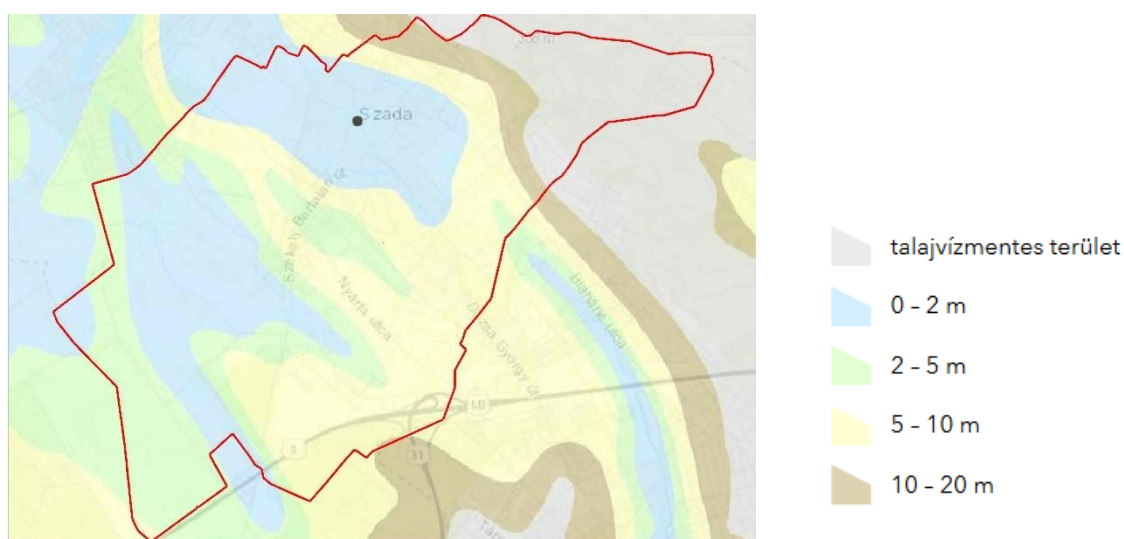
A település nyugati része a közel 8600 km² területű, meglehetősen különleges helyzetű Közép-Duna tervezési alegység nem egységes vízgyűjtőterületéből a Duna bal partján, a Szob és a Csepel-sziget északi csúcsa között lefutó vízgyűjtő területéhez tartozik. A település területe forrásokban, vízfolyásokban igen gazdag. A település déli részén húzódik a Rákos-patak és a Sződ-Rákos-patak vízválasztója: a Rákos-patak a Margita-hegy lábánál ered, és DNY felé, Gödöllő irányába halad, ahol a Fiók-Rákos-patakkal ömlik össze, azután Isaszegen és

Pécelen áthaladva lép be Budapest területére, végül a Dunába torkollik. A Szódrákosi patak Mogyoródon ered, mellékágaival együtt Szada nyugati, alacsonyabban fekvő területén áthaladva ÉK irányban, Veresegyház felé hagyják el a települést.

A Galga vízgyűjtő Szadát érintő területe nem bővelkedik felszíni vizekben.

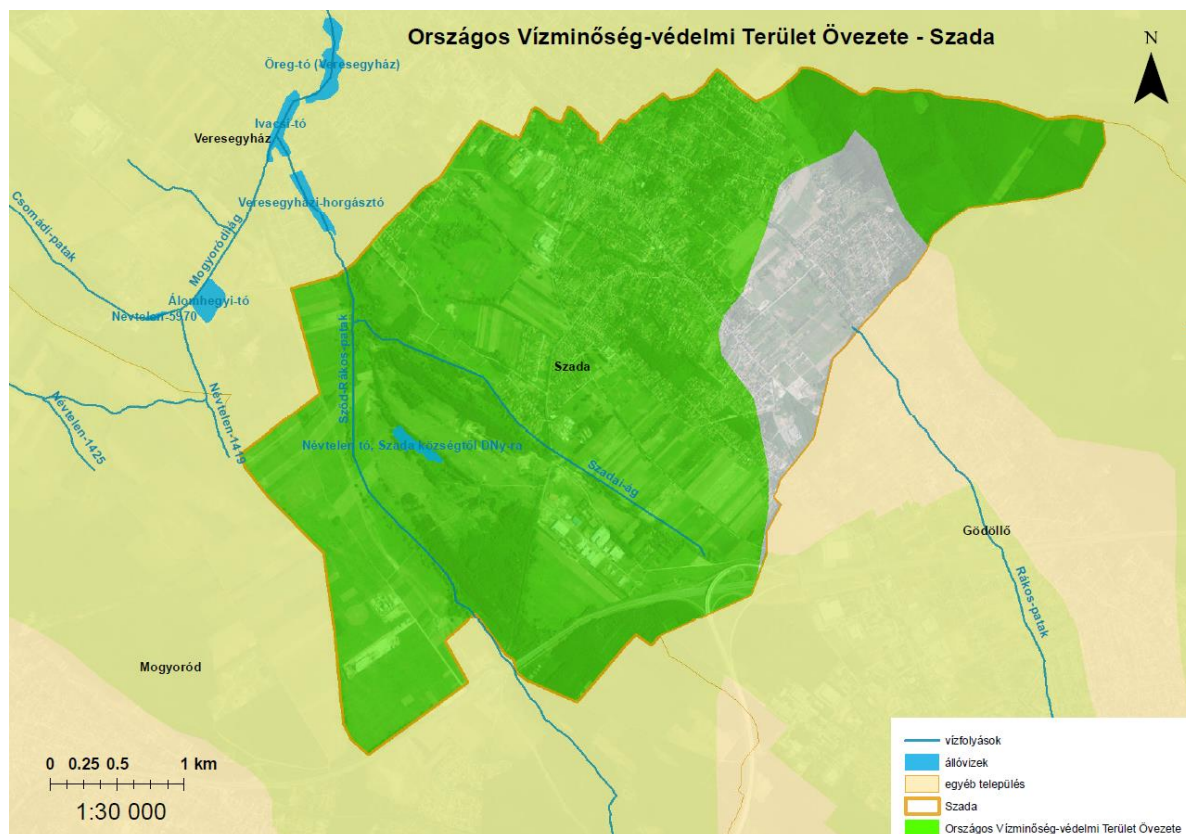

<http://www.villo.hu/> A vízválasztó vonulata és Gödöllő környékének természetes vízfolyásai, (Szerkesztette: Csáky Péter és Kerényi Zoltán, 2006.) [G. Merva, 2007.]

Talajvízmélység térképe (forrás: <https://map.mbfisz.gov.hu/>)

(forrás: <http://maps.rissac.hu/agrotopo>)

kdvvizizig adatszolgáltatás

Növényzet

Növényföldrajzi szempontból a település területe a Neogradense flórajárás (Észak-magyarországi-középhegység) területén, azon belül a Cserhátvidék középtáj, és a Gödöllői-dombság kistáj területén helyezkedik el. A dombság platóin jellemző a gyertyános-tölgyeshez hasonló, de bükkös elemekben és gyertyánban szegényebb mezei juharos-tölgyes. A Gödöllői-dombság teljes területére jellemzők a nyílt és zárt homoki gyepek. A kistáj peremén egykor nagy területet elfoglaló homoki tölgyesek mára szinte teljesen eltűntek. Az eredeti növénytakaságok mára már kevés helyen maradtak meg, elsősorban a védett területeken található (Gödöllői dombvidék TK: Margita környéki erdők, Szódrákosi patak völgye, Ivacsok dűlő-lápok, homokpusztai társulások).

A település változatos domborzati viszonyaiból is adódik, hogy tájképileg is értékes tájrészletekkel, településrészekkel rendelkezik.

Éghajlat

Az éghajlat szubkontinentális, mérsékelt hűvös, száraz. Az éves középhőmérséklet 9,5-9,7 C, a napsütéses órák száma 1950/év. Az évi csapadékösszeg 600 mm, uralkodó szélirány ÉNY-i.

1.12.3 Tájhasználat, tájszerkezet

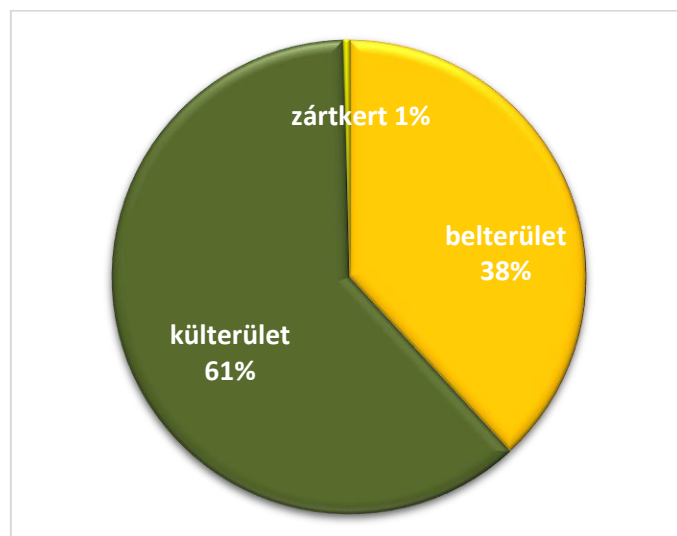
Tájtörténet

A táj alakulásának történetét az örökségvédelmi hatástanulmány részletezi.

Tájhasználat értékelése

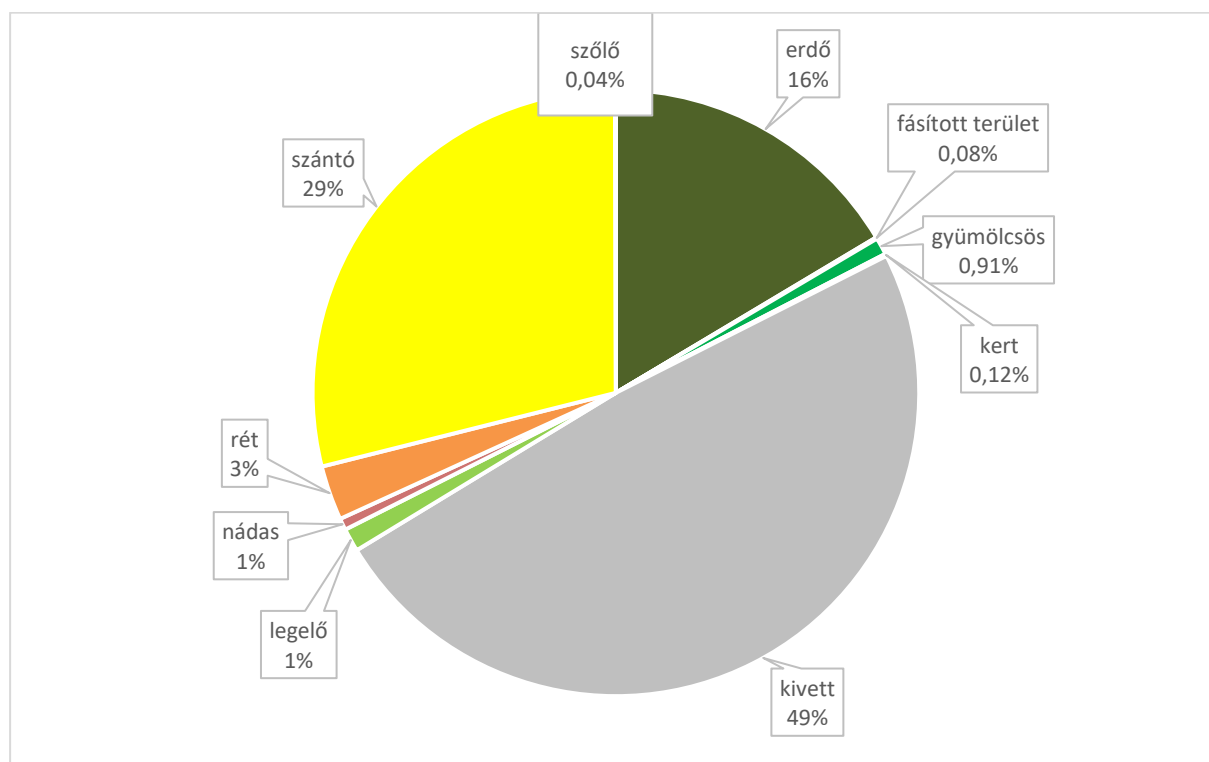
Szada közigazgatási területének 61%-a külterület, belterülete 38%-nyi, a zártkertek aránya még az 1%-ot is alig éri el. A település közigazgatási területe 1671,50 ha, melyből 856,36 ha áll a földhivatali nyilvántartás alapján valamilyen művelés alatt, a művelés alól kivont területek

nagysága 815,14 ha. Ide tartoznak a lakóterületek, gazdasági/ipari területek, utak és egyéb művelésből kivont területek. Így a művelésből kivont területek a teljes terület 48 %-át teszik ki.

Szada földrészeleteinek statisztikája fekvésenként (forrás: földhivatali nyilvántartás, TÁJOLÓ-TERV szerkesztés)

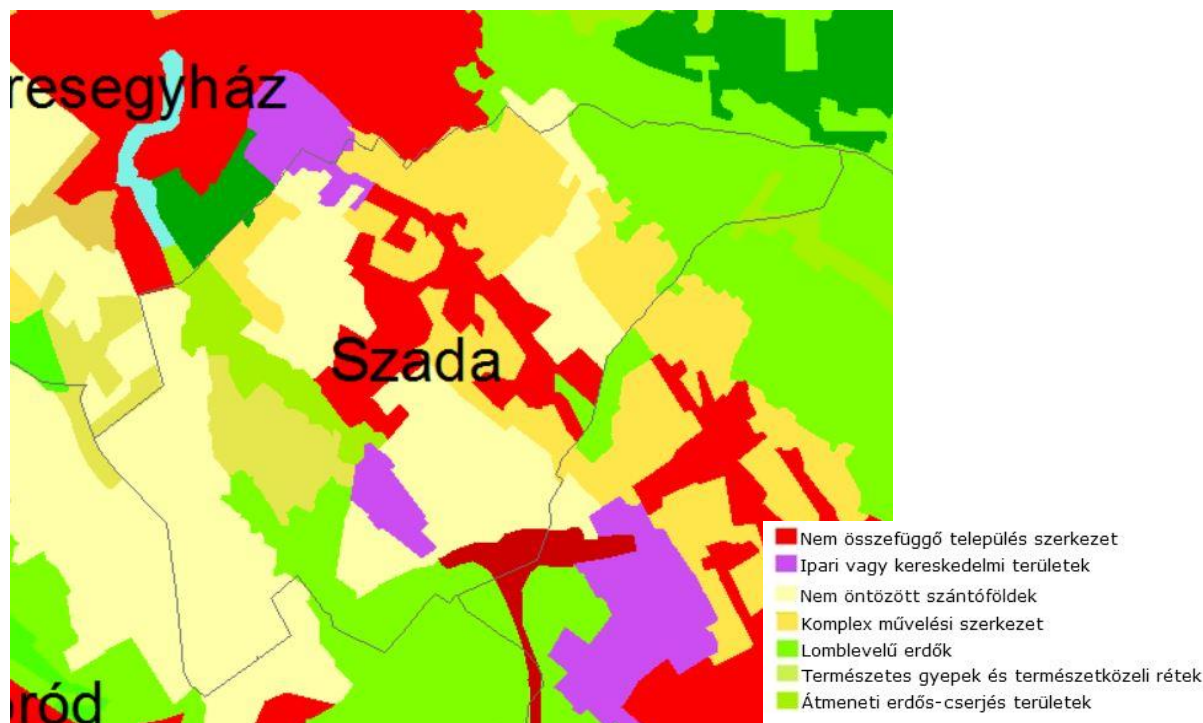
A művelési ágak megoszlását a következő ábra szemlélteti. Legnagyobb arányban a kivett területek találhatók a településen (48,77%). Szada területének 28%-át szántóterületek teszik ki. A településen belül kisebb kiterjedésű erdőterület található mindösszesen 16%-ban a település keleti részén (Margita-hegy), illetve Mogyoród közigazgatási határa közelében. A többi művelési ág (szőlő, gyümölcsös, legelő, rét, nádas) mind elhanyagolható mértékben találhatók a településen.

Szada földrészeleteinek statisztikája művelési ágak szerint (forrás: földhivatali nyilvántartás, TÁJOLÓ-TERV szerkesztés)

Szada változatos domborzati viszonyai, kultúrtörténeti értékei, jó infrastrukturális kapcsolatai kedvező lakókörnyezetet jelentenek. Szada 2018. évi felszínborítottságát az alábbi ábra szemlélteti. A régi korok szőlő- és gyümölcsültetvényei ma már nem találhatók meg a

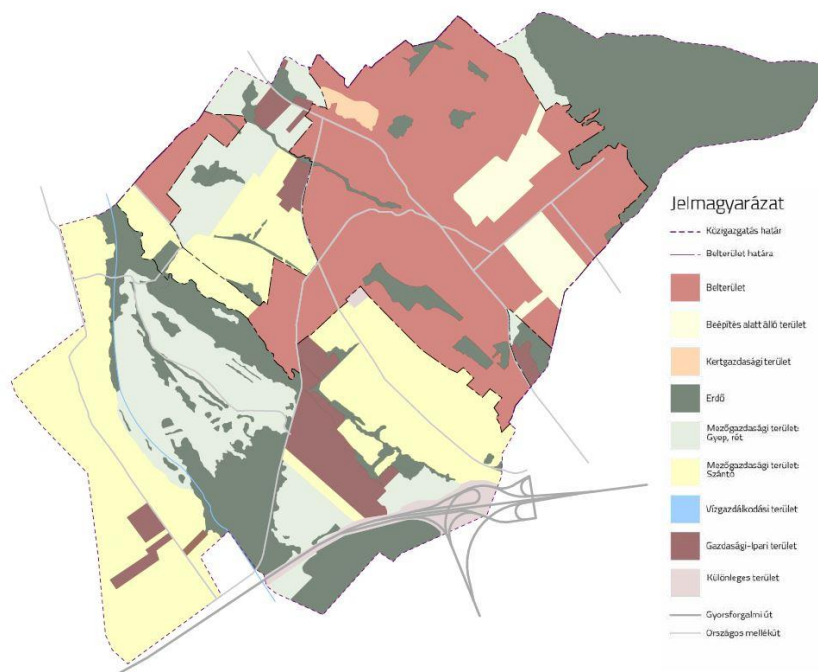
településen. Helyüket szántóföld, erdő és települési területhasználat váltotta fel. Erdőterület a Margita-hegynél, valamint a lápos Ivacsok területétől délre, valamint az M3 autópályától délre találhatóak. Szántóterületek a település nyugati, mogoródi közigazgatási határánál, valamint a település központi belterületét körülölelően, attól nyugatra, és keletre húzódnak. Gazdasági területek a Szada Ipari park területe, valamint a Vereasegyházi közigazgatási határnál találhatóak (valamint a gödöllői határ mentén, ezt a térkép nem ábrázolja).

Szada tájszerkezete (Corine Land Cover 2018, www.gis.teir.hu)

Eltérő tájkarakterű területek

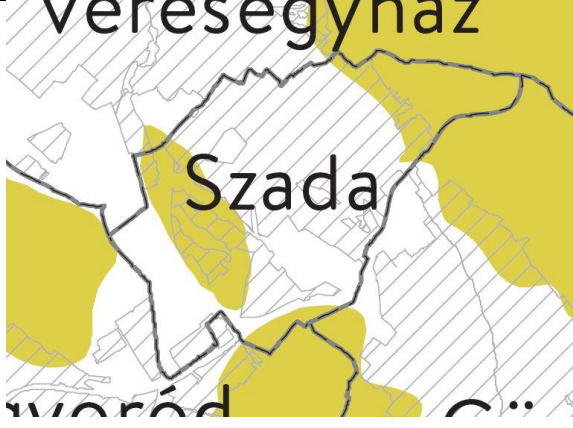
A településre készült Településképi Arculati Kézikönyv (továbbiakban: TAK), lehatárolja a Szadán belüli eltérő tájkarakterű területeket, melyet az alábbi ábra szemléltet.

Eltérő tájkarakterek Szada területén (forrás: Szada TAK)

1.12.4 Védett, védendő táji és természeti értékek, területek

Tájképvédelmi terület övezete

 Új OTTrT által lehatárolt „Tájképvédelmi terület övezete” Szada területén	A tájképvédelmi területeket a 2018. évi CXXXIX. törvény, a Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési terv (MATrT) új Országos Területrendezési Terve (új OTTrT) alapján a 9/2019 MvM rendelet szabályozza és határolja le. Szadát az új OTTrT „Tájképvédelmi terület övezete” érinti. Szada keleti csücske, és a Sződ-Rákos patak környezete érintett az övezet által, melyet az alábbi ábra szemléltet. A Duna-Ipoly Nemzeti Park adatszolgáltatása megegyezik az új OTTrT-ben szereplő lehatárolással.
--	---

Nemzeti és nemzetközi természetvédelmi oltalom alatt álló vagy védelemre tervezett terület, érték, emlék

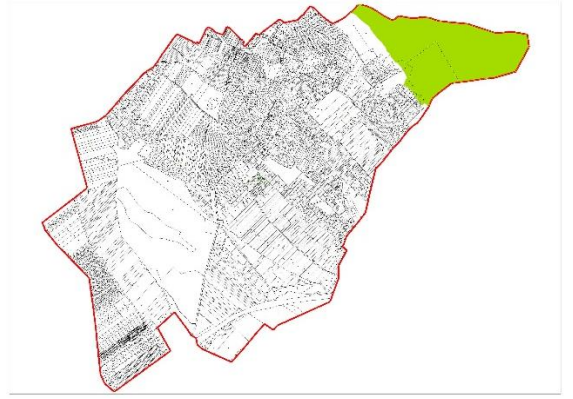
Szada közigazgatási területén találhatók mind nemzetközi, mind országos védett, illetve védelemre érdemes természeti területek, értékek.

Magyarországi természetvédelmi oltalom alatt álló területek

Nemzeti parki területek

Szada a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság működési területén helyezkedik el, nemzeti parki terület azonban nem érinti.

Tájvédelmi körzet

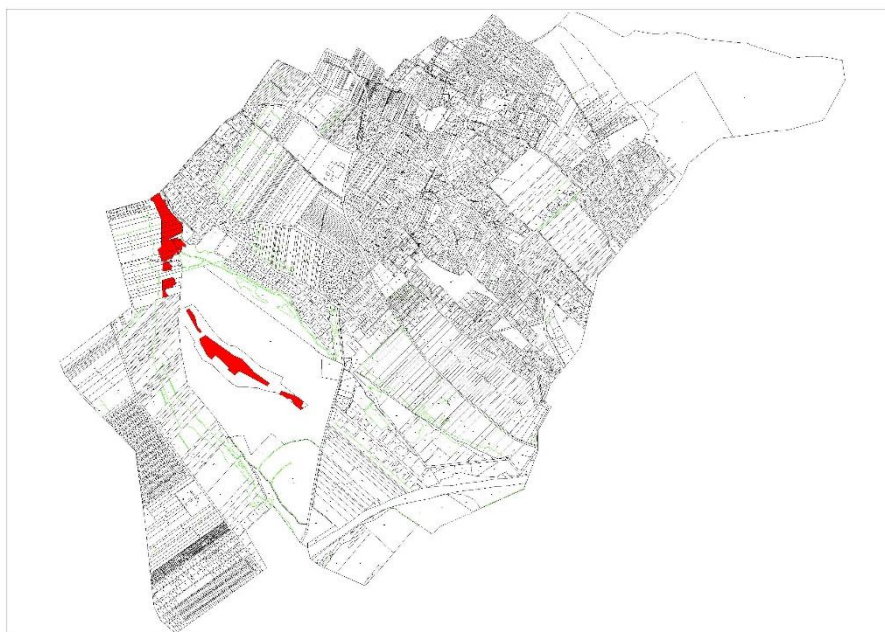
 Gödöllői Tájvédelmi Körzet kiterjedése Szadán (forrás: DINPI)	Szada közigazgatási területén a Margitahegy és környezete a Gödöllői Dombvidék Tájvédelmi körzet része. A tájvédelmi körzet nyolc település területét érinti. A Gödöllői Dombvidék Tájvédelmi Körzetet létesítését a 4/1990. (VI. 18.) KöM rendelet állapítja meg. Kiemelten védett a 030 és a 031/7 hrsz. területe.
--	--

Ex lege védett források

Szada közigazgatási területén, a Duna-Ipoly Nemzeti Park adatszolgáltatása alapján nem található ex lege védett forrás. az önkormányzat a felszíni vizeiről tanulmányt készített, amely több forrást azonosított be és vizsgált meg (SZADA FORRÁSAINAK VIZSGÁLATA ÉS FORRÁSKATASZTERE, készítette a Tavirózsa Környezet- és Természetvédő Egyesület 2020. novemberében).

Ex lege védett lápok

Szada közigazgatási területén a Duna-Ipoly Nemzeti Park adatszolgáltatása alapján ex lege védett láp található. Ennek elhelyezkedését az alábbi ábra szemlélteti.

Ex lege védett láp elhelyezkedése Szada területén (forrás: Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság)

Ex lege védett földvárak és kunhalmok

Szada közigazgatási területén a Duna-Ipoly Nemzeti Park adatszolgáltatása alapján nem találhatók.

Ex lege védett víznyelők

Szada közigazgatási területén a Duna-Ipoly Nemzeti Park adatszolgáltatása alapján nem találhatók.

Ex lege védett barlangok

Az Országos Barlangnyilvántartás nem jelez ex lege védett barlangot Szada területén.

Országosan védett természeti területek és természeti emlékek

Nem találhatók a településen.

Szada területén belül **nem** található védett **földtani alapszelvény**, sem **érzékeny természeti terület** (ÉTT).

Helyi védett természeti területek

Szada közigazgatási területén belül nem található helyi védett természeti terület.

Egyéb magyarországi védettség

Egyedi tájértékek

Az adatokat a TÉKA projekt keretében létrehozott egyedi tájértékek online kataszteréből elérhetők (<http://tajertektar.hu>), mely közösségi szerkesztésű, ezáltal az adatok olykor pontatlanok lehetnek. Sajnos az adatbázis hosszú ideje nem elérhető, így Szada esetében nem állnak rendelkezésre információk.

Történeti kertek

Szada közigazgatási területén belül nem található **történeti kert**.

Történelmi szőlőterületek

A településen történelmi szőlőterület található, Szada a Mátra borvidék része. Az I. és II. osztályú termőhelyi kataszteri területeket a következő ábra szemlélteti.

Szada I. és II. o. termőhely kataszteri területei (forrás: BFKH FTFF VINGIS)

A szőlőművelés mára gyakorlatilag megszűnt Szadán. Szőlő művelési ágú a település területének 0,04 %-a, de az ilyenként nyilvántartott területeket sem minden esetben művelik.

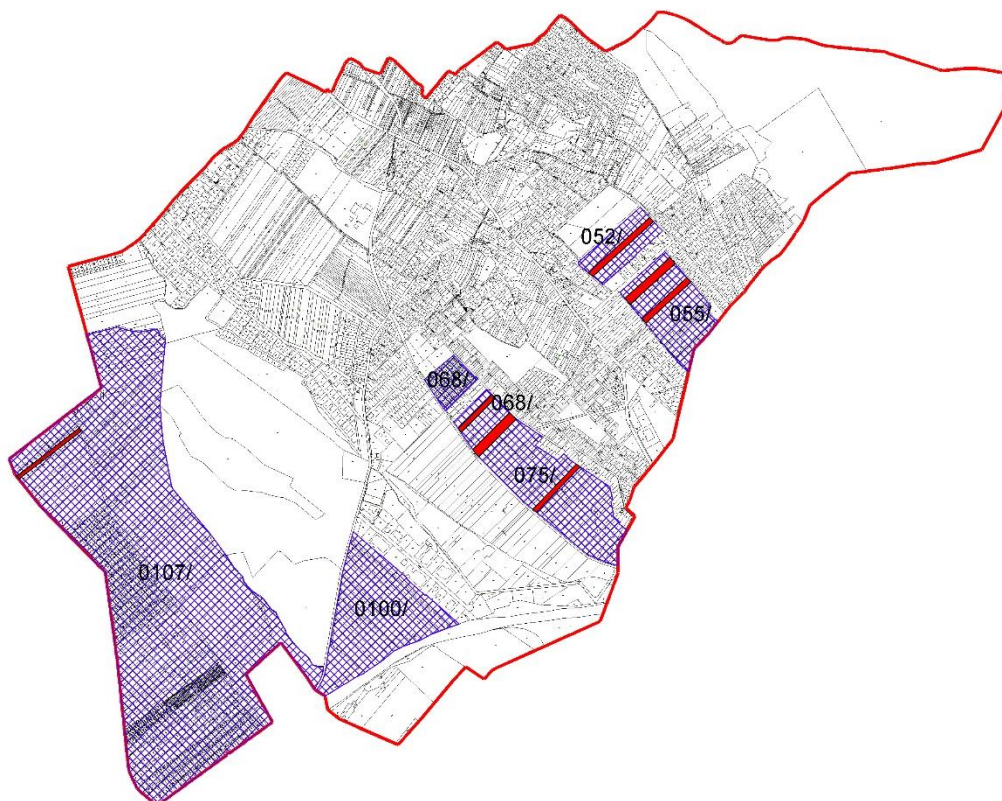
A szőlő kataszteri területek azonban nem jelölhetők ki beépítésre szánt területté, ezért a jelenlegitől eltérő (újronnan tervezett) területfelhasználásuk erősen korlátozott.

Gyümölcsstermőhelyi kataszteri területek

A NÉBiH honlapján elérhetőek a településekre vonatkozó gyümölcsstermőhelyi kataszteri területek. A termőhelyek többségében harminc-negyven éve kerültek bejegyzésre. Az azóta eltelt évtizedek során helyrajzi számok megszűntek, telekosztások történtek, valamint akár a terület területhasználata is megváltozhatott. Elérhető térképi adatbázis hiányában, a területek lehatárolása nehézkes. Szada esetében az alábbi helyrajzi számokat sikerült azonosítani, melyek közül többnél telekosztás történt.

Helyrajzi szám	Terület (ha)	Alkalmas terület (ha)	Gyümölcs	Bejegyzés éve	Megjegyzés
052	46	46	cseresznye, meggy	1981	telekosztás történt
052/66-67	4	4	cseresznye, meggy, kajszi, szilva	1995	052/66 nem azonosítható be, 052/67 beazonosított
055	46,5	46,5	cseresznye, meggy	1981	telekosztás történt
055/18, 22	3,5	3,5	cseresznye, meggy, kajszi, szilva	1995	beazonosított
068	28	10	cseresznye, meggy	1981	telekosztás történt
068/12	1	1	cseresznye, meggy, kajszi, szilva, dió, bodza, alma, őszibarack	2003	beazonosított
075	33,5	33,5	cseresznye, meggy	1981	telekosztás történt
075/42	2	2	őszibarack, kajszi, szilva, alma	1996	beazonosított
075/53,83	3,5	3,5	cseresznye, meggy, őszibarack, kajszi, szilva	1995	nem azonosítható be
075/136/01	1,0059	1,0059	kajszi, meggy, szilva	2016	azonosítható a 075/136
075/136/02	0,25	0,25	bodza, szilva, mogyoró	2016	azonosítható a 075/136
078	16	7	cseresznye, meggy	1981	nem azonosítható be
093/01	15	15	kajszi, szilva	1981	nem azonosítható be
093/02	30	30	cseresznye, meggy	1981	nem azonosítható be
0100	50	39	kajszi, szilva	1981	telekosztás történt
0107	208	150	kajszi, szilva	1981	telekosztás történt
0107/42-43	1,2559	1,26	meggy, szilva, csemegeszőlő	2014	beazonosított

Az alábbi ábrán mutatjuk be a területek elhelyezkedését (kék négyzethálós felület). Piros színnel a beazonosított ingatlanok láthatóak.

Szada gyümölcstermőhelyi kataszteri területei a NÉBIH elérhető adatszolgáltatása alapján

A gyümölcs kataszteri területek nem jelölhetők ki beépítésre szánt területté, ezért területfelhasználásuk erősen korlátozott!

Gyümölcs kataszteri területen bányatelket állapítottak meg, a bánya megnyitása folyamatban van.

Erdők

Szada közigazgatási határán belül összefüggő erdőket a belterülettől északra és délre a Rákos-patak, valamint az ex lege védett láprét körül találhatunk. Ezeken felül foltszerűen a településen elszórva láthatunk még erdőterületeket. A láprét és környezete Natura 2000-es védelem alatt áll, míg az erdők túlnyomó többsége az országos ökológiai hálózat magterületeinek része. Ezek az erdők így jelentős szerepet játszanak az ökológiai hálózat folytonosságában. Az erdőterületeket Szadán három övezetbe lehet sorolni, ilyen a gazdasági erdőterület, a védelmi és véderdőterület, valamint a turisztikai erdőterület. Az erdők aránya hozzávetőlegesen 24%. Az erdőterületek védelme és fejlesztése kiemelten fontos Szada számára.

Egyéb védettség alatt nem álló, de értékes táji-, természeti területek

Szada változatos tájképe értékes természeti látnivalókat rejteget. Páskom északkeleti részén homokkitermelés során gyurgyalag fészkelőhely található. Mogyoród felé vezető úton ültetvényszerűen telepített idős faállományú eperfás található. A Faluház és az általános iskola előtt jó állapotú, szép kb 80-90 éves gesztenyefasor található. Székely Bertalan emlékkertben 100 éves eperfa található. Illés tetőn található fiatal ostorménfás kb 40-50 éves.

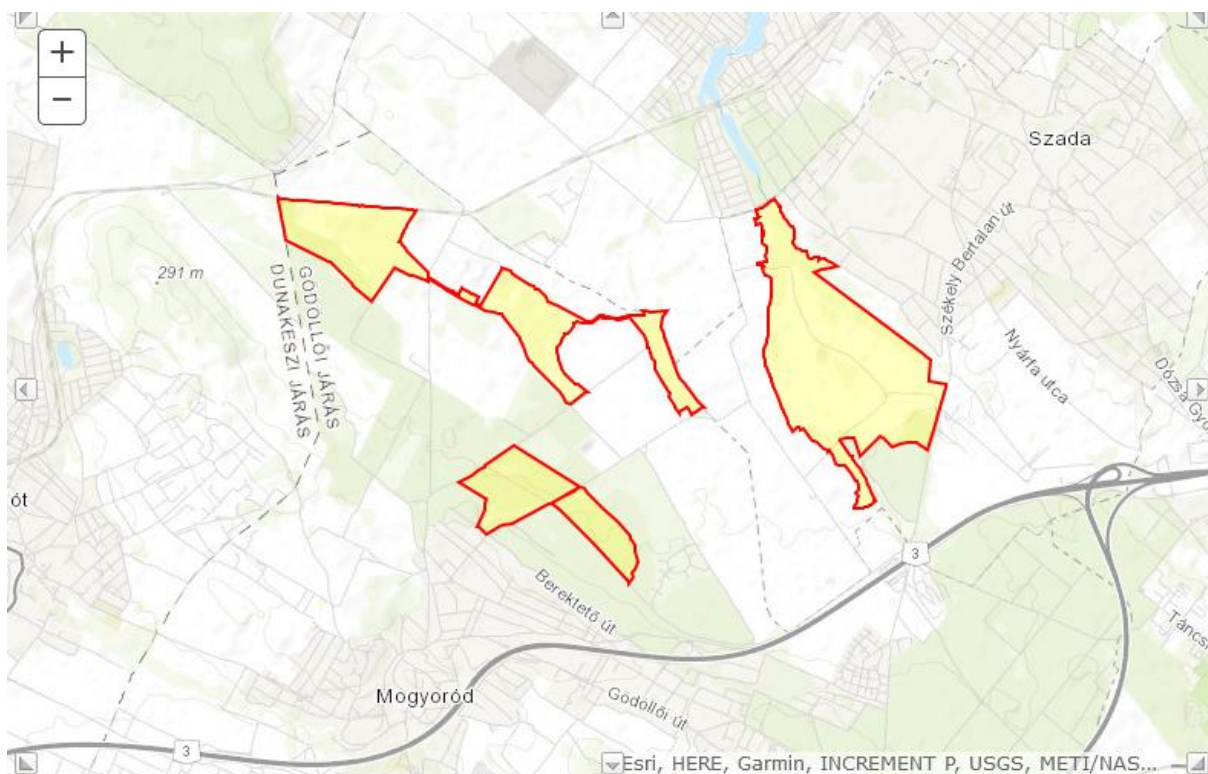
Nemzetközi védetség alatt álló területek

Natura 2000 területek

Európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területek (Natura 2000 területek) kijelölésére az Európai Unió csatlakozás kötelezte az országot¹. A jelenleg hatályos 14/2010. (V.11.) KvVM rendelet az *európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekkel érintett földrészekről* szerint Szada közigazgatási területét a következő európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű terület érinti:

- **Veresegyházi medence** (HUDI 20055) kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület

A Natura terület Szadán kívül még Mogoród települést érinti. A terület teljes kiterjedése 355 ha, melyből Szada területét 181,17 ha érinti.

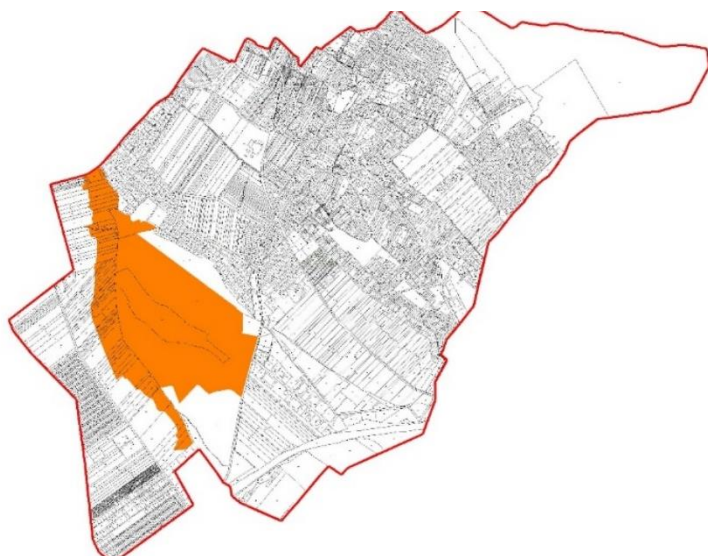
forrás: <https://natura2000.eea.europa.eu/natura2000/SDF.aspx?site=HUDI20055>

Az érintett szadai helyrajzi számok 14/2010. (V.11.) KvVM rendelet szerint:

Veresegyházi medence (HUDI 20055) - SZADA	
kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület által érintett helyrajzi számok Szada területén (forrás: 14/2010. (V.11.) KvVM rendelet az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekkel érintett földrészekről)	
0107/4b, 0107/5b, 0107/6b, 0107/7b, 0107/8b, 0107/9, 0107/11b, 0107/11c, 0107/12b, 0107/12c, 0107/13b, 0107/13c, 0107/14b, 0107/14c, 0107/15b, 0107/15c, 0107/16b, 0107/16c, 0107/17b, 0107/17c, 0107/18b, 0107/18c, 0107/19b, 0107/19c, 0107/20b, 0107/20c, 0107/21b, 0107/21c, 0107/22b, 0107/22c, 0107/23b, 0107/23c, 0107/24b, 0107/24c, 0107/25b, 0107/25c, 0107/28b, 0107/28c, 0107/29b, 0107/29c, 0107/30, 0107/31b, 0107/31c, 0107/32b, 0107/32c, 0107/33b, 0107/33c, 0107/35c, 0107/35d,	

¹ A területlehatárolást Európai Unió irányelvek (a Természetes élőhelyek, valamint a vadon élő állatok és növények védelméről szóló irányelv és a Madárvédelmi irányelv) határozták meg. Az egységes európai ökológiai hálózat kialakításának célja, hogy biztosítsa bizonyos természetes élőhelytípusok, valamint bizonyos fajok élőhelyei kedvező állapotának fenntartását, vagy adott esetben helyreállítását természetes kiterjedésükön, illetve elterjedési területükön belül. Az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekkel érintett földrészekről szóló jogszabály először 2006-ban, a hatályos településszerkezeti terv elfogadását követően jelent meg, melyet azóta többször is módosítottak.

0107/46d, 0107/46f, 0107/46g, 0107/47b, 0107/47c, 0107/48b, 0107/48c, 0107/49b, 0107/49c, 0107/50b, 0107/50c, 0107/51b, 0107/51c, 0107/52b, 0107/52c, 0107/53b, 0107/53c, 0107/54d, 0107/54f, 0107/54g, 0107/55b, 0107/55c, 0107/62, 0107/65b, 0107/65c, 0107/65d, 0107/65f, 0107/66b, 0107/66c, 0107/66d, 0107/66f, 0107/66g, 0107/67b, 0107/67c, 0107/68b, 0107/68c, 0107/68d, 0107/69b, 0107/69c, 0107/70b, 0107/70c, 0107/70d, 0107/70f, 0107/319b, 0107/320b, 0107/320c, 0107/320d, 0107/355b, 0107/356b, 0107/356c, 0107/357b, 0107/357c, 0107/357d, 0107/945b, 0107/945c, 0107/946b, 0107/946c, 0119/6b, 0119/7b, 0119/8b, 0119/9b, 0119/10b, 0119/13, 0119/14, 0119/80, 0119/81, 0121/3, 0121/4, 2532, 2533, 2534, 2535/1, 2535/2, 2535/3, 2543b, 2544b, 2545b, 2547/1a, 2547/1b, 2547/1c, 2547/1d, 2547/1f, 2547/1g

A Veresegyházi medence Natura2000 területek elhelyezkedése Szada területén

A területre 2009-ben készített a Duna-Ipoly Nemzeti Park fenntartási tervet. A terület rendeltetése a vízfolyások menti vizes élőhelyek, valamint az Ivacsok körüli homokpusztagyepek megőrzése és természetes állapotának fenntartása, illetve helyreállítása.

Natura élőhelytípusok:

6260	Pannon homoki gyepek
6410	Kékperjés láprétek meszes, tőzeges vagy agyagbemosódásos talajokon

A Veresegyházi medence kiemelt jelentőségű természetmegőrzési területen található jelölő élőhelyek

Közösségi jelentőségű növényfaj (A Veresegyházi medence kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület kijelölés alapjául szolgáló jelölő növényfajok):

2285	Homoki kikerics	Colchicum arenarium
	Homoki nőszirm	Iris humilis ssp. arenaria

Közösségi jelentőségű állatfajok A Veresegyházi medence kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület kijelölés alapjául szolgáló jelölő állatfajok:

1355	Közönséges Vidra ()	Lutra lutra
	Mocsári teknős ()	Emys orbicularis
	Lápi póc ()	Umbra krameri
1059	Vérű-hangyaboglárka ()	Maculinea teleius
1188	Vöröshasú unka ()	Baombina bombina
	Vérű-hangyaboglárka	Maculinea teleius
	Nagy tűzlepke	Lycaena dispar

A célkitűzések között szerepel:

- Idegenhonos faültetvények letermelése, és vagy őshonos fafajú ültetvénné, vagy természetszerű gyeppé való átalakítása.
- A lápréteket tilos faültetvénné (különösen idegenhonos nemesnyár ültetvényekké) alakítani.
- A természetes, illetve regenerálódó gyepterületek megőrzésének biztosítása. A gyepterület feltörése, valamint 5 évnél régebbi, regenerálódó parlag feltörése tilos. Ehelyett a gyepterületet legeltetéssel vagy kaszálással kell hasznosítani.
- A terület vízfolyásainak, a patakoknak öntözési célú használata a különböző élőhelyek ökológiai vízigényének egyidejű biztosítása mellett szabad.

Kedvező természetvédelmi helyzet megőrzése:

- A területen található hidrofil kékperjés láprétek, lápok, puhafás ligeterdők, pannon homoki gyepek kiterjedésének, szerkezetének, fajkészletének megőrzése.
- A területen található lápi póc, vöröshasú unka állományok fennmaradásának biztosítása.
- A jelölő erdei élőhelyek állományaiban a tájidegen fafajok elegyaránya nem növekedhet.
- A többlet vízhatástól függő jelölő élőhelyek számára biztosítani kell a megfelelő vízellátottságot, a vízháztartást, vízjárást negatívan befolyásoló vízrendezési beavatkozások nem végezhetőek.

Kedvező természetvédelmi helyzet elérése érdekében szükséges fejlesztés:

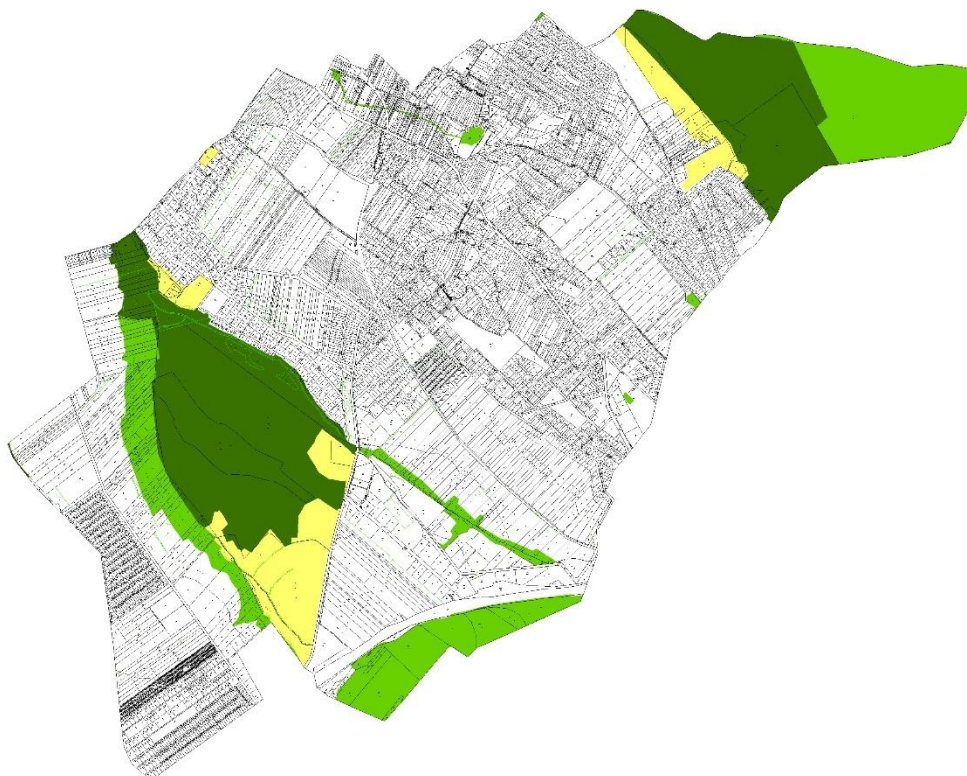
- Invazív fajok, különösen a selyemkóró, kanadai aranyvessző, zöld juhar, fehér akác, bálványfa által veszélyeztetett jelölő gyeptársulások megóvása a degradációtól, az invazív fajok terjedésének megállítása, állományaik csökkentése.
- A jelölő erdei élőhelyek állományaiban előtérbe szükséges helyezni a folyamatos erdőborítást biztosító, vagy ahhoz funkciójában jobban közelítő használatok alkalmazását, valamint közelíteni szükséges a lombkorona-, cserje-, lágyszárú szint faji, életkori összetételét a természetes állapotokhoz.
- Az aktuális természeti állapothoz igazodó legeltetési/kaszálási rendszer kialakítása a jelölő gyeptípusok területén a túlhasználat/alulhasználat elkerülése érdekében.
- A lápréteket a zsombékos szerkezetet megóvó módon, elsősorban kézi kaszálással szükséges fenntartani.
- Szada területén a vízelvezető árkok rendszerének felülvizsgálata, az élőhelyek vízviszonyaira negatív hatással levő árkok felszámolása.
- Extenzív gyepterületek kialakítása a mélyfekvésű, vizenyős szántóterületeken.
- Kisebb kubikgödrök kialakítása a lápi póc és a vöröshasú unka védelme érdekében.
- A terület vízfolyásainak, talajvizének vízminőségének javítása, elsősorban a vízszennyezések felszámolásával.
- A Sződ-Rákosi patak vízszintjének emelése, ennek érdekében a vízvisszatartás rendszerének kidolgozása, megvalósítása. A lefűződött régi meder szakaszok revitalizálása.

(forrás: <https://natura.2000.hu/hu/teruletek/v/HUDI20055>):

Ökológiai hálózat

Az országos ökológiai hálózat területeit —magterület, ökológiai folyosó, pufferterület— az OTRT határolja le. Az új OTRT-ben lehatárolt magterület, ökológiai folyosó terület és pufferterület területi lehatárolásait a kiemelt térségi és megyei területrendezési tervek pontosítva határolják le. A településrendezési eszközökben a kiemelt térségi és megyei területrendezési tervekben szereplő magterület, ökológiai folyosó terület és pufferterület területi lehatárolásait az illetékes nemzeti park igazgatóság adatszolgáltatása alapján szükséges lehatárolni.

A Duna-Ipoly Nemzeti Park Szada területén elhelyezkedő magterületre, ökológiai folyosó területre, pufferterületre vonatkozó adatszolgáltatását az alábbi ábra mutatja be:

Ökológiai hálózat területei Szadán (forrás: DINPI adatszolgáltatás)

 magterület ökológiai folyosó területe pufferterület

Szada területén magterület található a Sződ-Rákos patak környezeténél, valamint a Margita-hegyen. Ezek mellett található az ökológiai folyosó területei, valamint az M3-as autópályától délre lévő területen, és a Szada Ipari Parktól keletre, az ún. Fölöslegföldi árok (vízfolyás) menti legelőkn, erdőn. Pufferterületek a magterületek körül találhatók.

1.12.5 Tájhasználati konfliktusok és problémák értékelése

Szada területén fennálló jelentős tájhasználati konfliktusok az alábbiak:

- Natura 2000 területen kijelölt különleges terület, korábban golf terület, amely az Ország szerkezeti tervében települési térség, a nagy kiterjedésű zöldterületi települési térség
- A Szada I. védnevű bányatelek területe a hatályos településszerkezeti tervben nincs lehatárolva
- a településen lehatárolt borszőlő termőhelyi kataszteri területei a településszerkezeti terven már kijelölt lakóterületeket, gazdasági, ipari területet, ex lege lápterületet, erdőterületeket is érintenek
- a gyümölcstermőhelyi kataszteri területek a településszerkezeti terven már kijelölt lakóterületeket, gazdasági és ipari területeket érintenek
- már kijelölt beépítésre szánt területek átlagosnál jobb minőségű termőföldek.

1.13 Zöldfelületi rendszer vizsgálata

1.13.1 A települési zöldfelületi rendszer elemei

Egy település „életében”, a zöldfelületnek, azaz a növényzettel fedett területek összességének meghatározó szerepe van. A növényzet települési környezetre gyakorolt hatása sokrétű, egyszerre többféle funkciót is betölt, úgymint: ökológiai-, funkcionális-, településszerkezeti- és esztétikai szerep. A zöldfelület, mint biológiailag aktív felület, jelentős ún. kondicionáló hatással bír a környezetre: kedvezően befolyásolja a klímát, a levegőminőséget, a vízháztartási viszonyokat, a felszíni és felszín alatti vizek minőségét, megakadályozza a talaj mennyiségi és minőségi romlását. E sokrétű szerepkörnek a zöldfelületek akkor tudnak optimálisan megfelelni, ha rendszerbe szervezettek.

Szerkezeti-, kondicionáló szempontból lényeges, valamint a zöldfelületi karaktert meghatározó elemek, a település zöldfelületi rendszerének elemei:

- belterületi erdők
- a közterületi közhasználatú zöldfelületekből (közpark, közkert, fásított közterek),
- a zöldfelületi intézményekből (temető, sportpálya),
- a zöldfelületekkel rendelkező intézményekből (iskola, óvoda),
- a közhasználat elől elzárt zöldfelületekből (intézménykertek, családi és társas házak kertjei, gazdasági területek zöldfelületei stb.)

és az ezek összekapcsolását biztosító zöldfelületi elemekből, közlekedési területek zöldfelületeiből (út menti zöld sávok, fasorok) áll.

Belterületi erdők

A település hatályos szabályozási terve alapján a 2833, 2747, 2889, 2890, 2978 és 2620/23 hrsz-ú illetve a 3487/4, 2745, 3982, 3981 és 2835 hrsz-ú telkek belterülethez tartoznak és a szabályozási terv alapján előbbi Ee – egészségügyi, míg utóbbi Ev védelmi erdő övezetébe soroltak. Egyik terület sem erdőtervezett erdő az országos erdőállomány adattár nyilvántartása alapján. A védelmi rendeltetésű erdő az Almafa utca és Ősz utca mentén került kijelölésre. Ezen kívül a belterületet egészségügyi és védelmi erdők szegélyezik észak-keleti irányból.

Közterületi közhasználatú zöldfelületek, zöldterületek

A zöldterületek közé az állandóan növényzettel fedett közhasználatú zöldfelületek tartoznak. Alapvető szempont, hogy a közparkok, közkertek zöldterületei honos növényfajok, fák, cserjék használatával kerüljenek kialakításra. Kis mértékben elfogadott az adott közpark, közkert karakteréhez igazodó nemesített fajok ültetése is. Egyéb zöldfelületek esetén kiemelten fontos a természetes növényzet megőrzése, valamint a változatlan élőhelyi feltételek fenntartása. Táj-és településképi értékük mellett ökológiai kapcsolatot, továbbá sok állatfaj számára élőhelyet jelentenek. Szada hatályos településrendezési eszközei zöldterületeket jelölnek a településen, melyeket nem differenciálnak.

A legjelentősebb közterületi közhasználatú zöldfelület az egykori strand területe. Ma már inkább parkként funkcionál, a területen található tóban fürdeni nem lehet. A tavacska, illetve a jellegzetes, dús növényvilág tájképi értékeket hordoz. Helyi településképi védelem alatt áll, a védelmet a településképi rendelet állapítja meg.

A közelmúltban épült meg a Szőlőhegyi játszótér, viszonylag kis területen, kevés zöldfelülettel.

További közhasználatú zöldfelületi elem a Faluház és az általános iskola közötti útszakasz épületek felőli oldalán futó gesztenyefasor (*Aesculus hippocastanum*). Körülbelül 80-90 éves, jó állapotú egyedek. Településképi szempontból kiemelten fontos.

A rekreációs és kondicionáló hatás szempontjából meghatározó a belterületen át húzódó Mély-árok patakpart, amelynek egy részén megkezdődött az ún. patakparti sétány kiépítése, amelynek a folytatása tervezett a hatályos tervekben úgy, hogy a forrástól a veresegyházi határig járható legyen.

Zöldfelületi intézmények

Zöldfelületi intézmények közé tartoznak azok a létesítmények, melyek zöldfelület nélkül nem tudják betölteni funkciójukat. Ilyenek jellemzően a temetős, és Szadán a volt lőtér.

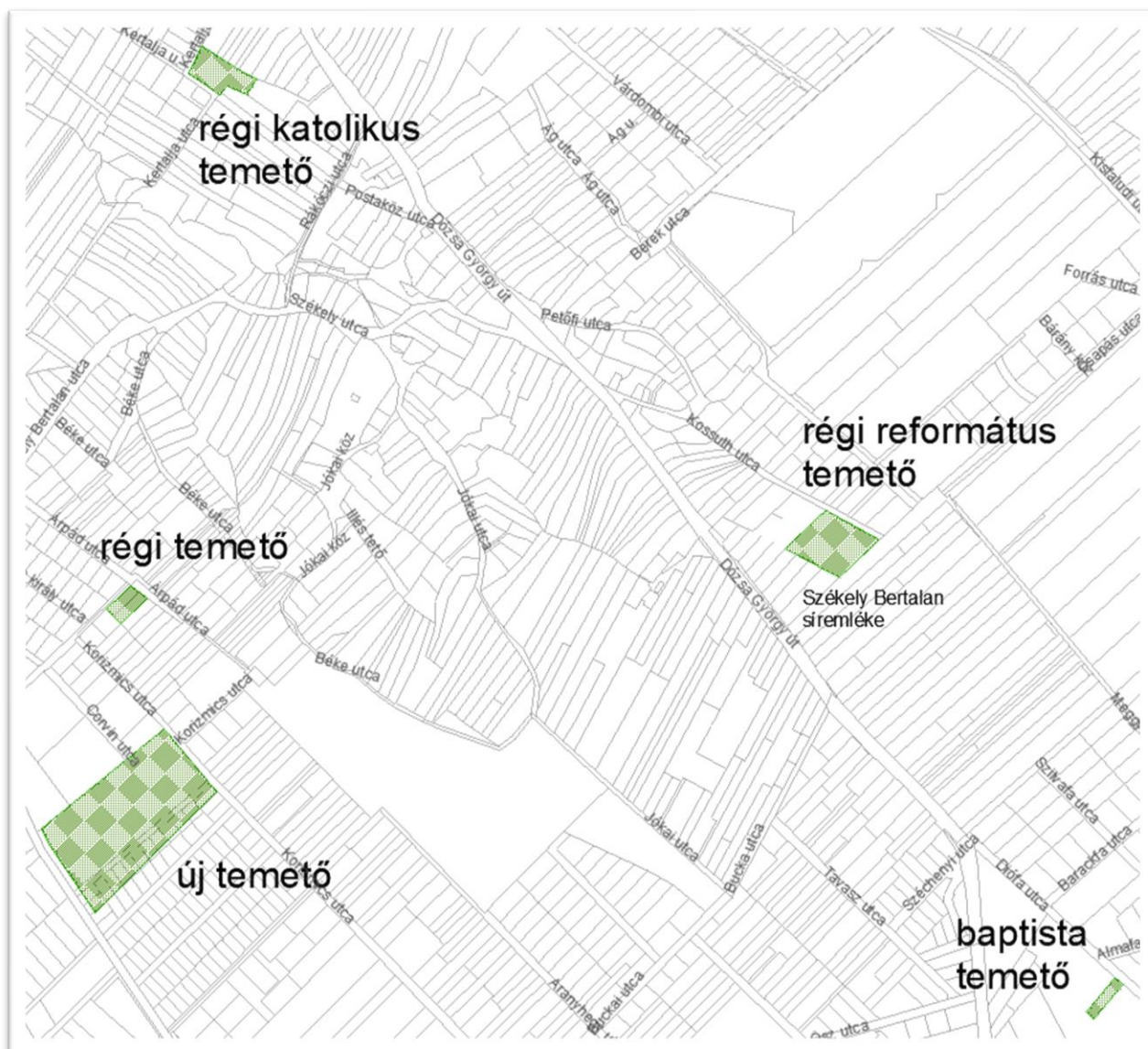
A településen több régi, lezárt temető is található. Ezek közül a római katolikus temető kapcsolódik a templomhoz, a többi a korábbi faluszélen több helyen, a felekezetek szerinti tagolódással, alakult ki.

Régi katolikus temető: Ma már használaton kívüli lezárt temető. A katolikus temetőben jelentős értéket a kő síremlékek jelentik, kiemelten a kriptá közelében található kőfaragású sírok. A temető kertjében néhány hagyományos temetőkereti idős növényzet is fellelhető, melyek szintén védendő értéket képeznek.

Régi református temető: szintén használaton kívüli lezárt temető. A református temetőben kultúrtörténeti szempontból jelentős személyek nyugszanak. Székely Bertalan síremléke egy kőből faragott fej, mely a környező park kialakítással együtt képez egyedi tájértéket.

Az egykori baptista temető tipikus erdei temető képét mutatja az akácerdőben megbújó régi síremlékekkel.

Az Új, jelenleg is működő köztemető a Corvin u. 21. szám alatt található. Szadán jelenleg római katolikus, református és baptista szertartás szerint lehet egyházi temetést tartani.

Lőtér: Történelmi eseménnyel kapcsolatos egyedi tájérték, melynek keletkezése a XX. századra datálható. Páskom, Mogyoródi út felőli bejáratához közel található. Sík területből kiemelkedő töltések, egyik oldala fenyvessel, másik homoki legelővel érintkezik. A mesterséges felszínforma érdekes eleme a területnek, növény és állatvilága változatos.

Zöldfelülettel rendelkező intézmények

Főként a közintézményekre jellemző, hogy rendeltetésük betöltéséhez zöldfelületre, kertre van szükség. A település életében főleg kondicionáló és esztétikai szerepet töltenek be. Zöldfelülettel rendelkező intézmények közé tartozhatnak tehát az iskolák, óvodák továbbá minden olyan intézmény, mely jellemzően kerttel, zöldfelülettel rendelkezik (templom, könyvtár, művelődési ház/faluház stb.)

A településen ezen intézmények nagyrészt egy csoportban találhatók, így az óvoda, az iskola, és a Művelődési ház és könyvtár. A Székely Bertalan Óvoda-Bölcsőde és a Székely Bertalan Általános Iskola intézmények nélkülözhetetlen része a kert. Az óvoda nemrégiben új udvart kapott, új játszóeszközökkel, míg az iskola mögött sportpálya található. Annak ellenére, hogy az intézmények rendeltetésükből adódóan a lakosság csupán egy részének, valamint meghatározott időben nyújt rekreációs lehetőséget, a zöld növényzettel borított terület kondicionáló szerepe meghatározó lehet a település központi részén.

Szada további intézményei nem rendelkeznek jelentős zöldfelülettel. A templomok közül egyedül a katolikus Keresztelő Szent János templom körül található egy kis zöldfelület.

Közhasználat elől elzárt zöldfelületek

Ide tartoznak a lakóházak kertjei. A település egésze alapvetően falusias jellegű. Emiatt a beépített lakóterületeken belül, a lakóházak kertjeinek meghatározó szerepük van a település zöldfelületi rendszerében. Habár a közhasználat elől elzártak, a jelentős növényzettel borított felületek településre gyakorolt pozitív hatásai a magánkertekben is jelentkeznek. Nem csak kondicionáló hatásuk jelentős, de az előkertek a településképet / utcaképet is pozitívan befolyásolhatják. A legtöbb magánkertre jellemző a magas zöldfelületi borítottság.

1.13.2 Zöldfelületi ellátottság értékelése

Összességében a község területén több településrendezési eszközökben kijelölt, illetve már meglévő közpark és közkert is található, melyek alapvetően jó állapotúak. A meglévő zöldterületek szépen kialakítottak és fenntartottak, rekreációs lehetőséget is biztosítanak. Növényállományuk egyes területeken változatosak, szintén jó állapotúak. Ugyanígy jó állapotúak és rendezett képet mutatnak az intézményi zöldfelületek, valamint a közhasználat elől elzárt területek is.

A kondicionáló szerepű zöldfelületi elemek területi aránya a településen viszonylag magas, ám minőségében nem mindenhol kielégítő. Értékes korosabb fák a régi temetőben és mind a közhasználat felé megnyitott, mind az elzárt villakertekben találhatóak. Az egyes zöldfelületi elemeket összekötő vonalas, utak menti területeken jellemzően a növényi színtezettség is megjelenik, legtöbbször az utak menti zöldfelületek gyepterítésűek, azonban sok helyen fa- és cserjesorokat is láthatunk.

A zöldfelületi rendszer konfliktusai és problémái:

- Nem elegendő, kevés rekreációs funkcióval ellátott közpark.
- Kevés közösségi játékokat és pihenést szolgáló zöldfelület, gyermekek számára érdekes, játékos zöldfelület, vagy játszóterek hiánya.
- Nem megfelelő kialakítású kondicionáló felületek.
- Kevés a fásított utca, és a közterületek szűkössége, vagy a vízelvezető árkok, egyéb közművek miatt sok utca nem is fásítható, különösen problémás ilyen szempontból a Dózsa György út.

1.14 Az épített környezet vizsgálata

1.14.1 A területfelhasználás vizsgálata

A település szerkezete, a helyi sajátosságok vizsgálata

Szada fekvése kiemelkedően szép és meghatározó jelentőségű az itt élő és ideletelepülő emberek számára. Az észak-nyugat dél-kelet irányban vízfolyásokkal szabdaltnak, sok erdős területtel rendelkező, dimbes-dombos település természeti adottságai sokrétűek. Az északi területek felhúzódnak az erdős területek határáig, az erdők alatt elterülő volt szőlők, később kertek területek lassan teljesen átalakulnak szép kilátással rendelkező lakóterületekké. Hasonlóan szép a kilátás a település déli belterületének határán is, itt a környező dimbes-dombos területekre való kitekintés egyedülálló.

A település szerkezete az évszázadok folyamán szervesen, a domborzati és vízrajzi adottságokra tekintettel alakult ki. A beépített területek gerincét ma is a völgyben haladó Gödöllő–Veresegyházal összekötő út, a Dózsa György út adja. Erre az útra fűződnek fel a község intézményei és a legrégebben kialakult településmag. A két településhatáron (Gödöllő, Veresegyház) kijelölt kereskedelmi-szolgáltató területek vannak, amelyek még csak részben épültek be, de így is nagy szerepet játszanak a település és környéke ellátásában.

A településmag és a Margita közötti lankás dél-nyugati lejtőn szőlőt műveltek, a szőlők és kisebb gyümölcsösök közé már a XIX. század végén a tehetősebb pesti polgárok és arisztokraták elsősorban nyaralónak használt kúriákat építettek. A szőlőhegy az ezredforduló környékén és azóta folyamatosan alakul át lakóterületté, a szűk utcák és helyenként a telekstruktúra megőrzésével. A Szőlőhegyhez kapcsolódik a régi szadai vár területe, a Várdomb.

A belterület Gödöllőhöz közeli részét, ami korábban inkább erdős-ligetes legelő volt (Kecskés, Bucka) a szabályosabb telekosztás jellemzi.

A Dózsa György úttól dél-nyugatra fekvő lakóterületek közé belterületi erdőfoltok ékelődnek, és ezekhez kapcsolódik a köztemető és Szada legnagyobb közhasználatú sportterülete.

Újonnan kialakított, tervezett településrész a Fenyvesliget, ahová korábban termálfürdőt is terveztek, de ez, mivel a feltörő vizet nem sikerült hasznosítani, nem valósult meg.

Az országos úthálózathoz tartozik a Mogyoródot Szadával összekötő Székely Bertalan út. Az út felfűzi a jelentős ipari területeket, mint a Mondi és az ipari park, valamint kisebb telephelyeket is. A Székely Bertalan út a lakott területek érintése nélkül biztosítja az ipari telephelyek közvetlen autópálya-csomóponti kapcsolatát.

A Sződ-Rákosi patak természetvédelmi oltalom alatt áll (NATURA 2000), még a védettség megállapítása előtt golfpályákat terveztek a ligetes-erdős-lápos területre. A terv nyomát ma is őrzik a település- és területrendezési eszközök (települési térség, különleges övezet).

A mogyoródi határhoz közeli részek korábban Szentjakab majorságához tartoztak, a korábbi gazdaság területén ma Szada és Mogyoród osztoznak. A majorság központját az autópálya építéskor felszámolták, így ma már Szadán semmilyen nyoma nincs. A területen országos hálózathoz tartozó közművek állomásai és bányatelek ipari jellegű kölcsönöz az egyébként szántóként művelt, vagy parlagon hagyott tájnak.

Területfelhasználás vizsgálata az ingatlannyilvántartás alapján

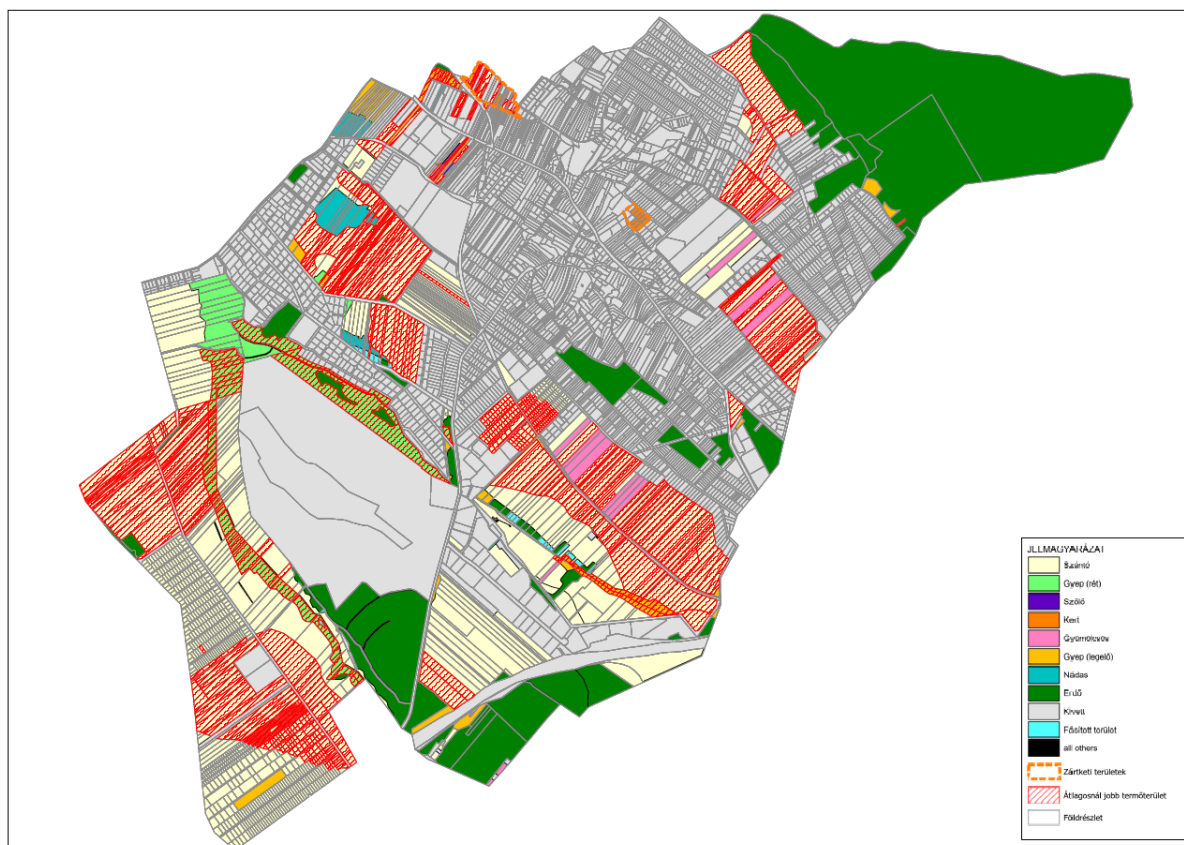
Szada Nagyközség igazgatási területe összesen: 1671,5 hektár, amelynek 35%-a termőföldként nyilvántartott.

A Pest Megyei Kormányhivatal Földhivatala adatszolgáltatása szerint Szada területén az alábbi táblázat szerint határozhatók meg az átlagosnál jobb minőségű termőföldterületek:

Művelési ág	átlagosnál jobb minőségi osztály	Terület- nagyság (ha)
gyümölcsös	2	0,2008
kert	2	0,0983
	3	0,4214
szántó	4	2,2319
	5	14,7035
	6	240,7105
szőlő	3	0,2397
gyep (legelő)	3	0,4140
	4	5,8489
gyep (rét)	6	35,9034

A termőföld mennyiségi és minőségi védelmével kapcsolatos rendelkezéseket a termőföld védelméről szóló 2007. évi CXXIX. törvény (a továbbiakban: Tftv.) tartalmazza. A földvédelem alatt a termőföld mennyiségi védelmét, míg a talajvédelem alatt a termőföld minőségi védelmét kell érteni. A termőföld meghatározása a Tftv. szerint: „az a földrészlet, amely a település külterületén fekszik, és az ingatlan-nyilvántartásban szántó, szőlő, gyümölcsös, kert, rét, legelő (gyep), nádas vagy fásított terület művelési ágban van nyilvántartva, kivéve, ha a földrészlet az Evt.-ben meghatározott erdőnek minősül”

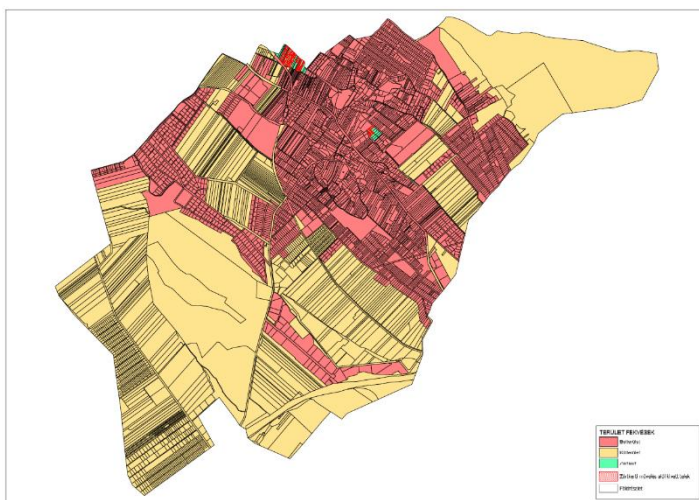
A földhivatali adatszolgáltatás szerinti átlagosnál jobb minőségű termőföldterületek elhelyezkedését a vonatkozó tematikus térkép mutatja (pirossal az átlagosnál jobb minőségű termőföldek).

A területösszesítés szerint 300,78 hektár átlagosnál jobb minőségű termőföldterület található Szada területén, amely a termőterületek 51,4%-át, a kijelölt mezőgazdasági területek 80,55%-át jelenti.

Előzetes állásfoglalásában a Pest Megyei Kormányhivatal Földhivatala felhívja a figyelmet arra, hogy az átlagosnál jobb minőségű termőföldek más célú hasznosítását célzó módosítás elbírálásának része lehet az a körülmény, hogy van-e az adott célra alkalmas egyéb beépítésre kijelölt belterületi, be nem épített ingatlan. Tájékoztatott arról, hogy Szada Nagyközség belterületén 1049 ingatlan szerepel beépítetlen területként, melyek összes területe 179,4430 Ha. (A tájékoztatás nem tér ki arra, hogy az 1049 beépítetlen területként nyilvántartott ingatlan közül hány található építési övezetben.) E tény figyelembevételével újabb termőterületek beépítésre szánt, -különösen lakó-, övezetbe történő átsorolása termőföldvédelmi szempontból nem indokolt és nem támogatható.

Jellemzően beépítésre szánt és beépítésre nem szánt területek, külterület, belterület, zártkert

A fekvéshatárok az ingatlanok jogi státuszának megfelelően belterületre, zártkerte és külterületre osztják a település közigazgatási területét. Szerencsés esetben legalább a belterület összefüggő, egységes, jól lehatárolható területrésze a településnek, ettől azonban a belterületbe vonás ütemezettsége miatt kisebb-nagyobb eltérések mutatkoznak.

Szadán a korábbi zártkerti területeket nagyon kevés kivételtől eltekintve már belterületbe vonták.

A belterület aránya a külterülethez képest Szadán nagyobb mint az általában megszokott. A maradék zártkerti területeknek is már körülbelül a fele művelés alól kivett terület.

Az ingatlan fekvése, a kül- illetve belterületi besorolása viszont egyre kevesebb jelentőséggel bír az építészeti előírásokban, ehelyett a beépítésre szánt illetve beépítésre nem szánt terület határozza meg a település épített környezetének jövőbeli alakulását. Ezt a fogalomrendszert vette már át számos szakági jogszabály, beleértve a termőföld védelméről szóló törvényt is.

A beépítésre szánt és beépítésre nem szánt területek területi kiterjedését a hatályos településszerkezeti terv határozza meg.

A mintegy 44,42 hektár lakóövezeti területnek 95%-a, 42,23 hektár esik belterületre, a többi tervezett lakóterület jelenleg külterületi fekvésű.

A településközponti vegyes területek eloszlása is a jelentős mértékű távlati fejlesztési szándékról ad képet. A mutatók alapján a jelenlegi vegyes területnek mintegy kétszerese valósulna meg jelenlegi külterületen.

Az alábbi táblázat a különböző fekvésű területfelhasználási egységek területi mértékét mutatja:

területfelhasználási egység	belterület (ha)	zártkert (ha)	külterület (ha)
gazdasági (Gks, Gp)	5,64	0	2,15
lakó (Lke)	42,23	0	2,20
vegyes (Vt)	2,61	0,14	1,69
egyéb	13,44	0,49	96,04

Alulhasznosított barnamezős területek

Hagyományos barnamezős terület Szadán nincs.

A volt személtlerakó területét egy kistérségi projekt keretében rekultiválták, jelenleg nincs hasznosítva.

Konfliktussal terhelt (szlömösödött, degradálódott területek)

Szlömös terület Szadán nincs.

A telekstruktúra vizsgálata

Telekmorfológia és telekméret.

Belterület

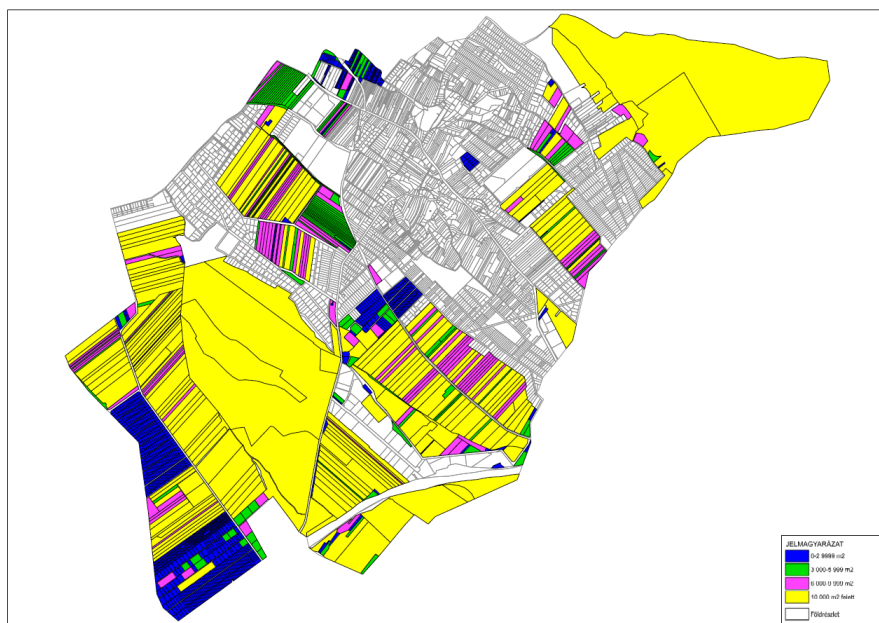
A település központjában a telkek mérete és alakja változatos. A telkek geometriája hagyományos, a telkek többsége nadrágszíjparcella 14-20 m-es szélességgel, sok helyen több száz méteres hosszúsággal. Területük változatos: 700 m²-nél kisebbtől egészen az 1500-3000 m² méretig találunk telkeket. Ahogy a falu organikusan fejlődött, növekedett a település az idők során, úgy a terepviszonyokhoz és a kanyargó utakhoz igazodva alakultak ki a beépítés.

Az elmúlt 30 évben tervezetten kialakított kertvárosias lakóterületek jellegükben és a telekméreteikben is eltérnek:

-A Dózsa György úttól északra a Margita alatt, mind Veresegyházhoz, mind Gödöllőhöz közeli utcákban a telkek közel téglalap alakúak és 800-900 m² területűek,

-az utóbbi 2 évtized telekosztásai helyenként tervezetten szabálytalanok, másutt szabályosak, de a kialakított övezeti rendszer alapján a telekméretek meghaladják az 1500 m²-t.

Külterület

A külterületen a 10.000 m² feletti telkek vannak többségben.

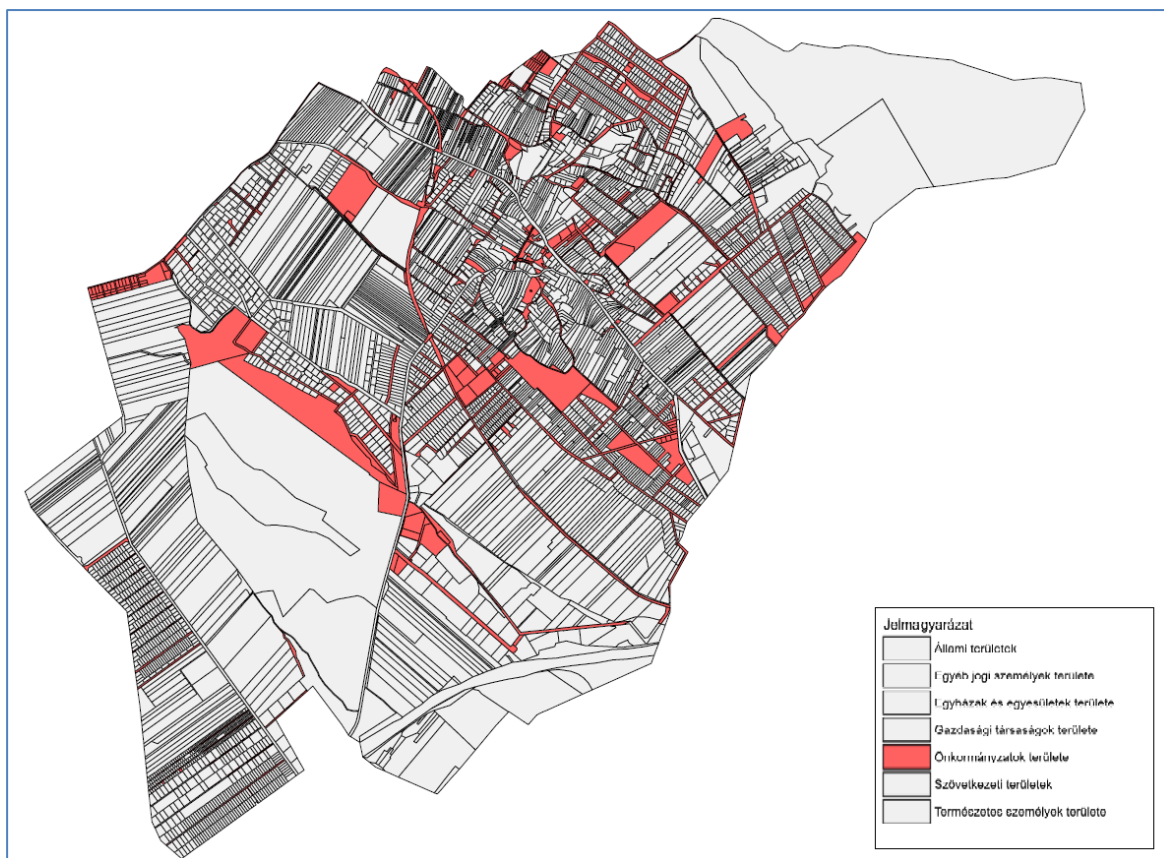
Méretében kiemelkedő az északkeleti erdőterület, illetve a Sződ-Rákosi patak feletti összefüggő (jelenleg Különleges besorolású) terület.

Kistelkes, vélhetően kárpótlási termőföldek Mogyoród határában vannak.

1.14.2 Önkormányzati tulajdon kataszter

Szadán önkormányzati tulajdonú lakás van.

Az önkormányzat a közeljövőben tervezett településfejlesztési céljaihoz, részben korábbi vásárlások révén, rendelkezik megfelelő ingatlanállománnyal.

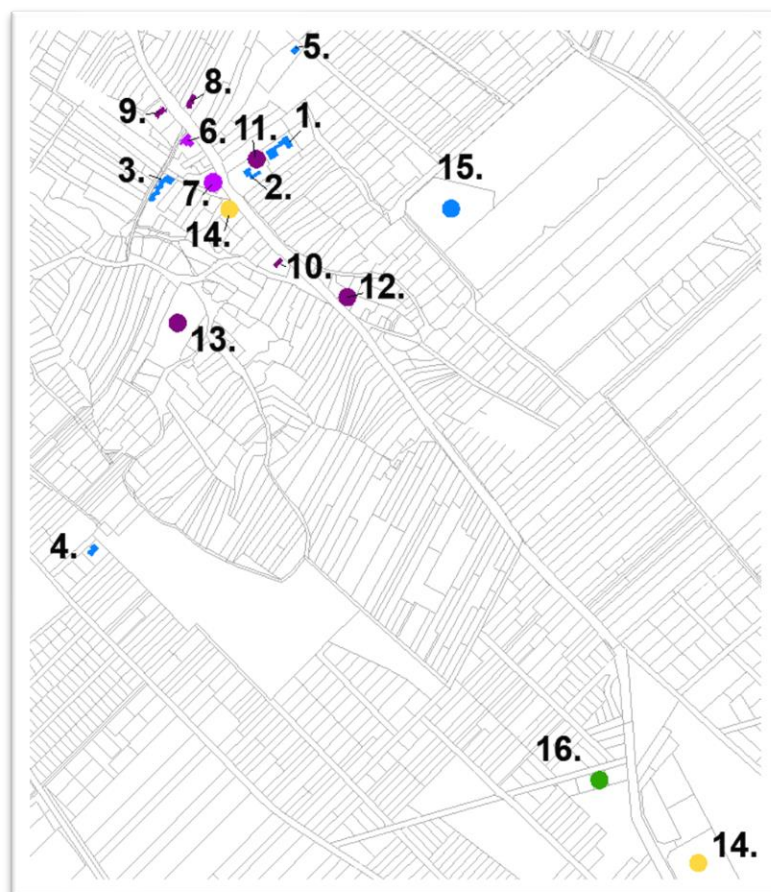

Önkormányzati tulajdonú telkek

1.14.3 Az építmények vizsgálata**Közüntézményi ellátottság, középületek állapota, építészeti jellemzői, kapacitása**

Szadán az alapfokú intézményi funkciók és a lakosságot ellátó szolgáltatások javarészt megtalálhatók. A közép fokú szolgáltatások többségének elérésére csak a szomszédos települések valamelyikén és a fővárosban vehetők igénybe. A kórházi ellátás a Pest megyei Flór Ferenc és a Bp. XIV. kerületi Uzsoki utcai kórházakban biztosított. A település részére Budapest és agglomerációja biztosítja a felső fokú ellátás döntő részét, de a közép fokú ellátásban is jelentős szolgáltatásokat nyújt a nagyközségnek.

funkció	alfunkció	intézmények megnevezése	darabszám
Humán funkciók	óvoda		?
	alapfokú iskola	Általános Iskola	1
	egészségügyi ellátás	Háziorvosi rendelő – 2 orvos (1 db) Gyermekorvosi rendelő – 1 orvos (1 db) Fogászat – 2 orvos (1 db) Iskolai fogászat Fogtechnikai labor Gyógyszertár (1 db) Állatorvos (1 db)	5
	szociális szakosított ellátás		-
	szociális és gyermekjóléti szolgáltatások	Védőnői szolgálat – 3 védőnő SUPPORT Családsegítő Gyermekjóléti és Házi Segítségnyújtó Szolgálat	2
Közösségi funkciók	könyvtár	Művelődési Ház és Könyvtár	1
	színház, mozi	időszakosan	1
	múzeum		1
	szabadidőpark	szabadtéri és fedett gokartpályák, vezetéstechnikai centrum is.	2
	közösségi ház		1
	uszoda, strand	Gödöllő, Veresegyház, mogyoródi Aquaréna	1
	sportcsarnok	tervezett, új Általános Iskola	1
Igazgatási funkciók	rendőrség	Körzeti megbízott	1 fő
	honvédelem		-
	polgárvédelem		?
	tűzoltóság		-
	okmányiroda	(Gödöllőn)	-
	polgármesteri hivatal		1
	kormányablak		-
Közlekedési funkciók	autóbusz állomás		-
	helyi érdekeltségű vasútállomás		-
	töltőállomás	Szada-kút	1
	repülőtér		-
Gazdasági funkciók	ipari park		1
	piac		1
	pénzügyi szolgáltatók és bankok	?	
	ATM	OTP, 2111 Szada Dózsa György út 61.	1
	irodaház		-
	kereskedelmi szálláshely	fogadó, panzió, vendégház	5-10?
	vendéglátó egységek		5-10?

1. Általános Iskola
2. Óvoda
3. Tagóvoda
4. Waldorf Óvoda
5. Mesekuckó Bölcsőde
6. Polgármesteri Hivatal
7. Posta
8. Református Templom
9. Római Katolikus Templom
10. Baptista Imaház
11. Művelődési Ház és könyvtár
12. Falumúzeum, tájház
13. Székely Bertalan műterem és lakóház
14. Lidl és más kereskedelmi egységek
15. Tervezett új iskola
16. Piac

Szadán a közintézmények nagy hányada a település értékes régi épületeiben kapott helyet. Az épületeket felújították, szükség szerint kibővítették.

a) Egészségügyi, szociális ellátás: A településen 1 db házi gyermekorvosi szolgálat és 1 db felnőtt háziorvosi szolgálat működik. Klasszikus bölcsődei ellátás a településen 2018 óta van.

A minibölcsőde a volt pénzügyi épületének felújításával kialakított épületben kapott helyet.

A Margita idősek otthona megyei jelentőségű intézmény, fenntartója a Pest Megyei Önkormányzat. Hozzávetőlegesen 60 idős ember gondozást végzik. Az időotthont a Kós Károly által átépített villában helyezték el, még a második világháborút követően.

Szociális ellátó szolgálat a Dózsa György úton felújított, bővített épületben működik,

A védőnői szakszolgálat a Szőlőhegyen, a lakóterületekhez képest excentrikusan kapott helyet.

A településen 1 db gyógyszertár működik a Rákóczi Ferenc u. 2/a-ban. Az épület leromlott állapotú, az átépítése több év óta napirenden van. A telek bővítéséhez a Polgármesteri hivatal telkéből vettek meg egy részt.

b) Posta, hírközlés: A településen 1 db Postahivatal működik a Dózsa György út 78. szám alatt.

c) Közművelődés: A Székely Bertalan Művelődési Ház és Könyvtár a Dózsa György út. 63. szám alatt található. A Könyvtár online könyvtári katalógussal is rendelkezik. Az intézmény a Grassalkovich-Pejacevich kúria műemlék épületében kapott helyet.

d) Oktatás: A Szadai Székely Bertalan Általános Iskola a Dózsa György út 63. szám alatt található, 8 évfolyamos általános iskola. Működtetője és fenntartója a Klebelsberg Központ Dunakeszi Tankerületi Központja és 19 tanteremmel rendelkezik. 2013 decemberében Szada Nagyközség Önkormányzata elnyerte a Tehetségbarát Önkormányzat címet, ami az iskolának egy fontos minőségi mutatója. 2019-ben 458 beiratkozott gyerek járt ide, ebből 35 más

településről. Az iskola 9 osztályteremmel rendelkezik. A településen 2 db óvoda található: a Székely Bertalan Óvoda-Bölcsőde és a Meseház Waldorf Óvoda. Az óvodákba 2018-ban összesen 283+45, azaz 328 gyermek járt, összesen 14 óvodai gyerekcsoportban.

Az iskola építésjogi szempontból az Ág utca felől közelíthető meg, azonban ténylegesen a Művelődési ház telkén keresztüljárva közelítik meg. Az iskola fenntartója a Klebelsberg Központ Dunakeszi Tankerületi Központja, de az ingatlan tulajdonosa Szada önkormányzata. Az iskola 19 tanteremmel rendelkezik és jelenleg már nehezen látja el a feladatát. Új iskola építése tervezett a közeli Berek utcában, ahová a felső tagozatot költöztetnék át.

Az iskola távolsága, elérhetősége egyes településrészekről:

A gyalogosan elfogadott ún. A rágyalogási távolság 500-800 m, de vidéki településen 1 km-ről is hajlandóak lehetnek a gyerekek (és szüleik) gyalogosan megtenni az utat az iskoláig.

Szada belterületének hozzávetőlegesen a fele esik az 1 km sugarú körbe.

A teljes belterület a 2,5 km sugarú körbe esik. Az 1 és 2,5 km távolság közötti területeken a biztonságos kerékpározás lehetőségét javasolt megteremteni, bár a terepviszonyok miatt a kerékpározás nem mindenki által vállalható alternatíva.

A településen 2 db óvoda található, amelyikből az egyik óvoda-bölcsőde, és 3 különböző épületben van. Az óvodai kapacitásokat az elmúlt évtizedben kétszer is bővítették, új épület épült a Posta közben, 3 csoportszobával. Az óvodákban összesen 328 férőhely található összesen 14 óvodai gyerekcsoportban.

Az óvodák közül a Waldorf óvoda az egyetlen, amelyik a településközponttól távolabb helyezkedik el.

Az óvó csoportok egy része a bölcsődés korosztály számára nyitott.

Az Ady Endre utcában 2020-ban nyitották meg a Mini bölcsődét.

Minden erőfeszítés ellenére Fenyves településrészről és a Gödöllő-közel területekről a gyermekintézmények nehezen elérhetők.

e) Vallás, felekezet: a településen megtalálhatók a történelmi keresztény egyházak templomai és egy Baptista imaház. Ezek közül a Katolikus templom műemléki védetség alatt áll.

Szada katolikus temploma a Keresztelő Szent János Katolikus plébániatemplom a Dózsa György u. 92. szám alatt található. Az templom udvarán 2009-ben átadott közösségi ház is áll. A településen református gyülekezet is található. A református templom 1928-ban épült, Schulek János tervei alapján. A gyülekezet többek között hittanórákat tart az általános iskolában, illetve vasárnaponként több mise is van.

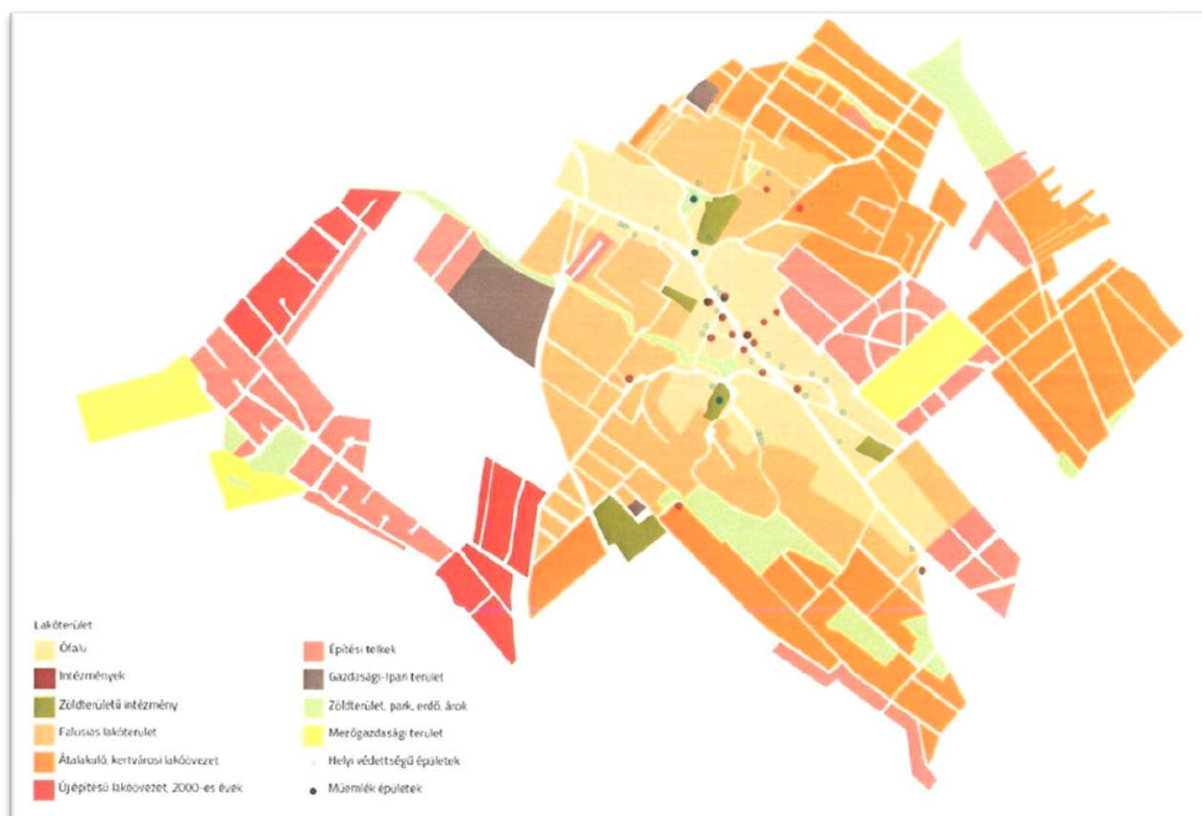
f) Polgármesteri hivatal: a Dózsa György út 88. alatt, a keskeny, de szerkezeti szerepű Rákóczi utca sarkán található. Az épület korábban a település református iskolája volt, az építették tovább és a közelmúltban egy kapuzattal a szintén a polgármesteri hivatalhoz tartozó másik épülettel kötötték össze.

g) Kereskedelem: a kerekedések döntő hányada a települést átszelő országos út, a Dózsa György út mellett sorakoznak csakúgy, mint a település legnagyobb élelmiszerboltja és az új piac.

Beépítési jellemzők (beépítési mód, beépítési mérték, sűrűség)

A lakóövezetekben hagyományosan az oldalhatáron álló, a kertvárosias lakóterületeken vegyes, a gazdasági területeken a szabadonálló beépítés a jellemző.

A Településképi rendelet mellékletében lévő lehatárolások jól mutatják az egymástól eltérő karakterű területeket.

A hagyományos központi rész, az Ófalu falusias lakó övezeti besorolású, míg a külső lakóterületek kertvárosias lakó övezetben vannak.

Az Ófaluban szépen megmaradt utcahálózat mentén hosszú telkes (sokszor a patakokig-vízfolyásokig lefutó telkes), oldalhatáron álló beépítés a jellemző. A kertes, szérús-kertes települési forma nyomai ma is felfedezhetők. Az ősi beépítési formára az oldalhatáron álló, oromfalas, utcára merőleges, hosszházas, ágasfás, sövényfalu, két vagy három lakóegységes, kamrás, tornácos épületek voltak jellemzőek. A villák, kúriák szabadon álló beépítésűek.

Az Ófalutól északra és délre eső falusias lakóterületeken jellemzően oldalhatáron álló beépítés van. A hagyományos keskeny, hosszú telkes tömbök belsejében a jelenlegi szabályozásban 'nem beépíthető telekrész' jelölés van, aminek eredeti célja, hogy a tömbbelsőket esetleges feltárása és új telekosztás kialakítására legyen lehetőség. A jelenlegi településvezetés szándéka szerint ezek a tömbbelsőket később sem válnak beépíthetővé, a tömbbelsőket beépítésének tiltásával a beépítettség és a népesség növekedésének megakadályozását szolgálja.

Az Ófaluban elvértve találni üres telket. Itt jellemzően az épületállomány elöregedése folytán alakulhatnak ki új beépítések.

A falusias övezetek esetében, a már beépült területeken 10% alatt van az üres telkek aránya.

A jelenleg is átalakuló kertvárosi területeken, mint az Öreghegy, Bucka, Boncsok és a temetőtől délnyugatra eső tömbben, a vegyes beépítés a jellemző. Vannak még régebbi oldalhatáros beépítés szerinti tömbök is, de ahol a telekméret lehetővé teszi megtalálható a szabadonálló beépítés is.

Az új beépítésű területeken, illetve a beépítésre váró új telkeken jellemzően szabadonálló beépítés az általános. Különösen igaz ez Fenyves területére, hiszen itt a telekméret is lényegesen nagyobb és a telkek formája is inkább négyzetes.

A településközponttól keletre a Csapás u.- Berek út – Kisfaludy u. által határolt területeken szintén a telkek újraosztásával alakítottak ki lakótelkeket. Ezen a területen egy sugaras, teljesen eltérő struktúrájú telekosztás valósult meg, és itt épül majd fel az új iskola is.

A lakótelkek beépítettségét részletesen a vonatkozó tematikus térképes elemzés mutatja.

Ha területenként nézzük, jól látható, hogy a Fenyves részén van a legnagyobb beépítetlen telekarány. Itt a telkek körülbelül 70 %-a még beépítetlen, bár az épületek száma rohamosan nő.

A gazdasági területek jellemző telekmérete az ipari parkban 5000 m², de a nagyobb telephelyekhez több telket összevontak.

A Dózsa György út veresegyházi határhoz közeli, Háromfertyálynak hívott részén jelöltek ki gazdasági területet, de itt a telekstruktúra még nem alakult át a tervezett felhasználásnak megfelelően.

A Dózsa György út gödöllői határhoz csatlakozó kereskedelmi-szolgáltató terület telkei a rendeltetésnek megfelelően kialakítottak.

Magasság, szintszám, tetőidom

4.3.5.1 A lakóházak és üdülőépületek magassága és nagysága, 2011

Terület	Földszintes	Emeletes	1	2-3	4-10	11-	Összesen
			lakásos				
I07 K07 Szada	1 609	–	1 544	62	3	–	1 609

forrás: KSH, népszámlálás 2011

A lakóépületek szinte kivétel nélkül magastetősek. Az építménymagasság a lakóterületeken jellemzően a 3,0-5,0 méter közé van szabályozva. A kialakult falusias lakóövezetekben sok esetben a meglévő földszintes épületek tetőterének a beépítése folytán vannak magasabb épületek.

Az új nagytelkes ($1500 \text{ m}^2 <$) területeken az építménymagasság változatos. Van ahol a nagy telkek miatt egy szintbe belefért minden, de van ahol az 5 méteres építménymagasságot kihasználták. Ez azokra a telkekre különösen igaz, ahol a két rendeltetési egységet még meg tudták valósítani.

A gazdasági területek épületei a rendeltetésnek megfelelően alakítottak, általában lapostetősek.

Településkarakter, helyi sajátosságok: utcakép, térarány, jellegzetes épülettípusok

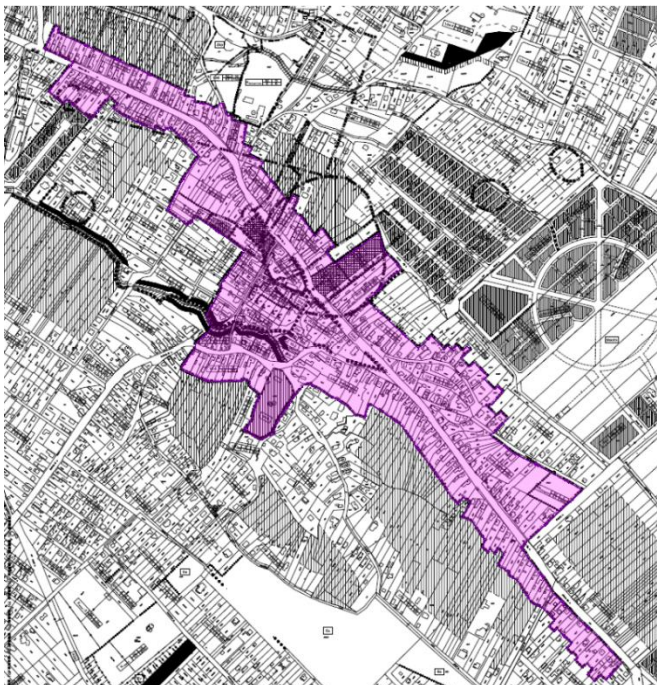
A település fekvése, a dimbes-dombos részei vonzóvá teszik Szadát. Szép fekvésű lakóterületek, gyönyörű kilátással a környező dombokra, mezőkre. A település főutcája a Gödöllőt Veresegyházzal összekötő főút, a Dózsa György út folyamatosan beépített, és az itt lévő telkek egészen a településhatárig – egy-két telket kivéve – belterületi telkek. Veresegyház és Gödöllő felé is csak minimális nyitottabb terület jelzi a település határát.

A történelmi területen jellemzőek a dombokra felkanyargó szűk utcák, melyek követik a domborzatot. Az egyre növekvő új településrészekben szélesebb utcák vannak, de ezek közül sok még nem rendelkezik szilárd burkolattal.

Egyedi építészeti arculata Szadán a település központjának szabálytalan térfalakkal határolt közterületeknek van, ahol nem is annyira az egyes épületek, hanem azok léptéke, arányrendszere, az épületek között kialakult terek adják az egyedi arculatot.

Az építészeti arculat szempontjából meghatározó, egymás mellett egységben megmaradt jellegzetes és a hagyományoknak megfelelő – utcakép védelemre alkalmas - értékes épületsor sajnos egységben már nem található.

A hatályos SZT lehatárolja a „helyi értékvédelmi terület”.

A parasztházak jellemzően tornáccal kialakított, deszkával borított oromzatúak, vagy téglaborításúak, csak ritkán tisztán vakoltak. Ezek közül van még pár szép példa a településen.

A régi képeslapokon látható gyönyörű faműves oromzatok mára nagyrészt eltűntek, csak a településen még meglévő, a XIX. században épült villaépületek egy részén fellelhetők.

A paraszti világ polgárosodásáról tanuskodnak a szürke klinker-tégla burkolatú utcai homlokzatok, az ebből a téglából faragott tornácoszlopok. Ezek közül még több épület a mai napig több áll a településen.

A parasztház szép példája a tájház. Ennek az egyedi jellemzője, ami Szadán máshol is előfordul, a szecessziós tornáckapu az utcai homlokzaton.

A település főútja mentén jellemzően az 1950-60-as években épült sátoztetős házak, illetve ezeknek a későbbi átalakításából származó tetőtér-beépítéses épületek vannak többségben.

A második világháború óta beépült területeken az épületállomány a beépítés korszakára jellemző típusú épületekkel épültek be.

Az utcaképeket sokszor a domborzat és a kertek növényállománya határozza meg.

Szada büszkeségei, a XX. század eleji kúriák a település látható képét nem befolyásolják, a műemlék Grassalkovich-Pejacsevich kúriát leszámítva az utcától távol, a kertek mélyén bújnak meg.

Világörökségi és világörökségi várományos terület

A településen nincs világörökségi és világörökségi várományos terület.

Műemlék, műemlékegyüttes

Szadán műemléki védelem alatt két épület áll:

- műemléki védelem alatt áll a klasszicista volt Grassalkovich-Pejacsevich-kúria (Pejacsevich-Kollerffy-Bánó kastély) Dózsa György út 63.
- műemlék védelem alatt áll a római katolikus templom Dózsa György út 92.!!!

törzsszám	azonosító	megye	helység	cím	név	védelem	bírság kategória	védési ügyiratok	helyrajzi szám
7251	7318	Pest	Szada	Dózsa György út 63.	Grassalkovich-Pejacsevich-kúria	Műemlék	II.	22509/1958. ÉM 120344/1958. MM	918
7252	7319	Pest	Szada	Dózsa Gy. u. 110.	Római katolikus templom	Műemlék	II.	22509/1958. ÉM 120344/1958. MM	556

Grassalkovich-Pejacsevich-kúria

Szadán a Grassalkovich család 1810., más források szerint 1820. körül építtette kúriáját, melyet később a Pejacsevich, végül a Bánó család birtokolt. Szabadonálló, földszintes, kontyolt tetős épület. Négy dór oszloppal alátámasztott timpanonos porticusához lépcső vezet. Egyenes záródású, vakolt keret nélküli ablakok, 13 tengelyes homlokzat. Az udvar felé szimmetrikus porticus.

Jelenleg a művelődési ház és könyvtár működik az épületben.

Római katolikus templom

A templom középkori alapokon késő barokk stílusban épült, 1794. Átalakítva. Berendezés: szószék, copf, 18. sz. vége.

Szabadon álló, középtornyos épület. Főhomlokzatát négy, vaskos háromlépcsős támpillér erősíti, a két középső között diadalívszerű áthidalás vakolt zárókódísszal, alatta szegmensíves ablak.

Egyenes

szemöldökű

bejárati

ajtó.

A főpárkányra enyhén rizalit-szerűen kiülő tornyát oldalról íves oromfalak támasztják. Szalagkeretes toronyablak mélyített tükrőben, törtvonalú sisak. Az oldalhomlokzaton szegmensíves záradékú ablakok 3-3 támpillér. Kosáríves szentélyzárás, balra sekrestye.

Műemlékvédelem sajátos tárgyai: a történeti kert, temető és temetkezési emlékhely

A településen nem található történeti kert, emlékhely.

Műemléki terület: történeti táj, műemléki jelentőségű terület, műemléki környezet

törzsszám	azonosító	megye	helység	cím	név	védelem	bírság kategória	védési üggyiratok	helyrajzi szám
7251	29469	Pest	Szada		Grassalkovich-Pejacsevich-kúria ex-lege műemléki környezete	Műemléki környezet			513/1, 513/3, 530, 531, 532, 917/1, 917/2, 919/1, 919/2, 93, 932, 1251/26, 1251/7, 1251/8
7252	29470	Pest	Szada		Római katolikus templom ex-lege műemléki környezete	Műemléki környezet			903, 904, 552/7, 557/1, 901, 902/2, 93

Nemzeti emlékhely

A településen nincsen nemzeti emlékhely.

Helyi védelem

Helyi védelem alatt jelenleg 3 épület áll.

Helyi értékvédelem alatt álló épületek, építmények jegyzéke Megnevezés	HRSZ	Cím	Tulajdon
Református templom épülettel, valamint lakóházzal bővítve	906	Dózsa Görgy út 79.	Református Egyház
Volt Strand (közpark, nincs épület)	812-813	Szabadság utca 1.	Önkormányzat
Székely Bertalan Múzeum, emlékház, műterem	170., 168/5 171	Székely Bertalan utca 22.	Önkormányzat

Mind a helyi építési szabályzat, mind a településképi rendelet javasol további épületeket védeni.

1.14.4 Az épített környezet konfliktusai, problémái

1. Az iskola kapacitása a gyermekek számához képest jelentősen kisebb, bővítésre nincs hely. Az új iskola részben orvosolni fogja a problémát, de megépítéséhez jelentős út és közműfejlesztések és állami források is szükségesek. A lélekszám növekedésével újabb iskola, óvoda és bölcsőde építésére lesz szükség, amelyek számára nincs kijelölt terület.
2. Az átlagosnál jobb minőségű termőföldeken kijelölt területhasználat bizonytalanul megvalósítható.
3. A központtól távolra fekvő lakóterületek, lakott helyek kapcsolata a közintézményhálózattal és kereskedelmi, szolgáltató egységekkel megoldatlan, csak közúton, személygépkocsival lehetséges elfogadható időn belül.
4. A sport és rekreáció céljára használható kijelölt területek „megteltek”, vagy az önkormányzat számára elérhetetlenek.
5. Az ipari park telkeinek nagy része beépült, több cég is küszködik azzal, hogy a telephelyének bővítésére nincs lehetőség.

1.15 . Közlekedés

A közlekedési munkarészben az útkategóriák meghatározását, valamint a javasolt közúti elemek tervezését, paramétereinek kialakítását az e-UT 03.01.11 (ÚT-2-1.201:2008) számú, „Közutak tervezése (KTSZ)” című Útügyi Műszaki Előírásban, a csomópontok tervezését az e-UT 03.03.21 (ÚT 2-1.214:2004) számú „Sztintbeni közúti csomópontok méretezése és tervezése” című Útügyi Műszaki Előírásban foglaltak szerint végeztük el.

A tervezés során betartottuk az e-UT 02.01.41 (ÚT 2-1.218:2003.) számú, a településrendezési tervek alátámasztó közlekedési munkarészeinek tartalmára vonatkozó Útügyi Műszaki Előírás rendelkezéseit.

1.15.1 Hálózatok és hálózati kapcsolatok

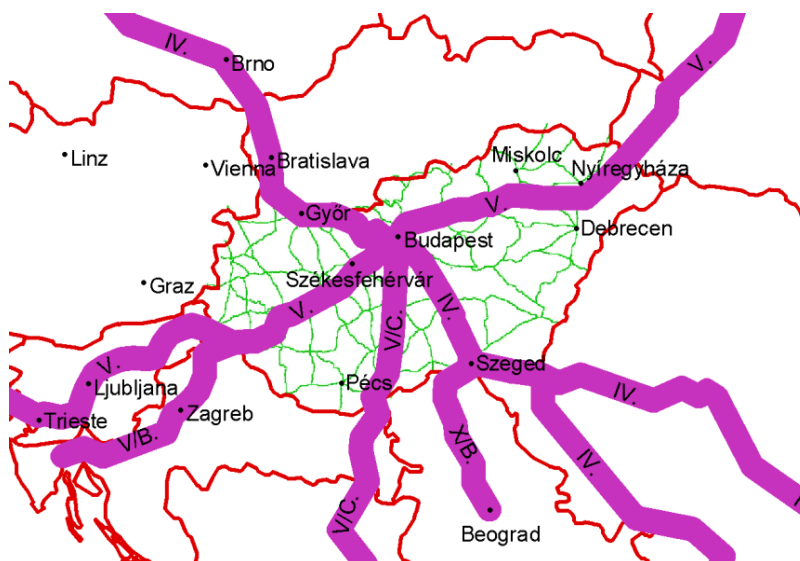
Közúti kapcsolatok

A település Gödöllőtől északra, míg Veresegyháztól délre helyezkedik el.

A község közigazgatási területén halad keresztül az M3 Budapest – Vásárosnamény és az M31 M0-M3 közötti autópálya. A gyorsforgalmi útra az M3-M31 csomóponton keresztül lehet csatlakozni, amely a településközponttól délre található kb. 3,0 km-re, a 2104. j. és a 30413. j. úton keresztül elérve.

A település legfontosabb útja az észak-déli kapcsolatot biztosító 2104. j. összekötő út, amely a település központján halad keresztül, Veresegyház, Vác és Gödöllő irányából hordja rá a forgalmat a Szadán keresztül elérhető autópálya-csomópontra. A mellékúton lefolyó forgalom nagysága jelentős. Bár a teherforgalom mértéke arányaiban nem nagy, de több, mint 400 nehéz tehergépjármű halad át a település központi főútján.

Szada és Mogyoród között található a 21109. j. bekötő út, amely a központ és a település nyugati része között teremt kapcsolatot. Az országos mellékútról érhető el az ipari park és az M3 autópálya 23 km. szelvényben található csomópontja. Bár forgalmi terhelése jóval kisebb, mint a Vác-Gödöllő összekötő úté, a mellette fekvő beépített területeket még így is túl sok káros hatás éri. Ugyanakkor ennek köszönhető, hogy az ipari parkból és a Mondi Kft. telepéről induló tehergépjármű-forgalom nem a lakott területeken keresztül bonyolódik.

Az európai főúthálózat Magyarországon áthaladó elemei

A legközelebbi országos és európai törzshálózati utak az M3 és M31 autópálya, amelyek gyors országos megközelíthetőséget jelentenek a mellettük fekvő térségek számára.

Szada jelentős térségi forgalommal is terhelt, amely egyrészt a Vác-Gödöllő tengelyen fekvő települések és az M3 autópálya kapcsolata miatt jelennek meg a nagyközségben, másrészt erős a főváros irányába haladó forgalom is.

Gyorsforgalmi utak:

- **M3 Budapest – Vásárosnamény autópálya**

Útkategória: **K.I.A.**

Az útszakasz a folyópályán 2x2 forgalmisávós, aszfaltburkolattal és elválasztott pályatestekkel kialakított.

- **M31 M0 – M3 közötti szakasz autópálya**

Útkategória: **K.I.B.**

Az útszakasz a folyópályán 2x2 forgalmisávós, bazaltbeton betonburkolattal és elválasztott pályatestekkel kialakított.

Országos főutak nem érintik a település területét.

Országos mellékutak

- **2104 j. út (Vác – Gödöllő összekötő út)**

Útkategória: **K.V.B. és B.IV.a.C.**

Az útszakasz a településen kívül, külterületi jelleggel, 2x1 forgalmi sávval, aszfaltburkolattal és kétoldali nyílt árokkal kialakított.

Belterületi szakasza szűk közterületen, változó elrendezéssel épült meg. Veresegyház irányából 2x1 forgalmi sávós, aszfaltburkolattal és mindkét oldalon nyílt vízelvezető árokkal. A vízelvezető árok a település nagy részén burkolt és viszonylag mély, amely a szűk, keskeny padka miatt balesetveszélyes.

Jelentős térségi kapcsolat, nagy forgalmi terheléssel.

- **21109. j. út (Szada – Mogyoród bekötő út)**

Útkategória: **K.V.A. és B.IV.c.C**

Az útszakasz a településen kívül, külterületi jelleg, 2x1 forgalmi sávval, aszfaltburkolattal és kétoldali nyílt árokkal kialakított. A külterületi forgalomszabályozás a Teleki Sámuel utcáig tart.

Belterületi szakaszán, a 2104. j. úttól kezdődően két külön nyomvonalon vezetett, egyirányú utcaként kezdődik, amelyek közterületi szélessége és az aszfaltburkolatok szélessége keskeny. A Vasút utcán csapadékcsatorna, míg a Vasút közben burkolt nyílt árok van kialakítva. Egyoldali szűk gyalogjárda található mindkét utcában.

A vízfolyástól közös burkolaton halad mindkét irány, amelytől külterületi jelleggel kialakított az útszakasz. - 2x1 forgalmi sávós, aszfaltburkolattal és kétoldali nyílt árokkal kiépített. A Székely Bertalan utcáig gyalogjárda egyáltalán nincsen.

A Székely Bertalan utcai szakasz mentén, a szelvényezés szerinti bal oldalon közös gyalog és kerékpárút van kiépítve az ipari parkig.

Forgalmi terhelés

Az alábbi táblázat a nagyközségeen áthaladó országos úthálózati elemek átlagos napi forgalmát (ÁNF) mutatja. (Az adatok az országos közúthálózatot kezelő Magyar Közút Nonprofit ZRt. által közzétett adatbázisból származnak.)

M3 autópálya (Budapest - Vásárosnamény)

(22+811 – 27+374 km szelvények között)

Szgj	Kistgj	Szóló busz	Csuklós busz	Középtgj	Nehézt	pótkocsis	nyerges	speciális	Mkp	Kp	Lassú jmű	ÁNF
(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	Ejm/nap
37328	6848	415	1	893	440	109	564	3	131	0	0	50344

M3 autópálya (Budapest - Vásárosnamény)

(27+374 – 39+092 km szelvények között)

Szgj	Kistgj	Szóló busz	Csuklós busz	Középtgj	Nehézt	pótkocsis	nyerges	speciális	Mkp	Kp	Lassú jmű	ÁNF
(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	Ejm/nap
37575	8666	252	5	1130	851	443	3260	14	116	0	0	61222

M31 autópálya (M0-M3 között)

(8+344 – 12+398 km szelvények között)

Szgj	Kistgj	Szóló busz	Csuklós busz	Középtgj	Nehézt	pótkocsis	nyerges	speciális	Mkp	Kp	Lassú jmű	ÁNF
(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	Ejm/nap
16945	3271	110	3	558	425	320	2481	16	100	0	0	30076

2104. j. út (Vác – Gödöllő összekötő út)

(17+096 – 23+319 km szelvények között: 8119. j. út – Takács Imre utca)

Szgj	Kistgj	Szóló busz	Csuklós busz	Középtgj	Nehézt	pótkocsis	nyerges	speciális	Mkp	Kp	Lassú jmű	ÁNF
(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	Ejm/nap
13692	1948	162	1	75	135	40	237	0	161	72	3	17115

21109. j. út (Szada – Mogoród bekötő út)

(0+000 – 6+522 km szelvények között: 8119. j. út – Takács Imre utca)

Szgj	Kistgj	Szóló busz	Csuklós busz	Középtgj	Nehézt	pótkocsis	nyerges	speciális	Mkp	Kp	Lassú jmű	ÁNF
(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	Ejm/nap
7742	1306	84	0	57	81	3	30	0	83	53	3	9775

Fenti adatok alapján a legnagyobb forgalmat lebonyolító útszakasz az **M3 autópálya** (27+374 – 39+092 km. szelvények közötti szakasz), amelyen az átlagos napi forgalom (ÁNF) **61222 Ej**, a mértékadó óraforgalom (MOF) **5510 Ej/h**.

Az országos mellékutak közül a **2104. j. úton** folyik le a legnagyobb forgalom, amelyen az átlagos napi forgalom (ÁNF) **17115 Ej**, a mértékadó óraforgalom (MOF) **1540 Ej/h**.

Kapacitásszámítás:

A vonatkozó útügyi műszaki előírásban (ÚT 2-1.201:2008, „Közutak tervezése” – e-UT 03.01.11.) szerint:

Gyorsforgalmi úton a megfelelő szolgáltatási szinthez tartozó forgalomnagyság sávonként 1200 Ejm/ó, amit figyelembe véve a 2x2 sávos úton, a teljes kapacitás 4800 Ejm/ó.

Az eltűrhető szolgáltatási szinthez tartozó forgalomnagyság sávonként 1700 Ej/h, amit figyelembe véve a 2x2 sávos úton, a teljes kapacitás 6800 Ejm/ó.

A jelenlegi 5510 Ejm/ó nagyságú forgalom nagyobb, mint a megfelelő szolgáltatási szinthez tartozó 4800 Ej/h, de még nem éri el az eltűrhető szinthez tartozó 6800 Ejm/ó értéket. Ez a forgalmi terhelés a településtől délre jelentkezik és közvetlenül nincs hatással a település környezetére.

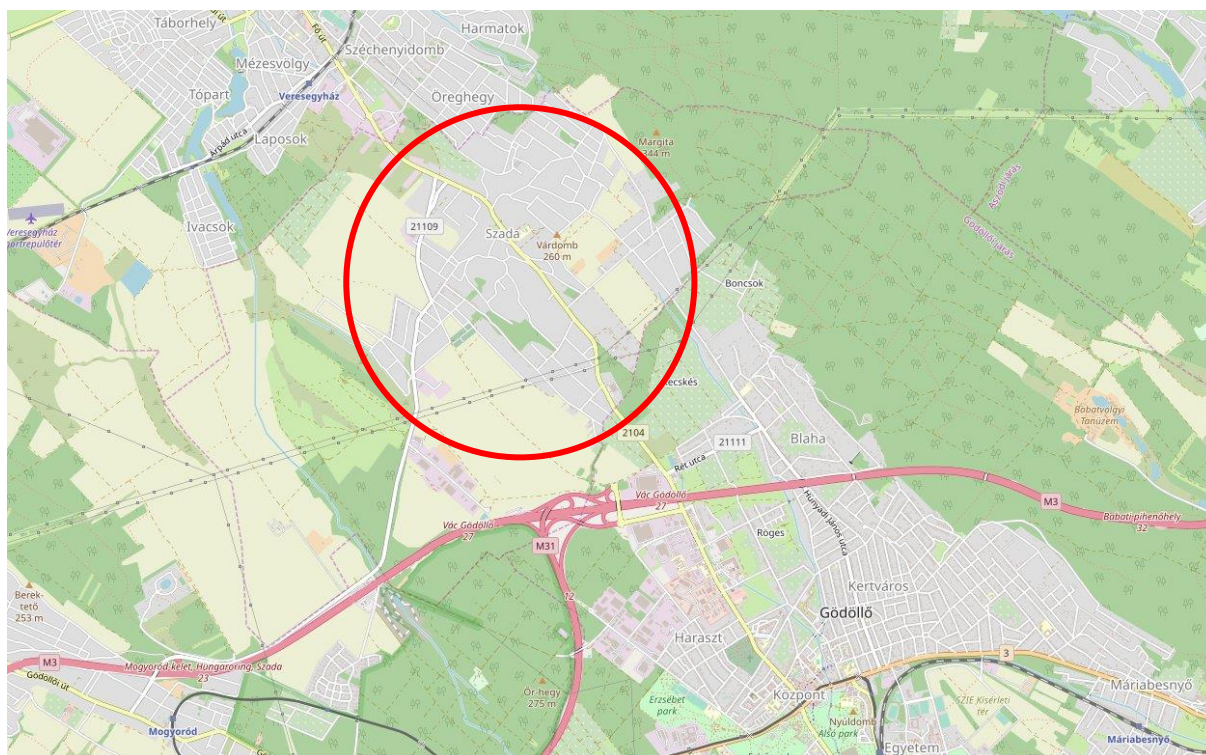
Külterületen 2x1 forgalmi sávos utak esetében a megfelelő szolgáltatási szinthez tartozó forgalomnagyság: 1400 Ejm/ó kétirányban, az eltűrhető: 2000 Ejm/ó kétirányban.

A 2104. j. úton lefolyó forgalom 1540 Ejm/ó nagyobb, mint a megfelelő szinthez tartozó 1400 Ejm/ó, de az eltűrhető szinthez tartozó 2000 Ejm/ó-hoz képest kisebb.

Belterületen 2x1 forgalmi sávos utak esetében a megfelelő szolgáltatási szinthez tartozó forgalomnagyság: 1500 Ejm/h kétirányban, az eltűrhető: 2000 Ejm/ó kétirányban.

A 2104. j. úton lefolyó forgalom 1540 Ejm/ó nagyobb, mint a megfelelő szinthez tartozó 1500 Ejm/ó, de az eltűrhető szinthez tartozó 2000 Ejm/ó-hoz képest kisebb (77 %-os kapacitáskihasználtság az eltűrhető terheléshez viszonyítva).

A számításból látható, hogy a legnagyobb forgalmú belterületi útszakaszt terhelő forgalomnagyság jelentős, de forgalmi szempontból megfelelő kapacitástartalékkal rendelkezik. Ugyanakkor a településen lakók szempontjából a beépített övezetekben nincs helye ilyen arányú átmenő forgalomnak, tehermentesítő út építése szükséges, hogy az 3 autópálya és a Váci kistérség között áramló forgalom nem lehetetlenítse el Szada helyzetét.

KÖ-V1. Térségi úthálózat

1.15.2 Közúti közlekedés

A nagyközség belső úthálózatát meghatározzák az országos úthálózati elemek átkelési szakaszai, a település terepviszonyai valamint a településszerkezeti sajátosságok: a településközpont intézményei, a falusias és az átalakuló kertvárosi lakóterületek, a Veresegyháza határában és az M3 autópálya mentén fejlődő gazdasági területek. A település mind Veresegyházával, mid Gödöllő északi városrészével összeépült, így úthálózati elemeik összefüggőek.

A nagyközség belterületét forgalmilag leginkább terhelő nyomvonalak mentén több közintézmény, oktatási és kereskedelmi létesítmény, nagyobb gyalogosforgalmat generáló funkció helyezkedik el, jelentős gyalogosforgalmat és parkolási igényt előidézve.

I. rendű belterületi főút (B.III.a.C.):

- Dózsa György út (2104. j. út)

II. rendű belterületi főutak (B.IV.b.C.):

- Vasút utca/Vasút köz – Vasút utca – Székely Bertalan út (21109. j. út)

Mellékutak:

Gyűjtőutak (B.V.c.C.):

- Csapás utca
- Kisfaludy utca – Arany János utca (elégtelen keresztmetszeti szélességgel)
- Székely Bertalan út (Vasút utca – Dózsa György út)
- Rákóczi utca
- Koncz köz – Szabadság utca (elégtelen keresztmetszeti szélességgel)
- Pazsaki utca

A gyűjtőutak hálózatát kiszolgáló utak (lakóutcák) egészítik ki, amelyek jellemzően burkolt, egyoldali járdával és nyílt árkos vízelvezetéssel kiépítettek. A csapadékvíz-elvezető árkok több szakaszon keskenyek, mélyek, az útpályától nincsenek lehatárolva sem korláttal, sem egyéb fizikai eszközzel.

Legfontosabb csomópontok:

A nagyközség jelentős csomópontjai az országos úthálózati elemek, valamint a gyűjtőutak egyes kereszteződései:

- Dózsa György út – Vasút utca csomópontja
- Dózsa György út – Vasút köz csomópontja
- Dózsa György út – Kisfaludy utca csomópontja
- Dózsa György út – Székely Bertalan út csomópontja
- Székely Bertalan út – Vasút utca csomópontja
- Dózsa György út – Csapás utca csomópontja
- Székely Bertalan utca-lpari park utca csomópontja

A csomópontokban a jelzőtáblás forgalomirányítás jellemző. A kereszteződések általában nagyterjedésű burkolat csomópontok, több helyen rossz geometriai kialakításúak (egyes irányból beláthatatlanok).

Forgalomszabályozás:

A lakóterületek többségében 30 km/h sebességkorlátozás és 3,5 t súlykorlátozás van érvényben. A Kossuth utcába csak célforgalom számára megengedett a behajtás.

A térségi úthálózatot a KV-1. sz., a helyi úthálózat jelenlegi állapotát a KV-2. sz., jellemző keresztaszvényeit a KV-3. sz. tervlapok mutatják.

1.15.3 Közösségi közlekedés

1.15.3.1. Közúti közösségi közlekedés

Szadán a beépített területek közösségi közlekedési ellátottságát a helyközi autóbusszjáratok biztosítják. Tíz megálló része a közösségi közlekedési hálózatnak. A Vác - Gödöllő összekötő út mentén az autóbussz megállók öbölben épültek, hogy a forgalmat ne akadályozzák a megálló autóbuszok.

A települést a következő autóbussz viszonylatok érintik:

- 369 – 399 Budapest – Szada – Veresegyház – Örbottyán
- 450 Gödöllő – Veresegyház – Örbottyán – Váckisújfalu
- 451 Gödöllő – Veresegyház – Erdőkertes – Veresegyház – Gödöllő
- 452 Gödöllő – Veresegyház – Örbottyán – Váckisújfalu
- 453 Galgamácsa – Erdőkertes – Veresegyház – Gödöllő
- 454 Gödöllő – Veresegyház – Örbottyán – Váckisújfalu
- 455 Gödöllő – Veresegyház – Vácrátót – Vác

1.15.3.2. Kötőtpályás közösségi közlekedés

A településen nem található vasútvonal, vasúti megálló. Két szomszédos városban Gödöllőn (80a. sz.), és Veresegyházon (71. sz.) is elérhető vasútvonal, amely a főváros irányába megfelelő elérhetőséget biztosít az ingázók számára. A vasútállomásokhoz menetrend szerint közlekedő helyközi buszokkal lehet elérni, vagy gépjárművel. Mindkét vasútállomásnál korlátozott a P+R parkolók száma.

Bár a települést vasútvonal nem érinti, mind a kb. 2,5 km-re fekvő veresegyházi, mind a kevesebb, mint 7 km távolságban található gödöllői vasútállomás viszonylag gyorsan elérhető.

A Veresegyházi vasútállomásról hétközben az S71 jelű személyvonat óránként közlekedik, amely a 27 km-s utat 48 perc alatt teszi meg a Nyugati pályaudvarra. A Gödöllői vasútállomásról hétköznap 30 percenként indul az S80 jelű személyvonat, amely a 36 km km-s utat 46 perc alatt teszi meg a Keleti pályaudvarra. További lehetőség az állomás mellől induló Gödöllői HÉV (H8) igénybevétele az agglomerációból a fővárosba ingázók számára.

A Budapesti Közlekedési Központ a Budapest-Veresegyház-Vác vonalon a járatsűrűséget 15 perces gyakoriságúra, a sebességet közel a duplájára tervezik növelni.

forrás: Vitézy Dávid facebook

Ellátottság mértéke

A település lakott területeinek kb. 70 %-a tekinthető közösségi közlekedéssel ellátott területnek, mert 300 m gyaloglási távolságot feltételezve a megállóig, csak az ingatlanok kb. kétharmad része fekszik a megállótól ilyen távolságban.

A közösségi közlekedési hálózatot, illetve ellátottságot a KV-4. sz. tervlap szemlélteti.

1.15.4 Kerékpáros és gyalogos közlekedés

A település közigazgatási területén belül két nyomvonalon található kerékpáros infrastruktúra:

- a Székely Bertalan út (21109. j. út) mentén, a Vasút utca és az Ipari Park között, amely önálló, kétirányú és aszfaltburkolatú kerékpárút, valamint
- a 2104. j. út mentén, a település déli határa közelében épült szupermarket és a Rózsa utca között közös gyalog- és kerékpárút halad az út nyugati oldalán.

A település további részén kerékpáros infrastruktúra nincsen, amely a domborzati viszonyok és az utak szűk közterületeinek ismeretében érthető.

Gyalogos közlekedés: Szada központjában, a Főtéren található elsődlegesen a gyalogosok számára fenntartott nagyobb, egybefüggő területek. A település további részén inkább a vegyes használatú útfelületek jellemzők a lakóutcák, míg a fő és gyűjtőutak esetén a legalább egyoldali gyalogjárda.

A Dózsa György út szadai szakaszán öt kijelölt gyalogátkelőhelyen keresztezhetik a gyalogosok a nagyforgalmú közutat, ebből kettő jelzőlámpával irányított átkelőhely, egyenél pedig középsziget is védi a gyalogosokat.

1.15.5 Parkolás

A település főbb forgalomvonzó létesítményei a 2104. j. út (Dózsa György út) mentén helyezkednek el, amely miatt a legnagyobb parkolási igények itt keletkeznek. A nagyszámú parkolási igény a főútról nyíló lakóutcákban és parkolófelületeken megoldott, mert a főút szűk közterületi szélessége és több szakaszon a kétoldali nagyméretű, mély terméskővel burkolt nyílt árkok nem teszik lehetővé az autók megállását.

A központban a Posta mögött kb. 20 parkolóhely, míg a Szadai Székely Bertalan Óvoda és Iskola előtt kb. 30 parkolóhely található. Új parkolót alakítottak ki a gyógyszertár és az új óvoda között, amelynek egy lépcsőn keresztül kiépített gyalogos kapcsolata van a Dózsa György út Művelődési Ház előtti közlekedési lámpáig. A temetőnél kiépítetlen felületen 50-60 gépjármű várakozása is megoldható. A településközponttól kicsit távolabb, a Rákóczi utca mentén is található egy kiépítetlen, parkoló autók számára fenntartott közterület.

A település lakó- és gazdasági területein a teleken belüli várakozás jellemző.

1.15.6 Közlekedési hálózat problémái, továbbtervezési irányok

- Elkerülő, vagy tehermentesítő út hiányában a városi úthálózatot jelentős átmenő, főleg a gyorsforgalmi út és a környék kertvárosi területein élők által generált forgalom halad keresztül. Az M3-ról Vácra tartó kamionok is itt mennek át, ahelyett, hogy elmennének az M0-ig.
- Megoldatlan a közeli vasútállomások felé irányuló forgalom problémája: kerékpáros infrastruktúra kiépítése és akár külön helyi buszjárat is indítható lenne, az igények felmérése után.

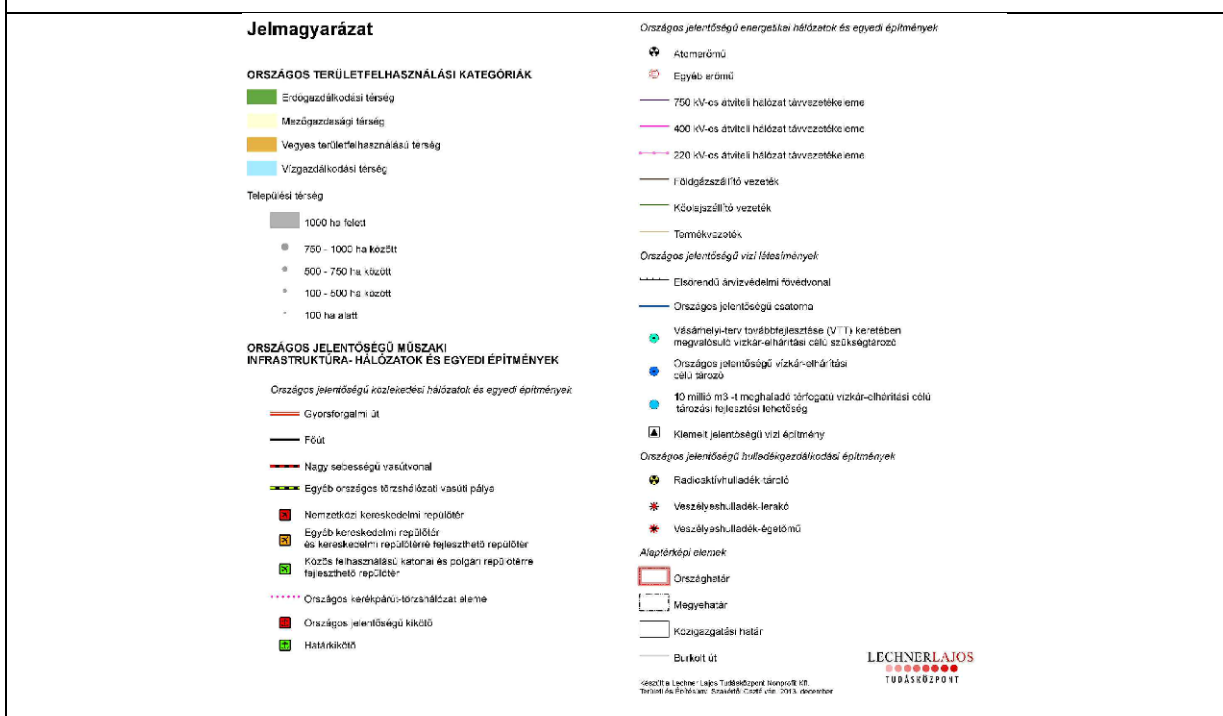
- A települések összeépülése lehetővé, sőt kívánatossá teszi a közlekedési problémák közös megoldását.
- Megoldatlan a gyorsan fejlődő északi és déli ipari és gazdasági területek feltárása, különösen a főúthálózathoz való kapcsolatuk.
- A rossz geometriájú csomópontok felülvizsgálata mielőbb esedékes.
- A településközpontban lévő köznevelési intézmények gépjárművel történő – minél könnyebb és kevesebb fennakadással járó – megközelítésének rendezése megtörtént.
- A tervezett új iskola közúti megközelítése jelenleg nincs kiépítve, a megközelítő Csapás utcai csomópont, valamint a meglévő és az új iskola közötti gyalogos közlekedés infrastruktúrája is fejlesztendő.
-

1.16 Közművesítés

A település jelenlegi közművesítéséről

Az Ország szerkezeti tervlapja (OTrT)

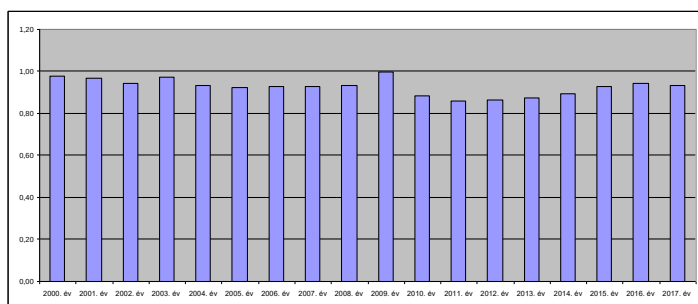
1.16.1 Víziközművek

Vízgazdálkodás és vízellátás

Szada hivatalos víziközmű szolgáltatója a DMRV Zrt, amelynek Gödöllői Üzemigazgatósága biztosítja az ellátást a kiépített vízellátó hálózaton keresztül.

A településen a vezetékes ivóvíz elosztóhálózat település szintű kiépítettségének tekinthető, a beépített terület szinte minden utcájában kiépítésre került, 61,5 km vízelosztó vezeték üzemel a településen.

1.16.1.2.1 Vízellátottság fejlődése 2000-2018 között

1. ábra

Forrás: KSH

2000 elején is már az akkori lakásállomány 98 %-a, rendelkezett vezetékes ivóvíz ellátással, majd 90% és 100% között ingadozva 2018 végén 94%-on állt.

(Meg kell jegyezni, hogy ez idő alatt Szada népességszáma 74 %-kal nőtt, míg a lakásállomány 66 %-kal nőtt.)

Az ellátottság jelzi, hogy Szada területén jelenleg a teljes lakosság számára elérhető a közüemi vezetékes ivóvíz ellátás. Az átmenetileg el nem látott ingatlanok ivóvízigényei a közhálózatra telepített közkifolyókról biztosítható, illetve egyéb igényekre a telkeken belül létesített házi kutak is rendelkezésre állnak.

A vezetékes ivóvízzel ellátott ingatlanoknál is – fenntartási költségeik csökkentésére – jellemző a házi kutak használata, melyet jellemzően locsolásra használnak, mivel a házi kutak vize talajvízből, az első vízadó rétegből nyert víz, amely vízminőségi adottságai már nem tekinthetők ivóvíz minőségűnek.

A statisztikai nyilvántartás a közműfogyasztásokkal kapcsolatos értékelésekre is lehetőséget nyújt. A település közüemi ivóvízhálózatán keresztül 241 ezer m³ vizet szolgáltattak 2018-ban a lakosság számára. Ez alapján a vízellátást igénybevevő lakókörnyezetben az egy főre eső vízfogyasztás éves átlagban 110 l/fő,nap volt.

2000-ben 147 ezer m³ vizet szolgáltattak, akkor az egy főre eső vízfogyasztás 130 l/fő,nap volt. A tapasztalatok szerint a távlatban elvárható komfortos életvitel hatására, a lakossági, illetve a kommunális szektor napi ivóvíz fogyasztása ennél magasabb 120 l/fő,nap érték körül várható a víztakarékosságra való törekvés ellenére is, így a már ellátott fogyasztók esetében is számolni kell a vízigény ismételt növekedésével.

1.16.1.2.1 Vízellátás műszaki hálózati rendszere (vízbázis, hidrogeológia, hálózati rendszer)

Szada vízellátását a Duna Menti Regionális Vízmű Zrt. a saját regionális rendszeréről biztosítja, ami több jelentős vízbázist is egységes hálózatba köt.

Ezen kívül üzemel Szada területén egy saját – csak csúcsvízműként működő – 500 m³/nap kapacitású kút is, amiből kitermelhető víz vas és mangántartalma magas, ezért a hálózatba csak jó minőségű vízzel keverve juttatható be.

A regionális hálózat fő vízbázisai a Duna bal partjára Nagymaros és Dunakeszi közötti települések partjára, valamint a Szentendrei szigetre telepített kutak, de a Dunától távolabb is üzemelnek kutak, például Gödöllő területén. Dunakeszi térségében egy NA 700-as vízvezetékén keresztül a Fővárosi Vízműtől is adott a lehetőség víz átvételére. Alapbázis szempontjából a DMRV rendszerébe juttatható vízmennyiség jelentős tartalékokkal rendelkezik.

A Regionális Rendszer több mint harminc település vízellátását szolgálja. A regionális alapellátó hálózati rendszert a térségben egy körvezeték alkotja, amelyről a kisebb regionális vezetékek lecsatlakoznak. Ez a körvezeték rendszer fűzi fel az ellátott településeket. A regionális körvezetékén térszíni és magastározók, valamint gépházak üzemelnek, a rendszer egyik fő eleme a legmagasabban elhelyezkedő Gödöllői 2x3000 m³-es regionális tározó, amely az egész regionális rendszer ellennyomó tározója.

A regionális körvezeték egyik közbenső tározója a Szada belterületén üzemelő 2x2000 m³-es regionális tározó, amelyből nyomásfokozó szivattyúk juttatják tovább a Gödöllői tározó felé a vizet. A regionális vezeték Szada belterületén keresztül van megépítve, átérője NA 400-as.

Szada minden utcájában megépült a vízvezeték, belterületen zömmel körvezetékes kialakítással, de főleg a külterületek esetén vannak ágvezetékek is, amelyekben pangó vizes állapotok alakulhatnak ki, valamint a rekonstrukciós munkáknál és a csőtöréseknél sok ingatlan maradhat vízellátás nélkül. A hálózat a település topográfiai adottságai miatt két -un. alsó és felső- nyomászónára van felosztva, az alsó zónában a víznyomást a regionális 2x2000 m³-es víztározó medence (tfsz.: 233,00 mB.f.), a felső zóna hálózatában pedig a települési, 500 m³-es ellennyomó medence (tfsz.: 321,39 mB.f.) vízszintje határozza meg. A két zóna hálózatában víznyomás problémák nincsenek.

1.16.1.2.1 Tűzivíz ellátás

A település kiépített vízelosztó hálózatára az előírások szerint a tűzcsapok felszerelésre kerültek, biztosítva ezzel a szükséges tűzivíz ellátást.

Szennyvízelvezetés

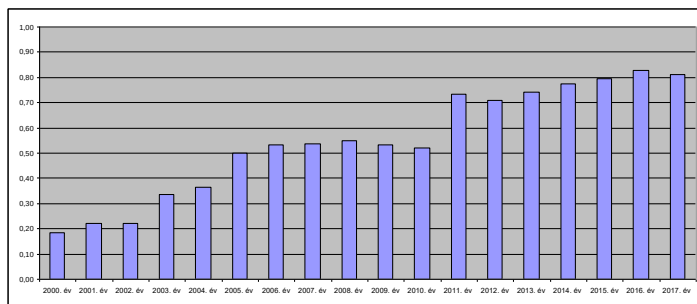
A 27/2004. (XII. 25.) KvVM rendelet alapján Szada a felszín alatti víz szempontjából érzékeny felszín alatti vízminőség védelmi területen lévő települések közé tartozik, a szennyvíz közcsatornás elvezetésének és kezelésének megoldása a település kiemelt feladata.

1.16.1.2.1 Szennyvízelvezetés fejlődése 2000-2017 között

A legfrissebb elérhető KSH adatok alapján a közcsatorna hálózatra a lakások 81%-a csatlakozott, ami a 2001-ben mért 18 %-os értéknél jelentősen kedvezőbb. A csatornahálózattal el nem ért szűk 20% kisebbség része Szada területén koncentráltan helyezkedik el a Margita utca, Ág utca, Kertalja utca egyes szakaszain, de a nagyobb hányad a településen elszórva jelent gondot.

A közcsatorna hálózatra nem csatlakozó ingatlanoknál keletkező szennyvizet hivatalosan saját egyedi, házi szennyvízgyűjtő medencékben gyűjtik, amelyek a hazai

gyakorlatnak megfelelően viszont legnagyobb részben szikkasztóként üzemelnek, aminek következtében 2018-ban napi 142 m³ szennyvíz szivárgott a talajba.

2. ábra

Forrás: KSH

2001-ben 155 lakás, az akkori lakásállomány 18 %-a csatlakozott a közüzemi szennyvízgyűjtő hálózathoz, míg 2019. január 1-én már 1500 lakás, a lakásállomány 81 %-a.

1.16.1.2.1 Szennyvízelvezetés műszaki hálózati rendszere (szennyvízkezelés, hálózati rendszer)

Szadán elválasztott rendszerű szennyvízcsatorna hálózat üzemel. A település túlnyomó részéről a szennyvízcsatorna hálózat az általa összegyűjtött szennyvizeket a Veregyházi eleveniszapos rendszerű biológiai fokozattal rendelkező szennyvíztisztító telepre szállítja. A tisztított szennyvizek befogadója a Sződi-Rákos patak. A veregyházi tisztítótelep 5000 m³/nap kapacitással rendelkezik.

Szadán a Meggyfa utca – Berek út – Vadvirág utca keleti oldalától a közigazgatási határig terjedő terület szennyvizei a gödöllői hálózatba kerülnek bevezetésre, majd a gödöllői szintén eleveniszapos technológiájú tisztítótelepen kerülnek kezelésre. A gödöllői tisztítótelep kapacitása 10000 m³/nap (40000 LE), a tisztított szennyvizek befogadója pedig a Rákos patak.

A csatornahálózat gravitációs rendszerű a település topográfiai adottságai miatt rajta átemelők és nyomóvezetékek üzemelnek. A gravitációs csatornák átmérője zömmel Ø 20, csak a nagyobb gerinccsatornák átmérője Ø 30-as. Az átemelőkből induló nyomott

rendszerű vezetékek NA 63-as, 110-es és 160-as paraméterűek.

A búzzár nélküli szennyvízátemelők szaghatásvédelmi védőtávolsága az érvényben lévő helyi építési szabályzat alapján 150 m-ben került meghatározásra, amin belül erőteljes szaghatással kell számolni.

Csapadékvíz elvezetés, felszíni vízrendezés

A település legnagyobb része a Sződi-Rákos patak vízgyűjtő területén fekszik, kisebb keleti körzete pedig a Gödöllői Rákos patak, azon belül a Rákos patak Szilháti mellékágának vízgyűjtőjéhez tartozik. A tervezési terület körzetére eső csapadékvizek jelentősebb része a területen belül elszikkad, csak kis része folyik le a befogadó vízfolyásokig. A talaj szerkezete nagymértékben homokos.

Az utcák víztelenítése főleg nyílt árkos módon történik, az árkok egy vagy kétoldali kiépítettségűek. Az árkok hidraulikai összehangoltsága nem jellemző, néhány út mentén szikkasztó árkokban gyűlik össze a csapadékvíz.

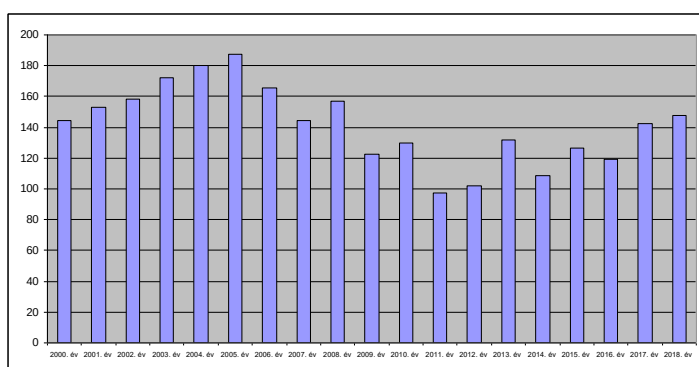
1.16.2 Energiaközművek

1.16.2.1 Energiagazdálkodás és energiaellátás

A megújuló energiahordozók hasznosítása még nem jellemző a településen, bár az elmúlt években több nagy ívű terv is készült a megújuló energia hasznosítására. A

legkomolyabb ezek közül a 2010 környékén aktív Thermál-projekt volt, ami geotermikus energiát használt volna. Megújuló energiahordozó hasznosításának mértéke energiagazdálkodási szempontból jelenleg még nem jelentős a településen.

A település beépült területének túlnyomó részén energiaellátásra a vezetékes energiahordozók közül a villamosenergia, és a vezetékes földgáz is rendelkezésre áll, vagy a hálózat csekély bővítésével elérhetővé tehető. Amelyik területeken csak a villamosenergia ellátás érhető el, ott a tartályos gáz, illetve jellemzőbben a hagyományos energiahordozók biztosítják a termikus energiaigényeket, bár jelenleg már pusztán villamosenergiával is biztosítható minden energiaigény. Az előző évtized elejére látványosan visszaesett a lakossági földgázfogyasztás, ami azóta ismét emelkedésnek indult, bár enyhébb telek de azóta elmúlt 10 évben tapasztalt visszaesése is jelez, bár ez a tendencia kezd ismét visszaszorulni.

3. ábra

Forrás: KSH

A lakossági átlagos gázfogyasztásban a 2000-es évek elején stabil növekedés mutatkozott, ami 2005-ben 187 nm³/hó értéknél csúcsosodott ki, majd főleg a válság hatására 2011-re 97 nm³/hó értékig csökkent, és látszólag várhatóan 140-150 nm³/hó környékén fog beállni. 2018-ban átlagosan havonta 147 nm³ földgázt fogyott.

A két, vezetékes energiahordozó rendelkezésre állása a település gazdaságos, takarékos, korszerű, környezetbarát energiaellátását igény esetén lehetővé teszi.

A villamosenergia, mint vezetékes energiahordozó elsődlegesen világításra és erőátviteli célú, vagy technológiai célú energiaigények kielégítésére használják. A földgáz közvetlen hasznosításával komplex módon a termikus energiaigények teljes körűen kielégíthetők. A nem vezetékes energiahordozók igénybevétele korábban a vezetékes energiahordozóval el nem látott területeken volt jellemző, ma már költségtakarékosság érdekében használata szétszórta, a vezetékes ellátással rendelkező területeken is számottevő.

Meg kell említeni a megújuló energiaforrások használatát is. A település természeti adottsága a napenergia hasznosítás lehetősége, amely éves szinten körülbelül 1980 napos óra hasznosításának lehetőségét kínálja. A településen a nap energiájának hasznosítása nem széleskörű, de helyszíni vizsgálatok alapján rögzíthető, hogy több napkollektor, napelem, illetve „ősi” berendezés, a festett hordó látható, amely jelzi a hasznosítás lakossági igényét is.

1.16.2.2.1 Villamosenergia ellátás

Szada villamosenergia igényeit az ELMŰ Hálózati Kft. biztosítja.

1.16.2.1.1.1 Villamosenergia ellátottság változása 2000-2018 között

A statisztikai adatokat elemezve megállapítható, hogy a teljes lakásállománynál magasabb a villamosenergia ellátásban részesülők száma. A statisztikai nyilvántartásban szereplő adat a fogyasztók számát jelöli, beleértve a külterületi,

kiskertes és egyéb fogyasztókat is, így e vonatkozásban a szolgáltató tájékoztatása a mértékadó, mely szerint teljes körű az ellátottság.

A statisztikai nyilvántartás a közműfogyasztásokkal kapcsolatos értékelésekre is lehetőséget nyújt. A település lakossági villamosenergia fogyasztása 4942 MWh volt 2018-ban. Az egy lakásra jutó havi átlagos villamosenergia fogyasztás 179 kWh volt. Ez az érték jelzi, hogy a lakások villamosenergiát használó eszközök tekintetében még nem túlzottan felszereltek, így a háztartások villamosenergia igényének további növekedése várható, különös tekintettel a klímaváltozás hatásait kompenzáló klímaberendezések alkalmazásának terjedésére.

1.16.2.1.1.2 Villamosenergia hálózati rendszere

Szada ellátás bázisa a Gödöllői 132/22 kV-os alállomás, amelynek betáplálása a Kőbánya – Lőrinci Mátrai erőmű közötti kétrendszerű térségi 132 kV-os hálózatról kiépített bekötésen keresztül biztosított.

A Gödöllő területén üzemelő alállomásról induló 22 kV-os hálózatok fűzik fel Szada fogyasztói transzformátor állomásait. A település középfeszültségű hálózata jellemzően még légvezetékes kiépítésű, de már több helyen földkábel alkalmaztak.

Szada közigazgatási területét kelet-nyugati irányban keresztezi két – a zuglói és detki alállomást összekötő 220 kV-os szabadvezeték nyomvonala, valamint a település Mogyoród felé eső szélénél M3 környéki területét éppen érinti a gödi és albertirsai alállomást összekötő 400 kV-os szabadvezeték nyomvonala. A nagyfeszültségű szabadvezetékek helyfoglalását a területfejlesztési javaslat készítése során figyelembe kell venni, a vezetékek védőtávolságait be kell tartani.

A Szada területén üzemelő 22 kV-os hálózatok fűzik fel a belterület és térsége fogyasztói transzformátor állomásait. A város középfeszültségű hálózata jellemzően még légvezetékes kiépítésű, de a belterület két újabb építésű szakasza esetén már földkábel alkalmaztak.

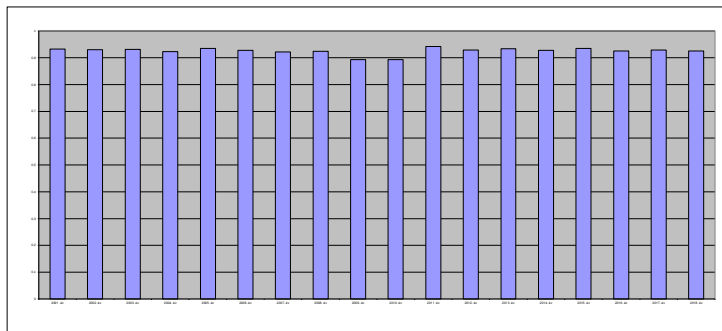
A fogyasztói transzformátor állomásokról táplált kisfeszültségű hálózatról történik közvetlen a fogyasztói igények kielégítése. A kisfeszültségű hálózat is oszlopokra szerelten került kivitelezésre, jellemzően szabadvezetékes formában.

A település közvilágítása a város központi területén kívül a kisfeszültségű hálózat tartóoszlopaira szerelt lámpafejével történik. A településre jellemző, hogy a kiépített közvilágítás csak a közlekedés biztonságát szolgálja.

1.16.2.2.1 Gázellátás

A településen az automatikus üzemvitelre is alkalmas termikus célú energiaellátásra a földgázellátást építették ki. A településen 51,7 km földgázelosztó hálózat üzemel. A gázhálózat kiépítettségének eredményeként 2019. január 1-én 1709 lakás, a lakásállomány 92,5 %-a csatlakozott a földgázelosztó hálózatra. Komfortos életkörülmény lehetőségét nyújtó szolgáltatásként a földgázt fűtési célra a hálózatra csatlakozott háztartási fogyasztók mindegyike hasznosította.

1.16.2.1.2.1 Földgáz ellátottság fejlődése 2000-2018 között

6. ábra

Forrás: KSH

A diagram mutatja, hogy 2000-ben már a lakások 93 %-a rendelkezett vezetékes földgázellátással, ami 2019-ig nem is változott jelentősen. Az új ingatlanok is csatlakoztak a földgázhálózathoz.

A földgázbekötéssel a lakások automatikus üzemvitelű termikus energiaellátását valósították meg, csökkentve a jelentősebb környezet terhelést okozó hagyományos energiahordozó fűtési célú hasznosítását.

A statisztikai nyilvántartás a közműfogyasztással kapcsolatos értékelésekre is lehetőséget nyújt. A település lakossági gázfogyasztása 2018-ban 3030,4 ezer m³ volt, ekkor a gázfogyasztók közül az egy háztartásra jutó átlagos havi földgázfogyasztás 1148 nm³/hó volt, amelyből számolt csúcsigény átlagosan 0,55 nm³/h. Ez a mutató azt jelzi, hogy nem mindegyik gázfogyasztó háztartásban hasznosítják a gázt komplexen és ahol fűtésre is hasznosítják, ott is általában csak egy-egy gázkonvektort üzemeltetnek. Várható a gázfogyasztó ingatlanoknál a komfortigény növekedése, a cirko rendszerű központi fűtési rendszerek terjedése, ami a földgázfogyasztás növekedését fogja eredményezni.

1.16.2.1.2.2 Földgázellátás hálózati rendszere

Szada földgázellátó hálózatának üzemeltetője a Tigáz Zrt. A településre még 2000 előtt került bevezetésre a vezetékes földgáz. A város földgázellátásának a bázisa az FGSZ Zrt. Gödöllő nagy-/nagyközép-nyomású gázátadó állomása. Szada ellátása az M3-as autópálya Jakabpusztai pihenőhelye felől érkező 21109-es út mellett fektetett DN 200-as nagyközép-nyomású vezetékekkel történik. Szada nagyközép-/középnomású városi gázfogadója a 0121/1 hrsz-ú telek déli sarka közelében üzemel, ahonnan a település belterülete irányába indul egy DN 160-as középnomású földgázvezeték.

Szada belterületén a fogyasztói igényeket közvetlen kielégítő kisnyomású gáz előállítása telkenként elhelyezett egyedi nyomásszabályozókkal megoldott. Az egyedi nyomásszabályozók általában az előkertben nyertek elhelyezést, de található ház falsíkjára szerelt nyomásszabályozó is. A helyi, egyedi nyomásszabályozótól induló kisnyomású hálózatról lehet közvetlen az igényeket kielégíteni.

Szada közigazgatási területének nyugati külterületén a 0107/60 hrsz-ú úttal párhuzamosan halad a DN 800-as Vecsés – Balassagyarmat – (Szlovákia) nemzetközi nagynyomású földgáz szállítóvezeték, valamint vele nagyjából közös nyomvonalon a DN 450-es (Szlovákia) – Hont – Szada – Vecsés – Százhalombatta Barátság I. nemzetközi kőolaj szállítóvezeték nyomvonala.

1.16.2.1.3 Távhőellátás

Szada közigazgatási területén közcélú távhőellátó hálózat nem üzemel.

1.16.2.1.4 Egyéb energiaellátás

A városban kiépített vezetékes földgázellátással a lakásállomány 92,5 %-a számára biztosított az automatikus üzemvitelű termikus célú energiaellátás komfortja. A lakásállomány maradék hányadának jelentős részében azonban ma is a környezetet erősebben terhelő hagyományos, nem vezetékes energiahordozót hasznosítják. Ezeknél az ingatlanoknál hőtermelésre a szén és a fa használata a jellemző, bár elvétve a kistartályos PB gáz használata is előfordulhat. Ezek kívül elméletileg a hűtő-fűtő légkondicionálók, illetve a megújuló energia használatával is helyettesíthető a fosszilis energiahordozók közvetlen hasznosítása, de ezek a módok a kimutathatóság határát még nem érték el.

Az egyes gazdasági nehézségekkel küzdő ingatlantulajdonosok a fenntartási költségeik csökkentése érdekében rákényszerültek arra, hogy a termikus hőellátásukra a gázfűtést legalább részben, és időszakosan – ha az ingatlan alkalmas hagyományos energiahordozó hasznosítására –, költségeik csökkentése érdekében hagyományos, nem vezetékes energiahordozóval biztosítsák. Ezzel azonban a település környezetterhelését növelik.

1.16.2.2 Megújuló energiaforrások alkalmazása, a környezettudatos energiagazdálkodás lehetőségei

Az energiatermelésre alkalmas megújuló energiaforrások hasznosítása nem újszerű, csak időközben háttérbe szorult. Újra előtérbe kerülését a hagyományos energiahordozók fogyó készlete és hasznosításának környezetszennyező hatása indította el és az a felismerés, hogy a megújuló energiahordozók különösebb ráfordítási igény nélkül rendelkezésre állnak, használatuk nem okoz halmozódó káros hatásokat, környezeti terhelést. Ezekkel az adottságokkal a fenntartható fejlődés lehetőségét szolgálják.

Szada területén a napenergia és a biomassza-biogáz érhető el gazdaságos mennyiségben megújuló energiaforrásként.

Napenergia

A meteorológiai és topográfiai viszonyok alapján rendelkezésre álló napenergia, mint megújuló energiaforrás, az ősi „fekete hordó” elvén kifejlesztett napkollektorok segítségével termikus célú energiaellátásra, elsődlegesen használati melegvíz termelésre, kisebb mértékben fűtésre alkalmas. A továbbfejlesztéssel kialakított napelemek közvetlen villamosenergia előállítására alkalmasak.

Szada területén körülbelül 1980 óra a maximálisan hasznosítható éves napos órák száma, amelynek hasznosíthatóságát célszerű igénybe venni, bár a hasznosításhoz szükséges beruházás megtérülése hosszabb időt vehet igénybe.

A vizsgálatok szerint országosan is egyre növekszik a napenergia hasznosításának helyi jelentősége.

Ez az a megújuló energiahordozó, amelynek szélesebb, energiagazdálkodást is érintő hasznosítása képzelhető el Szada területén. A fotovoltaiikus energiahasznosító berendezések tömeges gyártásának beindulása áresést eredményezett a piacon, így a megtérülésben már javulás tapasztalható.

A növényi termésből, növényi, állati hulladékokból, melléktermékekből, erdőgazdasági hulladékokból, energiaültetvényekből előállítható energiahordozó a biomassza, amely

közvetlen elégetésével fűtési és használati melegvíz termelési energiaigények elégíthetők ki, biogázzá alakítva hő- és villamosenergia termelésre egyaránt alkalmas, bioetanollá alakítva üzemanyagként hasznosítható.

Biomassza-biogáz előállítására az ország területén mindenhol, így Szada területén is van lehetőség, de az elégetése során keletkező CO₂ miatt, ma már nem tekintik teljesen környezetbarát alternatívának, mert bár az elégetése előtti oxigén termelése és az elégetése során keletkező CO₂ közel egyensúlyban van, de amíg az oxigén termelése a beépített környezettől távolabb valósul meg, addig a környezetterhelő kibocsátás az beépített területen jelentkezik.

Természetesen a biomassza hasznosítás lehetőségét Szada területén kizárni nem lehet, de megfontolandó, hogy az általa az épített környezetben jelentkező környezetterhelés növekedés felvállalható-e.

Geotermikus energia

2008-ban a Fenyő út melletti lakóparkhoz kapcsolódva terveztek egy geotermikus kútpárt létesíteni. A már megkezdett fúrás 1530 m-es mélységben kiépítés közben problémákba ütközött (gázkitörés miatt), amit a kútfejre telepített kitorésgátló hiányában nem tudtak elfojtani. A műszaki hibás fúrást végül teljes mélységében eltömődékelték. A vízjogi létesítési engedély KTVF: 33867– 5/2009, a balneológiai hasznosítási kérelem iktatószáma KTVF 19273/2011. A teljes balneológiai igény 145 000 m³/év volt, a teljes geotermikus hasznosítás pedig 440 000 m³/év (visszasajtolással). A termelőkút a 4379-es hrsz-ú telken, míg a visszasajtoló-kút a 2599/3-as hrsz-ú telken létesült volna.

1.16.2.3 Az önkormányzati intézmények energiahatékonysági értékelése

Az önkormányzati intézmények energiaellátása vezetékes energiahordozók hasznosításával jelenleg megoldott. A villamosenergia ellátással az intézmények világítási és technológiai igényeit elégítik ki, a termikus célú energia ellátásuk pedig földgáz hasznosításával biztosított, helyi és központi hőbázis segítségével.

Energiahatékonyság javítására, energiatakarékos fogyasztást eredményező beruházások, szigetelések, homlokfali hőleadást csökkentő (falszigetelések, nyílászáró cserék, javítások) beruházások, épületgépészeti felújítások előfordultak, több intézményi épület tetősíkjára napenergia hasznosítását biztosító elemek kerültek felszerelésre. Szada települési energiastratégiája 2011-ben elkészült.

1.16.3 Elektronikus hírközlés

1.16.3.1 Vezetékes hírközlési létesítmények

A település vezetékes távközlési ellátását jelenleg az Invitel Távközlési Zrt. biztosítja. Szada vezetékes távközlési hálózatának bázisa a budapesti szekunder központ alá tartozó gödöllői primer központ. A település a 28-as távhívó számon csatlakozik az országos, illetve nemzetközi távhívó hálózathoz.

Az ország többi településhez hasonlóan Szada területén is eredetileg oszlopokra fektetett távközlési hálózatot alakítottak ki, de ez a kialakítás már mind karbantartás, mind adatátviteli paraméterek szempontjából előnytelen kialakítást jelent, így a légvezetékeket egyre több helyen alépítménybe helyezett hálózat váltja fel.

A település távközlési hálózatának tágabb kiépítése a 90-es években történt. A kiépítés eredményeként 2000-ben már 981 egyéni lakásfővonal üzemelt, vagyis szinte a teljes lakásállomány rendelkezett vezetékes telefonvonallal. A vezetékek nélküli szolgáltatás terjedésével a vezetékes vonalas telefon iránti érdeklődés csökkent. 2014-ben 1085 egyéni lakásfővonal üzemelt, az ellátottság ezzel 62 % volt, de ezzel is az ellátottság teljes körűnek volt tekinthető, mivel valamennyi vezetékes távközlési igény kielégítésére lehetőség volt. 2015 óta az egyéni lakásfővonalak számát már nem is rögzítik a statisztikai nyilvántartásban. Szada területén 2019 elején a hatósági és üzleti előfizetéseket is beleszámolva összesen 1664 fővonal üzemelt.

A vezetékek nélküli szolgáltatások egyre szélesebb elterjedésének következtében, míg a településen 2000-ben még 7 nyilvános távbeszélő állomás üzemelt, addig 2019 elején már csak 2 egységet tartottak üzemben.

A településen a kábel TV szolgáltatás igazán 2005-ben épült ki. A 90-es évek technikai szintjén a kábel TV hálózatok feladata kimerült a műsorelosztásban, így a kábel (vezetékes antennaként) az analóg jelet juttatta el a TV készülékekhez. A technológia fejlődésével az analóg jelet felváltotta a digitális jel, amit a szolgáltatást igénybe vevőnél elhelyezett eszköz alakított át a TV készülék igénye szerinti jellé. A digitális jelre átállással lehetővé vált nagyságrendileg több adat továbbítása a hálózaton, ami lehetővé tette a műsorszolgáltatás mellett a tartalomszolgáltatás megjelenését is (videotéka, internet, egyéb). Ezek alapján jelenleg már nem különíthető el önállóan a kábel TV szolgáltatás a többi vezetékes távközlési szolgáltatástól, de lassan a vezetékek nélküli szolgáltatások is egyenrangúvá válnak.

1.16.3.2 Vezeték nélküli hírközlés

A vezetékes szolgáltatást a vezetékek nélküli szolgáltatók egészítik ki. A megfelelő vételi lehetőség biztosításához szükséges antennák – részben településen belül, részben a környező településeken – elhelyezésre kerültek, azokat a Magyar Telekom Távközlési Nyrt., a Telenor Magyarország Zrt., Vodafone Magyarország Mobil Távközlési Zrt. üzemelteti. A jövőben a DIGI Távközlési Kft is tervezi antennák elhelyezését.

1.16.3.3 Vezetékes és vezetékek nélküli elektronikus hírközlés hálózatának és létesítményeinek szerepeltetése a településrendezési tervben

A településrendezési eszközök keretében készülő tervek elektronikus hírközlési fejezetére vonatkozó alátámasztó munkarészek elkészítésének tartalmi követelményeit az ágazat a közelmúltban elfogadott 14/2013 (IX.25.) NMHH rendeletben rögzítette. Ennek alapján a hálózatengedélyes szolgáltatók hálózati rendszereit rögzíteni kellene a településrendezési eszközök keretében készített infrastruktúra alátámasztó tervében, hogy a fennálló, illetve a tervezés hatására várhatóan keletkező konfliktusok feltárhatók legyenek.

A szolgáltatókról az NMHH nyilvántartást vezet, nagy számuk a teljes körű közvetlen elérést tervezői oldalról nem teszi lehetővé. A szolgáltatási jogosultsággal rendelkezők köre lényegesen bővebb, mint ahány szolgáltató tényleges szolgáltatást végez, de a piaci verseny a szolgáltató szabad kiválasztására biztosított, tekintettel arra, hogy az elektronikus hírközlés alanyi jogú szolgáltatás.

Szada területén az internet-előfizetések száma 2019 elején 1639 db volt, ami a lakásállomány 90%-ának felel meg. Ezt az ellátottságot tovább növeli a mobil internet

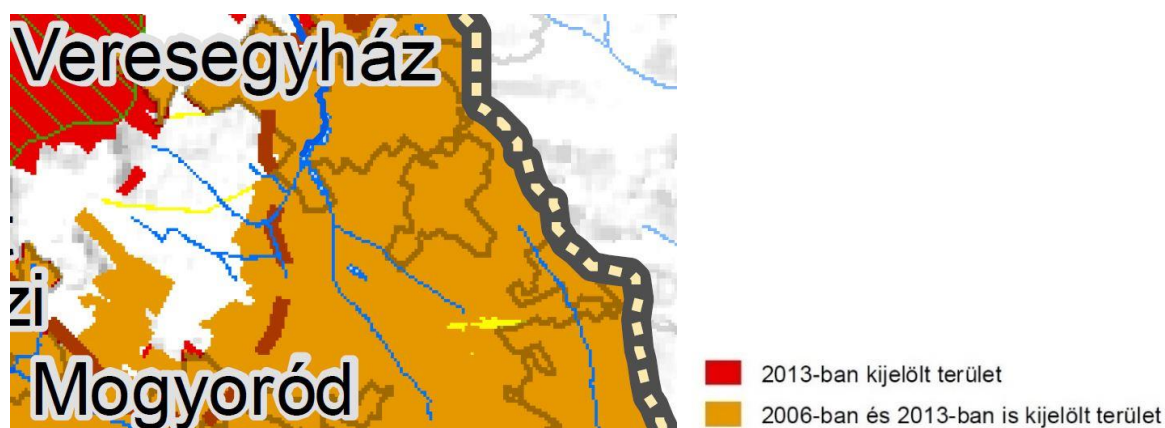
szinte korlátlan rendelkezésre állása. A szélessávú internethez férés lehetőségének országos szintű fejlesztésével kialakuló nagyon kedvező infokommunikációs lehetőséggel a település lakosságának a helyben tartása javulhat.

1.17 Térségi és települési környezetvédelem

1.17.1 Talaj

A település földtani közeg, talajtani adottságai a 1.12.1. fejezetben ismertetésre kerültek. Az egyes külterületi ingatlanok földhivatali nyilvántartás szerinti minőségi osztályba tartozását külön *tervlap tartalmazza (KV-V2 tervlap)*.

A 27/2006. (II.7.) a vizek mezőgazdasági eredetű nitrátszennyezéssel szembeni védelméről szóló kormányrendelet alapján kijelölt **nitrátérzékeny** területeket a mellékelt *ábra* mutatja be (forrás: Közép-Duna Vízügyőjtő alegység vízügyőjtő-gazdálkodási terve, 2016. április). Az ábrán látható, hogy a település egésze nitrátérzékeny területnek tekinthető. A 2013. szeptember 1-jétől kijelölt nitrátérzékeny területeken az 59/2008 (IV.29.) FFM rendelet szerinti Helyes Mezőgazdasági Gyakorlat előírásait 2014. szeptember 1-jétől alkalmazni kell. Ez szabályozza többek között a szerves trágyával kijuttatható nitrogén mennyiségét, valamint a gazdálkodót gazdálkodási napló vezetésére kötelezi.

Nitrátérzékeny területek Szada területén (forrás: Közép-Duna Vízügyőjtő alegység vízügyőjtő-gazdálkodási terve)

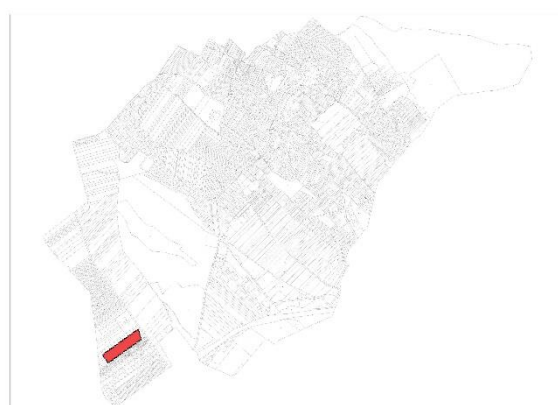
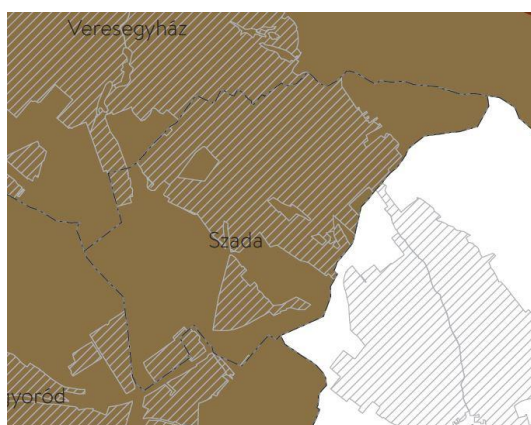
A Budapesti Agglomeráció Területrendezési Terve (továbbiakban BATrT) és a 2019-ben elfogadott Országos Területrendezési Terv (továbbiakban OTTrT) Szada közigazgatási határán belül nem határol le **kiváló, illetve jó termőhelyi adottságú szántóterületeket**. (OTTrT szerinti kiváló termőhelyi adottságú szántóterület övezete, 9/2019. (VI.14.) MvM rendelet alapján jó termőhelyi adottságú szántóterületek)

A talajok minőségére a talajértékszám segítségével következtethetünk, mely érzékelteti a talaj termékenységét, 1-től 100-ig terjedő pontértékkel közelíti meg a talajminőségben fennálló különbségeket. Szada tekintetében egy érték kategória figyelhető meg a 30-40 közötti tartomány.

Talajértékszám Szada területén (forrás: AGROTOPO, <https://maps.rissac.hu:3344/webappbuilder/apps/2/>)

A BATrT Szadát ásványi nyersanyagvagyron övezettel érintett településként tartalmazza. A Pest Megyei Kormányhivatal Bányafelügyeleti Főosztály adatszolgáltatása szerint település területén belül jelenleg egy bányatelek található, a „Szada I. – homok” védnevű bányatelek

BATrT Ásványi nyersanyagvagyron övezete Szada területén

ábra: Működő bányatelek Szada területén
(forrás: Pest Megyei KH Bányafelügyeleti Főosztály)

Működő bányatelek	Kitermelt anyag	Kitermelést végző cég
Szada I. — homok	homok	Szedi Kft.

A BATrT alapján a település **nem** tartozik a **földtani veszélyforrás terület övezetébe**. Az Országos Felszínmozgás Kataszter nem jelöl felszínmozgás-veszélyes területet Szadán.

1.17.2 Felszíni és a felszín alatti vizek

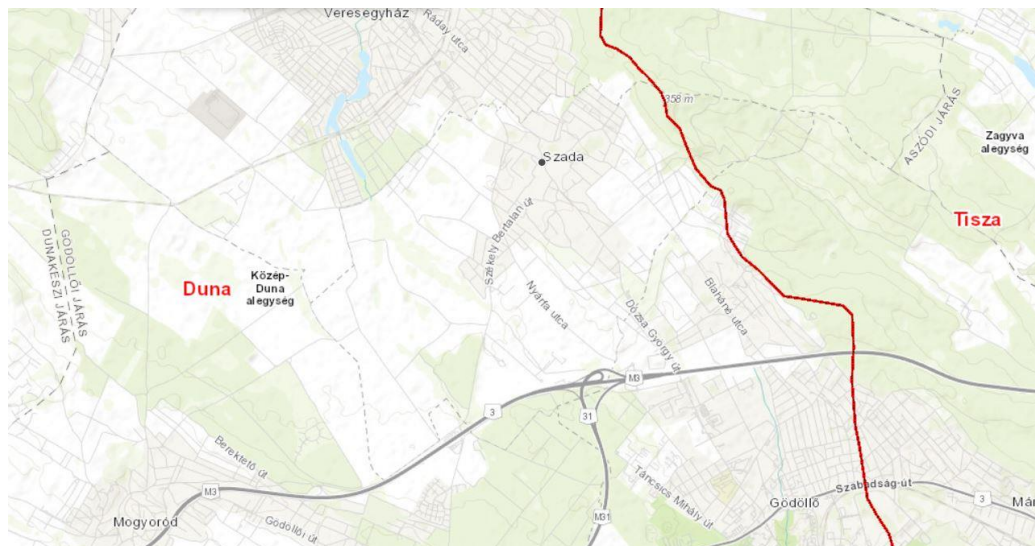
A település vízrajzi adottságait az 1.12.1. Természeti adottságok c. fejezet ismerteti.

Felszín alatti vizek állapota

A **felszín alatti vizek**nek kiemelt szerepe van az ivóvízellátásban és balneológiai hasznosításban. A fenntartható használat érdekében fontos a minőség és a mennyiség

megőrzése. Szada a 27/2004. (XII. 25.) KvVM rendelet alapján a felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny felszín alatti vízminőség-védelmi területen levő település.

A jelenleg érvényben lévő második vízgyűjtő-gazdálkodási terv az országot részvízgyűjtőkre, valamint alegységekre osztja. Szada két víztest alegység területén helyezkedik el, nagyrészt az 1-9. Közép-Duna alegységen, valamint a 2-10. Zagyva alegységen. Az alegységek elhelyezkedését az alábbi ábrán szemléltetjük.

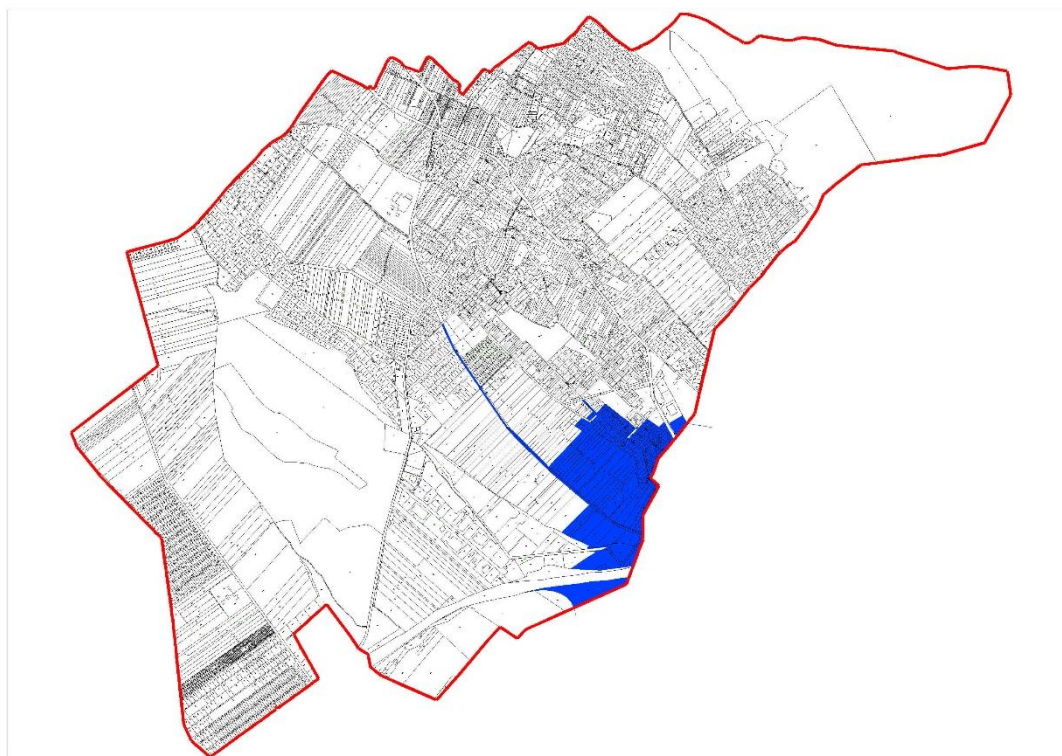
**Az alegységek határai Szada területén (forrás:
<http://geoportal.vizugy.hu/vizgyujtogazd01/>)**

Az 1-9. Közép-Duna alegységen, a Duna bal parti vízgyűjtő — Vác-Budapest sekély porózus víztest, melynek állapota mennyiségi szempontból jó, de gyenge kockázatú besorolású, kémiai szempontból gyenge minőségű. Valamint a 2-10. Zagyva alegységen a Duna-Tisza közti hátság — Tisza-vízgyűjtő északi rész sekély porózus víztest, melynek állapota mennyiségi szempontból jó, kémiai szempontból gyenge besorolású.

A vízgyűjtő-gazdálkodási tervben a víztestekre meghatározott környezeti célkitűzés a jó állapot elérése és fenntartása.

Szada közigazgatási területét nem érinti nyílt karsztterület.

A településen ivóvízellátást szolgáló, üzemelő felszíni vízbázis nincs. Gödöllői vízbázis B védőterülete Szada déli részére ráhúzódik.

A Gödöllői vízbázis hidrogeológiai B védőterülete Szada területén (forrás: www.dmrvzrt.hu)

Felszíni vizek állapota

Szada két részvízgyűjtő határán fekszik, a Margita-hegy a Tisza részvízgyűjtőhöz a 2-10. Zagyva alegységhez, a település többi része pedig a Duna részvízgyűjtőhöz, az 1-9. Közép-Duna vízgyűjtő alegységhez tartozik.

A település területét érintő lévő kisvízfolyások, a Rákos-patak és a Sződ-Rákos-patak Szadai mellékága, önkormányzati tulajdonban vannak. A Rákos-patak monitoringja Isaszeg-Pécel útnál, valamint a torkolatnál történik. A Sződ-Rákos-patak monitoringja Vácrátóton és Sződligeten történik. A Rákos-patak biológiai elemek szerinti állapota rossz, fizikai-kémiai elemek szerinti állapota közepes, kémiai állapota jó. A Sződ-Rákos-patak biológiai elemek szerinti állapota mérsékelt, fizikai-kémiai elemek szerinti állapota közepes, kémiai állapota jó.

Szada területén felszíni állóvíz állandó vízborítással nem található. Ex lege láp található a két vízfolyás közötti területen, a

Szadát nem érinti az új OTrT nagyvízi-meder övezete, sem a BATrT rendszeresen belvízjárta terület övezete.

Az új OTrT Szada szinte egész területét vízminőség-védelmi terület övezete érinti. Lásd az alábbi ábrán.

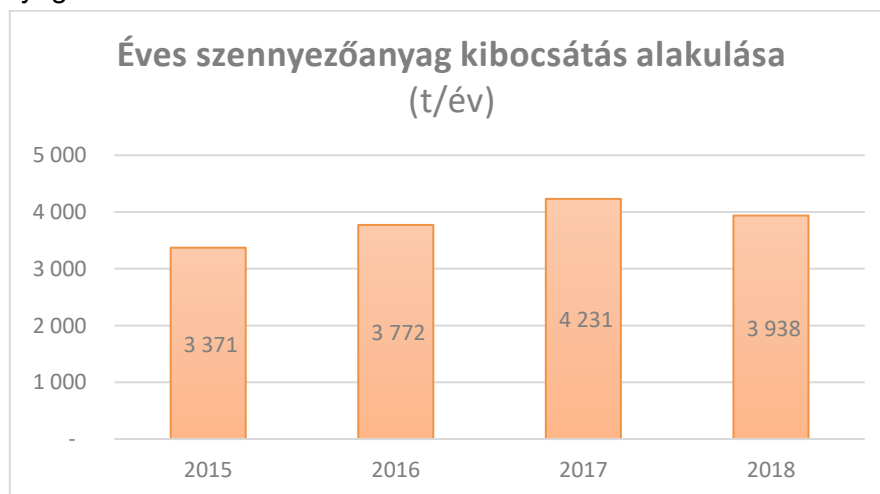

Új OTTrT szerinti vízminőség-védelmi terület övezete

1.17.3 Levegőtisztaság védelme

A légszennyezés terjedési lehetőségeit a domborzat, természeti adottságok és az uralkodó szélirány határozzák meg.

Szada területén nem található légszennyezettség-mérő állomás. A levegő állapotára, minőségére vonatkozó vizsgálatok Szada területére vonatkozólag nem állnak rendelkezésünkre. Az Országos Környezetvédelmi Információs Rendszer (OKIR) Légszennyező anyagok kibocsátása (LAIR) adatai alapján Szada településen az évenkénti szennyezőanyag kibocsátás alakulását a következő ábra szemlélteti.

Szada évenkénti szennyezőanyag kibocsátásának alakulása (t/év) (TÁJOLÓ-TERV Kft. saját szerkesztés, adatforrás: OKIR LAIR)

A légszennyezettségi agglomerációk és zónák kijelöléséről szóló 4/2002.(X.7.) KvVM rendelet az ország területét légszennyezettség szerint zónákba sorolja. Szada az 1. számú légszennyezettségi zónába (Budapest és környéke) tartozik. A települések területének szennyező anyagok szerinti típusát a KvVM rendelet 1. számú melléklete rögzíti, melyek besorolása Szada területén az A-tól F-ig (csökkenő sorrendben) terjedő skálán az alábbi:

	Kén- dioxid	Nitrogén- dioxid	Szén- monoxid	PM ₁₀	Benzol	Talaj- közeli ózon	PM ₁₀ Arzén (As)	PM ₁₀ Kadmium (Cd)	PM ₁₀ Nikkel (Ni)	PM ₁₀ Ólom (Pb)	PM ₁₀ benz(a)- pirén (BaP)
Szada	E	B	D	B	E	O-I	F	F	F	F	B

. táblázat: Zónacsoportok légszennyező anyagok szerint

A táblázatban található jelölések magyarázata az alábbiakban olvasható:

A „B” zóna besorolás: azon terület, ahol a levegőterheltségi szint egy vagy több légszennyező anyag tekintetében a levegőterheltségi szintre vonatkozó határértéket és a tűréshatárt meghaladja.

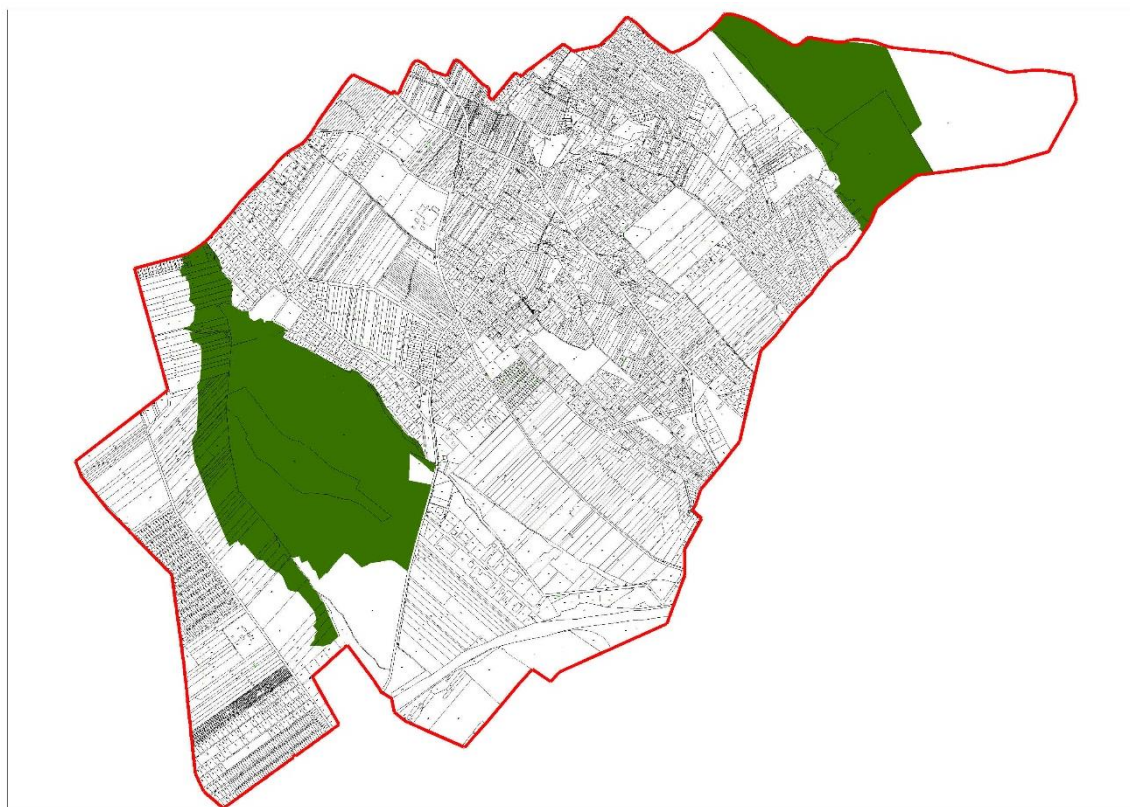
A „D” zóna-besorolás azon területeket jelöli, ahol a levegőterheltségi szint egy vagy több légszennyező anyag tekintetében a felső vizsgálati küszöb és a levegőterheltségi szintre vonatkozó határértékek.

Az „E” csoportba tartozó területeken a levegőterheltségi szint egy vagy több légszennyező anyag tekintetében a felső és az alsó vizsgálati küszöb között van.

Az „F” csoportba azon területek kerültek besorolásra, ahol a levegőterheltségi szint az alsó vizsgálati küszöböt nem haladja meg.

Az „O-I” csoportba pedig azon területek kerültek, ahol a talaj közeli ózon koncentrációja meghaladja a célértéket.

A fenti adatokból látható, hogy a zóna-besorolás szerint a levegőterheltség Szada területén kedvezőtlen. PM₁₀ és a nitrogén-dioxid tekintetében a levegőterheltségi szintre vonatkozó határértéket és a tűréshatárt meghaladja.

. ábra: Légszennyezettség szempontjából ökológiailag sérülékenyként kezelendő területek Szada területén

Légszennyezettség szempontjából ökológiailag sérülékenyként kezelendő területnek tekinthetők Szada területén belül az ökológiai hálózat magterülete, és a Natura 2000 területek.

A település közigazgatási területén az OKIR Levegőtisztaság-védelmi Információs Rendszermodul alapján 2018-ban az alábbi bejelentett légszennyező telephelyek működtek:

Cég neve	Tevékenység
Mondi Szada Kft.	csomagolóanyag gyár
Teocolor Kft.	felületkezelő üzem
Magyar Gáztranszit Zrt.	kompresszorállomás
Flame Spray Hungary Kft.	fémfelület-kezelés

1.17.4 Zaj- és rezgésterhelés

Szada közigazgatási területén környezeti zaj elsősorban a közlekedésből származik. A település legforgalmasabb közútja az M3-as autópálya. Az autópálya Szada déli közigazgatási határán, a lakott területétől távol halad el. Az autópálya Szadát érintő részére már nem készült stratégiai zajtérkép.

Vasúti zajterhelés

Szada közigazgatási területén egykor működő Veresegyház-Gödöllő vasútvonal 1970-ben működött utoljára. Így vasúti zajterhelés Szada közigazgatási területén belül nem található.

Légi közlekedés

A településen nem, Szadához legközelebb Gödöllőn illetve Veresegyházon található reptér.

Üzemi zaj

A nagyközség területén nincs tudomásunk zajterhelést okozó ipari létesítményről.

1.17.5 Sugárzás védelem

A sugárzásból származó szennyezésre, illetve veszélyforrásra Szada közigazgatási területén nem rendelkezünk adattal.

Bárhol élünk, bárhova utazunk, mindig ér minket több-kevesebb ionizáló sugárzás. Ezek a sugárzások részben természetes, részben pedig mesterséges eredetűek. A nagyközségben a természetes sugárterhelésen kívül (kozmosz térből, földkéregből eredő sugárzások) egy átlagos közepes város általános sugárterhelésén kívül (erőmű, háztartási széntüzelés, olaj, tőzeg, földgáz használata, orvosi alkalmazások, ipari alkalmazások: mérések, szintjelzés, nedvességtartalom vizsgálat...), oktatás, képcsöves tv, monitor használata, mobil telefon használata, átvíróállomások...).

A település érintett nagyfeszültségű távvezetékkel és mobiltelefon átvíró is található a településen.

A légkörben található sugárzó anyagok terjedésének követésére hazánkban egy országos sugárzásfigyelő rendszer épült ki. A rendszer legfontosabb része a több mint 130 mérőállomásból álló hálózat. Ezek a szabad téren álló állomások olyan műszerekkel vannak felszerelve, amelyek folyamatosan mérik a szabadtéri sugárzás: az óránkénti dózis, azaz a dózisteljesítmény értékét. Mogyoródon nincs ilyen mérőállomás, legközelebb Gödöllőn található. (Háttérsugárzást mérő berendezések Magyarország területén: www.katasztrofavedelem.hu/index2.php?pageid=monitor_nbiek_terkep)

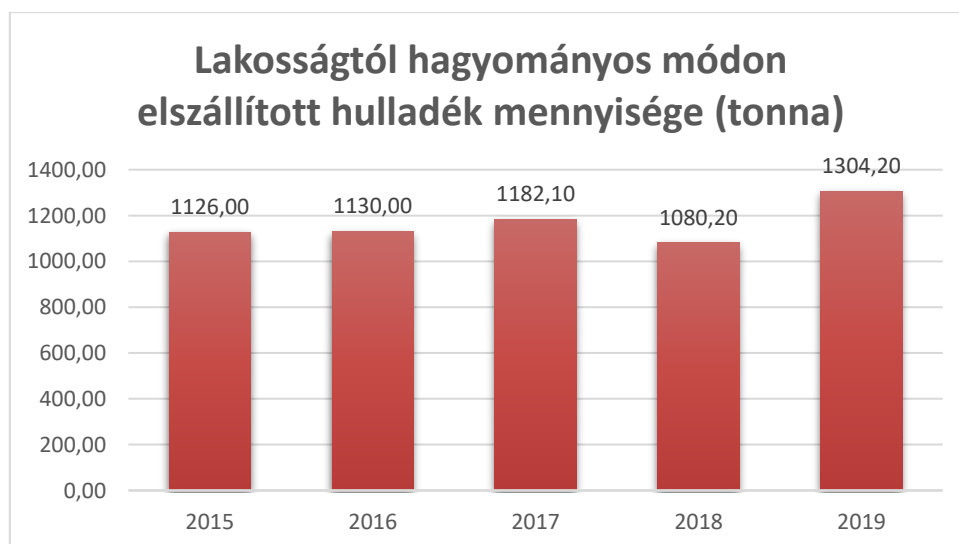
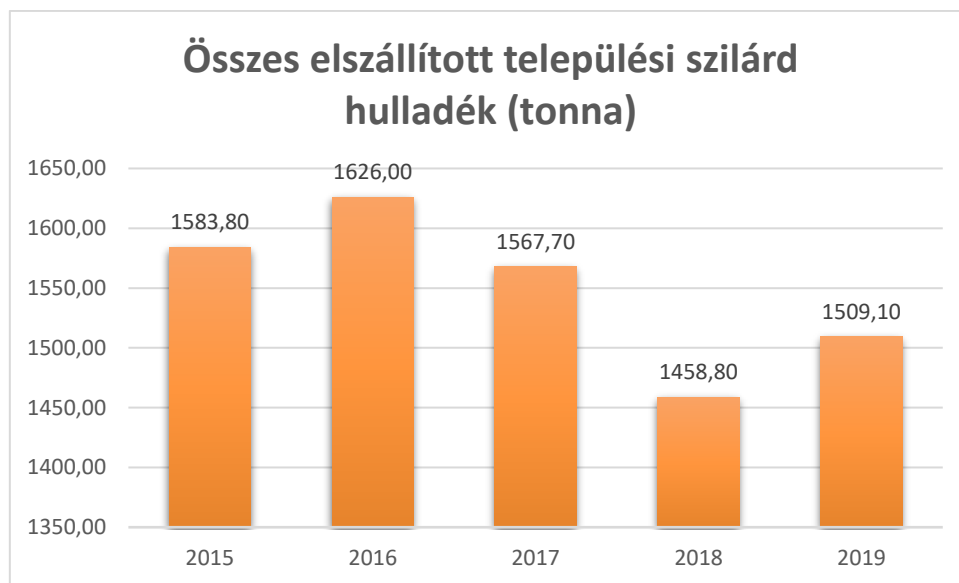
Nukleáris veszélyeztetés a megyén kívülről érkezik. Nukleáris létesítmény vonatkozásában az Élelmiszer-fogyasztási Korlátozások Övintézkedési Zónája (ÉÓZ) a MVM Paksi Atomerőmű Zrt. 300 km-es sugarú területe által a Pest MKI illetékségi területén található összes, 187 település érintett. A Központi Fizikai Kutató Intézet Budapest - Csillebércen található telephelyén kutatási céllal tartott radioaktív anyagok, a Budapest Műszaki és

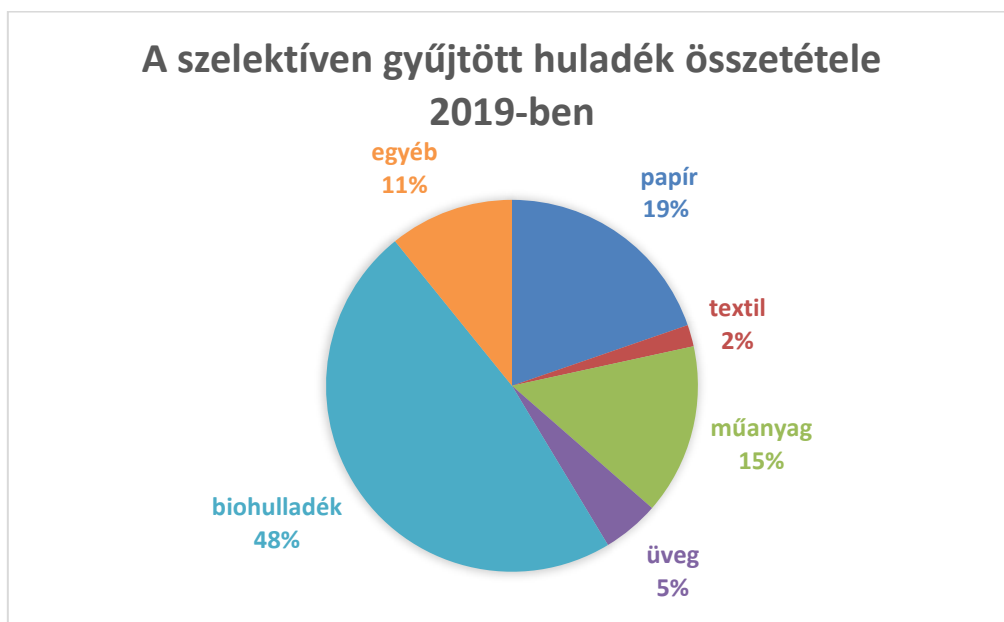
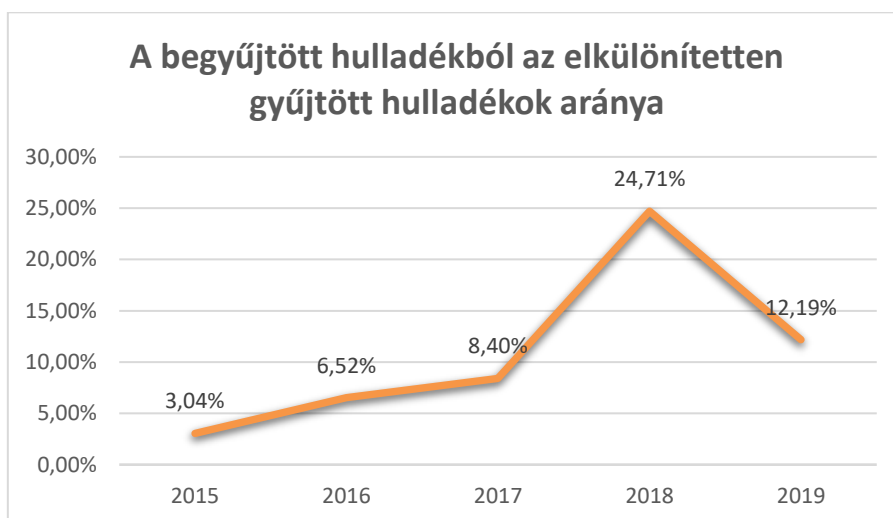
Gazdaságtudományi Egyetem laboratóriumában, valamint a Püspökszilágyi Radioaktív Hulladék Feldolgozó és Tároló Telepen található anyagok jelenléte veszélyeztető tényező. Ezen utóbbiak azonban nem jelentenek olyan mértékű veszélyforrást, mellyel szemben óvintézkedéseket kellene fogantatni a lakosság védelme érdekében. Magyarországgal szomszédos államok területén működő atomerőművek – Cseh Köztársaság, dél-morvaországi Dukovany; Szlovák Köztársaság, Mochovce és Jaslovske Bohunice; Szlovén Köztársaság, Krško –, ÉÓZ 300 km sugarú területe által a megye települései teljesen, illetve részben érintettek.

1.17.6 Hulladékkezelés

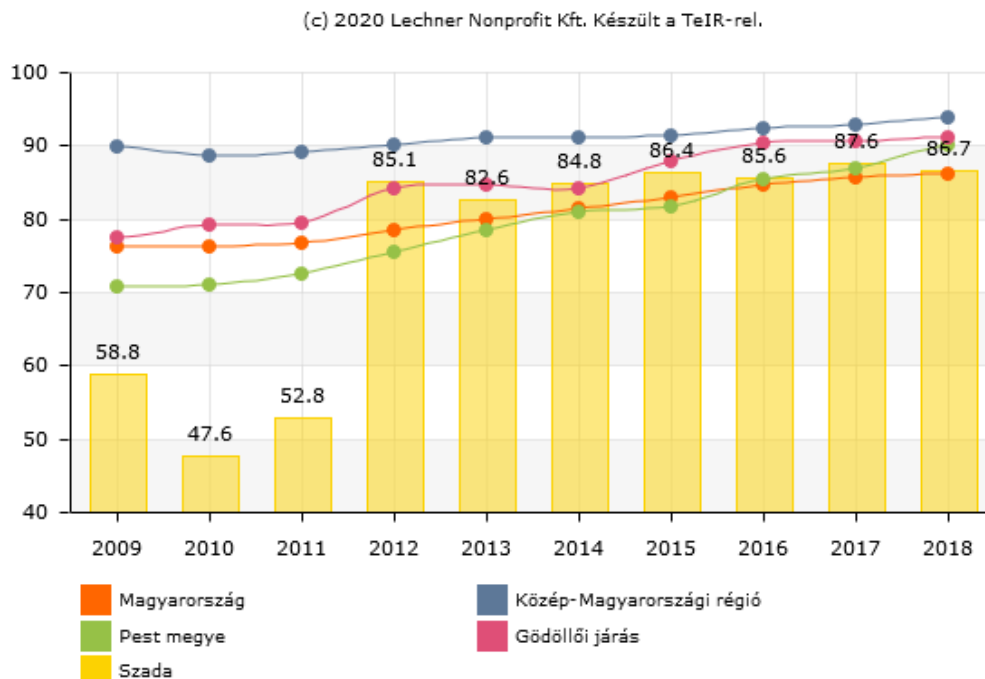
Szada területén a kommunális szilárd hulladék szervezett gyűjtése és elszállítása megoldott. A településen a hulladékgazdálkodási közszolgáltatás ellátását 2020. április 1-től a Zöld Híd B.I.G.G. Nonprofit Kft. végzi. A településen található Dózsa György úti hulladékudvar 2020. augusztus 1-től bezárt. A zöldhulladékok elszállítását házhoz menő rendszerben háromhetente végzik. Nagyobb mennyiségű zöld hulladék elhelyezésére Kerepesen az Ökörtelek-völgyi Hulladékkezelő Központban van lehetőség térítés ellenében.

A KSH adatai alapján Szadán 2015-2019 közötti időszakban az összes elszállított települési hulladék mennyisége nagyjából stagnáló tendenciát mutat. Míg 2015-ben az összes elszállított hulladék mennyisége 1583 tonna volt, 2019-ben ez a szám 1509 tonna volt. A lakosságtól hagyományos módon elszállított települési hulladék esetében stagnáló, majd enyhén növekvő a tendencia, míg 2015-ben az elszállított hulladékok mennyisége 1126 tonna, addig 2019-ben 1304 tonna volt. A lakossági szelektív hulladékgyűjtés 2018-ban kiugró értékét leszámítva folyamatosan növekvő tendenciát mutat. A szelektív gyűjtés házhoz menő rendszerben kéthetente történik.

Szada víziközmű szolgáltatója a Duna Menti Regionális Vízmű Zrt. A településen az **ivóvízhálózat** kiépítettsége teljeskörű. Szada közműollója, vagyis az egy km ivóvízhálózatra jutó csatornahálózat hossza 2018-ban 86,7 % volt.

Közműolló Szada területén (Egy km ivóvízhálózatra jutó csatornahálózat hossza (km))
forrás: TeIR

1.17.7 Vizuális környezetterhelés

Szada lakott területein nem figyelhető meg vizuális környezetterhelés: a közterületek, zöldsávok általában rendezettek.

Elhanyagolt, romos állapotú épületek nem jellemzőek a településen.

1.17.8 Árvízvédelem

Szada területét nem érinti nagyvízi meder területe. Lokális árvízvédelmi feladatok ettől függetlenül jelentkezhetnek a Dunába torkoló vízfolyások bizonyos szakaszai mentén, mint például a Szódrákosi patak Fenyves utca és Pázsit köz környéki szakasza, ami időnként a visszaduzzadás miatt kiönt.

Szada közigazgatási határán belül nem csak árvízi előntésre kell számítani, hanem a hirtelen érkező nagy intenzitású és hosszabb ideig tartó csapadék is okozhat helyi vízelöntést, vízkár „árvízi” eseményt. Az így jelentkező vízkár jellemzően a vízelvezető rendszer kialakításának és annak karbantartásának hiányosságából ered.

1.17.9 Klímaváltozás

Az általános éghajlati viszonyok leírását az 1.12.1.2 fejezet tartalmazza.

A nagyközségben sajátos klimatikus viszonyok alakulnak ki, amelyek hőhullámok idején különösen megterhelőek lehetnek. A településen belül ezért jelentős eltérés lehet, mely eredhet még az épületek, építmények, burkolatok fizikai jelenlétéből, vagyis az összetett beépítési struktúrából, a burkolatokon használt vízzáró anyagok (aszfalt, beton) miatt megváltozott lefolyási viszonyokból, az alacsony növényborítottságból, a sokféle emberi tevékenység általi (közlekedés, fűtés, ipar) kibocsátásból (hő, vízgőz, szennyező anyagok, stb.).

Ezek a tényezők együttesen jelentősen módosítják Szada egyes területeinek klimatikus viszonyait a szabad térszínéhez képest. Ennek legszembetűnőbb megnyilvánulásai lehetnek például a nagy burkolt felületeken keletkező hősziget (pl. az ipari parkban).

A fentieknek megfelelően szükségszerű, hogy a településszerkezeti, a szabályozási és beépítési tervekben, a zöldterületi rendszer tervezésben és a közút- és közműtervezés során nagyobb hangsúlyt kapjanak a klimatikus szempontok.

Az éghajlatváltozás korunk egyik nagy kihívása. A tématerülettel foglalkozó szakértők nagy része a természetes folyamatok mellett az ember szerepét (üvegházhatású gázok kibocsátása) látja bizonyítottnak a jelenleg zajló folyamatokban. Az éghajlatváltozásra adandó válaszok alapvetően az okok csökkentésére (üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentése) és a hatások mérséklésére (alkalmazkodás a változó éghajlathoz) fókuszálnak.

Az ESPON Climate projekt eredményei alapján Pest megye a Dél-Közép-Európa klímaváltozási makro régióba tartozik, ahol az átlaghőmérséklet növekedése, a nyári napok éves számának emelkedése és a nyári csapadékmennyiség csökkenése európai viszonylatban is jelentős mértékű.

A magas kén-dioxid koncentráció kedvezőtlen meteorológiai viszonyok között (a fűtési szezon idején, párás, ködös időben, inverziós tényezők mellett) kedvez a füstköd (szmog) képződésének (Londoni típusú szmog - (téli, redukáló hatású) szmog: az ipari és városi területeken van jelen. Fő okozója az ipar, a fűtés, valamint a gépjárművek által kibocsátott kén-dioxid (SO₂), por és koromszemcsék esetenként kénsavcseppek. A szmog kialakulásának feltétele a magas légnyomás, magas páratartalom és a -3 - +5°C közötti hőmérséklet. .

A legnagyobb problémát várhatóan a nyári hőhullámok időtartamának és intenzitásának növekedése okozza. Emellett télen az erősen csapadékos időszakok hosszának és az ezek alatt lehulló csapadék mennyiségének növekedése, valamint a téli csapadék halmazállapotának óról esőre váltásának következtében a hirtelen lezúduló magas árvizek, nyáron pedig az aszály jelentenek majd kihívást.

A patakvölgyekben gyakrabban mozgó levegő és az uralkodó szélirány Szadán kissé befolyásolni tudják a vízfelületek, a beépítés rendjével támogatott szélcsatornák a kedvezőtlen klimatikus viszonyokat, mert fokozottan segíti az átszellőzést friss levegővel a fákkal borított patakok, a meleg levegő áramlását segítik a parkok, növényzettel fedett nagy kertek. Ugyanakkor a déli és nyugati fekvésű domboldalakon az erős napsütés okozta meleg és száraz levegő enyhítése nehezebb növényborítás nélkül.

Kertépítészeti eszközökkel mérsékelni lehet és kell a klímaváltozás negatív hatásait. A melegebb nyarak, a növekvő hőmérséklet szükségessé teszi a közterületek intenzívebb árnyékolását. A parkokban köztereken tartózkodóknak megfelelő ülő- és pihenőhelyeket kell biztosítani több utcabútor kihelyezésével.

A köztereken, játszótéren növelni kell a kutak és mosdók számát. A szökőkutak és a nagyobb vízfelületek, csatornák hűtőhatása javítja a mikroklímát.

A köztéri fák és növények öntözésében víztakarékos megoldásokat kell választani és törekedni kell a csapadékvizek összegyűjtésére és hasznosítására. A burkolt felszín vízáteresztő képességének növelése (pl. aszfalt helyett kiselemes térburkolat vízáteresztő fugával, zúzottkő használata) segít a nagy mennyiségű csapadék elvezetésében.

A meglévő, de elhanyagolt zöldfelületek felújításával, új növények telepítésével javasolt elősegíteni a vízelvezetést, másrészt a párolgás és párologtatás révén javítani a mikroklímát.

Az anyaghasználatot is a megváltozott időjárási körülményekhez kell igazítani, illetve a használt anyagoknál tekintettel kell lenni ezek teljes életciklusára, az előállításuk és ártalmatlanításuk anyag- és energiaigényére is. A felületeken használt anyagokat úgy kell megválasztani, hogy azok hőelnyelő képessége minimális legyen a városi hősziget-hatás csökkentése érdekében. A fehér és világos felületek – a járőfelületek kivételével – e szempontból kívánatosabbak, mint a szürke és sötét felületek. A különböző létesítmények

üzemeltetésénél törekedni kell az energiatakarékos és megújuló energiaforrásokra épülő rendszerek használatára

A közterületek és zöldfelületek elérhetőségében fontos, hogy gyalogos távolságon belül elérhetők legyenek a lakók számára.

Külön figyelmet kell szentelni a közterek történelmi örökségének a megőrzésére. A történeti köztereken rekonstruálni kell az idők folyamán megszüntetett, nemcsak esztétikai, hanem kifejezetten mikroklimatikus hatásai miatt alkalmazott szökőkutakat, a kertkompozíció elemeként megjelent vízfelületeket, valamint az ivókutakat. A kertkompozíciók rekonstrukciójánál törekedni kell az eredeti növényállomány újratelepítésére, azonban figyelembe kell venni a klímaváltozás és különösen a városi mikroklima hatásait. Ezek tükrében kell a növényfajtákat kiválasztani.

1.17.10 Fennálló környezetvédelmi konfliktusok, problémák

- A helyzetfeltárás készítésekor a közműellátás mértékének és módjának részletes vizsgálata elkészült. Megállapításra került, hogy a vízellátottság, a szennyvízelvezetés, a villamosenergia, valamint a vezetékes termikus energiaellátás, kiépítettsége a beépített, illetve a beépítésre szánt területen kedvező kiépítettséggel rendelkezésre áll, egyedül a szennyvízelvezető hálózatra való csatlakozási hajlandóság hagy némi kívánnivalót maga után.
- A közművekre nem csatlakozó lakások fűtése levegőszennyezést, a csatornázatlan lakások a vizek és a talaj szennyezését okozzák.
- A felszíni vízrendezés területén Szada leggyorsabban rendezendő feladata, hogy felszíni vizeinek lényeges hányada nem szerepel a telekkönyvben. A jogilag rendezetlen vízfolyásokat nem lehet vízgazdálkodási területként kezelni, miközben vízelvezető szerepük azt szükségessé tenné. Ezek rendezését addig kell megoldani, amíg azt a kialakult állapot alapján, kártalanítási igény nélkül, per-mentesen végre lehet hajtani. Mielőbb vízjogi engedélyezési eljárással a vízelvezetésben szerepet betöltő vízfolyások helyét és azok parti sávjának helyigényét ki kell jelölni és a földhivatali nyilvántartásba venni.
- A szennyvízelvezetés területén előforduló hiányosságok felszámolása fontos feladat, mivel a település érzékeny felszín alatti vízminőség védelmi területen fekszik.
- A világban jelentkező klímaváltozás évek óta tapasztalható változásokat hozott a hazai időjárásban is. A településen élők számára az élıhetőséget szolgáló elvart életkörülményeket a változó környezeti és klimatikus hatások mellett is biztosítani kell, amely egyre igényesebb infrastruktúra ellátással, ezen belül közműellátással elégíthető ki. A közműellátás vonatkozásában így már nemcsak mennyiségi elvárások vannak, hanem minőségi ellátási színvonalával szemben is vannak elvárások.
- A klímaváltozás okozta szélsőséges időjárás, a nagyobb csapadékesemények és az általános felmelegedés előfordulása mellett is az élıhetőség fenntartása a közműellátással szemben új igényeket támaszt.
- Változnak a csapadék viszonyok, rövid idő alatt nagy intenzitású záporok veszélyeztetik az épített környezetet és a természeti környezetet csak úgy, mint a mezőgazdasági hasznosítású földterületeket, erdőterületeket. A település meglévő topográfiai adottsága mellett kialakult, illetve kialakított vízelvezető rendszerek a nagy záporok zavarmentes levezetését korlátozottan tudják biztosítani. A település beépített területére jellemző nyílt árkos vízelvezetés, a közelmúltban megvalósított fejlesztések hatására a jelenlegi vízelvezetési igényeket ugyan ki tudja elégíteni, de az egyre szélsőségesebb csapadékesemények helyi vízelöntést is okozhatnak. A beépítésre nem szánt területeken haladó árkok-vízfolyások részben a megfelelő kialakításának, részben karbantartásának hiányosságai miatt a nagy záporok levezetésére nem alkalmasak. A megfelelő vízelvezetés biztosításának hiánya eróziót okozhat az utaknál és a be nem épített területeken.
- A befogadó patakba, vízfolyásokba lökésszerűen érkező csapadékvizek mederben tartása nehézségeket, időnként elöntéseket okoz. Ennek elkerülésére az árkok, vízfolyások medrét is fel kell készíteni a nagyobb intenzitású záporok fogadására.

Fejleszteni kell a vízelvezetés hálózati rendszerét és növelni kell a víz-visszatartás lehetőségét.

- A klímaváltozás okozta hatás, hogy számítani kell arra, hogy a csapadékesemények hiánya is megjelenhet, amely nagy szárazságokat hoz, hatására a talajvízszint süllyedése jelentkezik, a mezőgazdaságban, az erdőgazdaságban jelent komolyabb megoldandó feladatokat. Ennek kezelésére a víz-visszatartás lehetőségére is fel kell készülni.
- A klímaváltozás okozta felmelegedés kezelése jelentős energiaellátási fejlesztést fog igényelni. A téli fűtési szezonban ugyan energia-megtakarítás várható, de a nyári túlmelegedés elleni klímavédelem energiaigénye meghaladja a téli megtakarítást.
- A klímaváltozás kompenzálásához szükséges energiaellátással szembeni többlet igények a fenntartási költségeket növelnék. Ezért megoldást kell keresni -a komfortszint csökkentése nélkül- az energiaellátás költségterheinek a mérséklésére, amely a fejlődés fenntarthatóságát segítené elő. Az első lépést jelentősebb beruházási ráfordítás igénye nélkül lehet megtenni, az általános energiatakarékosságra való törekvésre neveléssel, szemléletformálással (pl. indokolatlan világítás csökkentésével, túlfűtés mérséklése, stb), amellyel már jelentős energiafogyasztás megtakarítás érhető el.
- Az üzemeltetés költségigénye csökkenthető, a fenntarthatóság javítható optimálisabb energiahordozó szerkezet kialakításával, a hagyományos vezetékes és nem vezetékes energiahordozók mellé a megújuló energiahordozók nagyobb részarányú bevonásával. A megújuló energiahordozó hasznosításához szükséges beruházás ugyan költségigényes, de üzemeltetési költsége a hagyományos energiahordozókhoz (hálózati gáz, hálózati villamosenergia) képest minimális.
- A megújuló energiahordozók hasznosításának hatékonyságát az optimális kihasználtságával lehet elérni. Alkalmazásra elsődlegesen a napenergia vehető igénybe, napkollektorok-napelemek alkalmazásával, továbbá a föld energiája hasznosítható.
- Meg kell említeni, hogy a település arculatát befolyásolja a kiépített közvilágítása, amely a település egy részén jellemzően csak a minimálisan előírt közlekedésbiztonságot szolgálja. A vagyonvédelem, az arculatalakítás és a társadalmi közérzet javítására is a közvilágítás mennyiségi és minőségi fejlesztése szükséges.

1.18 Katasztrófavédelem

1.18.1 Építésföldtani korlátok

Alábányászott területek, barlangok és pincék területei

Szada területén egy működő bányatelek (Szada I. - homok) található. A településen nem található barlang.

Csúszás-, süllyedésveszélyes területek

Az BATrT alapján a település a **nem tartozik a földtani veszélyforrással érintett terület övezetébe.**

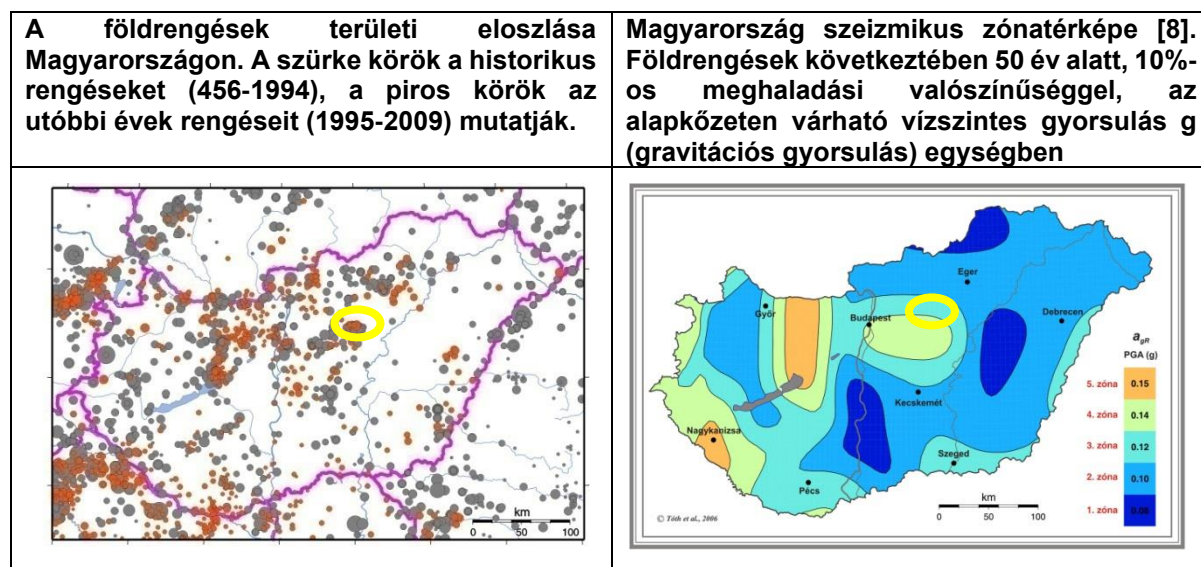
A Magyar Bányászati és Földtani Szolgálat honlapján elérhető „Magyarország mozgásveszélyes területei” térkép (https://map.mbfisz.gov.hu/FDT_veszely_orzag/) alapján, Szadán nem található mozgásveszélyes terület.

Földrengés veszélyeztetett területei

Szada területe Magyarország szeizmikus zónatérképén, az 1-5. skálán a 3-as zónába esik, ami azt jelenti, hogy a földrengések előfordulása átlagos.

A szeizmicitás valamely területen a földrengés bekövetkezésének valószínűségét jelenti. A szeizmikus területek azok, amelyeknél a rengések valószínűsége és erőssége kicsi. Szeizmikus területek a tektonikailag és vulkanológiailag aktív területek. Az alábbi térkép Magyarország földrengés gyakoriságát mutatja. Látható, hogy a szeizmikusan aktív területek elhelyezkedése követi a Magyar Középhegység vonulatát. Mogyoród a Darnói vonal közelében fekszik, szeizmicitása maximálisan 6° MS körüli, ami a földrengéserősségi 12 fokozatok közül "erős"-nek számít, és azt jelenti a Mercalli-Cancani-Sieberg skálán (5 000-10 000 gyorsulás mgalban), hogy a "bútorok elcsúszhatnak".

Szada területe Magyarország szeizmikus zónatérképén, az 1-5. skálán az 3-as zónába esik, ami azt jelenti, hogy a földrengések előfordulása átlagos.

(<http://www.foldrenges.hu>)

Egyre inkább valószínűsíthető, hogy a magyarországi földrengések kialakulásában jelentős tényező az Adriai-mikrolemez óra járásával ellentétes irányú mozgása. GPS mérések alapján az Adriai-mikrolemez 2,5-4,5 mm/évvel közeledik felénk, s a Pannon-medence ennek hatására 1,5 mm/évvel nyomódik össze. Összefoglalva elmondható, hogy Magyarország nem tartozik a magas szeizmicitású területek közé.

Magyarországon 2011-től van érvényben az EU egységes, Eurocode 8 földrengés szabványa. Ennek – leegyszerűsítve – az a lényege, hogy minden építményt úgy kell tervezni, hogy az építmény élettartama alatt 10% valószínűséggel előforduló földrengést komolyabb szerkezeti károsodás, összeomlás nélkül kibírjon. Az építmény élettartamára általában 50 évet tételeznek fel. Valamennyi EU-s ország az Eurocode 8 szabvány kiegészítéseként saját nemzeti mellékletében (Magyarországon az MSZ EN 1998-1) közli a helyi szeizmikus zónákat, a tervezéshez szükséges alapadatokat.

A helyi geológiai viszonyok figyelembe vételére az MSZ EN 1998-1/Eurocode 8 földrengés szabvány a felső 30 m-es öszszlet S-hullám átlagsebessége alapján hétféle talajkategóriát definiál. Öt egyszerűbb (talajfolyósodásra nem hajlamos és képlékeny rétegeket nem tartalmazó) esetben a tervezéshez szükséges szeizmikus együtthatók a szabványban mellékelt táblázatban megtalálhatók, melyek ismeretében a szeizmikus hatás vízszintes és függőleges összetevőjét leíró válaszspektrum számítható. Speciális talajok – a felső 30m-es öszszletben pl. talajfolyósodásra hajlamos vagy legalább 10 m vastagságú, nagy víztartalmú agyagréteg – esetében viszont geofizikai és geotechnikai vizsgálatokra van szükség.

Eurocode 8 szabványhoz képest lényegesen szigorúbb előírásokat kell alkalmazni a veszélyes ipari létesítmények (pl. atomerőművek, radioaktív hulladéktárolók) tervezésekor.

Magyarországon évente átlagosan 100-120 kisebb földrengés van, mely a lakosság részéről nem érzékelhető. Kb. évente négy-öt olyan földrengés keletkezik, mely az epicentrum

környékén már jól érzékelhető, de jelentős károkat nem okoz. Jelentős károkat okozó földrengés 15-20 évente keletkezhet.

1.18.2 Vízzajzi veszélyeztetettség

A települést magába foglaló átfogó megyei és országos területrendezési tervek alapján megállapítható, hogy Szada területét nagyvízi meder nem érinti. A település felszíni vízfolyásait és tározóit nem éri jelentős vízhozam, a vízfolyások és árkok túlnyomó többsége csak ideiglenes vízlevezetésre került kialakításra.

Árvízveszélyes területek

A település területén árvízveszéllyel nem számolnak az országos és megyei tervek.

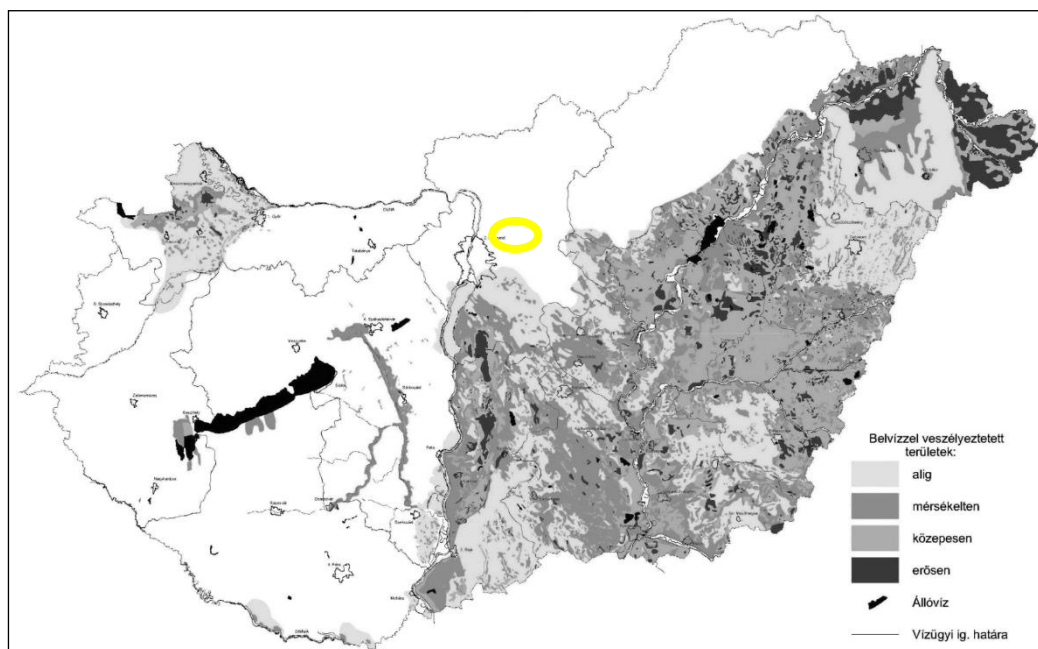
A szélsőséges csapadékesemények hatására előforduló „árvízi” elöntés „villám-árvíz” a vízlevezető rendszer megfelelő kiépítésével, fokozottabb karbantartásával, a szélsőséges csapadékesemények elvezetésére történő alkalmassá tételével kizárható, de legalábbis a hatása minimalizálható.

Belvízveszélyes területek

A belvíz-veszélyeztetettséget a felszín elérő, vagy terepszintet meghaladó talajvíz-állás okoz. A belvízveszélyes területekről átfogó felmérést a Pálfai féle belvíz-veszélyeztetettségi térkép rögzíti, amely szerint Szada közigazgatási területe, -síkföldrajzi és geológiai adottságai alapján nem tartozik a veszélyeztetett területek közé.

A települések ár- és belvíz veszélyeztetettségi alapon történő besorolásáról szóló 18/2003. (XII. 9.) KvVM-BM együttes rendelet mellékletében Szada nem szerepel.

Magyarország belvíz veszélyeztetettségi térképe:

Forrás: A magyarországi belvíz-veszélyeztetettségi térkép elkészítésének szakmai, kutatási megalapozása, BELVÍZ-INFO Projekt (GOP-1.1.1-2008), www.belvizinfo.hu

Szada közigazgatási területét nem érinti a BATrT rendszeresen belvízjárta terület övezete.

Mély fekvésű területek

A településen vannak mélyebb fekvésű területrészek, amelyek a topográfiai adottságok mellett, a természet alakította mélyvonalak mentén alakultak ki, illetve a síkföldrajzi fekvésen belül is mélyebben fekvő településrészek. A település mély fekvésű területein, ha annak

geológiai adottsága miatt kellő szikkasztó képességgel nem rendelkezik, vagy közel a talajvízszint a mély fekvésű területen összegyűlő csapadékvíz rövidebb hosszabb ideig megállhat. A mély fekvésű területen, ha rövidebb-hosszabb ideig megmarad a víz, az még nem minősül belvízzel veszélyeztetett területnek, mivel mély fekvésű terület megfelelő vízrendezésével a vízállásossága kezelhető.

A mély fekvésű területről a vízelvezetést a csapadékvíz elvezetés rendezésének keretében kell megoldani, hogy indokolatlanul ne alakuljon ki vízállásos terület.

A mély fekvésű területet viszont célszerű a felszíni- és csapadékvíz gyűjtésben igénybe venni. A vízelvezetés rendszerében víz visszatartásban a mély fekvésű terület szerepet tölthet be, kisebb földmunkával lehet víztározóként, záportározóként hasznosítani. Ez esetben célszerű területét vízgazdálkodási területté átminősíteni. A vízutánpótlásának a megoldásáról is gondoskodni kell, hogy elkerülhetők legyenek a terület környezetét terhelő káros hatások (szűnyog-tanya kialakulás) előfordulása.

Árvíz és belvízvédelem

A vízügyi ágazat nyilvántartása szerint a település mellett nem halad vízügyi szintű árvízvédelmet igényelő vízfolyás.

Szada területén is előfordulhatnak vízelöntések, vízállások szélsőséges csapadékesemény következtében, aminek hatására keletkező helyi vízkár elhárítása a helyi katasztrófavédelem feladata.

1.18.3 Egyéb katasztrófavédelmi tényezők

1.18.3.1 Kedvezőtlen morfológiai adottságok

Partfalakról, partfalomlásról, földcsuszamlásról nincs tudomásunk. A meredek domboldalakról lezúduló csapadék okozhat kimosódásokat.

1.18.3.2 Mélységi, magassági korlátozások és tevékenységből eredő korlátozások

Magassági korlátozást eredményező tényező nem ismert.

Közműszolgáltatással összefüggő korlátozások:

1. Vízellátás szolgáltatási területén

- Vízgépészeti létesítmények és műtárgyak területei

2. Szennyvízelvezetés

- Szennyvízátemelő műtárgyak és esetleges szaghatásvédelmi területük

3. Csapadékvíz elvezetés

- Önkormányzati kezelésű csapadékvíz elvezetést szolgáló árkok, csatornák, tavak 3-3 m-es karbantartó sávval

4. Energiaellátás

Villamosenergia ellátás

- Zugló – Detk 220kV-os villamos átviteli szabadvezeték, és oszloptengelyétől mért 24-24 m-es biztonsági övezete
- Göd – Albertirsa közötti 400kV-os villamos főelosztó szabadvezeték, és oszloptengelyétől mért 38-38 m-es biztonsági övezete

Szénhidrogénellátás

- Vecsés – Balassagyarmat – (Szlovákia) DN 800-as nemzetközi nagynyomású földgáz szállítóvezeték, és csőpalásttól mért 21-21 m-es biztonsági övezete
- (Szlovákia) – Hont – Szada – Vecsés – Százhalombatta DN 450-es nemzetközi kőolaj szállítóvezeték, és csőpalásttól mért 14-14 m-es biztonsági övezete

- Nagyközép-nyomású földgáz főelosztóvezeték, és csőpalásttól mért 5-5 m-es biztonsági övezete
- Települési gázfogadó és nyomáscsökkentő műtárgy

1.18.3.3 Ipari veszélyforrások

Szadán veszélyes ipari üzem nincs, kijelölt biztonsági övezet nem érinti a közigazgatási területet.

1.19 Ásványi nyersanyag lelőhely

A BATrT Szadát ásványi nyersanyag-gazdálkodási övezettel érintett településként tartalmazza. Szada területén jelenleg egy nyilvántartott ásványi nyersanyaglelőhely található, a Szada I. — homok védnevű bányatelek.

2 Helyzetelemző munkarész

Elhelyezkedés, térségi kapcsolatok

Szada a Gödöllői járásban, budapesti agglomerációhoz tartozó, az M3 gyorsforgalmi úton, az országos úthálózathoz kapcsolódva könnyen és gyorsan megközelíthető település. Térségi kapcsolatait az is erősíti, hogy főutcája, a Dózsa György út a Gödöllő-Vác országos út része.

Szomszédai Gödöllő és Veresegyház, két város, amelyekkel teljesen összeépült, valamint Mogyoród.

Kötőtpályás közlekedés Szadán már nincs, legközelebb Veresegyház vasútállomása érhető el, de néhány km-re van Gödöllő vasútállomása és HÉV megállója, valamint Mogyoród HÉV megállója.

A Szadán hiányzó szolgáltatások, oktatás, munkahelyek a fenti településeken rendelkezésre állnak.

Társadalom, gazdaság

Szada agglomerációs jellege meghatározza jelenét és jövőjét is. Társadalma minden szempontból heterogén, a lakosság száma a rendszerváltás óta megkétfélszereződött és folyamatosan növekszik. Ez azt is jelenti, hogy mára túlsúlyba kerültek a „betelepülők”.

A népességet a nagy mobilitás jellemzi, napi szinten is sokan járnak más településre iskolába, dolgozni.

Fentiek ellenére a helyiek identitástudata erős, aminek megőrzésére, fejlesztésére az önkormányzat és több civil szervezet is erőfeszítéseket tesz.

A népesség fiatalos összetételű, viszonylag sok a gyermek, és kevés az idős ember, de a tendencia idősödést mutat.

A lakosság képzettségi szintje viszonylag magas.

Az intézményi ellátottság a nagyközségi státusznak megfelelő, de néhány kapacitás szűkös (pl. iskola), illetve hiányzik (sportsarnok). A humán szolgáltatások egy részét a településen élők más településen veszik igénybe.

A település gazdasága fejlődik, a hagyományosan itt lévőknél kívül az új gazdasági területek egy része beépült, korszerű telephelyek alakultak ki. A Dózsa György úti kereskedelmi egységek az átmenő forgalmat is kiszolgálják. Az ipari park színvonalas környezetben, jól kiépített infrastruktúrával kínált kedvező lehetőséget a betelepülő vállalkozásoknak, mára megtelt. Legnagyobb ipari létesítmények a több évtizede jelen lévő Mondi Kft. és a BIOTECH USA, aki az ipari parkban folyamatosan bővítette telephelyét.

A szadai földek rossz minőségűek, és arányaiban a település többi területéhez (kivett, erdő) képest nem is nagyok, a szerkezet szabdalt, a gazdasági szerkezetben a mezőgazdaság súlya ezért csekély. Aktív viszont a lakóterületek nagy telkein saját fogyasztásra termelő biokertész közösség.

A turizmus nem meghatározó.

Az önkormányzat ingatlanvagyonra jelentős, megfelelő alapot nyújt az intézményi fejlesztésekhez.

Tervezett településszerkezet, a változtatások lehetőségei és korlátai

A település fejlődésének térbeli rendjét a településszerkezeti terv határozza meg. Szada településszerkezeti terve 2005-2008 között készült. A terv, tekintve a lakosság számának elviselhetetlen ütemű növekedését, úgy tűnik, hogy túl nagy kiterjedésű területet biztosít a lakóterületek számára.

A gazdasági területek nagyrésze mára beépült (gödöllői határ mentén az un. Kecskés gazdasági terület, és az ipari park). A Halesz tanya melletti önkormányzati területen és a Dózsa György út mentén, a veresegyházi határnál fekvő un. Háromfartály gazdasági terület a szabályozottság ellenére nem tudott kialakulni.

Az önkormányzati tulajdonú sportterületeket felhasználták, XXI. századi elvárásoknak megfelelő sportpályák épültek a temető mellett és játszótér alakítottak ki a szőlőhegyi sportterületen.

Adottságnak kell tekinteni a táj védett elemeit, így a Páskom korábban golfterületnek szánt, azonban mára NATURA 2000 védettségű területet, benne a lápokot és erdőket, valamint a domborzati adottságok miatt tájképi szempontból is meghatározó Margita erdőit. Mindkét helyszínen fejleszthető az ökoturizmus.

A tervezett településszerkezet változtatásának lehetőségét befolyásolja és korlátozza a törvényekkel hatályosított országos és kiemelt térségi tervek. Egyes adottságok, mint pl. a kiváló termőhelyi adottságú erdő, a szőlő- és gyümölcskataszterbe tartozó területek, vagy az ökológiai hálózat magterülete, ökofolyósója területén új beépítésre szánt terület nem jelölhető ki.

A települési térség lefedi a már kijelölt lakó, gazdasági és vegyes területeket, ezeken kívül ezekre a célokra új területet kijelölni a települési térség 2 %-nak megfelelő nagyságú (közelítőleg 18 Ha) területen, vagy már kijelölt területek cseréjével lehetséges.

A mezőgazdasági térségben, amelynek legfeljebb 25 %-a lehet a mezőgazdasági területhasználatról különböző, jelentős területű, már megvalósult infrastrukturális elem (autópálya és csomópontja, gázkompresszor-állomás, bánya) „fogyasztja” a lehetőségeket.

A nagy kiterjedésű zöldterületi települési térség NATURA 2000 védettséget kapott, ezért ott ma már a golf rendeltetés megvalósíthatatlan.

Az új kijelöléseknél, beépítéseknél egyéb jogszabályok is korlátozzák az új beépítésre szánt területek kijelölését, pl. az Építési tv., az un. Magyarország, vagy területrendezési tv., az OTÉK, amely a gyorsforgalmi utal tengelyétől mért 250 m széles sávban a beépítésre szánt területek közül csak gazdasági rendeltetés tervezését engedi meg, és a termőföld védelméről szóló kormányrendelet, amely kivételes feltételekhez köti az átlagosnál jobb minőségű termőföldek felhasználását.

Táji és természeti adottságok

A község szervesen beépült az azt körülvevő tájba, a faluszerkezet kialakulását a természeti adottságok, a domborzat és a völgyek, lapályok alapvetően meghatározták.

Szada változatos domborzati adottságokkal rendelkezik, tájszerkezetét meghatározza a Gödöllői-dombság és a Sződ-Rákosi patak és Szadai mellékága által közrefogott és táplált lápok és a környezetük.

A település bővelkedik felszíni vizekben, patakjai változó vízjárásúak, általában kis hozamúak, mivel az alattuk lévő földtani rétegek jó áteresztőképességűek.

Szada a XIX században elsősorban szőlő és gyümölcs termesztésből élt. Ez mára teljesen visszaszorult, szőlő egyáltalán nincs, a lankásabb domboldalakon néhány gyümölcsös maradt. Szántóföldjei rossz minőségűek és mozaikosan helyezkednek el. Rét és legelő területek a Páskom környékén és a vízfolyások parti sávjában vannak elsődlegesen.

A Szadán megtalálható tájvédelmi, természetvédelmi és ökológiai szempontból jelentős értéket képviselő védett területek közül kiemelendő a Veresegyházi medence, mely európai közösségi jelentőségű természetvédelmi terület (Natura 2000 kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület), amely az Országos Ökológiai Hálózat részeként magterület is. Szintén magterület a Gödöllői tájvédelmi körzet részeként a Margita egy része.

Épített környezet

Műemlék a katolikus templom és a közintézményt (közösségi ház és könyvtár) befogadó Grassalkovich-Pejacsevich kúria. Ezen kívül is több neves építész által tervezett egyedi épület (református templom, Margita idősek otthona) és több, színvonalasan megújított és közintézményként használt régi épület alakítja a településképet. A kialakult halmazos településszerkezet struktúrája, térfalai megőrzendők. A közterületek, ide értve a Mély-árok tervezett fejlesztését is, megújítása nyomán vonzó, közösségi térként funkcionáló köztér-hálózat alakulhat ki.

A lakóterületekre az oldalhatáron, vagy az újabb részeken nagy telkes szabadon álló, földszintes, földszint+tetőteres, magastetős, családi házas beépítés a jellemző. A lakások átlagos alapterülete kiemelkedően nagy. Telkenként általában 1, legfeljebb 2 lakás található.

A közintézmények jó állapotúak, esetenként újak építésére (iskola, Fegyverliget óvoda és bölcsőde, sportcsarnok, esetleg tanuszoda, stb.) van szükség.

A hagyományos léptéktől idegen ipari beépítések elsősorban az ipari parkban épültek és ilyen a Mondi Kft. telephelye.

Közlekedés

Szada közúti közlekedési kapcsolatai kiválóak. Az M3 autópályán könnyen megközelíthető, a szomszédos településekkel, Gödöllővel, Veresegyházzal és Mogyoróddal országos út köti össze.

Új hálózati elemként az Gödöllő-Vác elkerülő utat főútként tervezik, amelynek során egy új, eddig nagyon hiányzó kapcsolat épülne, ami a jelenlegi 2104 j. út menti településeket mentesítené részben az átmenő forgalomtól.

Ennek az időbeni bizonytalansága miatt Veresegyház és Szada közösen egy un. nyugati elkerülő utat építene.

Szada belső részeinek, elsősorban a Vasút utcának a kiváltására lenne alkalmas a hatályos tervben szereplő, a Halesz utcát a Dózsa György úttal összekötő új út.

A településközi kapcsolatokat közúti közösségi közlekedés biztosítja. A településen belül vannak ellátatlan területek. Nincs kötőtpályás közlekedés, a szomszédos települések vasúti megállói, melyek kerékpározható távolságra vannak, érhetőek el.

A települést érinti az Országos Területrendezési Tervben kijelölt országos kerékpárút-hálózat. A kerékpáros infrastruktúra nem épült ki. A kerékpáros útvonalak kialakítását a domborzati adottságok nehezítik.

A gyalogos hálózat kezdetleges, csak a központi részekben vannak járdák. A Dózsa György úton és a Székely Bertalan utca települési mellékúti belterületi szakaszán a kijelölt gyalogosátkelőhelyek számát jelentősen növelni szükséges.

Közművek, hírközlés

A település közigazgatási területén országos hálózati elemek haladnak keresztül, ezek jelentősen korlátozzák, vagy ellehetetlenítik a beépítést a védőtávolságon belül.

A komfortos életkörülmény és a megfelelő környezet alapfeltétele a kedvező közmű-ellátottság, amelyhez a vezetékes közüzemű közművek rendelkezésre állása szükséges. A beépült területek közművesítettsége közel teljes. A statisztikai nyilvántartás alapján 2019. január 1-én településszintű kiépítettséggel kiépített hálózati rendszerein keresztül az egészséges vezetékes ivóvízellátás 94%-os, a közcsatornás szennyvízelvezetés 81 %-os, és a földgázellátás 93%-os.

A közcsatornás szennyvízelvezetés vonatkozásában a kiépített csatornahálózat menti ingatlanok rácsatlakozásának növelése és a közcsatorna hálózat továbbépítése nagyon fontos, mivel a település területe a 27/2004. (XII. 25.) KvVM rendelet szerint a felszín alatti vizek szempontjából érzékeny vízminőség védelmi területen lévő települések közé tartozik, valamint érinti a vízminőség védelmi területek övezet, amelyre vonatkozóan a 9/2019 (VII.17.) MvM rendeletben előírtakat kell figyelembe venni.

A közcsatornahálózat a gödöllői szennyvíztisztító hálózatához tartozó Margita utca térségében és egy-két még beépítés alatt álló utcában nem épült még ki. A rákötések száma kevesebb az elvárhatónál.

A külterületen a csapadékvízvezetés a természet alakította mélyvonalakon haladó – egyes szakaszok telekkönyvi rendezés nélküli – vízfolyásokkal történik. A település belterületén a csapadékvízvezetés egy illetve kétoldali nyílt vízvezető árokmal történik. A külterületi vízfolyások rendezetlenek. A kül- és belterületről lefutó vizek befogadója a település nagyobbik részén a Sződ-Rákosi patak, a gödöllői határ közelében a Rákos patak, amelyek a vizeket a vízgyűjtő végbefogadójáig, a Dunáig vezeti.

A Dózsa György út közlekedési célú használatát erősen korlátozza a 2 oldali nyílt árok. Ennek befedésével lehet az egyébként nagyon szükséges kerékpáros sávot, zöldsávot kialakítani, a járdákat szélesíteni.

A településre jellemző, hogy közvilágítása az esztétikus egyedi lámpatestek helyett, a kifestőszögű hálózatok tartóoszlopaira szerelt lámpafejekkel megoldott, így arculat-alakító hatása nem érvényesülhet.

Szadán a vezetékes és a vezetékek nélküli elektronikus hírközlési szolgáltatás megfelelően kiépítetten rendelkezésre áll. A vezetékek nélküli ellátottságra, a megfelelő beltéri lefedettség biztosításához településen belül és tágabb térségben a szükséges építmények elhelyezésre kerültek.

A megújuló energiák használatára egyedi lehetőségek javasolhatók.

Környezetvédelem

Szadán jelenleg a település lakosságának életfeltételeit, a környezeti elemeket, a táji-, természeti értékeket veszélyeztető tartós környezeti terhelés nem áll fenn.

Szada érzékeny felszín alatti vízminőség-védelmi területen levő település. A felszín alatti víz állapotát a felszín alatti víztest mennyiségi és minőségi állapota közül a kevésbé jó állapot határozza meg. A közigazgatási területet érinti a Fót I. vízbázis összes hidrogeológiai védőövezete, valamint a Gödöllő Észak-Déli vízbázis hidrogeológiai „B” védőterülete. A település ivóvízellátását biztosító ivóvízbázist diffúz szennyezés is veszélyezteti. A településen a Fóti vízbázis védőterületei által érintett területek, továbbá a belterülettől északra fekvő külterület csaknem teljes egésze az OTrT országos vízminőségvédelmi terület övezetébe tartozik.

Szada csaknem teljes közigazgatási területe nitrátérzékeny, kivételt képez az északi külterület egy része és a belterülettől délnyugati irányban található folt. A BATrT Szadát azon települések közé sorolja, melyek földtani veszélyforrás által veszélyeztetett területekkel érintettek. A BATrT térségi komplex tájrehabilitációt igénylő terület övezete a település déli, bányászattal érintett külterületét érinti.

Sem az OTrT sem a BATrT Szada közigazgatási határán belül nem határol le kiváló, vagy jó termőhelyi adottságú szántóterületeket. A település területén egyes erdőterületek az OTrT valamint a BATrT szerint is kiváló termőhelyi adottságú erdőterületek.

Szadán a Magyar Bányászati és Földtani Hivatal honlapján hozzáférhető adatbázis, valamint bányakapitánysági határozatok alapján a Szada I. homokbánya működik, amit bővíteni terveznek.

A légszennyezés szempontjából a közlekedési eredetű szennyezést a jellemző. Legjelentősebb mértékben az M3 autópálya és 2104. jelű összekötőút személy- és tehergépjármű forgalma eredményez légszennyezést.

A 2104 j. összekötő út, mely egyben Szada belső forgalmi útja, a belterületi részekén halad keresztül és jelentős átmenő forgalmat bonyolít.

Az üzemi jellegű légszennyezés tekintetében 3 telephely rendelkezik bejelentett pontforrással, az üzem a kibocsátás megengedett értékét nem lépi túl.

Légszennyezettség szempontjából ökológiailag sérülékeny területnek tekintendők, ahol alacsonyabb határértékek betartása indokolt: a Natura 2000 területek.

Szadán a kommunális szilárd hulladék szervezett gyűjtése és elszállítása megoldott.

3 Helyzetértékelő munkarész

A település és környezetének fejlesztését befolyásoló külső és belső tényezők összefoglaló értékelése, a településfejlesztés lehetőségei

Erősségek	Gyengeségek
○ Társadalom, gazdaság	
○ fiatalos korösszetétel ○ erős hagyományörzés ○ sok civil szervezet ○ alacsony munkanélküliségi ráta ○ kiegyensúlyozott önkormányzati gazdálkodás ○ önkormányzati ingatlanvagyon ○ viszonylag magas iskolázottság ○ nagy árbevételű vállalkozások ○ korszerű, jól felszerelt sportterület	○ iskola, óvoda, bölcsőde szűkös kapacitása, meglévő iskola bővítéséhez nincs önkormányzati terület ○ kevés beépítetlen ipari telek ○ kevés azonnal beépíthető, közműves kereskedelmi, szolgáltató övezetben lévő telek
○ Táj- és természetvédelem	
○ a település fekvéséből adódóan változatos domborzati adottságokkal és jelentős ásványvagyonnal rendelkezik ○ a település területét érinti a Veregyházi medence (NATURA 2000) és a Gödöllői dombvidék tájvédelmi körzet ○ források, vízfolyások ○ erdők	○ a szőlő és gyümölcs művelési ágú területek felhagyása, művelési ágának nagy arányú megváltoztatása ○ felszíni vizek földhivatali nyilvántartásban nem jelennek meg, így a velük kapcsolatos jogok nehezen érvényesíthetők
○ Zöldterületek	
○ van néhány játszótér ○ a Mély-árok partjára tervezett közpark egy rövid szakasza megvalósult ○ a belterületi erdők részben pótolhatják a hiányzó zöldterületeket ○ Rákos patak forrása környékének fejlesztése tervezett	○ funkcióhiányos közparkok ○ a közparkok nem minden településrészről elérhetők gyalogosan
○ Épített környezet, településszerkezet	
○ Jó minőségű lakásállomány ○ jól karbantartott műemlékek és megőrzendő, a XIX századból és a XX. század első évtizedeiből származó épületek, nagy arányban önkormányzati tulajdonú közintézményként hasznosítva	○ a közintézményektől távol fekvő lakóterületek ○ a lakó és más beépítésre szánt területek közé ékelődő mezőgazdasági területek ○ a sport és rekreáció céljára használható kijelölt területek „megteltek”, vagy az önkormányzat számára elérhetetlenek ○ az intézmények centralizált elhelyezkedése, a központtól távolra fekvő lakóterületek, lakott helyek kapcsolata a közintézményhálózattal és kereskedelmi, szolgáltató egységekkel megoldatlan, csak közúton, személygépkocsival lehetséges elfogadható időn belül.
○ Közlekedés	
○ Új tervezett elkerülő utak ○ Kötőtpályás közösségi közlekedés megállóinak könnyű elérhetősége ○ tervezett országos és regionális kerékpárút	○ Dózsa György út zsúfoltsága és kiépítettsége (vízelvezető árok, szűk járda) ○ kerékpárút és gyalogos hálózat hiánya, ○ burkolatlan belterületi utak, ○ tervezett országos út nyomvonalának és építési idejének bizonytalansága
○ Közművesítettség	
○ a beépített területek energiaellátása vezetékes közművel megoldott ○ termálkút	○ szennyvízelvezetés és a rákötések hiányosságai ○ közvilágítás alacsony színvonala ○ nyílt árkos csapadékvízvezetés ○ nem épült még meg a Mély-árokra tervezett záportározó ○ 220 kV-os vezetékek a lakóterületek fölött haladnak

○ Környezetvédelem	
○ Szennyvízcsatorna-hálózat kiépítettsége ○ nincs jelentős környezetszennyező ipari-, üzemi létesítmény ○ hulladékgazdálkodás, ezen belül a szelektív hulladékgyűjtés is, megszervezett ○ ásványvagyon	○ A település csaknem teljes területe nitrátérzékeny területen fekszik ○ nagy forgalmú utak a lakott területen haladnak
lehetőségek	Veszélyek
○ új iskola és sportcsarnok megépítése ○ a gyermekek és fiatalok esetében az identitás erősítése és a társadalmi sikeresség esélyének növelése iskolai tanrenden kívüli oktatással, neveléssel ○ az egészséget és a rászorulókat ellátását szolgáló, a családokat segítő humán infrastruktúra fejlesztése ○ élénkülő helyi gazdaság ○ ipari park bővítésével új betelepülő vállalkozások ○ a meglévő, bővíteni vágyó telephelyek bővítése ○ a Háromfartály gazdasági terület területének rendezése ○ vonzó központ és közterületek kialakítása ○ a Mély-árok menti tervezett „zöld folyosó” megvalósítása ○ új épületek a szűkös kapacitások bővítésére, és a megnövekedő igények kielégítésére ○ új közparkok, sportolásra alkalmas területek kialakítása ○ tervezett utak megépítése ○ országos és településközi utak ○ belső gyűjtőúthálózat, ide értve az Ipari park utca és az M3 körforgalom, vagy a gödöllői Dózsa György út kapcsolatának kiépítését ○ burkolatlan utcák burkolása, a vízelvezetés megoldásával együtt ○ kerékpárutak létesítése ○ ökoturisztikai fejlesztések, turistautak, tanösvények, ○ megújuló energiaforrások nagyobb mértékű hasznosítása	○ az elvart színvonalú oktatás és/vagy a kapacitások hiányában a gyerekek más településen járnak iskolába, nem alakul ki a helyhez kötődés, és az utak forgalmát is növeli ○ új ipari telephelyek hiányában nem tud új nagyobb vállalkozás megtelepülni, a meglévő telephelyek nem tudnak bővíteni, fejleszteni ○ Az intézmény- és közterületfejlesztések elmaradásával a városkép igénytelené, elhanyagolttá válik, így sem a magas igény szintű lakosságnak, sem az ide látogatóknak nem felel meg, az igényes lakosság elköltözik, az ingatlanok értéke csökken ○ az úthálózati fejlesztések elmaradásával a Dózsa György út forgalma tovább nő ○ nem épül ki a kerékpárúthálózat, emiatt a település egy részéről csak személygépkocsival érhető el a központban elhelyezkedő közintézmények, ○ a közlekedésből származó légszennyezés, zaj és-rezgésterhelés további növekedése lakott területen ○ nem irányított turizmus természetkárosító hatása ○ a mezőgazdasági túlzott nitráthasználat veszélyezteti a termőföldeket ○ Felszíni- felszín alatti vizek és a földtani közeg szennyezettségének növekedése